

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק י"ג



הכתבת להשיג את הספר הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

* * *

בארץ ישראל
יבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדוש - חסידי ברסלב

1129 .42nd st

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוצא לאור על ידי

מוסדות 'היכל הקדוש' חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל-ידי עמתת 'ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל'
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קוי: 04-6656666 - פקס: 04-6656655

דאר אלקטרוני: info@breslevcity.co.il

אתר אינטרנט: www.breslevcity.co.il

* * *

להזמנת ספר זה והפרכים הקודמים:
'ברסלב סנטר' - המרכז לתשמישי קדשה ויוזאיקה הגדול בצפון
04-6650050

תִּכְוֵן הָעֵינִינִים

- הקדמה טו
- א' תלא. בזמן האחרון אני חושבת כל הזמן על העבר שלי, ונמשכת לדבאון בלתי מסבך יז
- א' תלב. בגלל שהחיים בבית שלנו קשים ומרים החלטנו להתגרש, אך עדין אנו מפתחים לעשות את זה כ
- א' תלג. כמה זמן צריך ללמוד ח"י פרקים משניות, כדי להרג את היצר הרע לגמרי? כב
- א' תלד. חברה שלי נכנסה להריון, אני רוצה שנתחמן והיא רוצה לעשות הפלה. מה לעשות? כה
- א' תלה. את מי כדאי לנו להביא כמוהל וכסנדק לברית של בננו? והאם אפשר לכבד מישהו מהמשפחה? כז
- א' תלו. האם מתר שילדים מהנשואים הראשונים ישתתפו בחתנת אביהם שמתחמן בשנית? כט
- א' תלז. אבא שלי לא מתפקד, והוא זקוק לרחמי שמים. האם לדחות את חתנתי בגלל זה? לב
- א' תלח. פטרתי מהעבודה ומצבנו דחוק מאוד. האם כדאי לפתח עסק או לעבוד כשכיר? לד
- א' תלט. אני גר בצרפת ושוקל לעשות עליה, לעבר ליבנאל, ולפתח שם בית-ספר ללמוד תכשיטנות. מה דעת הצדיק? לז

- א' תמו. בעוד כּחֲדָשׁ אֲשֶׁתִּי צְרִיכָה לְלֶדֶת, וְרָצִינוּ לְשָׂאֵל
הָאֵם הַשֵּׁם 'יעל' הוּא שֵׁם טוֹב לט
- א' תמא. הָאֵם גַּם בְּשֵׂהֲאִשָּׁה בּוֹגְדָת בְּבַעֲלָהּ, אוּ מוֹסְרָת
אוּתוֹ לְשִׁלְטוֹנוֹת, בַּעֲלָהּ צְרִיף לְמַחֵל לָהּ
וּלְהַשְׁלִים אֶתָּה? מא
- א' תמב. מַה הֶהְבְּדֵל בֵּין עֲבוּדַת ה' שֶׁל נָח לְעֲבוּדַת ה' שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ? מו
- א' תמוג. לְאַחֲרוֹנָה צַעֲרָתִי הִרְבָּה אֶת בַּעֲלִי, וְזָה גֶרֶם לוֹ
לְהִתְרַחֵק מִמֶּנִּי. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהַחְזִיר אֶת הַמִּצֵּב
לְקַדְמוֹתוֹ? מז
- א' תמוד. הָאֵם הַבַּעַל צְרִיף לְנַהֵג תְּמִיד כְּמוֹ שֶׁאֲשַׁתּוֹ
מִיַּעֲצָת לוֹ? מט
- א' תמה. יֵשׁ לָנוּ קִשְׁיִים בְּלִפְלִיִּים, הָאֵם כִּדְאִי לְעֵבֵר לְגוֹר
אַצֵּל הַהוֹרִים שְׁלִי לְתַקּוּפָה מְסִימָת? נא
- א' תמוו. מֵאִזְ שֶׁאָבִי נִפְטָר, הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתִי, וְכֹא אֵלִי
בְּחֵלוֹם וּבְהִקְיֵץ. נג
- א' תמוז. הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁאֲשָׁה צְרִיכָה לְהִמָּתִין אַחֲת־
עֲשָׂרָה יָמֵי דְקוּת בְּשִׁיּוּצָאֵת מִהַשְׁרוּתִים לְפָנֶי שְׁתַּנִּיק
אֶת בְּנָהּ? נה
- א' תמוח. אֲנִי לֹא מִבִּין מִדּוּעַ הַחֲבָרִים שְׁלִי מְאַשְׂרִים
וּמִצְלִיחִים תְּמִיד וְאֲנִי לֹא. נז
- א' תמט. נִפְלָתִי בַּעֲבֵרָה וְהִכְשַׁלְתִּי אַחֲרִים. אֵיךְ אֲנִי יְכוּלָה
לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה וּלְתַקֵּן אֶת זֶה? ס
- א' תנ. יֵשׁ לִי אִשָּׁה מְרַשַּׁעַת שֶׁעוֹשָׂה לִי אֶת הַמְּנוֹת. אֵיךְ
אֲנִי נִפְטָר מִמֶּנָּה? סג
- א' תנא. אֲנִי עוֹסֵק בְּקָרוֹב רְחוּקִים, וְלְאַחֲרוֹנָה יֵשׁ כְּמָה
אַנְשִׁים שְׂרוּדִפִּים אוֹתִי, וְגוֹרְמִים לִי צַעַר
גָּדוֹל. סו

- א' תנב. אָנִי בַּחוּר יְשִׁיבָה, הָאֵם כְּדַאי לִי לְלַמֵּד כְּתִיבַת
 סַט"ס? סט
- א' תנג. יֵשׁ לִי חֶסֶר בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְזֶה מִשְׁפִּיעַ עָלַי גַּם
 בְּעִנְיַן עֲבוּדָה וְגַם בְּעִנְיַן שְׂדוּכִים עא
- א' תנד. בְּגִלְל חֶסֶר בְּמִקוּמוֹת יְשִׁיבָה בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת שְׁלִי,
 בְּנִי אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּת לְיָדֵי. הָאֵם כְּדַאי לְעֹבֵר
 לְבֵית־כְּנֶסֶת אַחֵר? עג
- א' תנה. הַחֶתֶן שְׁלִי לְעֵתִיד לֹא רוֹצֵה שְׂאֲדַע בְּמָה הוּא
 מֵתַעֲסֵק, וְזֶה מְאֹד מִחְשִׁיד אוֹתִי עד
- א' תנו. חוֹרְתִי בְּתִשׁוּבָה וְלִמְדָתִי בִּישִׁיבָה, אֶף לֹא
 הַחֹזְקָתִי מֵעֵמֶד וְנִפְלָתִי. מַהִי הַעֲצָה כְּדִי לְהַחְזִיק
 מֵעֵמֶד? עו
- א' תנז. בְּכָל פַּעַם אָנִי מֵתַפְתֵּה וְנוֹפֵל לְעֵבְרוֹת, אֵיךְ אָנִי
 יָכוֹל לְהִשְׁתַּחֲרֵר מֵהַמְּצַב הַזֶּה, וְלִזְכוֹת
 לְהִתְחַתֵּן? עט
- א' תנח. בְּנִנּוּ בֶן הַשְּׁלֵשׁ הוּא יֶלֶד מְאֹד רָגִישׁ, וְלִפְנֵי כַּמָּה
 חֲדָשִׁים הוּא הִתְחִיל לְגַמְגֵּם. מַה עָלִינוּ
 לַעֲשׂוֹת? פא
- א' תנט. הָאֵם כְּדַאי לְטוֹס לְחוּץ לְאַרְץ, כְּדִי לְאַסֵּף צְדָקָה
 בְּעֵבֹר בְּנֵית בֵּית? פג
- א' תס. אָנִי בְּלַחֵץ גְּדוֹל מִשׁוּם שְׂיֹשׁ לִי הֶרְבֵּה מִסְּלוֹת
 בְּמִסְגֵּרַת הַלְמוּדִים שְׁלִי, וְאֵינְנִי רוֹאֶה אֶת
 הַסּוּף פה
- א' תסא. הָאֵם כְּדַאי לָנוּ לְקַחַת שְׂתָף שְׁלִישִׁי לְעֵסֵק
 שְׁבָרְצוֹנְנוּ לְפִתְחָ? פז
- א' תסב. כִּשְׂאֵנִי כּוֹעֵס, אָנִי לֹא שׁוֹלֵט בְּעֲצָמִי, וְאָנִי מְעִיר
 לְאִשְׁתִּי, מִבְּקָר אוֹתָהּ וְגוֹרֵם לָהּ צַעַר פח

- א' תסג.** אני נשואה כבר שנה, ומאד רוצה ילדים. מה צריך לעשות, כדי לזכות לכך? **צא**
- א' תסד.** מה העצה הכי טובה להחזיק מעמד בחיי הנשואין? ומדוע אני רואה חסרונות באשתי? **צב**
- א' תסה.** למה מחמירים כל-כך בספרים הקדושים בענין פגם-הברית? ומה התקון הכי קל לעון הזה? **צה**
- א' תסו.** אני חושד באשתי שהיא בוגדת בי, ואני רוצה להתגרש ממנה. **צח**
- א' תסז.** אחי אינו בריא בנפשו וכל בני הבית בצער גדול. מה ניתן לעשות למענו? **קא**
- א' תסח.** בגלל שעברתי אנט נשברתי והדרדרתי לגמרי, ואין לי כוח להאמין בשום דבר. **קד**
- א' תסט.** נפרדתי מהמשדף שלי בגלל שהוא העליב אותי במה פעמים, אבל בתוכי אני רוצה לנסות שוב. **קח**
- א' תע.** מה אפשר לעשות, כדי לגרם לבעלי להתחזק ברוחניות יחד אתי? **קי**
- א' תעא.** אנו רוצים לעבר ליבנאל. האם פדאי להוציא את הילדים ממסגרת הלימודים באמצע השנה? **קיב**
- א' תעב.** אני חוששת שיקרה לי משהו בלדה, בגלל שבילדות הקודמות לא ברכתני ברבת 'הגומל'. **קיד**
- א' תעג.** נפלתי והתחלתי לשוטט בפייסבוק, הכרתי שם מישהי ונכשלתי בעברה. **קטז**

- א' תעד.** בָּגַן שֶׁל בְּנֵי יֵשׁ כַּמָּה יְלָדִים שֶׁמְרַבֵּיצִים לוֹ. בִּיצַד
עֲלִינוּ לְנֶהֱגֶה? קיט
- א' תעה.** מֵאִזְ שִׁחֲרַתִּי בַת־שׁוֹבָה בְּעָלֵי הַפֶּךָ לְהִיּוֹת נִגְדִי
וְאֵינְנוּ מִסְתַּדְרִים קכ
- א' תעו.** הָאֵם צָרִיךְ לְהַקְפִּיד שֶׁבְּנֵי בֶן הָעֶשֶׂר וּבְתִי בַת
הַשְּׁמוֹנָה לֹא יִישְׁנוּ בְּאוֹתוֹ חֶדְרָה? קכב
- א' תעז.** כָּל רְצוֹנִי הוּא לְעֵבֵד אֶת ה', אֶךְ אֲנִי לֹא יוֹדַעַת
מֵה יַעֲשֶׂה לוֹ נְחִת־רוּחַ קכג
- א' תעה.** הָאֵם לְלַמֵּד מְעַט תּוֹרוֹת מִ"לְקוּטֵי־מוֹהַרֶן"
וּלְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶן אֶת הַתְּפִלוֹת, אוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה
תּוֹרוֹת בְּלִי הַתְּפִלוֹת? קכז
- א' תעט.** הָאֵם מֵתָר לְאִשָּׁה לְלַמֵּד רְקוּדֵי בֶטֶן? קכט
- א' תפ.** אֲנִי נִמְצָאת בְּסוֹף הַהֶרְיוֹן וּמִתְקַרְבֶּת לֵלֶדֶה.
בְּאִזְוָה בֵּית־חֹלִים הַצְּדִיק מְמַלִּיץ
לְלָדְתָה? קל
- א' תפא.** בְּעָלֵי לֹא מֵבִין שֶׁאֲנִי צְרִיכָה מְדֵי פֶעַם לְצָאת
מֵהַבֵּית וּלְהַתְּאַוֵּר. אֵיךְ גּוֹרְמִים לוֹ לְהִבִּין אֶת
זֶה? קלב
- א' תפב.** יֵשׁ לְבָנֵנו קָשִׁי בְקַרְיָאָה, וְלִמְרוֹת שֶׁאֲנִי מְשַׁקִּיעִים
בּוֹ זֶה לֹא עוֹזֵר. מֵה הֵרֵב מְמַלִּיץ
לְעֲשׂוֹת? קלד
- א' תפג.** אֲנִי מְקַבֶּלֶת בְּחֵן מְטֻרָה שֶׁמְכִילָה חֵלֶב עֲבוּרִים.
הָאֵם אֶפְשָׁר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה? קלו
- א' תפד.** הָאֵם יֵשׁ עֲנָן לְקֶשֶׁר אֶת עֲצָמַי לְכָל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל לְפָנַי כָּל מִצְוָה וְדָבָר שֶׁבְקֻדְשָׁה? קלז
- א' תפה.** אֲנִי נִמְצָאת בְּשִׁלְבֵי הַתְּחִזְקוֹת וּמְחַפֶּשֶׁת קֶשֶׁר
רְצִינִי, אֶךְ קָשָׁה לִי לְשַׁמֵּר נְגִיעָה קלט

- א' תפו.** מובא ש"מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות, על-ידי-זה זוכה שיעלה לגדלה". מה הפונה? קמב
- א' תפז.** בגלל שהמצב הכלכלי שלי קשה, אני מתפלל בימים האחרונים רק על כסף. האם זה בסדר? קמו
- א' תפח.** לבנו יש קשיים חברתיים, והוא מתלונן כל הזמן שמציקים לו. מה עלינו לעשות? קנ
- א' תפט.** שללו לי את הרשיון, כי נסעתי במהירות מפרות, ובשל כך הפרנסה שלי נפגעה. קנא
- א' תצ.** אני ואשתי שוקלים לחזור אחד לשני לאחר שהיינו פרודים, אך אני מרגיש שאין בינינו אהבה. קנג
- א' תצא.** בגלל שחזרתי בתשובה בעלי החליט להתגרש ממני. מה הצדיק מינע לי לעשות? קנה
- א' תצב.** מצרף למכתבי מאמר המברר באריכות גדולה, שהקבוצה הקדוש בראש השנה צריף להיות בהר ציון. קנח
- א' תצג.** האם יש ממש באבחונים על-פי כתב יד, שפת גוף, ציור וכדומה? קסג
- א' תצד.** לאסר שהתחננתי נפילתי לגמרי מהאמינות חכמים שהיתה לי. למה זה קרה? קסה
- א' תצה.** האם מעלת ההתבודדות בשבת יותר גבוהה משהתבודדות ביום חל? קסז
- א' תצו.** אני לא מצליחה להגיע לקשר שמוביל לנשואים, וכל שלשה חדשים אני מחליפה בן זוג. קסט
- א' תצז.** למרות שאני משקיע כסף בפרסום העסק שלי, וקובע עתים לתורה, אין לי הצלחה. קעא

- א' תצח. בתחלת הנשואים בעלי הניה איש טוב, אבל מאז שהתמכר לאינטרנט, חיי המשפחה נהרסו לגמרי. קעד
- א' תצט. האם יש ענין לא להוציא את התינוק מהבית ארבעים יום אחרי הלידה? קעז
- א' תק. אני מתסזק בתורה, ויש לי רק בעיה אחת: אני לא מצליח לשמר את הברית. קעח
- א' תקא. מה עלי לעשות בימי השובבי"ם, כדי לזכות לתקון הברית? קפא
- א' תקב. בזמן שאני לומד תורה, עולות לי מחשבות של גאווה. כיצד אפשר גם ללמד תורה וגם לזכות לענוה? קפד
- א' תקג. שני הקשרים האחרונים שהיו לי, השאירו אותי פגיעה וכאובה, ואני מרגישה שאין לי בשביל מה לחיות. קפח
- א' תקד. אנשים אומרים לי בהפצה, שהם חוששים לקחת את הקונטרסים כי זה יזרק. מה עלי לעשות? קצא
- א' תקה. הפסדתי את כל כספי וכספים של אחרים בברסה, ואני לא יודע איך לצאת מהחובות. קצג
- א' תקו. אנחנו שוקלים לעשות עליה מארצות-הברית לארץ ישראל ולגור בניבנאל. מה דעתו של הצדיק? קצה
- א' תקז. כבר הרבה זמן אני גורס ח"י פרקי משנה בכל יום, אך עדין אינני מרגיש שום שנוי לטובה. ר

- א' תקח. קראתי שפעם רבנו I"ל אמר: "מי יש לו כוז עזות לישב בשלחני, ויהיה לו הרהור". מה הפונה? רג
- א' תקט. מדוע הצדיק לא עונה לכל מכתב? ומה צריכים להבין אם לא מקבלים תשובה? רו
- א' תקי. איפה פתוב בשלחן ערוף, שצריכים לעשות התבודדות? רח
- א' תקיא. האם לנו כיהודים יש ענן לחגג את תחלת השנה הלועזית? ואיך צריכים להתניחס ליום הזה? רי
- א' תקיב. "כל האומר דבר בשם אומריו מביא גאולה לעולם". האם מדבר רק בדברי תורה או בכל דבר? ריד
- א' תקיג. האם יש ענן לנסע לקבר הצדיק רבי שמעון בר יוחאי ב'שבת מברכין'? רטז
- א' תקיד. חבר שלי חולה במחלה הידועה. מה אנו יכולים לעשות לרפואתו חוץ מלהתפלל? רכ
- א' תקטו. האם צריך להוציא מהבית את הספר 'מורה נבוכים'? רכב
- א' תקטז. נולדה לי בת מבן-הזוג שלי בשנתים האחרונות. האם אנו מתאימים לחתנה ולבנית בית קדוש? רכד
- א' תקיז. בשבוע הבא יחול יום ה'לדתי. מה הרב מניע לי לעשות ביום זה? ומה מאפין את מי שנולד בחדש טבת? רכו
- א' תקיח. באשר אדם קם מאחר, ומגיע לבית-הכנסת באמצע התפלה, צריך להמשיך עם המתפללים או להתחיל מהתחלה? רכח

- א' תקיט. מה פּוֹנְתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּזֶה שֶׁאָמַר שְׂאָדָם צָרִיף לְהַתְעַקֵּשׁ בְּ"עֲקֻשְׁנוֹת דְּקָדְשָׁה"? רל
- א' תקכ. הָאֵם אֲנִי צָרִיכָה לְחַשֵּׁשׁ שְׁמִי שֶׁהִיא בְּעִבּוּדָה תַּתְּפֹס אֶת מְקוֹמִי וּפְרַנְסָתִי תַּפְּגַע? רלב
- א' תקכא. אֵיךְ מְקוֹיִמִים לְמַעֲשֵׂה "שׁוֹיִתִּי ה'" לְנַגְדִּי תַמִּיד"? רלג
- א' תקכב. בְּעֵלֵי מוֹכֵן לְאָכַל רַק מִהַשְׁגָּחָה מְסִימָת, וְזֶה גּוֹרֵם לְעִגְמַת נַפֶּשׁ וּמְרִיבוֹת בְּמִשְׁפָּחָה וּבִינֵינוּ רלז
- א' תקכג. לָמָּה הַצַּדִּיק צָרִיף גַּבְּאִים, וְאֵי אֲפֹשֶׁר לְהַכְּנִס אֵלָיו יְשִׁירוֹת? רמ
- א' תקכד. מִדּוּעַ יֵשׁ כָּל־כֶּף הַרְבֵּה חִלּוּקֵי דַעוֹת בֵּין 'מִשְׁפִּיעֵי בְרִסְלָב'? רמב
- א' תקכה. אֲנִי מְאֹד רוֹצֵה לְקַרֵּא לְבְנֵי 'אַלְיַעֲזָר שְׁלֹמֹה', אָךְ אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁהַמִּשְׁפָּחָה לֹא תִקְבַּל אֶת זֶה יָפֵה רמה
- א' תקכו. אֵיךְ זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁנֹכְשֵׁלְתִּי בְּעִבְרָה, אַחֲרֵי שֶׁהִיִּיתִי בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, הֲרֵי רַבְּנוּ אָמַר שֶׁהוּא יִתְקַן אוֹתֵנוּ לְגַמְרֵי? רמז
- א' תקכז. מִרַב עִגְמַת הַנַּפֶּשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי בְּגִלְל שְׁבִנֵי הַדְּרֹדֵר בְּרוֹחֲנִיּוֹת — קִלְלָתִי אוֹתוֹ, וְאֲנִי מִתְחַרְטֶת מֵאֹד רמט
- א' תקכח. מִה הַסֵּבֶה וְהַמְקוֹר לְכֶף שְׁמֻקְפִּידִים לֹא לְשֵׁלֵב אֶת הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל יָד יְמִין וְיָד שְׂמָאל? רנא
- א' תקכט. אֵיךְ זֶה יִתְכַּן שָׂרֵב בְּיִשְׂרָאֵל וְיִגַּב שְׁבָעָה סִפְרֵי תוֹרָה, יִמְכֹּר אוֹתָם, וְיִקַּח אֶת הַכֶּסֶף לְעֲצָמוֹ? רנג
- א' תקל. הָאֵם יֵשׁ אֲמַת בְּמַנְהֵג שְׁלֹא לְאָכַל אֶת הַקֶּצֶה שֶׁל הַלֶּחֶם? רנה

- א' תקלא. מדוע פעמים רבות בעלי תשובה מזניחים את הגוף והמראה החיצוני שלהם? רנז
- א' תקלב. מה הענין של הפצת תורת רבי נחמן מברסלב בעולם? ומדוע זה כל-כך חשוב? רנט
- א' תקלג. בעלי יושב כל הזמן מול המחשב, מזניח את הקשר שלנו ולא מתחסס אלי. רסג
- א' תקלד. הצינו לי בחורה שמאד מוצאת חן בעיני, אבל הורי אומרים לי לחכות בינתיים. מה לעשות? רסה
- א' תקלה. נפילתי מהתשובה, ואני נכשל בעוונות חמורים, אני מרגיש שרודפים אותי, וחושב להתאבד. רסז
- א' תקלו. מה המעלה של השמחה בבית הצדיק? ומדוע בשיש שמחה בבית הצדיק, כל החסידים גם שמחים? רעא
- א' תקלז. האם בסגולה של 'ה"א הנעשה מבסוף הכוונה רק לאות ה' או לשתי האותיות ה"א? רעג
- א' תקלח. לפני כשנה סימתי קשר עם בחור, והוא לא יוצא לי מהראש. האם עדין יש סבוי לקשר הזה, או שעלי להמשיך הלאה? רעד
- א' תקלט. בעלי מאד רוצה לנסע לרבנו בראש-חודש ניסן, אך לדעתי, מצבנו הכלכלי לא מאפשר זאת. מה לעשות? רעז
- א' תקמו. מאז שהתקרבתי אליכם, התנתקתי מהגויות שהיו אתי בקשר, אנא תדריכו אותי איך לזכות לתשובה שלמה. רפא
- א' תקמא. אני לובשת פאה נכרית כהוראתו של הרבי מלובאוויטש, אך בני המשפחה לא מקבלים זאת ומצערים אותי. רפז

- א' תקמב.** אָנִי בַת עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע, וְרוּצָה לְהִתְחַתֵּן עִם גְּרוֹשׁ
בֶּן אַרְבָּעִים עִם יְלָדָה, אֲךָ הַמְשַׁפָּחָה לֹא מְקַבֵּלָת
אֶת זֶה **רצא**
- א' תקמוג.** מַה הַהֲגִדְרָה שֶׁל "תְּלַמִּידִים שְׂאִינָם הֶגְיוֹנִים"?
וַיְמָה עוֹשִׂים אִם נִקְלָעִים לְשַׁעוֹר שֶׁל תְּלַמִּיד
כְּזֶה? **רצב**
- א' תקמד.** הֲאִם הִקְהֵלָה בִּיבְנֵאֵל מְקַבֵּלָת מְשַׁפְּחוֹת חֲדָשׁוֹת
אוֹ שֶׁהִיא קְהֵלָה סְגוּרָה? **רצו**
- א' תקמה.** הֲאִם יֵשׁ לְמִנְהַג 'לֵיל שְׂשׁוּי' מְקוֹר בְּסַפְרִים
הַקְדוּשִׁים, חוּץ מִהַסְפֵּר הַשְּׁנוּי בְּמַחְלֶקֶת 'חֻמְדַּת
יָמִים'? **שא**
- א' תקמו.** אָנִי מִתְחַזֵּק בְּבַר תְּקוּפָה אַרְבָּה, אֲךָ עֲדִין לֹא
הִגַּעְתִּי לְשׁוּם הַשְּׂגָה, וְלֹא זָכִיתִי לְמִצָּא אֶת בַּת
זוּגִי **שג**
- תקון הכפלי** **שיג**

- תפלה ללדה קלה** **מ נב קטו**
- תפלה לזכות לשמחה** **צד קפ**

**גַּם לָכֶם יֵשׁ שְׂאֵלָה?
עֲכָשׁוּ הַהֲדָמֵנוֹת הַנְּדִירָה
לְשֵׁאל שְׂאֵלָה וּלְקַבֵּל תְּשׁוּבָה -
אֶפְשָׁרִית!**

**בְּמִסְפַּר הַטֵּלְפוֹן שֶׁל
מְשִׁרְד הַקְּהֵלָה בִּיבְנָאֵל -
04-6656666**

**אוּ בְדָאָר אֶלְקֵטְרוֹנִי -
info@breslevcity.co.il**

**אוּ בְאִתֵּר הָאִינְטֵרְנֵט -
www.breslevcity.co.il**

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הַשְּׁלִישִׁי-עֶשֶׂר בְּסִדְרַת "שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב". וְבוֹ מוֹפִיעוֹת שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשָׁאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּיִם, הַנוֹתְנוֹת מֵעֲנָה לַתְּהִיּוֹת וְסִפְקוֹת שֶׁל מִתְקַרְבִּים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּהּ שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לְתַלְמִידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מֵעֲנִינִים לְדַעַת אֶת דַּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זי"ע, וְאֵת הַדֶּרֶךְ שֶׁלֵּמַד אוֹתָנוּ.

הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלְחוּ לְלִשְׁכַת כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹהֲרַא"ש שְׁלִיט"א — הַצַּדִּיק מִיבְנֵי אֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאִפְּן אִישִׁי, הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֵיךְ לְהִתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאִפְּן מְהֵרָה וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תַקְוָה, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בְּסֵפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיִחְיֶה אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְשׁוּבָה גַם לְשְׁאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאִפְּן אִישִׁי לְשׂוֹאֵל, מֵיעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצה מהרב, על-ידי-זה
תזכה לישועה

(ספר-המדות, אות עצה, סימן ה')

אי אפשר לבוא לאמונה, אלא על-ידי אמת...
ואי אפשר לבוא לאמת, אלא על-ידי
התקרבות לצדיקים, וילך בדרך עצתם.

(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ו')

שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב

א' תל.

אומרים, שְׁלֹפֵי לַיִח הַשָּׁנָה הַעֲתִיק שֶׁל 'בְּנֵי
הַמַּאֲיָה' בְּקִרְוֹב יִהְיֶה סוֹף הָעוֹלָם. הַאִם זֶה נִכוּן?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלוּמִית: מְדַבְּרִים לְאַחֲרוֹנָה עַל כֶּן שֶׁבְּקִרְוֹב
יִהְיֶה סוֹף הָעוֹלָם. אומרים שְׁבָלוֹחַ הַשָּׁנָה הַעֲתִיק שֶׁל
שֶׁבֶט 'בְּנֵי הַמַּאֲיָה', כְּתוּב שֶׁהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן לְקִיּוּם הָעוֹלָם
יִהְיֶה בְּתַאֲרִיף: 21 בְּדִצְמֵבֶר 2012 לְמַנְיָנָם, שְׁיַחֲוֹל בְּיוֹם
שְׁשֵׁי הַקְּרוֹב.

מֵה דַעַת הַצְּדִיק עַל כֶּן? הַאִם יֵשׁ בְּזֶה מְשָׁהוּ, אוֹ שְׂזָה
סֵתָם שְׁטִיּוֹת? וְאִיךָ אֶפְשֶׁר לְהַנְצִיל אִם יִקְרָה מְשָׁהוּ
בְּעוֹלָם? תוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵי וַיִּגַּשׁ, ו' טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׁלוּמִית תְּחִיָּה.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה אֵיזֹב אָמַר (אֵיזֹב טז, ג): "הִקְזָן לְדַבְּרֵי רוּחַ אוֹ מֵה
יִמְרִיץְךָ כִּי תַעֲנֶה", חֲבַל לְהַכְנִס אֶפְלוֹ בְּכּוֹחַ וְכוּ', וּבְרֵאיוֹת
נִגְדָה וְכוּ', כִּי הֶבֶל הֶבְלִים הַפֵּל הֶבֶל, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
מְסַפְּרִים לָנוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לַח, סִימָן ו'), שֶׁעוֹד בֵּימֵי דוֹר
הַהֶפְלָגָה אָמְרוּ אַחַת לְאַלְף וְתַרְנַ"ו שָׁנָה הִרְקִיעַ מִתְמוּטָט, בָּאוּ

וְנַעֲשֶׂה סְמוּכוֹת אֶחָד מִן הַצָּפוֹן, וְאֶחָד מִן הַדְּרוֹם, וְאֶחָד מִן הַמַּעֲרָב, וְזֶה שְׂפָאן שְׂסֻמְכוֹ מִן הַמְּזֻרָח וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

הָרִי שֶׁלְךָ לְפָנַיךָ, שְׁעוֹד מִימֵי קֶדֶם אָמְרוּ, שֶׁהֲרָקִיעַ הוֹלֵךְ לְהִתְמוּטֵט וְכוּ', לָמָּה לְפָחַד מִשְׁטִיּוֹת, וְלָמָּה אָפְלוּ לְהַכְנִס בְּדַבּוּרִים אוֹ וּפְוָחִים מִזֶּה וְכוּ', עֲדִיף לְרֵאוֹת שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יְהִיו מְאַחֲדִים יַחַד, וְלֹא יְהִיוּ מְפֻלְגִים פְּלֶג פְּלֶג כְּמוֹ בְּדוֹר הַהִפְלָגָה, וְזֶה נַעֲשֶׂה רַק עַל-יְדֵי מַדַּת הַחֶסֶד, שֶׁיְהוּדִים צָרִיכִים רַק לַעֲזֹר אֶחָד לְהִשְׁנִי, יְהִיָּה מִי שֶׁיְהִיָּה, סִימָן שֶׁל יְהוּדֵי שְׁהוּא עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת טו): שֶׁלְּשֵׁה סִימָנִים יֵשׁ בְּאַמָּה זוֹ — הַרְחַמְנִים וְהַבִּישְׁנִין וְגוֹמְלֵי חֶסְדִּים; רַחֲמָנִים דְּכָתִיב (דְּבָרִים יג, יח): "וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶךָ וְהִרְבֶּךָ", בִּישְׁנִין דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ, יז): "בְּעֵבֹר תְּהִי יְרֵאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם", גּוֹמְלֵי חֶסְדִּים דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית יח, ט): "לִמְעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ" וְגו', כָּל שֵׁישׁ בּוֹ שֶׁלְּשֵׁה סִימָנִים הֵלְלוּ — רְאוּי לְהַדְּבִק בְּאַמָּה זוֹ.

הַגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁכָּל אֶחָד יוֹרִיד אֶת הָאֵבֶק וְכוּ' מִנְּשֻׁמְתוֹ, וְתַתְּגִילָה אֵלָיו נִשְׁמָתוֹ הַנִּכְסָפֶת אֶל הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ, וְאִז תִּמְיֵד יְדוֹן אֶת הַזּוֹלָת לְכַף זְכוּת, וְיִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַשְּׁנִי, וְעַל דְּבַר זֶה יֵשׁ קִיּוּם לַעֲוֹלָם, כְּמֵאמָרָם ז"ל (לְקוּט תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תַחֲלֹד): אָמַר רַבִּי סִימּוֹן, בְּשַׁעֲה שְׂבָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְבָרָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, נַעֲשׂוּ הַמְּלֶאכִים כְּתוּת כְּתוּת, מִהֶם אוֹמְרִים — יְבָרָא, וּמִהֶם אוֹמְרִים — אֵל יְבָרָא, חֶסֶד אוֹמַר — יְבָרָא, שֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים.

וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵינַן לַעַם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְהַתְּבַיֵּשׁ מִשׁוּם אָמָה וְלִשׁוֹן בְּעוֹלָם, עִם יִשְׂרָאֵל בְּדוֹר הַזֶּה הֵם עִם קְדוֹשׁ, עוֹשִׂים חֶסֶד אֶחָד עִם הַשְּׁנִי בְּצִוְרָה כְּזוֹ, שֶׁלֹּא הִיָּה לַעֲוֹלָמִים, פְּשׁוּטוֹ

כְּמִשְׁמָעוֹ, כְּמוֹ "הַצֵּלָה", "זַק"א', "שׁוֹמְרִים", "חֲבָרִים",
 "חֲבָרוֹת בְּקוֹרֵי חוּלָיִם", שְׁגוּבָרִים וְנָשִׁים מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם
 בְּכָל יוֹם יוֹם לְלֶכֶת לְכָל בְּתֵי חוּלָיִם, וְלַעְזוֹר וְלַתְמַךְ בְּחוּלָיִם,
 "בְּתֵי תַבְשִׁיל" נוֹתְנִים לְאָכַל לְכָל רֵעֵב, וְעוֹד הַמּוֹן קְפוֹת
 צְדָקָה וְחֶסֶד, שִׁיְהוּדִים עוֹזְרִים אֶחָד לְהַשְׁנִי, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבִיל
 זֶה אֲנַחְנוּ חַיִּים וְקַיָּמִים, וְזֶה הַנְּחַת-רוּחַ הַכִּי גָדוֹל שֶׁישׁ
 לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (נְלִקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר
 הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֲתֶם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה,
 יוֹתֵר מִכָּל הַזְּבַח שְׁזָבַח שְׁלֵמָה לְפָנַי אֶלְךָ עוֹלוֹת.

וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְהַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד בְּכָל הַמּוֹבְנִים,
 כִּי רַק בְּזָכוֹת אֲנָשִׁי חֶסֶד אֲנַחְנוּ חַיִּים וְהַעוֹלָם חַי וְקַיָּם,
 וְכַמוֹהֶם יִרְבוּ בְּיִשְׂרָאֵל, וְהַגִּיעַ הַזְּמַן, שִׁיְהוּדִים יַעֲזְרוּ אֶחָד
 לְהַשְׁנִי וְכוּ', וְלֹא לְשֵׁים רַגְלִים אֶחָד לְהַשְׁנִי וְכוּ'.

גַּם אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (פְּלֵה רַבְתִּי, פָּרָק ב'): בְּכָל יוֹם
 מִלְּאָךְ יוֹצֵא מִלְּפָנַי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַבֵּל אֶת הָעוֹלָם, בִּיּוֹן
 שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַתְּפֵל בְּתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, מִיָּד
 נִהַפֵּךְ כְּעֶסוֹ לְרַחֲמִים; וְכֵן הוּא בְּזֵהָר (בֵּא לט): אֵין הָעוֹלָם
 מִתְקַיֵּם אֲלֵא בְּזָכוֹת הֶבֶל פִּיָּהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן
 שֶׁלֹּא חָטְאוּ; וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְפַתַּח מָה שִׁיוֹתֵר תְּלִמוּדֵי-תוֹרָה
 וּבְתִי-סֵפֶר שְׁלוֹמֵדִים שֶׁם תוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְאַמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 שֶׁרַק בְּזָכוֹתֶם הָעוֹלָם עוֹמֵד וְקַיָּם וְיִתְקַיֵּם. וְרֵאיוֹנוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל
 שְׁנוֹת גְּלוּתֵנוּ, שְׂאֲמוֹת הָעוֹלָם רָצוּ לְהַכְחִיד אוֹתֵנוּ מִן הָעוֹלָם,
 וְלֹא עָלְתָה בְּיָדָם, רָצוּ לְמַחֵק אוֹתֵנוּ, וְלֹא עָלְתָה בְּיָדָם, וְהַפֵּל
 בְּזָכוֹת הַתוֹרָה שְׁלוֹמֵדִים תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, הֶבֶל פֶּה שְׂאִין
 בָּהֶם חֲטָא.

יַעֲזוֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּתְרַבֶּה מִדַּת הַחֶסֶד אֶצֶל עַם

ישראל, שאחד יעזר להשני, ויתרבו התלמודי-תורה והישיבות שבהם לומדים תורה ועוסקים בתפלה, ומתחזקים באמונה פשוטה בו יתברך, שבזכותם העולם קיים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלא.

בזמן האחרון אני חושבת כל הזמן על העבר שלי, ונמשכת לדפאון בלתי מסבך

שאלה:

מאת שפרה: אני נמשכת מאד בזמן האחרון לדפאון בלתי מסבך, וחושבת כל הזמן על העבר, למרות שאני כבר לא שם. אני נלחמת עם זה, אבל זה כל הזמן חוזר.

מה אפשר לעשות? האם זה קשור לבחור שהיה לי בעבר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל שפרה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, שהתורה הקדושה מתחילה עם האות ב', זה לשון ברכה, ומה הברכה באות ב'? היא סגורה מאחורנית, סגורה למעלה, סגורה למטה, פתוחה רק קדימה, אם אדם רוצה להצליח בחיים, אין לו להסתכל — מה למעלה ומה למטה, ומכל שכן מה העבר, צריכים לראות רק

מה הלאה וכו', ומה לפניה וכו', תמיד ללמד מהטעיות, ולהמשיך עם החיים, וכך מצליחים בזה העולם.

ולא בחנם שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בשכחה מעלה גדולה. כי אם לא היתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת השם יתברך, אם היה זוכר כל מה שעבר, לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, גם היו מבלבלים את האדם מאד כל הדברים שעוברים עליו. אבל עכשו על ידי השכחה נשכח מה שעבר. ואצלו, אמר רבנו ז"ל, הוא הדרך, שכל מה שעבר והלך, נפסק והולך לחלוטין, ואינו חוזר בדעתו עוד כלל. ואינו מבלבל כלל עצמו עוד במה שכבר עבר והלך וכו'.

ולכן, לדעתי, מה שעבר עבר וכו', היה לה נסיון מר בהחיים וכו', זה לא אומר שכל החיים שלך את צריכה עכשו לחיות עם דפאון פנימי וכו', ורגשי אשמה וכו', חוזרים בתשובה אל הקדוש-ברוך-הוא, ונגמר הספור, ותסתפלי הלאה, ועל ידי זה תצליחי בחייה.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתקמי את העצה הזו, ואז תהיי הכי מאשרת בחייה, כי את עדין צעירה, וכל העולם לפניה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לה הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלב.

בגלל שהחיים בבית שלנו קשים ומרים החלטנו להתגרש, אך עדין אנו מפחדים לעשות את זה

שאלה:

מאת נתנאל: למוהרא"ש שלום רב. אנו בתחלת התהליך של המעבר ליבנאל להיות מקרבים אליך ולקהלת ברסלב. יש בבית שלנו אש, חיי קשים ומרים ואין סוף לריבים. אשתי ואני רוצים להתגרש, אך מפחדים לעשות את זה. אני יוצא מדעתי, וקשה לי לסבל את זה. אני יודע שמצדי אני בסדר, והיא הגורמת למריבות, אך היא טוענת, שאני לא מכבד ומינקר אותה. היא לא אוהבת את אמא שלי. כבוד הרבי, אני צריך עצה: מה עלי לעשות? אני מאוד מבקש את עזרתך.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ו' טַבַּת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נתנאל, גרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (תענית כא): לֹא מְקוֹמוֹ שֶׁל אָדָם מְכַבְדוֹ, אֶלָּא אָדָם מְכַבֵּד אֶת מְקוֹמוֹ; אַתָּה חוֹשֵׁב כְּשֶׁתְּבֹא לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, יֵשׁ שָׁם מְקַל קָסֶם וְכוּ', וְתַכְף־וּמִיד תִּפְסִיק לְסַבֵּל מְאֻשְׁתָּךְ וְכוּ', וְלֹא יִהְיוּ מְרִיבוֹת וְכוּ', אָנִי מְכַרְח לְהַגִּיד לְךָ שְׂאֵתָה חַי בְּטָעוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי זֶה אַף פֶּעַם לֹא יִקְרָה — אִם אַתָּה לֹא תִשְׁתַּנֶּה, כִּי אֶפְלוּ אִם תִּגּוֹר בְּלִבְנָה מְבַדֵּד, לֹא תִפְסִיק לְרִיב עִם אִשְׁתְּךָ וְכוּ'.

המעלה ביבנאל, שאנשי שלומנו היקרים יש להם צדיק, וכל מה שהם צריכים או מבקשים וכו' וכו', מתעצבים עמו, וכל מה שאומר להם, הם מקבלים את דבריו, פשוטו כמשמעו, וזה סוד ההצלחה שלהם.

והנה רבנו ז"ל הוא הצדיק האמת שבדור הזה, והוא אמר (שיחות-הר"ן, סימן רסד), שצריך לכבד וליקר את אשתו. כי אמר: הלא הנשים הן סובלות צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על-פני ראוי לרחם עליהם וליקדם ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): 'אוקירו לנשיכו כי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות סג.): 'דינו שמגדלות את בנינו ומצלות אותנו מן החטא', ולכן צריכים לכבד וליקר אותם מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים. ולכן אם לא תקבל על עצמך לכבד וליקר את אשתך, לא יועיל לך שום דבר, אתה צריך ללמד להיות ותרון, כי זה סוד ההצלחה בחיים, הבעל צריך לותר לאשה, אזי ממילא האשה מותרת לבעלה, החיים הולכים דו סטרית, אחד מותר להשגי, אזי יש להם נשואין מצלחים.

אם אשתך טוענת שאתה לא מכבד ומיקר אותה וכו', אני מבין מדבריך, שזה בגלל שהיא לא אוהבת את האמא שלך וכו', אז אני מכרח להגיד לך, כי אתה צריך לדעת, שפלה וחמותה אף פעם לא ישתוו יחד, וזה טבע רע שנכנס בדמיון של חמות, כאלו הפלה גנבה את הבן שלה וכו', ואם

הכלה פקחית ולא משיבה שום דבר לחמותה וכו', על-ידי-
 זה תמיד ישרה השלום בינה לבין בעלה וכו', אבל על-פי-רוב
 שום פלה לא מוכנה לקבל בקרת מהחמות, וזה טבע בעולם
 שפלה וחמותה לא משתוות, עד כדי כך שחכמינו הקדושים
 מספרים (שבת כו.): ההיא חמתא דהות סניאה לה לכלתה,
 אמרי לה: זיל איקשיט במשחא דאפרסמא אזלא איקשיט פי
 אתת, אמרה לה זיל איתלי שרגא אזלא אתלא שרגא אינפח
 בה נורא ואכלתה [היתה חמות ששנאה את פלתה וקנתה לה
 מתנה שמן אפרסמון (מין בשם), והלכה הפלה וקשטה את
 עצמה עם הבשם הזה, אבל זה היה מחמר דליק, וכשבאה
 אל חמותה, אמרה לה: בבקשה פלתי, הדליקי לי את הנרות,
 ותכף-ומיד כשהדליקה אש, היא נאחזה באש ונשרפה כליל],
 ואת הטבע הזה לא תוכל לשנות, זה לא רק אצלך, זה כמעט
 בכל בית, שפלה וחמותה לא משתוים.

ולכן אתה צריך לדעת, שהתחנת עם אשתך, תקיים מה
 שהתורה הקדושה למדה אותנו (בראשית ב, כד): "על-כן יעזוב
 איש את אביו ואת אמו וידבק באשתו, והיו לבשר אחד",
 בודאי צריכים לכבד את אבא ואמא, כי זו מצות עשה של
 כבוד את אביך ואת אמך, אבל עד הבית וכו', שמה אסור
 לערב את ההורים, ואז יש שלום-בית אמתי. ולכן אל
 תתגרש, כי תעשה את הטעות הכי גדולה של חייך.

ראה לכבוד את אשתך מאד, ותזכר מה שאמרו חכמינו
 הקדושים (סוטה יז.): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו
 (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי
 אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה,
 ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה; רק שיהיה
 ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד. כי שלום, אמרו חכמינו

הַקְדוּשִׁים (שַׁבָּת י.) זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלִכְּנֵן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בַּיִת, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצִּיחַ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצְדִּיק שְׁלָנוּ בִּיבְנָאֵל, וְאוֹתוֹ אֲנַחְנוּ מְצִיִּתִים, וְכִף יֵשׁ לָנוּ הַצְלָחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תלג.

כַּמָּה זְמַן צְרִיף לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, כְּדֵי לְהַרְגֵּ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע לְגַמְרֵי?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם לְכַבּוֹד הַצְדִּיק שְׁלִיטָ"א.
רֵאשִׁית, תּוֹדָה רַבָּה לָכֶם מֵעַמְקֵי הַלֵּב שֶׁאַתֶּם פּוֹעֲלִים לְמַעַנְנוּ, זֶהי רְצוֹן, שֶׁכַּבּוֹד הָרַב יִהְיֶה בְּרִיא לְחִלוּטִין, וְיִזְכֶּה לְאַרְיֵכוֹת יָמִים מִתּוֹךְ שְׂמִחָה וּבִתְפֻקּוּד מְלֵא, וְיִזְכֶּה לְקַבֵּל מְשִׁיחַ צְדֻקָּנוּ.
בְּרִצּוֹנִי לְשֵׂאל: הָרַב כּוֹתֵב בְּסִפְרֵי, שֶׁאַמִּירַת ח"י פְּרָקֵי מְשֻׁנּוּיּוֹת מוֹעִילָה לְהַרְגֵּ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע.
א. בְּמִשָּׁף כַּמָּה זְמַן צְרִיף לְהַגִּיד ח"י פְּרָקִים כְּדֵי לְהַרְגֵּ אֶת הַיֵּצֵר הָרַע לְגַמְרֵי? ב. בְּאִיזָה יֵצֵר הָרַע מְדַבֵּר, בְּיֵצֵר שֶׁל עֲנוּנֵי קִדְשָׁה?
אוֹדָה לְרַב עַל תְּשׁוּבָתוֹ, תִּזְכּוּ לְמַצּוֹת.

תשובה:

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ו' טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׂרָאֵל, נֵרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן עַל הַתְּפִלוֹת וְעַל הַבְּרָכוֹת לְבְרִיאוֹת, וְכָל הַמְּבָרֵךְ — מִתְבָּרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיוֹן.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן יט): נִכְסֵפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהְיֶה חַיִּיב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר, שְׂאֵפְלוֹ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרְחוּקִים מִן הַקִּדְּשָׁה מְאֹד, שְׁנִלְכְּדוּ בַּמְצוּדָה רָעָה, עַד שֶׁרְגִילֵין בַּעֲבֻרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אַף-עַל-פִּי-כֵן הִכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל-כָּךְ, עַד שְׂיִכּוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֻרוֹת שֶׁרְגִילֵין בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֵזֶק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, בְּנֻדָּא יִזְכּוּ לְצֵאת מִמְצוּדָתָם הָרָעָה עַל-יַדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד, וְכָל עֵקֶר מְגַמְתּוֹ וְחִפְצוֹ הִיָּה תְּמִיד רַק לְעַבְדוֹת וְעֲשִׂיּוֹת שֶׁל קִדְּשָׁה בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלֵל, רַק שְׁנַעֲסֶק תְּמִיד בְּעֲשִׂיּוֹת שֶׁל קִדְּשָׁה בַּפְּשִׁיטוֹת, דְּהֵינּוּ לְהִרְבּוֹת בַּלְמוּד הַתּוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת מְצוּוֹת הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, וּלְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים תְּמִיד, וְהִכַּל בַּפְּשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֻכְמוֹת כָּלֵל. וְהִזְהִיר מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד, וְהִרְבֵּה מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ מִזֶּה מַעֲנֵן שִׁמְחָה; וּמְקַבֵּל מְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמִנּוּ, אֲשֶׁר מֵה שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל כָּךְ וְכָךְ, זֶה סוּבֵב עַל לְמוּד מְשֻׁנְיּוֹת, שְׂיִהְיֶה קְבוּעַ לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וְזֶה יִקְרַר אֶת תְּבַעֲרַת לְכַבּוֹ שְׁבוּעַר בְּתַאוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

וְלִכְּנֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְגַרְסַּ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, שְׁזֵה תְּמִיד הִיָּה חֶק וְלֹא יַעֲבֹר אֶצֶל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּתַן תְּקוּנָה לְכַמְּהָ מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבִינֵיהֶם מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, שְׂיֵאמְרוּ בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת (עִין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קפ"ה), וְשִׁמְעָתִי פַעַם מִהֶרֶב הַחֲסִיד ר' לֹוִי יִצְחָק בִּנְדָר ז"ל, שֶׁהוּא הַכִּיר גֵּינ מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, נִכְדָּ שֶׁל בְּתוֹ חֲנָה צִירְל, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה גֵר בְּחֶאֱרָקוֹב, וְהִיָּה בַעַל-הַבֵּית פְּשוּט, וּבְכָל יוֹם הִיָּה לוֹמֵד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכָף נֶהַג הַמּוֹן שָׁנִים, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תלד.

חֲבֵרָה שְׁלִי נִכְנְסָה לְהַרְיוֹן, אֲנִי רוֹצֵה שְׁנֵתְחַתֵּן וְהִיא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת הַפְּלָה. מַה לַעֲשׂוֹת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת ש"י: לְכַבוֹד הַרַב הַקְּדוּשׁ שְׁלוֹם וּבְרָכָה. אֲנִי וְחֲבֵרָה שְׁלִי כְּבָר הַמּוֹן זְמַן בֵּיחַד, וְיִצָּא מִצָּב שֶׁהִיא נִכְנְסָה לְהַרְיוֹן. מִצָּד אֶחָד אֲנִי רוֹצֵה לְהַבִּיא אֶת הַיֶּלֶד, וּמִצָּד שְׁנֵי הִיא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת הַפְּלָה. אֲנַחְנוּ מֵאֲרָסִים בְּגִלְל הַמִּצָּב הַקָּדָם, וּבְרִצּוֹנִי לְדַעַת: מַה לַעֲשׂוֹת בְּנִדּוּן? תוֹדָה מְרַאשׁ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שי, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, תראו להתחמן תקף-ומיד, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתהיו הכי מאשרים בחייכם, אם אתם כבר כל-כף הרבה זמן ביחד, בודאי אתם אוהבים אחד את השני, ולכן תראו תקף-ומיד להתחמן, וכדאי אפלו לעשות חתנה צנועה רק למשפחה, כדי שלא יצאו מזה בזיונות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתהיו הכי מאשרים, ותתחילו להתנהג בדיני התורה הקדושה מפאן ולהבא, כדי שלא תעשו יותר טעויות בחייכם, כי התורה הקדושה היא תורת חיים, ומלמדת את האדם איך להתנהג בזה העולם.

בשום פנים ואפן לא לעשות הפלה וכו', כי זה רצח וכו', ובפרט שאתם אוהבים אחד את השני, תעשו חתנה צנועה מאד, והכל יעבר, ותראו אילו חיים נעימים יהיו לכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלה.

**אֶת מִי פְדָאֵי לָנוּ לְהַבִּיא כְּמוֹהֶל וְכִסְנֹדֶק לְבְרִית
שֶׁל בְּנֵינוּ? וְהֵאֵם אַפְשָׁר לְכַבֵּד מִיִּשְׁהוּ
מֵהַמְשַׁפָּחָה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מִיטַל לֵאמֹר: לְכַבֹּד קִדְשַׁת הַצַּדִּיק מוֹהֲרָא"ש
הַקְּדוֹשׁ, שְׁלוֹם וּבְרָכָה.

תּוֹדָה רַבָּה עַל כָּל הַחַוּזִיקִים וְהַבְּרָכוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ
הוּא יִשְׁפִיעַ לָכֶם בְּכָפֶל כְּפָלִים, וְתִזְכּוּ לָרֵב נֶחֱם דַּקְדָּשָׁה
וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה, אָמֵן.

בְּרִצּוֹנִי לְבַשֵּׁר לְצַדִּיק, שֶׁבְּחִסְדֵי ה' הִמְרַבִּים יִלְדְּתִי בֶן
זָכָר, וְיִכְמוּ שֶׁהַצַּדִּיק בִּרְךָ אוֹתִי בְּחִסְדֵי ה', הַכֹּל עֵבֶר
בְּשְׁלוֹם. בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ עֲתִידִים לְהַכְנִיסוֹ
בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּשַׁבַּת הַקְּרוּבָה, וְיֵשׁ לִי שְׂתִי
שְׂאֵלוֹת בְּעֵגֶן:

א. הֵאֵם בְּמָקוֹם שֶׁל אֲלוּץ, מִתֵּר לְהוֹצִיא תִינוּק מֵהַבֵּית
לְפָנֵי בְרִית? רַבּוֹ הַדְּעוֹת בְּעֵגֶן, וְחָשׁוֹב לִי לְדַעַת אֵיךְ
לְנַהֵג.

ב. יְדוּעַ שֶׁרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ הַקְּפִיד לְחַזֵּר אַחַר מוֹהֵל יִרָא
שְׁמַיִם. הֵאֵם הַפּוֹנֶה גַם עַל סְנֹדֶק? הֵאֵם פְּדָאֵי לְהַקְּפִיד
וּלְהִתְעַקֵּשׁ שֶׁהַסְּנֹדֶק יִהְיֶה דוֹקָא אָדָם בְּעַל קוֹמָה רוֹחֲנִית
וְיִרָא שְׁמַיִם, אוֹ שְׁנֹתָן לְכַבֵּד מִיִּשְׁהוּ מֵהַמְשַׁפָּחָה לְמַעַן
הַשְׁלוֹם?

תְּשׁוּבַת וְעֵצַת הַצַּדִּיק חֲשׁוּבָה לִי מְאֹד. וְאַבְקֵשׁ שֶׁהַצַּדִּיק
יִמְשִׁיף וְיִבְרַכֵּנוּ, שֶׁזֶה הַיֶּלֶד יִגְדֵל בְּבְרִיאוֹת וּבְנֶחֱם לְהִיּוֹת
אִישׁ כְּשֶׁר וְעוֹבֵד ה' אִמְתִּי, אָמֵן בֶּן יְהִי רִצּוֹן.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיטל לאה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

באתי לברך אותך בברכת "מזל טוב" חמה לקראת הולדת הבן למזל טוב, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו.

רבנו ו"ל אמר (ספר-המדות, אות מוהל, סימן ג): המוהל נותן הבנה לנמול בלמוד התורה; ואמר (שם, סימן א'): צריך לחזר אחר מוהל צדיק וירא שמים, כי פשהמוהל אינו טוב, יכול להיות שלא יהיה מוליד, חס ושלום, הנמול על ידו. גם על-ידי שהמוהל אינו טוב, על-ידי-זה בא התינוק, חס ושלום, לידי חלי נופל; ולכן צריכים לקחת מוהל ירא שמים, והעקר שיהיה ממחה וזריז, וכבר מל מאות או אלפי ילדים, בזה אסור להתחשב עם משפחה או קרובים שרוצים להיות מוהלים וכו', אם הם רוצים להתלמד וכו', שיתלמדו על וכו', ולא על הבן שלך.

סנדק הוא נעשה אז מזבח, ולכן צריכים להקפיד מאד, שהסנדק יהיה שומר תורה ומצוות, כי זו בושה מאד מאד גדולה לקחת סנדק שמחלל שבת וכו', ואף שהיום יש הרבה אנשים, כגון: סבא מצד אבא, או סבא מצד אמא, שמחללים שבת ואוכלים טרפות ונבלות, ודוחפים את עצמם להיות סנדק, ואני לא מבין אותם, איך הם לא מתבישים?

אם אחד מהמשפחה הוא שומר תורה ומצוות, בשביל שלום כדאי לוותר ולקחת אחד מהמשפחה, אפלו שאינו בעל

שו"ת א' תלו בְּרִסְלָב לא

קומה רוחנית ויראת שמים, ובלבד שיהיה שומר שבת ואוכל כשר.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שהשלוש יהיה בתוך ביתכם, והתינוק יכנס בכריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו, ותרוו ממנו רב נחת דקדשה, ותהיו הכי מאשרים בתייכם, העקר רק להיות בשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלו.

**האם מתר שילדים מהנשואים הראשונים
ישתתפו בחתנת אביהם שמתחתן בשנית?**

שאלה:

מאת אברהם: לכבוד הצדיק הקדוש, יהי רצון שהקדוש-ברוך-הוא יאריך ימיו בבריאות איתנה. חבר שלי מתחתן נשואים שניים, ויש לו ילדים מהנשואים הראשונים שרוצים להשתתף בשמחה. האם זה מתר מצד ההלכה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אברהם, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על התפללות שאתה מתפלל על רפואתי

לב שו"ת א' תלז ברסלב

ובריאותי, יעזור הקדוש-ברוך-הוא, שתתקבלנה תפלותיך לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

מצד ההלכה אין בעיה, אבל מצד הנזק שייכול לגרם להילדים, לא פדאי שהם יהיו בנושואין השניים.

בכלל צריכים מאוד מאוד לא לערב את הילדים בנושואין שניים, צריכים לתת להם המון תשומת לב, כי מספיק צלקת נשארה בלב שלהם על הגרושין של האבא והאמא וכו' וכו', וצריכים לראות מה שפחות לערב אותם בחיי הנושואין השניים, רק לתת להם את התשומת-לב שמגיעה להם וכו', אבל לא להתיעץ אתם בשום דבר שנוגע בנושואין השניים, ומה שפחות לדבר עמיהם מזה יותר בריא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלז.

אבא שלי לא מתפקד, והוא זקוק לרחמי שמים.
האם לדחות את חתנתי בגלל זה?

שאלה:

מאת איתן: לכבוד הרב שלום וברכה, תודה שאתם מחזקים אותנו.
אבי עבר נתנים להורדת הרגל עד הברכה, עקב סתימה

בְּעוֹרְקִים וּוְרִידִים צָרִים נוֹצֵר לוֹ נֶמֶק מִתַּפְשֵׁט, וְהַחֲלֵט
 לְהוֹרִיד לוֹ אֶת הַרְגֵּל. הוּא עֵבֶר אֶת הַנְּתוּחִים וְכֵן מִסְפָּר
 אַרְוָעִים מַחֲזִימִים. הַיּוֹם הוּא לֹא מְדַבֵּר וְלֹא מְגִיב, בְּקִשֵׁי
 שׁוֹתָהּ וְאוֹכֵל, הוּא סְעוּדֵי וְחוֹלָה בֵּן חֲמִשִּׁים וְשִׁמוֹנָה.
 רְצִיתִי לְשַׁאֵל לְבְּרִיאוֹתוֹ — מַה יְהִיֶּה אִתּוֹ? הֲאֵם הוּא
 יִחְזֹר לְעִצְמוֹ?

בְּנוֹסָף, אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן עוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים בְּעָרְףְךָ,
 וְאֲנִי מְבַלְבֵּל בְּגִלְל הַמַּצֵּב. מַה לַּעֲשׂוֹת לְגַבִּי חֲתָנָה?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ, ו' טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אִיתְךָ, נְרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּוִדְאֵי זֶה צִעַר שָׂאִין כְּמוֹהוּ לְרֵאוֹת אֶת הָאָבָא סוֹבֵל סֶבֶל
 כָּל-כֶּף גְּדוֹל, וְאִין מַה לַּעֲשׂוֹת אֶלָּא רַק לְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה בְּרִיא וְשָׁלֵם, וְיִחְזֹר לְעִצְמוֹ, כִּי כָּל זְמַן
 שָׂאָדָם חַי יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה וְכוּ', וְאִין לְהִתְיַאֵשׁ מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְרַק
 זֶה מַה שְׁנֹשְׂאָר לָנוּ — תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ וּלְהִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עַל רְפוּאָתוֹ.

אֲבָל מִצַּד שְׁנַי בְּנוֹגֵעַ לְחֲתָנָה בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, אֲסוּר
 לָךְ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְדַחוֹת אֶת זֶה, אֶלָּא לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם
 שְׁמַיִם, כִּי מִצְוָה הַבְּאָה בְּיַדְךָ אֵל תַּחֲמִיצְנָה, זְכִיתָ לְמִצָּא אֶת
 בַּת זִוְגָךְ, תִּרְאֶה לְהִתְחַתֵּן תַּכְּף-וּמְיָד, וְתִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד
 לְהִתְנַהֵּג כְּפִי הַהֲלָכָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּתְחַתְּנוּ
 בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְאֵל תִּהְיֶה מְבֹהֵל וּמְבַלְבֵּל וְכוּ', וְכוּ',
 וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ אֶת הַטְּרַאוּמָה וְאֶת הַצִּעַר שְׂאִתָּה עוֹבֵר וְכוּ',
 עַם כָּל זֹאת אִתָּה צְרִיף לְהִתְחַתֵּן, וְלֹא לְדַחוֹת אֶת הַחֲתָנָה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלח.

פטרתי מהעבודה ומצבנו דחוק מאד. האם פדאי לפתח עסק או לעבד כשכיר?

שאלה:

מאת אمتי: שלום לצדיק.

יהי רצון שתהא רפואה שלמה במהרה לצדיק, ויבוא כבר ליבנאל. כמו-כן זכיתי להיות בכחל, ולהתפלל הרבה על הצדיק.

פטרתי מעבודתי עקב סגירת המקום, ולצערי אנחנו נמצאים בחובות כבר שלש שנים. עברנו לבית קטן יותר, ואנחנו מצמצמים בהוצאות כמה שנתן, ואשתי גם הוציאה את התינוק ממסגרת נוחה שהיתה עד השעה ארבע, והעבירה אותו למסגרת עד השעה שתים. זה גורם מצב שאין לה זמן לנוח אחרי העבודה, פי היא עם שני הילדים בבית מיד אחרי העבודה אליה היא יוצאת כל בקר בשעה שש וחצי...

הציעו לי עבודה במקום לתשושי נפש, בדקתי, ולא היתה לי טוב. יש עוד אפשרות לפתח עסק עצמאי עם חבר ירא שמים שמקרב לצדיק, או לפתח לבד או בכלל לחפש עבודה כשכיר, ומה שאמצא אמצא. אשתי מאד מתסכלת, וקשה לה להתרומם ולקבל את

שו"ת א' תלח ברסלב לה

החובות באהבה ובשמחה, במיחד שהיא עובדת קשה כל-כף, ומשתדלת לא לבזבז. אני ממש רוצה לצאת מהחובות הנוראים האלה. מה לעשות? אם אפשר שהצדיק יתן לנו עצה מה לעשות, ונקבל באהבה כל מה שהצדיק יציע. תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש, ו' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אמת, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להבין את אשתי כי היא צודקת, ולכן אתה צריך לחזק ולעודד ולשמח אותה. ובכלל טוב מאד שתהיה שמחה בתוך הבית, שזה מרחיב את הדעת, ובפרט בענין פרנסה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך, היוצא מפסוק (תהלים קמה): "פותח את ידיו", יוצא גם מפסוק (דברים טו, טו): והיית' אף' שמח".

ולכן הדבר הראשון אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך, ומרים לך החיים ממנות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתברך יותר, ולכן הדבר הראשון רק להיות בשמחה. ואם תאמר: במה יש לי לשמח? הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לך, שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.): אין עני אלא מדעת, עקר העניות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברך פלל, והפלל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא

בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (תלין ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה, האדם הזה הוא תמיד שמת. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות ממון, סימן פג): אמונה היא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך, שנבראת יהודי, ושלא עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, יפתחו לך כל צנורי השפע והפרנסה.

קדם כל תקבל כל עבודה שרק מציעים לך, שיהיה לך משהו ביד וכו', כי מה שביד — בטוח וכו', בודאי הכי טוב להיות עצמאי, ולא להאמין לאף אחד, כי אין לאדם חברים לבטח בהם וכו', עם כל זאת לעת עתה תקבל איזו עבודה שרק מציעים לך, כדי שתצא מהחובות שנקלעת בהם, והעקר תראה לחזק את אשתך ולכבד אותה מאד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט'): לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב): "ולאברם היטיב בעבורה", והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא: אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו (תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתתעשרו); ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סט), שעקר העשירות באה בזכות האשה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תלט.

**אָנִי גַר בְּצַרְפַּת וְשׁוֹקֵל לַעֲשׂוֹת עֲלֵיהָ, לַעֲבֹר
לִבְנֵאֵל, וְלַפְתַּח שָׁם בֵּית-סֵפֶר לְלִמּוּד
תַּכְּשִׁיטְנוֹת. מַה דַּעַת הַצַּדִּיק?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת אָרְזוֹ: לְכַבּוֹד הַרַב הַיֵּקָר, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר שְׁלֹמֹה שִׁיק
שְׁלִיט"א.

שְׁמִי אָרְזוֹ, וְאָנִי חֵי בְּמַרְסֵי שְׁבַצְרַפַּת בְּרַבַּע הַיְּהוּדִי
הַחֲרָדִי. אָנִי עוֹבֵד עִם תַּכְּשִׁיטִים וַיֵּשׁ לִי חֲנוּת תַּכְּשִׁיטִים
קְטָנָה. אָנִי מְאֹד קְרוֹב בְּדַעוֹתַי הַרוֹחֲנִיּוֹת לְבְּרִסְלָב, וְאָנִי
מִשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת כָּל שָׁנָה לְאוּמָן, וְלַלְכֵת תָּמִיד בְּעֵקֶבוֹת
תוֹרָתוֹ שֶׁל רַבִּי נַחֲמָן כְּמִיטֵב יִכְלָתִי.

אָנִי רוֹצֵה לְשָׂאֵל עַל פְּרוֹזִיקוֹת שֶׁחֲשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת. אָנִי
רוֹצֵה לְחִיּוֹת בְּיַבְנָאֵל וְלִבְנוֹת בֵּית-סֵפֶר, כְּדֵי לְלַמֵּד אֶת
הַמְּלֹאכָה שֶׁל יְצִירַת תַּכְּשִׁיטִים. יֵשׁ לִי נִסְיוֹן שֶׁל עֲשָׂרִים
וְאַחַת שָׁנִים בְּתַחֲוֹם, כִּי שֶׁהֵם יוֹכְלוּ לְהִיּוֹת תַּכְּשִׁיטְנִים
מְקַצְעֵי. אָנִי מְדַבֵּר אֲנִגְלִית וְעִבְרִית, וַיֵּשׁ לִי חֲבָרִים
טוֹבִים בְּיַבְנָאֵל. אָנִי אוֹהֵב אֶת קַהֲלַת בְּרִסְלָב, וְרוֹצֵה
לְדַעַת מַה דַּעַתוֹ שֶׁל הַרַב בְּעֵנָן, הָאִם הַפְּרוֹזִיקוֹת הַזֶּה
יִכּוֹל לְהַצְלִיחַ? תוֹדָה, אָרְזוֹ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ו' טֵבַת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אָרְזוֹ, גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲשַׁרְיָךְ וְאֲשַׁרֵי חֻלְקְךָ שְׂאֵתָה זוֹכָה לְנִסְעֵ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ

ו"ל על ראש השנה, אשר אין למעלה מזה, ובזה ראוי לך לשמח כל השנה, כמו שאמר רבנו ז"ל (סי' מוה"ז, סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקרים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקרים אלי, שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה. והזהיר לעשות כזו, שכל מי שסר אל משמעתו ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש, ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד, כמו שכתוב (נחמיה ח'): "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות הוי"ה הוא מעזכם", וזה נאמר על ראש השנה.

בנדאי טוב מאד שתבוא לגור ביבנאל, ובפרט שיש לך חברים שמה, אזי בנדאי לא תהיה לבד, אלא יהיו לך חברים טובים.

בענין לפתח עסק וכו', וללמד אנשים את העסק הזה, מה טוב ומה נעים, כי זה הדבר הכי גדול — כשזוכים לפרנס בכבוד עוד משפחות, וזה מאד מאד יקר בעיניו יתברך.

יעזר הקדוש ברוך הוא, שתזכה לבצע את רצונך וכסופיך, ונזכה לשמע בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמ.

**בְּעוֹד כְּחֹדֶשׁ אֲשֶׁתִּי צְרִיכָה לְלָדֵת, וְרָצִינוּ לְשָׂאֵל
הָאֵם הַשֵּׁם 'יַעֲל' הוּא שֵׁם טוֹב**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אַבְרָהָם: לְכַבֹּד קִדְשַׁת הָאֲדָמוֹר מוֹהֲרָא"ש
שְׁלִיט"א. הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזוֹר, וְתִזְכְּרוּ לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְלֹא
כָּל זְכָרוֹן לְמָה שֶׁהָיָה, אָמֵן בֶּן יְהִיָּה רַצוֹן.
בְּעִזְרַת הַשֵּׁם, בְּעוֹד פְּחוֹת מִחֹדֶשׁ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלָדֵת
בְּשִׁעָה טוֹבָה וּמְצֻלַּחַת. רָצִינוּ לְשָׂאֵל — הָאֵם הַשֵּׁם
'יַעֲל' הוּא שֵׁם טוֹב לְיִלְדָה? תוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ו' טֵבֵת הַתּשׁע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אַבְרָהָם, נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תְּמִיד צְרִיכִים לְשָׁמֵר לֹא לְתַכְנֵן שְׁמוֹת לְפָנֵי שְׂיֻלְדִים,
אִפְלוּ שְׁבִטוּחִים שֶׁיְהִיָּה בֶּן אוֹ בַּת וְכוּ', לֹא פְעַם אַחַת טָעוּ
הַרוֹפְאִים וְכוּ', וְלֹא פְעַם אַחַת הָיוּ מְרִיבוֹת בֵּין הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה
אֵיזָה שֵׁם יִתְּנוּ לְהַבֵּן וְכוּ', וּבָאוּ לִיְדֵי מְרִיבוֹת כְּאֵלוֹ עַד
גְּרוּשִׁין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְלִבְסוּף נוֹלְדָה בַּת... נִמְצָא שָׂרְבוּ
בְּחֻנָּם, וְלִכֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְעֲשׂוֹת תְּכַנּוּיֹת עַל
שְׁמוֹת לְפָנֵי שֶׁהָאִשָּׁה יוֹלְדָת, וְזֶה בְּכָל־לֵיּוֹת.

הַעֲקָר שֶׁאֲשַׁתָּךְ תִּהְיֶה רְגִילָה לומר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים,
שֶׁמְאֹד מְסֻגָּל לְלָדָה קְלָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת
צְדִיק, חֶלֶק ב', סִימָן כ'): עַל-יְדֵי הַזְּכָרַת שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, יְכוּלִין

להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמר בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שהיא יודעת בעל-פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', עוד כל מיני שמות של הצדיקים שהיא רק זוכרת תהיה רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר-כך תאמר את התפלה הזאת, ותראה שתוליד בקלות:

יהי רצון מלפניך, אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולדבר בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע, שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים, שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי, אמן בן יהי רצון.

בענין שם יצל, אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט שמעוני שופטים, רמז מב): יצל אשה כשרה היתה, ועושה רצון בעלה; וכן חכמינו הקדושים מפליגים במעלתה, עד כדי כך שאמרו (מדרש אגדה): יצל שקולה כשרה, רבקה, רחל ולאה; יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמא.

האם גם כשהאשה בוגדת בבעלה, או מוסרת אותו לשלטונות, בעלה צריך למחל לה ולהשלים אתה?

שאלה:

מאת ששון: לכבוד מורנו ורבנו כבוד קדשת מוה"רא"ש.

הצדיק תמיד אומר, שהאשה היא עצם מעצמיו של בעלה, ואם היא מצערת את בעלה, צריכים לזכר שהיא שליחה של ההשגחה העליונה, ואסור שיהיה לבעלה שום תרעמת עליה. האם זה נכון גם אם האשה בוגדת בבעלה, רחמנא לצלן, או מוסרת אותו לשלטונות? האם גם בכזה מצב הבעל צריך להשלים עם אשתו, ולא להקפיד עליה? תודה רבה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ששון, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל, אתה צריך לדעת, שכל ספור זה ספור נפרד לגמרי, ואין הנדון דומה אחד להשני וכו' וכו', בנדאי האשה היא עצם מעצמיו של בעלה, זו מציאות, וזה כתוב בתורה (בראשית ב, כג): "ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי וכשר מבשרי, לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת". כשאדם פוגם וכו', על-ידי-זה הוא סובל ממנה, כמאמרם ז"ל (יבמות כג): "מאי דכתיב (שם יח): "אעשה לו עזר כנגדו", זכה —

עוזרתו, לא זכה — כנגדו; הכל תלוי בפני הנהגת האדם וכו'.

בענין בגידה וכו', יש בזה כמה בחינות. א. צריכים לדעת אם זו אמת? כי יש גברים שהם סתם קנאים וכו'. ב. אם זה נכון, מכרחת להיות סבה לזה וכו', אם הבעל מתנהג באכזריות כלפיה וכו', ולא נותן לה את ספוקה וכו', אזי היא מחפשת את זה בחוץ וכו', ואם היא מוסרת את בעלה לשלטונות וכו', גם-כן צריכים לדעת את הסבה לזה, פן הבעל מתאכזר כנגדה, מפה אותה, משפיל אותה וכו' וכו', סתם ככה אשה לא תמסר את בעלה לשלטונות וכו' וכו'.

אתה צריך לכתב את האמת, ואת הכל, פי הרי אתה מחסיר הרבה דברים וכו', ועל כלם — עליך לזכור מה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בנים, סימן ל'): מי שמזנה אשתו מזנה עליו; ולכן אתה צריך לדעת, כי האדם אינו מטעה את אף אחד רק את עצמו, הוא חושב שהוא מטעה את אחרים, אבל לבסוף הוא מטעה רק את עצמו.

ולכן מי שרוצה באמת להגיע לשלום-בית אמת, הוא צריך תכף-ומיד ביום החפה לקבל על עצמו שיהיה מה שיהיה, ויהיה אף שיהיה וכו', הוא יהיה ותרן וסבלן בתוך ביתו, אז יצליח בחיי הנשואין שלו, ואז אף פעם לא יגיע למצב כזה, שהיא תלך למסור אותו לשלטונות וכו', וכן היא לא תבגד בו וכו'. אדם צריך להיות רחמן ולרחם על אשתו, ולכבד אותה מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן 101), שצריך לכבד ולקר את אשתו, כי אמר: הלא הנשים הן סובלות צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם, צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם

ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על-כן ראוי לרחם עליהם וליקרם ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא טג.): 'אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתהיו עשירים]. וכן אמרו (במות סג.): 'דינו שמגדלות את בנינו ומצללות אותנו מן החטא'.

ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים, ואם תנהג בצורה כזו, אז אף פעם לא יגיע למצבים אי נעימים עם אשתו, הן אמת שיכול להיות אשה שהיא בטבע פעסנית וקפדנית וכו' וכו', צועקת וצורחת וכו', עם כל זאת אם אדם ידע שהיא שליחה ממנו יתברך, ויחזר בתשובה שלמה, אז הכל יתהפך לטובה.

לא-כן כשהבעל הוא בטבעו אכזר וכעסן, עצבני וממרמר וכו' וכו', ומוציא את הפעס והאכזריות ואת העצבים על אשתו וכו', אז בודאי הוא יקבל חזרה מה שמגיע לו, כל אחד כפי בחינתו, אם הוא מונע עונת אשתו וכו', היא תבגד בו וכו', ואם הוא יתאכזר נגדה, היא תלך לשלטונות וכו', מה זה כל כך קשה להבין? ! מה אתה רוצה שאשה תעשה? ! אתה צריך לדעת, שהיא לא שק חבטות וכו', ולכן כל בעל צריך לחשוב את זה קדם לכן וכו', פי אם הוא לא יתקן את מעשיו, אזי הבית יתפרק, והוא יהיה מהצועקין ואינם נענין, פי כבר יהיה מאחר מדי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמב.

מה ההבדל בין עבודת ה' של נח לעבודת ה' של אברהם אבינו?

שאלה:

מאת יוסף: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. ראשית, ברצוני להודות לצדיק על החזיקים מספריו ומדבריו של הצדיק, אשר מפיהם בנו אמונה והתחזקות בדרך של רבנו ז"ל, וגם אני הקטנים מתפללים בכל יום לרפואתו של הצדיק, רפואה שלמה ואיתנה, ושיזכה להוציא מהכח אל הפעל את כסופיו ורצונותיו הטהורים, להשיבנו בלנו בתשובה שלמה לאבינו שבשמים.

ברשות הצדיק יש לי שאלה, ואשמח אם הצדיק יוכל להשיב לי: אצל נח כתוב "את האלקים התהלך נח", ורש"י פרש: "את האלקים התהלך נח, ובאברהם הוא אומר אשר התהלכתי לפניו. נח היה צריך סעד לתמוך, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו". מה היה ההבדל בין נח לאברהם אבינו בעבודת ה' ומה זאת אומרת שאברהם אבינו לא היה צריך סעד לתמוך? הרי חז"ל מלמדים אותנו שאדם לא נאמין בעצמו עד יום מותו, ורבנו ז"ל מלמדנו, שאדם צריך

לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ
הָאֱדָם כְּלוֹם?
תּוֹדָה רַבָּה לְכַבוֹד הַצְּדִיק.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּגַּשׁ, ז' טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יוֹסֵף, גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל הַתְּפִלוֹת שְׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל עַל רְפוּאָתִי
וּבְרִיאוֹתִי, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּתְקַבְּלֶנָה תְּפִלוֹתֶיךָ
לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

הַהִפְרָשׁ בֵּין נַח לְאַבְרָהָם כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(מְדַרְשׁ אַגְדָּה): אַבְרָהָם הָיָה מְהֵרָה בְּלִבּוֹ עַל דּוֹר הַמַּבּוּל, וְאָמַר:
אֵי אִפְשָׁר שְׁלֹא הָיָה בְּהֵם צְדִיקִים וְכוּ', יֹאמְרוּ בְּאֵי הָעוֹלָם,
כִּף אֲמָנוּתוֹ שֶׁהוּא מְאֻבָּד אֶת הַדּוֹרוֹת, אֲבָד דּוֹר אֲנוֹשׁ, דּוֹר
הַמַּבּוּל, דּוֹר הַפְּלָגָה וְכוּ', וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל הַסְּדוּמִיִּים וְכוּ',
וּמוֹבָא בַּזֶּהֶר (בִּפְרָא קו'): נַח לֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל דּוֹר הַמַּבּוּל,
לֹא עָשָׂה כְּלוֹם, אַבְרָהָם בִּקֵּשׁ דִּין, שְׁלֹא יָמוּת צְדִיק עִם רָשָׁע,
אֲבָל מִי עָשָׂה שְׁלֵמוֹת כָּמוֹ שְׁצָרִיכִים — זֶה מִלְּשָׁה, שְׁנֹאֲמַר
(שְׁמוֹת לֵב, לֵב): "אִם תִּשָּׂא חֲטָאתֶם, וְאִם אֵין מַחְנִי גַּא".

אֶחָד שֶׁחֲזַק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעוֹבְרִים עָלָיו
כָּל מֵינֵי גְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא לֹא נִכְנָע,
אֲלֹא עוֹד מְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, זֶה הָיָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ, מִה שְׂאִין
כֵּן נַח לֹא הִתְפַּלֵּל עַל דּוֹרוֹ, וְהִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הַתְּבָה, וְלִכֵּן
אַבְרָהָם לֹא הָיָה צָרִיף שׁוֹם סַעַד וְכוּ', כִּי הָיָה כָּל-כִּף חֲזַק
בְּאֲמוּנָה, אִפְלוֹ שֶׁרָאָה בְּדִיוֹק הַהִפּוֹף, לֹא הִתְפַּעַל מִשׁוֹם דְּבָר,

וְעַמֵּד חֹזֵק בְּשֵׁלוֹ, מֵה שְׂאִין בֶּן נֹחַ הָיָה מְאָמִין וְאִינוּ מְאָמִין
 וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה צָרִיף סַעַד לְתַמְכוּ. וּמוֹבָא (מְדַרְשׁ הַנֶּעְלָם
 נח): מֵה הִשִּׁיב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנֹחַ כְּשִׁיצָא מִן הַתְּבֵה,
 וְרָאָה כָּל הָעוֹלָם חָרָב, וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת עָלָיו וְאָמַר: רְבוּנוּ שֶׁל
 עוֹלָם, נִקְרָאתָ רַחוּם, הֲיָה לָךְ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ. הִשִּׁיבוּ
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רַעֲיָא שְׂטִיָא, כְּעֵן אֲמַרְתָּ דָא, וְלֹא בְּזַמְנָא
 דְאֲמַרְתָּ לָךְ בְּלִישְׁנָא רְכִיכָא, דְכַתִּיב: עֲשֵׂה לָךְ תְּבַת גִּפְרֹ וְכוּ',
 וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת הַמַּבּוּל וְכוּ', וְשַׁחַת כָּל בְּשׂוֹר וְכוּ', וַיֹּאמֶר
 ה' לְנֹחַ וְכוּ', וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת הַמַּבּוּל וְכוּ', לְשַׁחַת כָּל בְּשׂוֹר
 וְכוּ', וַיֹּאמֶר ה' לְנֹחַ וְכוּ', כִּי אוֹתְךָ רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בְּדוֹר
 הַזֶּה, כּוּלֵי הָאִי אֲתַעַפְכִּית עִמָּךְ, וְאֲמַרְתָּ לָךְ, בְּדִיל דְתַבְעִי
 רַחֲמִין עַל עַלְמָא. וּמִכְּדִין דְשִׁמְעַת דְתַשְׁתַּיְזִיב אֶת בְּתִיבוֹתָא,
 לֹא עָאל בְּלַבָּךְ בִּישׁוּתָא דְעַלְמָא, וְעַבְדַת תִּיבוֹתָא וְאֲשַׁתְּזַבְתָּא.
 וְכַעַן דְאֲתַאבִּיד עַלְמָא, פְּתַחִית פּוּמָךְ לְמַלְלָא קַדְמִי, בְּעֵין
 וְתַחֲנוּנִין.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, בֹּא וְרָאָה מֵה בֵּין הַצַּדִּיקִים שְׁהִיוּ
 לִישְׂרָאֵל אַחֲרֵ-כֵן וּבֵין נֹחַ. נֹחַ לֹא הִגֵּן עַל דּוֹרוֹ, וְלֹא הִתְפַּלֵּל
 עָלָיו כְּאַבְרָהָם. דְכִיּוֹן דְאָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם:
 "זַעַקַת סְדוּם וְעַמּוֹרָה כִּי רַבָּה", מִיָּד "וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר".
 וְהִרְבֵּה דְבָרִים כְּנֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁשָּׂאֵל, שְׂאֵם
 יִמְצָא שֵׁם עֲשָׂרָה צַדִּיקִים, שְׂיִכְפֹּר לְכָל הַדּוֹר בְּשִׁבְלֵם, וְחָשַׁב
 אַבְרָהָם, שְׁהִיוּ עֲשָׂרָה כְּעִיר עִם לוֹט וְאֲשֵׁתוֹ וּבְנָיו וּבְנוֹתָיו
 וְחַתָּנָיו, וְלִכֵּן לֹא הִתְפַּלֵּל יוֹתֵר.

הָרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ, מֵה הִתְפַּרֵּשׁ בֵּין נֹחַ לְאַבְרָהָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תמג.

לְאַחֲרוֹנָה צַעֲרָתִי הִרְבֵּה אֶת בְּעָלִי, וְזֶה גֵרַם לוֹ
לְהִתְרַחֵק מִמֶּנִּי. אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְהַחְזִיר אֶת הַמִּצָּב
לְקִדְמוֹתוֹ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רַבָּקָה: שְׁלוֹם רַב.
לְאַחֲרוֹנָה יֵשׁ לִי הַמוֹן בְּעֵסִים עַל בְּעָלִי, עֲרַכְתִּי עָלָיו
בְּקֶרֶת וְשִׁפְטֹתַי אוֹתוֹ הַמוֹן. אֲנִי מְרַגֵּיֶשָׁה שֶׁהוּא קִצָּת
מִרְחָק מִמֶּנִּי. אֵיךְ אֲנִי יְכוּלָה לְהַחְזִיר לוֹ אֶת מִצָּב הַרוּחַ
וְאֵת הָאֲהָבָה שְׁלוֹ אֵלַי?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּגֶשׁ, ז' טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רַבָּקָה תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶת גַּדְמִית בְּעֵינַי כְּמוֹ שְׁאֶחָד לוֹקַח גְּפוֹרֵר וּמְצִית אֶת
הַבֵּית וְכוּ', וּכְשֶׁהַבֵּית כָּבֵד בּוֹעֵר, אֲזַי הוּא צוֹעֵק: אוֹי וְאָבוֹי
לִי, מָה עֲשִׂיתִי? אֵיךְ מְכַבֵּים אֶת הָאֵשׁ? וְאֵיךְ בּוֹנִים חֲזָרָה אֶת
הַבֵּית?!

אֲשֶׁה צְרִיכָה לְדַעַת, כְּמוֹ שֶׁהַבַּעַל צָרִיךְ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת
הָאֲשֵׁה, כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן הָאֲשֵׁה צְרִיכָה לְכַבֵּד אֶת בְּעָלָהּ,
כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ רַבָּה, פָּרָק י', סִימָן ה'): אֵין אֲשֵׁה כְּשִׁרָה
אֶלָּא הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעָלָהּ; לֹא יִתְכַן שְׂאֲשֵׁה תִנְצַל אֶת הַטּוֹב
לֵב שֶׁל בְּעָלָהּ, וְתִרְדַּד לוֹ לַחַיִּים וְכוּ', יֵשׁ נָשִׁים קִשּׁוֹת מְאֹד
וְכוּ', נָשִׁים שֶׁהֵן בְּאֵמֶת בְּטַבְעָן רְעוֹת מְאֹד וְכוּ', רְקוּבוֹת עִם

קנאה וּשְׂנֵאָה וְכוּ', יֵשׁ אִשָּׁה מְלֵאָה עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת וְכוּ', וּמוֹצִיאָה אֶת כָּל הָעֲצָבִים שְׁלָה עַל בַּעֲלָהּ, שֶׁהוּא אוֹהֵב אוֹתָהּ וְדוֹאֵג לָהּ וְעוֹזֵר לָהּ וְכוּ', וְהִיא מְנַצֵּלֶת אֶת הַטּוֹב לֵב שְׁלוֹ, וְיוֹרֶדֶת לְחַיּוֹ, אִשָּׁה כְּזוֹ הִיא אִשָּׁה רְעָה מְאֹד, מִמֶּשׁ מְכַשְׁפָּה וְכוּ', וְאֵת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְהַתְּבַיֵּשׁ, בְּמִקּוֹם לְהַעֲרִיף אֶת מַה שֶּׁבַעֲלָהּ עוֹשֶׂה בְּשִׁבְלָהּ, אֵת לֹא מִתְּבַיֵּשֶׁת לְכַתֵּב, שֵׁשׁ לָהּ הַמּוֹן כְּעֵסִים עַל בַּעֲלָהּ, וְאֵת עוֹרֶכֶת עָלָיו הַרְבֵּה בְּקוֹרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַכְשָׁיו אֵת מְרַגְּשִׁי שֶׁהוּא קָצֵת מִרְחֵק מִמֶּנּוּ, אֵת צְרִיכָה לְתֵת תּוֹדָה שֶׁהוּא לֹא גֵרַשׁ אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁמֵּגִיעַ לָהּ, כְּמֵאמָרָם ו"ל (יְבָמוֹת ג:): אִשָּׁה רְעָה מְצוּה לְגַרְשָׁהּ, דְּכָתִיב (מִשְׁלֵי כב, ט): "גֵּרַשׁ לִץ וַיֵּצֵא מִדוֹן וַיִּשְׁבֵּת דִּין וְקִלּוֹן", וְאָמְרוּ (שְׁבַת יא): כָּל רְעָה וְלֹא אִשָּׁה רְעָה; וְאָמְרוּ (עֲרוּבֵין מא:): מִי שֵׁשׁ לוֹ אִשָּׁה רְעָה, אֵינוֹ רוֹאֶה פְּנֵי גֵיְהֵנוֹם; כִּי כְּבָר יֵשׁ לוֹ אֶת הַגֵּיְהֵנוֹם בְּזָה הָעוֹלָם.

כְּפֶה שְׂאֵנִי לֹא כּוֹתֵב לְגַבְרִים אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, שֶׁאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד), שֶׁצְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ. כִּי אָמַר: הֲלֹא הַנָּשִׁים הֵן סוֹבְלוֹת צַעַר וְיִסוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִלְּדִידָהּ: צַעַר הָעֵבֹר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאִשֶּׁר יְדוּעַ לְכָל עֲצָם מְכֹאוֹבָם וְצַעֲרָם וְיִסוּרֵיהֶם בְּכַמָּה אַפְּנִים הַקָּשִׁים וְכִבְדִּים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקְרָם וּלְכַבְּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נט): 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵכוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ' [תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדִי שֶׁתִּהְיוּ עֹשִׂירִים], וְכֵן אָמְרוּ (יְבָמוֹת ג:): 'דֵּינּוּ שֶׁמְגַדְלוֹת אֶת בְּנֵינוֹ וּמְצִלוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא'. וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָן מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יְסוֹד גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרַסְלָב, שֶׁהַבַּעַל מְכַרַח לְעוֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ, וְאִם הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוֹ ו"ל וּלְצִיַּת אוֹתוֹ, עָלָיו הַדְּבָר הַרְּאוּשׁוֹן לְעוֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ בְּכָל

המוכנים. ואת הולכת ומנצלת את דברי רבנו ז"ל, ואת טוב לב בעלך, ויורדת לו לחייו, מציקה לו, מקללת אותו, משפילה אותו, עושה עליו בקרת, ממש כמו מכשפה, אשה רעה שעושה את המות לבעלה על לא דבר וכו', ולבסוף את מבקשת עצה איך את יכולה להחזיר לו את המצב ריח, ואת האהבה שלו אליך וכו', תפסיקי לרדת לו לחיים, תפסיקי למרמר לו את החיים, תפסיקי לעשות עליו בקרת וכו' וכו', הגיע הזמן שתפרגני לתת לו מחמאה גם-כן, יש לך בעל נפלא מאד, ולמה את צריכה כל-כך לרדת לו לחיים ולהשפיל אותו, ולנצל את טוב לבו?! לדעתי את צריכה מאד מאד להתבייש על ההנהגה שלך, ולבקש ממנו סליחה, ואני בטוח שבעלך שהוא אוהב אותך, יקבל את סליחתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמד.

האם הבעל צריך לנהג תמיד כמו שאשתו מיעצת לו?

שאלה:

מאת אהרן: שלום לרב שליט"א. מובא בספר-המדות: "כל ההולך אחר עצת אשתו נופל בגיהנום", וכן בלקוטי-תפלות פתוב באחת התפלות: "הצילני מעצת נשים". מצד שני כתוב שיש לאשה בינה ותרדה. האם זה אומר שאין לשמע לעצת האשה כלל? ובאילו אפנים יש לבעל להקשיב ולנהג בעצת אשתו?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אהרן, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים בעצמם שואלים את השאלה ש'ך, ועונים תרוץ, עין (בבא מציעא נט): ואמר רב, כל ההולך בעצת אשתו נופל בגיהנום, אמר ליה רב פפא לאביי והא אמרי אינשי איתתך גוצא גחין ותלחש לה, לא קשיא הא במלי דשמיא והא במלי דעלמא; הינו רב אומר, כל ההולך בעצת אשתו נופל בגיהנום, ושואל רב פפא לאביי: הרי מה זה שאנשים אומרים שיש לה אשה נמוכה, תתכופף ותשמע בעצתה? עונה: כאן בעניני שמים, כאן בעניני גשמיות, הינו כשבא לעניני גשמיות — שיצית את אשתו, שיש לה בודאי בינה יתרה, אבל אם היא מתערבת לו בעניני רוחניות, כגון: אל תלמד כל-כף הרבה וכו', אל תלך לבית-הכנסת וכו', אל תתן צדקה וכו', אזי שלא יצית אותה בכלל.

ולכן כל זוג צריכים לעזר אחד להשגי, הבעל צריך לעזר לאשתו בעניני גשמיות, שלא יחסר לה שום דבר, ויתן לה מה שהיא רוצה, והאשה צריכה לעזר לבעלה בעניני רוחניות, שיוכל ללכת לבית-הכנסת להתפלל, ולבית-המדרש ללמד, ואז נשואין פאלו יצליחו מאד, העקר שתהיה ביניהם אהבה והבנה הדדית, שזה יסוד מוסד בבנין בית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמה.

**יש לנו קשיים בלפליים, האם כדאי לעבור לגור
אצל ההורים שלי לתקופה מסוימת?**

שאלה:

מיאת גאולה: לכבוד מוהרא"ש שליט"א. אנו מאחלים
לך רפואה שלמה ושתחזור לאיתנה.
עברנו דירה בעצת הרב מביתר לראש העין. יש לנו
בעיות בפרנסה, ורצינו לשאל האם כדאי לעבור לגור
אצל ההורים שלי לתקופה מסוימת?
בחסדי ה' אני בהריון, ורציתי לקבל את ברכת הצדיק
לעבר בריא חי וקיים ולדה קלה. בתודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל גאולה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על התפלות שאת מתפללת על רפואתי
ובריאותי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתקבלנה תפלותיך
לרחמים ולרצון לפני אדון כל.

בענין פרנסה וכו', אתם צריכים לעזר אחד להשגני,

ובפרט האשה צריכה רק להרחיב את הדעת של הבעל, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם לכבד וליקר אותו, וכך יהיה לו סבלנות וחשק ורצון לדאג בעבור פרנסה, ובודאי מה שאתם יכולים לעת עתה להקל מכם את העל וכו', ולא להכנס בחובות, תעשו, העקר אל תכנסו בלחץ, ותראו שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אתכם. רק תשתדלו לאהב אחד את השני ולכבד אחד את השני, ולהבין אחד את השני.

בענין ההריון, אל תפחדו, הכל יתהפך לטובה, ותלידי בקלות, ותהיי רגילה לומר שמות הצדיקים, שמאד מסגל ללדה קלה, אשר רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות צדיק, חלק ב, סימן כ): על-ידי הזכרת שמות הצדיקים, יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל-פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', ועוד כל מיני שמות של הצדיקים שאת רק זוכרת, תהיי רגילה לומר מדי פעם, ואחר-כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתולדי בקלות:

יהי רצון מלפניך, אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזר לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע, שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים, שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי

חַיִּי, וְלַעֲשׂוֹת נַחֲת־רוּחַ לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי, אָמֵן בֶּן יֵהִי רִצּוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֵי — תִּשְׁפִּילֵי וְתִצְלַיְחֵי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תמו.

מֵאֲזוּ שְׁאֲבִי נִפְטָר, הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתִי, וּבֹא אֵלַי
בְּחֵלוֹם וּבִהְקִיץ

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יוֹסֵף חַיִּים: לְכַבּוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרֵי א"ש שְׁלוֹם
וּבְרָכָה.

אָבֹא שְׁלִי נִפְטָר לְפָנֶי שְׁבַע שָׁנִים, וּמֵאֲזוּ כָּל הַזְּמַן הוּא
רוֹדֵף אוֹתִי. הוּא בָּא לִי בְּחֵלוֹם וּבִהְקִיץ, בְּחִיּוֹ הוּא לֹא
הִיָּה שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּלִשׁוֹן הַמַּעֲטָה. אֲנִי מִמָּשׁ
מְתַסְּפֵל מוֹה, וְאֲנִי רוֹצֵה שֶׁהוּא כָּבֵר יַעֲזֹב אוֹתִי וְיִצֵּא
מִחַיִּי, נְסִיתִי לְלַכֵּת לְכָל מֵיּוֹנֵי רִבְנִים מְקַבְּלִים, אֶךְ כְּלוֹם
לֹא עֲזַר.

בְּנוֹסֵף, אֲשֶׁתִּי בְּתַהֲלִיךָ גִּיּוֹר כָּבֵר זְמַן אַרְבֵּי, וּמְקֻשִּׁים
עֲלִינוּ אֶת תַּהֲלִיךָ הַגִּיּוֹר, לְכֵן זֶה מִתְּעַכְּב. אֲנִי מִמָּשׁ
מֵיֵאֵשׁ, וְאוֹדָה מְאֹד לְצַדִּיק אִם יַעֲנֶה לִּי.
תּוֹדָה מְרֻבָּה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף חיים, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

פלא על גבי פלא, שאתה לא קולט מה קורה פה, האבא שלך אין לו מנוחה בעולם העליון, כי אתה חי עם גויה, ואתה לא מתבייש לכתב: "אני ממש מתסכל מזה, ואני רוצה שהוא כבר יעזב אותי ויצא מחיי", רואים מזה איך נשמה בעולם העליון, אפלו שהיתה רחוקה מקיים מצוות מעשיות וממתורה הקדושה, עם כל זאת אין לו מנוחה למעלה במקום שהוא נמצא, מפני שבנו חי עם גויה, ואתה עוד כותב שהלכת לך מיני רבנים ומקבלים, וכלום לא עזר וכו' וכו', מה יכול לעזור? או שתעזב את הגויה, או שתתגר, ואתה תחזור בתשובה שלמה, ותקיים את המצוות, ועל ידי זה תעשה נחת רוח לאביך, והוא יבוא על תקונו ועל מקום מנוחתו, ועד שלא תעשה את זה, הוא לא יעזב אותך, ולא רק שלא יעזב אותך, אלא ירדך וינקם בך, כי אתה גורם לו צער גדול בשמים, וזה מוסר השכל גדול, איך שהכל פתוח שם וכו'.

ולכן ראה מה לפניך! תחזור בתשובה שלמה, כי אחרת מרה תהיה לך באחרונה, תרחם על אביך, שאין לו מנוח למעלה בגלגלך, והכי טוב שתגיר אותה, ותחזור בתשובה שלמה, והכל ימחל לך, ואביך, עליו השלום, יבוא על תקונו.

אסור להתיאש, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקויט-- מוהר"ן, חלק ב', סימן עח): אין שום יאוש בעולם כלל, ולכן תחזור

בתשובה שלמה, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא): גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מיוחד מבין אדם שחוזר בתשובה, כי פיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שהוא עשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא כבר מקבלו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתחזר בתשובה שלמה, ואז הכל יסתדר לך בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמוז.

**האם זה נכון שאשה צריכה להמתין אחת-
עשרה דקות פשייצאת מהשרותים לפני שתניק
את בנה?**

שאלה:

מאת רוחמה: לכבוד מוה"רא"ש הקדוש.
נולד לנו בן לפני שבועים, ואני משתדלת מאד להניק אותו. רציתי לשאל: האם יש ענן לחשש ולא להניק

את התינוק לאחר שיוצאים מבית הכסא? לעתים בלילה התינוק מתעורר רעב, ואני צריכה לקום לטל ידים ולהתפנות, ואז בעלי טוען שעלי להמתין אחת-עשרה דקות לפני שאניק את התינוק, מפני שישנו שד שמלוח את האדם בצאתו מבית הכסא. האם יש בדברים אלו ממש? ומה עושים באשר התינוק רעב מאוד ובוכה, האם גם אז יש חיוב להמתין אחת-עשרה דקות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש, ז' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל רוחמה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לא צריכים לחכות וכו', אלא לטל ידים ולומר ברכת "אשר יצר", ואחר-כך את יכולה להניק אותו, אין שום מקור על לחכות כל-כך הרבה זמן, בפרט כשהתינוק רעב מאוד ובוכה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתירווי רב נחת דקדושה מבנכם, ותגדלו אותו בנגל, ויהיה ביניכם שלום-בית אמתי ואהבה גדולה מאד, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו שכניה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכניה, ובמקום שהשכניה נמצאת שם הברכה מצויה. רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמח.

אני לא מבין מדוע החברים שלי מאשרים ומצליחים תמיד ואני לא

שאלה:

מאת חיים: שלום לכבוד הצדיק הגדול. אני מאוד שבור כי אני רואה, שאני לא מצליח בכלום, והחברים שלי מצליחים בהכל — גם ברוחניות וגם בגשמיות. אני לא מבין למה הם מאשרים ומצליחים ואני לא, ולכן היאוש מתגבר עלי. מה אני יכול לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

התנא הקדוש אומר (אבות, פרק ו'): 'ואל תתאנה לשלחנם של שרים, ששלחנה גדול משלחנם וכתרה גדול מכתרם, ונאמן הוא בעל מלאכתה, שישלם לך שכר פעלתה'; מה אתה יודע מה עובר על אחרים? ! ומה אתה יודע מי יותר

חשוב ומצליח בזה העולם? ומכל שפן וכל שפן מי אומר שאתה לא מצליח?! עצם העבודה שאתה מתלונן וכו', זה כבר השג גדול מאד, כי רב בני-אדם אפלו לא יודעים שהם רחוקים ממנו? תברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו), שיש הסתרה שבתוך הסתרה, שאדם לא יודע שמסתר ממנו אלקותו? תברך, והוא חושב שהוא המצליח הכי גדול וכו', ובאמת הוא הכי רחוק וכו'.

ולכן אסור לך להשבר משום דבר, ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות חלה, הלכה ד', אות ג'), שכל בר ישראל צריך לחזק את עצמו תמיד בהשם תברך, ולבלי ליאש את עצמו בשום אופן, רק לידע תמיד, כי מלא כל הארץ כבודו, ועדין השם תברך עמו, אתו ואצלו וכו', והוא נמצא ואין בלעדיו נמצא וכו', וכל החיות שלו זה רק ממנו תברך.

ולכן צריך לשמח מאד מאד עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, שזה החיות שלו, ואם יהיה חזק בזה לא לפל בדעתו משום דבר, אזי יגיע לרצונות וכסופים כל-כף חזקים אחריו תברך, עד שלא ירצה כבר שום דבר, רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ולא יסתפל על אף בריה שבעולם, אלא הוא ירגיש שהוא הכי מאשר, כי הרצונות של האדם עולים על הכל וכו', וזה העקר מה שאדם צריך להגיע בזה העולם, הוא רק לרצות לעשות את רצונו תברך, ולא להסתפל על אחרים כלל וכו', כי מה אתה יודע מה שעובר על אחרים?

ולכן צריכים תמיד לזכר, ששליחנך גדול משליחנך וכו', וזהו ההפך ממש מהנפילות של רב העולם, שעל-פי-רב נופלים בדעותיהם מחמת מעשיהם שאינם כהגון, ורבים

מֵיֵאָשִׁים אֶת עֲצָמָם בְּשָׁבִיל זֶה בְּעֲצָמוֹ, שְׁחֹשְׁבִים שְׁלוּלַת הוֹלָךְ יוֹתֵר טוֹב, וְהֵהוּא יוֹתֵר מְצֻלָּח מִמֶּנּוּ וְכוּ', פִּדְוֵע רָעָה חוֹלָה הַזֹּאת תַּחַת הַשְּׁמֶשׁ, וְרַב הַנְּפִילוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם הוּא רַק מַחֲמַת שְׁמֶסֶתְפָּלִים עַל אַחֲרִים וְכוּ', וְזֶה הוֹרֵס לָהֶם אֶת כָּל הַחַיִּים.

וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדְיךָ, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הַעֲקֹר לְשִׁמּוּחַ עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׁיֵשׁ בָּךְ, כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת נו.) עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד'): "כִּפְּלַח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ" — מֵאֵי רִקְתָּךְ? אֶפְלוּ רִיקְנִין שְׁבָךְ מְלֵאִים מְצוֹת כְּרָמוֹן; וּבִאֲמַת אִם תִּכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִסְתַּכַּל עַל הַהֲשָׁגִים שְׁיֵשׁ לָךְ בְּכָל יוֹם, שְׂאֵתָה מִתְעַטֵּף בְּצִיצִית, וּמְנִיחַ תְּפִלִּין, וְשׁוֹמֵר שֶׁבֶת וְכוּ' וְכוּ', זֶה הַהֲצֻלָּחָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׁרַק יְכוֹלָה לְהִיּוֹת, וְלָמָּה תִּגִּיד שְׂאֵתָה לֹא יִצְלַח?! חֲסִרָה לָךְ רַק הַשְּׁמִחָה, וְכָךְ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמִחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תָּמִיד, עַל-יַדֵּי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.

וְלִכֵּן אֵתָה צְרִיף לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נְקֻדַּת הַשְּׁמִחָה, וְזֶה יָבִיא לָךְ אֶת הַהֲצֻלָּחָה הַכִּי גְדוֹלָה, וְכִכֵּל שְׂתִהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׁמְחָה, תִּהְיֶה הַכִּי מְצֻלָּח בְּחַיִּיךָ, וְכִכֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה ה'): תִּגִּי בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר, אֵין לָךְ אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל, שְׂאֵינוּ עוֹשֶׂה מְאָה מְצוֹת בְּכָל יוֹם: קוֹרָא אֶת שְׁמֵעַ, וּמְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וְלֵאחֲרֶיהָ, וְאוֹכֵל אֶת פֶּתוֹ וּמְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וְלֵאחֲרֶיהָ, וּמִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים שֶׁל שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה, וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה שְׂאֵר מְצוֹת וּמְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן. וְכֵן הִנֵּה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֵין לָךְ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל, שְׂאֵין הַמְצוֹת מְקִיפּוֹת אוֹתוֹ: תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וְתְּפִלִּין בְּזֵרוּעוֹ, וּמְזוּזָה בְּפֶתָחוֹ, מִלָּה

בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו. הוא שדוד אמר (תהלים קיט): "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך", וכן הוא אומר (תהלים לד): "חנה מלאך הוי"ה סביב ליראיו ויחלצם"; ואם היית שש ושמש עם האוצרות האלו שיש לך בכל יום, אזי היית רואה שאתה הכי מצלח יותר מכלם. וכלל זה תקח בידך — שהכל תלוי במדת השמחה, מי שיותר שמח, הוא יותר מצליח בחייו, כי הצלחת האדם תלויה רק בשמחה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תמט.

נפילתי בעברה והכשילתי אחרים. איך אני יכולה לחזור בתשובה ולתקן את זה?

שאלה:

מאת לינדה: שלום לרב. אני נמצאת בבעינה גדולה מאוד ומתביישת לספר את זה, אבל אני צריכה תקון. נפילתי בעברה והכשילתי אחרים. עכשו יש לי הרהורי תשובה, ואני מאוד מצטערת על מה שקרה. איך אני יכולה לחזור בתשובה ולתקן את מה שעשיתי?

תשובה:

בְּצִוְרַת הַשָּׁם יתְבַרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֶׂה בְטִבְתְּ ה'תשע"ג

שְׁלוֹם רַב אֶל לִינְדָה תַחֲנִיה.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְזָכֹר מַה שֶּׁאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל תֵּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; וְלִכְּן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן הוּא שֶׁתַּחֲזִיר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְלִקְבֹּל עַל עֲצֻמְךָ לֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׂטִיּוֹת וְהַעֲוֹנוֹת הָאֵלוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה הוּא וְדוּי דְבָרִים, לְהַתְּוֹדוֹת בְּכָל יוֹם בְּפֶה מְלֵא עֲמוּ יתְבַרְךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרְמְב"ם (פְּרָק א' מֵהַלְכוֹת תִּשׁוּבָה, הַלְכָה א'): כָּל מִצְוֹת שֶׁבַתְּוֵרָה בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה, אִם עָבַר אָדָם עַל אַחַת מֵהֶן — בֵּין בְּזִדּוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה, כְּשִׁיעֲשֵׂה תִשׁוּבָה וַיֵּשׁוּב מִחֻטְאוֹ, חַיֵּב לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֵי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ה'): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגו', וְהִתְוֹדוּ אֶת חֻטְאֵתֶם אֲשֶׁר עֲשׂוּ" — זֶה וְדוּי דְבָרִים. וְדוּי זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה. כִּיצַד מִתְּוֹדִין? אוֹמֵר: "אֲנִי הַשָּׁם, חֻטְאֵתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ, וְעֲשִׂיתִי כָךְ וְכָךְ, וְהָרִי גַחְמָתִי וּבֹשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי, וְלַעֲוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדְבָר זֶה". וְזֶהוּ עַקְרוֹ שֶׁל וְדוּי, וְכָל הַמְרָבָה לְהַתְּוֹדוֹת וּמֵאָרִיךְ בְּעֲנִין זֶה, הָרִי זֶה מִשְׁבַּח; וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תּוֹרַת כְּהֻנִּים בַּחֲקֵת'): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁמִּיד שֶׁהֵם מִתְּוֹדִים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיד אֲנִי חוֹזֵר וּמֵרַחֵם עֲלֵיהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כו'): "וְהִתְוֹדוּ אֶת עֲוֹנֵם וְאֶת עֶוֶן אֲבוֹתֵם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מַעַלְוּ".

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁיְהִי לָךְ גְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שֶׁנִּכְשַׁל וְהִכְשִׁיל אֶת אַחֵרִים וְכוּ' וְכוּ', לוֹ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְחֹזֵר מֵהַרְגָלוֹ הָרַע וְכוּ', וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-

מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שְעָקַר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הַיָּא, כְּשֶׁאֲדָם עוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוּמוֹת מִמֶּשׁ שֶׁהָיָה מִקְדָּם הַתְּשׁוּבָה, כָּל אֶחָד לְפִי מָה שֶׁעָבַר עָלָיו בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וּכְשֶׁעוֹבֵר בְּאֵלוֹ הַמְקוּמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְחַלֵּה מִמֶּשׁ, וְעִכְשָׁו פּוֹנֶה עֲרַף מֵהֶם, וְכוּפָה יִצְרוּ לְבַלִּי לַעֲשׂוֹת עוֹד מָה שֶׁעָשָׂה — זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה.

וְלָכֵן זִכְרֵי הַיָּטֵב, שֶׁזֶה יִהְיֶה לָּךְ נִסְיוֹן מְאֹד קָשֶׁה לַעֲזֹב אֶת הַהֲרַגְל הַרַע שֶׁהֲרַגְלָתְ בָּזָה וְכוּ' וְכוּ', וְאִם תַּעֲמִד בְּנִסְיוֹן לֹא לַחֲזוֹר אֶל הַשְּׁטִיּוֹת, סִימָן שֶׁהַתְּשׁוּבָה שֶׁלָּךְ הַתְּקַבְּלָה בְּשָׂמִים. וּמוֹבָא בְּרַמְבַּ"ם (פֶּרֶק ב' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הַלָּכָה ב'): וְכֵּן הִיא הַתְּשׁוּבָה? שֶׁיַּעֲזֹב הַחוּטָא חֲטָאוֹ וַיִּסְרוּ מִמֶּחֱשַׁבְתּוֹ, וַיִּגְמַר בְּלִבּוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂהוּ עוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נה): "יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ" וְגו', וְכֵן יִתְנַחֵם עַל שֶׁעָבַר, שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה לא): "כִּי אַחֲרֵי שׁוֹבֵי נַחֲמֵתִי", וַיַּעֲיֵד עָלָיו יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, שֶׁלֹּא יָשׁוּב לְזֶה הַחוּטָא לַעֲלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר (הושע יד): "וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לַמַּעֲשֵׂה יְדִינוֹ" וְגו', וְצָרִיךְ לְהַתְּוֹדוֹת בְּשִׁפְתָיו, וְלוֹמַר עֲנִינִים אֵלֶי שְׂגָמַר בְּלִבּוֹ.

תְּהֵי חֲזָקָה בָּזָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְכוּ', וְתוֹכְלֵי לְהַתְּחַתֵּן לְשֵׁם שָׂמִים, וְלִהְיוֹת בֵּית נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְכָל יָמֵי חַיֶּיךָ תַּעֲסִקֵי רַק בְּמִדַּת הַחֲסֵד, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁלָּךְ, כִּי כַּנֶּגֶד שֶׁהַכְּשֵׁלָתְ אַחֲרִים וְכוּ', תִּרְאֵי לְזִכּוֹת אֶת הָרַבִּים עִם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילֵי וְתִצְלִיחֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תנ.

**יש לי אשה מרשעת שעושה לי את המות. איך
אני נפטר ממנה?**

שאלה:

מיאת דוד: לכבוד הרב.
יש לי אשה מרשעת, שעושה לי את המות. יש לי
ששה ילדים, וזה לא פשוט להתגרש, אבל החיים אתה
בלתי נסבלים. מה אני יכול לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שאני אף פעם לא שומע רק צד אחד,
אני בטוח שגם לאשתך יש מה לומר עליך, ואני מבין שאתה
לא טלית שכלה תכלת וכו', פי לריב צריכים שנים, ואם היה
לך שכל, לא היית בא לזה, לקרא את אשתך מרשעת וכו',
ומכל שכן שהבאתם לזה העולם ששה ילדים חמודים, אזי
אם תתגרש, אתה הורס להם את החיים לגמרי. חכמינו
הקדושים אמרו (גשין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה, אפלו
מזבח מוריד עליו דמעות; נשאלת השאלה: למה דוקא
המזבח מוריד דמעות, למה לא שאר כלי המקדש, כגון:
הכפור, השלחן, המנורה, הארון וכו'? אלא המזבח מוריד
דמעות פאומר: מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא
צריך יותר קרבנות, כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים. ולכן

הַמְזַבַּח דִּיקָא מוֹרִיד דְּמַעוֹת, כִּי יֵשׁ עָלַי מַסְפִּיק קְרַבְנוֹת, וְאַנִּי
 לֹא צָרִיף שְׂיָבִיאוּ עָלַי עוֹד קְרַבְנוֹת.

וְלָכֵן, לְדַעֲתִי, תַּתְּחִיל לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְתַתְּחִיל
 לְעוֹר לָהּ, וְתִרְאֶה אִיךָ שְׂיֵשׁ לָךְ אִשָּׁה טוֹבָה וְנִפְלְאָה מְאֹד,
 שְׂעֲזֶרְהָ לָךְ לְהַבִּיא שֵׁשׁ נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם.

מָה אָמַר לָךְ! כָּל זוּג צָרִיכִים לְזָכֵר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב — אִם
 הֵם רוֹצִים שְׂיִהְיוּ לָהֶם חַיִּים נְעִימִים, וְהַצְלָחָה בְּנִשְׂוֹאִין,
 וְיִצְלִיחוּ בַחַיִּיהֶם וְכוּ', וְכֵן לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּקִלּוֹת וְכוּ',
 עֲלֵיהֶם לְכַתְּחִלָּה לְהִיּוֹת וְתַרְנִים, וְלִוְתֵר אַחַד לְהַשְׁנִי, וְאִזּוּ אַף
 פַּעַם לֹא יִצְטָרְכוּ לְלָכֵת אֶל שׁוּם בֶּן אָדָם שְׁעוֹסֵק בְּשָׁלוּם בֵּית
 וְכוּ', כְּדִי שֶׁהַשָּׁלוּם יִשְׁרָה בְּתוֹךְ בֵּיתָם, צָרִיכִים רַק שֶׁכָּל וְדַעַת
 אִיךָ לְהַתְּנַהֵג הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה יַחַד, וְהִיּוֹת שְׂעַדִּין אֵין בֵּית-
 חֲרָשֶׁת שְׂמִיָּצֵר שֶׁכָּל וְדַעַת וְכוּ', וְכֵן אֵין חֲנוּת אוֹ קְנִיּוֹן וְכוּ',
 שְׂמוֹכְרִים שֵׁם שֶׁכָּל וְדַעַת וְכוּ', וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְכוֹן בְּכָל יוֹם
 שְׁלֹשׁ פַּעְמִים בַּיּוֹם בְּעַת שְׂמַתְפָּלְלִים אֶת הַבְּרָכָה: "אֲתָה חוֹנֵן
 לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאֲנוּשׁ בֵּינָה" וְכוּ', לְבַקֵּשׁ אִזּוּ עַל דַּעַת
 וְשֶׁכָּל, כִּי כָף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים מ.א.): דַּעַת קְנִיַת
 — מָה חֲסָרְתָּ, דַּעַת חֲסָרְתָּ — מָה קְנִיַת; אִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת
 — יֵשׁ לוֹ הַכָּל, וְאִם אֵין לוֹ דַּעַת — אֵין לוֹ כָּלוּם.

וְלָכֵן כָּל זוּג צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ עַל דַּעַת
 וְשֶׁכָּל, אֲשֶׁר הַשֶּׁכֶל הַיָּבֵשׁ אוֹמֵר, שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת וְתַרְנִים, וְאִזּוּ
 הַשָּׁלוּם שׁוֹרָה בְּבֵית, וּבַפֶּרֶט הַבַּעַל צָרִיף לְהִיּוֹת פֶּקֶח, וְלַחֲפֹשׁ
 רַק אֶת הַטוֹב אֲצֵל אֲשֶׁתּוֹ, כִּי בּוֹדָאֵי אִם הַתַּחֲתָנְתָּם, אֲתָם זוּג
 מִהַשְׁמִים, אֲתָה רַק צָרִיף לְהַתְּאָזֵר בְּמַדַּת הַסְּבִלְנוּת נֶגֶד
 אֲשֶׁתְּךָ, כִּי מַסְכְּנָה, הִיא עוֹבְרַת אֶת הַגִּיהֵנוּם וְכוּ', כִּי אֲנִי מִבִּין

מדבריך, שאתה לא בן אדם קל כָּלֵל וכו', ובמקום לעזור לה, אתה יורד לחייה.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, שתתאזר במדת הסבלנות, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכר מה שאמר התנא הקדוש (אבות, פ"ק ה'): לפום צערא אגרא; ודע לך, כשאדם עוצר את עצמו לא לכעס, בזה אפלו שנמצא במדור הקלפות וכו', הוא עולה עד עולם האצילות, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות ולא להפגס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות, אדם צריך לבטל את עצמו וכל כליו יתברך, ושלא יהיה לו אפלו משהו תרעמת על אשתו וכו', כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב, כג): "עצם מעצמי ובשר מבשרי, לזאת יקרא אשה, כי מאיש לקחה זאת".

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך, ואתה תשתנה, ואז גם אשתך תשתנה. פי (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פ"ק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה; רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י). זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנא.

**אני עוסק בקרוב רחוקים, ולאחרונה יש כמה
אנשים שרודפים אותי, וגורמים לי צער גדול**

שאלה:

מאת גמליאל: לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א.
אתם כל החיות שלי, ואלמלא ספרי שו"ת "אשר
בנחל", לא היזה לי קיום כלל.
אני עוסק בקרוב רחוקים, ומוסר שעורים לצבור הרחב.
לאחרונה קמו עלי כמה אנשים שמזלזלים בי, מדברים
עלי לשון-הרע, רודפים אותי ומצרים את צעדי. למרות
שלא עשיתי להם בלום, ואין לי שום דבר אתם, הם
גורמים לי צער גדול.
למה זה קורה לי, ומה אפשר לעשות, כדי שהם
יפסיקו?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גמליאל, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכח) דע,
שכשהקדוש-ברוך-הוא מסתכל בנשמה, שתוכל להחזיר

בני-אדם בתשובה ולעשות גרים, אזי הוא יתברך בעצמו, כפיכּוּל, מבקש ורואה שתהיה מחלקת עליו, כי (במות כד): 'אין מקבלין גרים לימות המשיח, ולא בימי שלמה — משום שלחן מלכים, כי אז אינן מתגירין מאהבה, רק מחמת שרואין גדלת ישראל, ועקר הגרים הוא כשמתגירין בעת שישראל סחופים בעני ודחק, כמו שכתוב (ישעיה נד): "מי גר אתך בעניותך" וגו', ועל-כן בהכרח שתהיה מחלקת על מי שמחזיר בני-אדם למוטב ומגיר גרים, כדי שלא תהיה לו שום שלוה, כי אז מי שמתקרב אליו הוא באמת, ואזי יכול לגיר גרים באמת, לא משום שלום ונחת, וזהו: "וישב יעקב בארץ מגורי אביו", ואיתא במדרש (בראשית רבה, פרשה פד, סימן ד): "מגורי אביו", שהיה מגיר גרים כמו אבותיו, כמו מגירי אביו. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (שם): "וישב יעקב" 'בקש יעקב לישב בשלוה, מיד קפץ עליו רגזו של יוסף', הינו מחמת שיעקב היה מגיר גרים, בחינת "מגורי אביו", על-ידי-זה לא היה יכול לישב בשלוה, כדי שיהיו הגרים באמת, ואם תהיה לו שלוה לא יוכל לעשות גרים, כי אין מקבלין גרים לימות המשיח; הרי שלך לפניך, שכל מי שעוסק בלקרב רחוקים, מן השמים מעוררים עליו מחלקת, כדי שאלו שבאים אליו שיהיה עם אמת.

ולכן אסור לך להתפעל מהם כלל, רק להמשיך בעבודה הקדושה הזו, שאין למעלה מזה, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות של אדם שזוכה לקרב רחוקים, פמוכא בזהר (תרומה קכח): תא חזי כל מאן דאחיד בידיא דחבבא, ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא, איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, גרים לאכפיא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק קדשא בריך הוא ביקריה, וגרים לקימא כל

עלמא בקיומיה לעילא ותתא, ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב'): "בריתי היתה אתו החיים והשלום", וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, כל מארי דיגין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי, עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בגדיה. ועל דא כתיב (תהלים קיב): "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך, הון ועשר בביתו, וצדקתו עומדת לעד, זרח בחדשך אור לישרים" וגו'.

ולכן אל תסתפל על שום בריה שבעולם, יהיה מה שיהיה, אם יש לך כח כזה להחזיר בני אדם בתשובה, דע לך, שהסמ"ך-מ"ם בעצמו יקום עליך, עם כל זאת אל תתפעל ממנו, וככל שתהיה עקשן גדול לא להתפעל משום מתנגד, כמו-כן תזכה לקרב יותר אנשים, ואני מכרח להגיד לך כבר עכשו, כדי שתדע את זה על להבא, שהסמ"ך-מ"ם לא יעזב אותך, ויעורר עליך כל מיני מחלקת ומריבות, ואם פונתך היא לשמים, אזי אל תתפעל מאף אחד בעולם, אדרבה ככל שיחלקו עליך, תראה לקרב יותר בני הנעורים אליו יתברך, וזה סימן שפונתך לשמים, אבל אם אתה נסוג מפני שכמה פלבים נובחים עליך וכו', סימן שאין פונתך לשמים. ולכן תהיה מוכן לכל מיני בזיונות בעולם וכו' וכו', ואתה אל תתפעל מאף אחד, רק תמשיך לקרב מה שיותר אנשים אליו יתברך, ותחדיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, שאין למעלה מזה, כי זו המצוה הכי גדולה — לקרב רחוקים. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיו לך פחות הנפש לעמד בכל הנסיונות הקשים והמרים וכו', ותוכל לעסוק בזה כל ימי חיך.

מה טוב ומה נעים באם תוכל ללמד בכל יום את המאמר הזה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכ"ח, ולומר

עליו התפלה בלקוטי-תפלות, תפלה קל"ט, וזה יועיל לך מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנב.

אני בחור ישיבה, האם פדאי לי ללמוד פתיבת סת"ם?

שאלה:

מאת נחמן: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. אני בחור ישיבה, ובקרוב פותחים קורס ללמוד סת"ם. רציתי לשאל את הצדיק: האם פדאי לי ללמוד פתיבת סת"ם או לא? אם כן, אשמח לקבל את ברכת הצדיק.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל נחמן, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (קדושין כט): רבי יהודה אומר, כל שאינו מלמד את בנו אמנות — מלמדו ליסטות; כי אדם צריך ללמד אמנות, ולכן טוב מאד שתלמד להיות סופר

סת"ם. אבל אתה צריך לזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (ערובין יג.), שספר רבי מאיר, כשבאתי אצל רבי ישמעאל, אמר לי: בני, מה מלאכתך? אמרת לי: לבקר אני. אמר לי: בני, הוי זהיר במלאכתך, שמלאכתך מלאכת שמים היא, שמא אתה מחסר אות אחת או מיתר אות אחת, נמצאת מחריב את כל העולם כלו.

ולכן אתה צריך לדעת, שאמנות הסופרות, זו מלאכה קדושה מאד מאד, ותקבל על עצמך אף פעם לא לכתב לא תפלין ולא מזוזות ולא ספר תורה, בלי שתלך קדם למקנה, כי סופרות זו אמנות קדושה מאד מאד.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח ברכך, העקר תקבל על עצמך למסור את נפשך להתפלל את השלש תפלות: שחרית, מנחה, ערבית — במגן דיקא, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח.): מאי דכתיב (תהלים טו): "ואני תפילתי לך הוי"ה עת רצון", אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין.

ולכן תעשה לעצמך הרגל לבוא לבית-הכנסת, ואז טוב לך כל הימים, ובפרט סופר צריך להקפיד על זה מאד, כי הוא צריך סיעתא דשמאי גדולה מאד, שלא תצא תקלה מתחת ידו, ומי שנוהר להתפלל במגן את השלש תפלות, הקדוש-ברוך-הוא שומר אותו שלא תצא תקלה מתחת ידו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנג.

**יֵשׁ לִי חֶסֶר בְּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְזֶה מִשְׁפִּיעַ עָלַי גַּם
בְּעֵינַי עֲבוּדָה וְגַם בְּעֵינַי שְׂדוּכִים**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת שִׁירֵי: שְׁלוֹם הַרְבּ.

הֵייתִי בְּשֵׁרוֹת לְאָמִי שְׁנַתִּים, וְהִצִּיעוּ לִי לְהִמָּשִׁיךְ לְעֶבֶד
שֵׁם בְּאִפְּן קְבוּעַ וּבִתְשׁלוֹם. הָיוּ צְרִיכִים לְהַחְזִיר לִי
תְּשׁוּבָה אַחֲרֵי הַחֲגִים, אָךְ עֲדִין לֹא הִחְזִירוּ לִי תְּשׁוּבָה.
אֲנִי מֵאֲמִינָה שֶׁזֶּה מְקוֹם הָעֲבוּדָה הַמְתָּאִים לִי, כִּי
בְּמִקְוֵמוֹת אַחֲרִים הִבְטַחְוֹן שְׁלִי יְרוּד. הֵאֵם הָעֲבוּדָה שֵׁם
תְּהִיָּה טוֹבָה עֲבוּרִי?

אֲנִי יֹלְדָה מֵאֹד בִּישְׁנֵית וּמִפְּנֵמַת, וְאֲנִי חוֹשֶׁבֶת שְׁבִגְלָל
שֵׁיִשׁ לִי חֶסֶר בְּטַחֹן, קֶשֶׁה לִי מֵאֹד לְהִתְחִיל קֶשֶׁר עִם
מִישָׁהוּ. מַה אֶפְשֶׁר לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי שֶׁהִבְטַחְוֹן הָעֲצָמִי שְׁלִי
יַעֲלֶה?

וְעוֹד שְׁאֵלָה: בֵּינְתַיִם אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה כְּלוּם, אָךְ אֲנִי
מִתְכַּנְנֶת לְהִתְחִיל לְלַמֵּד בְּשָׁנָה הַבָּאָה, וְאֲנִי מִתְלַבֶּטֶת
בֵּין חֲנוּךְ לְכַלְכְּלָה, וְאֵינִי יוֹדַעַת מַה הֵכִי מִתְאִים לִי?
אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה עַל שְׁאֵלוֹתַי. תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת וִיחִי, עֲשֶׂהָ בְּטִבְתַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שִׁירֵי תַחֲוִיה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יְסוּד גְּדוֹל בְּחַיִּים לְכַנּוֹת אֶת הִבְטַחְוֹן עֲצָמִי שְׁלוֹ וְכוּ', כִּי

עב שו"ת א' תנג ברסלב

את צריכה לדעת, אשר בלי בטחון עצמי, אי אפשר להצליח בחיים בכלליות, ובפרטיות, ובפרטי פרטיות, הינו בכלליות עם החברה, ובפרטיות עם המשפחה, ובפרטי פרטיות בחיי הנשואין.

רבנו ז"ל אמר (לקויט"מ הבר"ן, חלק א', סימן סא), שפמו שאדם צריך שתהיה לו אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, כמו-כן צריך אדם שתהיה לו אמונה בעצמו, וכן אמר רבנו ז"ל (לקויט"מ הבר"ן, חלק ב', סימן פו), שיש צדיקים שמאבדין את חלקם, מפני שאין להם בטחון בעצמם, פי הם קטני אמונה בעצמם; ועליהם אמרו חכמינו הקדושים (סוטה מח:): מי בז ליום קטנות — מי בזבז שלחנם של צדיקים לעתיד לבוא? קטנות שהיתה בהם, הינו שלא האמינו בעצמם.

ולכן את צריכה לעבד הרבה על בטחון עצמי, ואני חושב שחננוף זה יעזר לך הרבה מאד, פי את צריכה לתקשר עם התלמידות וכו', וכך תוכלי לצאת מעצמך.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך הצלחה מרבה מאד, ואל תפנסי בלחץ, פי עם רצון טוב יכולים להגיע לכל טוב אמתי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנר.

**בְּגֵלֶל חֶסֶר בְּמִקְוֹמוֹת יְשִׁיבָה בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׁלִי,
בְּנֵי אֵינֹו יָכוֹל לְשַׁבֵּת לְיָדַי. הָאִם פְּדָאֵי לְעֵבֹר
לְבֵית-כְּנֶסֶת אַחֵר?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֵיכָאֵל: שְׁלוֹם לְצַדִּיק. קְרָאתִי אֶת הַתְּשׁוּבָה הַנִּפְלְאָה בְּנוֹגַע לְאָב שְׁשָׂאֵל לְגַבִּי בְּנוֹ, שְׂאִין לוֹ מְקוֹם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וַיֵּשׁ לוֹ אַפְשָׁרוֹת לְהִתְפַּלֵּל בְּיַחַד עִם בְּנֵי בְּבֵית-כְּנֶסֶת אַחֵר, שֶׁלֹּא מִתְפַּלְלִים בְּנֶסַח בְּרִסְלָב. הַצַּדִּיק עָנָה לוֹ, שְׁעַדִּיף שְׂיִתְפַּלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁל אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּשְׁתַּדֵּל לְמַצָּא פְתָרוֹן עֲבוּר בְּנוֹ וְכוּ'. וְהִנֵּה גַם לִי יֵשׁ אוֹתָהּ הַבְּעֵיָה, כִּי בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׁלִי שֶׁהוּא שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וּמִתְפַּלְלִים בְּנֶסַח עֲדוֹת הַמְזֻרָח כְּפִי מְנַהֲגִי, גַם אֵין מְסַפִּיק מְקוֹמוֹת יְשִׁיבָה, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֵה שֶׁבְּנֵי יֵשֵׁב לְיָדַי, כְּדֵי שְׂאוּכַל לְהַשְׁגִּיחַ עֲלָיו. הָאִם פְּדָאֵי לִי לְעֵבֹר לְהִתְפַּלֵּל בְּבֵית-כְּנֶסֶת אַחֵר שֶׁל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, שְׁשֵׁם מִתְפַּלְלִים בְּנֶסַח אֲשַׁכְּנֶנּוּ, וְאוּכַל לְשַׁבֵּת בְּיַחַד עִם בְּנֵי, אוֹ לְהַמְשִׁיף בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׁלִי וּבְנֶסַח שְׁלִי, אֶךְ בְּנֵי יֵשֵׁב בְּרַחוּק מִמֶּנּוּ? בִּיצַד עָלַי לְנַהֲגַ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיְחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מֵיכָאֵל, נְרוֹ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לְדַעֲתִי, תִּשְׂאָר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שְׂאֵתָה מִתְפַּלֵּל שָׁם, כִּי רַבְּנוּ

ו"ל הקפיד מאד מאד לא לשנות את הנסח שקבל מאבותיו, ותשים עין על הבן שלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתצליח אתו מאד.

אצלנו ביבנאל תקנתי, שאפלו מתפללים בבית-הכנסת אחד, יכולים להתפלל כל הנסחאות, כל אחד שיחזיק את הנסח שלו, וזה לא סותר, כי היום מתפללים מתוך הסדור, ולכן לא מתבלבלים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיבנה בית-המקדש במהרה בימינו, ושם כלל נשמות ישראל נתאחד יחד, וכבר לא יהיו הפרשים בין אחד להשני, כמו שכתוב (יחזקאל לו): "ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל, ומלך אחד יהיה לכלם למלך, ולא יהיו עוד לשני גוים, ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנה.

החתן שלי לעתיד לא רוצה שאדע במה הוא מתעסק, וזה מאד מחשיד אותי

שאלה:

מאת שיר: לכבוד מוהרא"ש הצדיק שלום. אני עומדת להתחתן, ועושה צעד בשביל ה' ותברך לשם שמים, ומשתדלת לזרו את החתנה. אני בקשר

עם אָחד מִתְלַמְיָדֶיךָ שָׁגַר בְּקִהְלָה, וְהוּא עוֹזֵר לִי וּלְחַתָּן.
אֲנִי זְקוּקָה לְעִזְרָה: יֵשׁ דְּבָרִים שֶׁהַחֲתָן שָׁלִי לֹא מְסַפֵּר
לִי, וְהוּא מִתְנַהֵג בְּמִסְתוּרִיּוֹת בְּשָׁבוּעִים הָאֲחֵרוֹנִים. אֲנִי
שׁוֹמְעֵת שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִם חֲבֵרִים חֲלוּנִים שֶׁמִּתְעַסְקִים
בְּהִלּוּאוֹת וּבְכִסְפִּים. בְּשֹׂאֲנִי שׁוֹמְעֵת אֶת הַשִּׁיחָה, הוּא
מִנְתַּק מְהֵרָה אֶת הַשִּׁיחָה אִתָּם, וְאוֹמֵר שִׁיתְקַשֵּׁר אֵלַי
בַּחֲזָרָה כִּשְׁהוּא יִהְיֶה לְבָד.

אֲנִי שׁוֹאֵלֶת אוֹתוֹ: בְּמָה הוּא מִתְעַסֵּק, וְאוּלַי זֶה לֹא
כִּשֵׁר וְזֶה אֲסוּר, וְהוּא אוֹמֵר לִי לֹא לְהִתְעַרֵב בְּכִסְפִּים,
וְשׂוּהָ לֹא עֲנִינִי. מָה אֲנִי לֹא אֶהְיֶה אִשְׁתּוֹ? אֲנִי מִפְּחָדָת
וְדוֹאָגָת.

אֲנִי לֹא רוֹצֵה לְחַיּוֹת בְּמִסְתוּרִיּוֹת, וְלֹא לְדַעַת בְּמָה הוּא
עוֹסֵק. הוּא חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּמִתְחַזֵּק כָּל־כֶּף יָפֵה בִּיחַד
אִתִּי, אָבֵל הַחֲבֵרִים מְטְרִידִים אוֹתִי, וּמֵאֵד מְטְרִיד אוֹתִי
שֶׁאֲנִינִי יוֹדַעַת בְּמָה הוּא מִתְעַסֵּק. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיְחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל שִׁיר תְּחִינָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

זוֹג שֶׁמִּתְחַתֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת פְּתוּחִים אָחַד לְהַשְׁנִי, וְאָחַד
לֹא יִסְתִּיר מִהַשְׁנִי פְּלוּם, וְרַק זֶה נִקְרָא נִשְׂוֵאִין מְצֻלְחִים, וְאִם
יִתְנַהֲגוּ כִּכֶּה, הֵם בְּאֲמַת יִצְלִיחוּ בְּחַיֵּי נִשְׂוֵאֵיהֶם, אָבֵל אִם כָּבֵר
עֲכָשׁוּ לְפָנָי הַחֲתָנָה מִסְתִּירִים דְּבַר אָחַד מִהַשְׁנִי, הַנִּשְׂוֵאִים לֹא
יִצְלִיחוּ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן.

אִין דְּבַר כְּזֶה שֶׁהָאִשָּׁה לֹא תִדַע בְּמָה בַּעֲלָה מִתְעַסֵּק וְכוּ',
וּבְכֻלָּל צְרִיכִים מְאֹד לְשִׁמּוֹר כְּשֶׁמִּתְעַסְקִים בְּהִלּוּאוֹת וְכוּ', או
בְּכִסְפִּים וְכוּ', כִּי פֶה נִכְנָס שׁוֹק הָאָפֶר וְכוּ', וְאוֹי וְאָבוֹי לְמִי

שְׁנוּפֵל בַּפֶּח וּבְמִלְכָּדַת שְׁלָהֶם וְכוּ', וְלִכְּנֵן אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת פְּתוּחָה עִם הַחֶתֶן, וְלִהְיִיד לּוֹ אֶת דְּעַתְּךָ, שְׁאֵת לֹא מִסְפִּיקָה שְׂיִתְעַסֵּק בְּדַבְרִים פְּאֵלוּ, כִּי לָמָּה אֶת צְרִיכָה לְהַכְּנִס בְּמִטָּה חוּלָה?

אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת חֲזָקָה, וְאִם הוּא חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲזִי הוּא צְרִיךְ לְעֹזֵב אֶת הַעֲסָקִים הַמְּפַקְּקִים הָאֵלוּ וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁבִאֲמַת תַּתְּחִזְקוּ שְׁנֵיכֶם לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְתַּנְהֵג עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֵז תְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תנו.

חֲזַרְתִּי בְּתִשׁוּבָה וְלִמְדַתִּי בִּישִׁיבָה, אֵךְ לֹא הִחֲזַקְתִּי מֵעֵמֶד וְנִפְלַתִּי. מַהִי הַעֲצָה פְּדִי לְהַחֲזִיק מֵעֵמֶד?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גִּיא: שְׁלוֹם רַב.
אֲנִי מְנַסֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ כְּבַר אַרְבַּע שָׁנִים. הִיְתָה לִי תְּקוּפָה קְצָרָה שֶׁל הִתְעַלּוּת, לְמַדְתִּי בִּישִׁיבָה וְגַדְלַתִּי זְקָן וּפְאוֹת. לְצַעֲרִי לֹא הִחֲזַקְתִּי מֵעֵמֶד, וְנִכּוֹן לְהַיּוֹם אֲנִי מוֹתְקָשָׁה מְאֹד אֶפְלוּ בְּשִׁמִּירַת שַׁבָּת, לֹא מְצַלִּיחַ לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, וְכָל שָׁכֵן לְלַמֵּד תּוֹרָה. אֲנִי חֵי בְּבֵית חִלוּנִי.

האם עלי לעזוב את ביתי? ומה העצה כְּדִי לְהַחְזִיק
מִמְעַמְד?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וִיחִי, עֲשֵׂהָ בְטֻבַת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל גּוֹיָא, נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲתָה צָרִיף לְדַעַת, שְׁכָל עֲנִין רַבְנוּ ז"ל הוּא אֵיף לְהִיּוֹת
יְהוּדֵי פְּשׁוּט. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁצָרִיכִים הִרְבָּה לְהַתְיַגֵּעַ
בְּצַעֲדֵירוֹתוֹ, כְּדִי שְׂיִהְיֶה לְעַת וּזְקֵנָתוֹ יְהוּדֵי פְּשׁוּט, זֹאת אוֹמְרַת
כָּל הַהַתְגַּלּוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, לְהַכְנִיֵס חַיּוֹת בֵּיהוּדֵי אֵיף לְהִיּוֹת
יְהוּדֵי פְּשׁוּט, וּלְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מִבִּין מַה שְּׂאֲתָה כּוֹתֵב, שְׂאֲתָה מְנֹסָה
לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ז"ל כְּכֹר אַרְבַּע שָׁנִים, וְהִיָּתָה לָךְ הַתְעַלּוֹת
וְכוֹי, וְעַכְשָׁו אֲתָה לֹא מִחְזִיק מִמְעַמְד, וְקָשָׁה לָךְ אֲפִלּוֹ שְׂמִירַת
שְׁבַת וְכוֹי, זֹאת אוֹמְרַת קָשָׁה לָךְ לְהִיּוֹת יְהוּדֵי שׁוֹמֵר תּוֹרָה
וּמִצְוֹת, וְלִכֵּן אֵי עֲצָף וִיחִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן תַּעֲבֹד
עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִחָה, שְׂתִּהְיֶה רַק שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה עִם נְקֻדַּת יְהוּדִיתָךְ,
שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, שְׂזוֹ הַשְּׂמִחָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַשְּׂמִחוֹת, כִּי מַה
הִיָּת עוֹשָׂה אִם הִיָּת נוֹלָד גוֹי? אֲזִי הִיָּת צָרִיף לְהַתְגַּיֵּר,
וְלַעֲבֹר אֶת כָּל הַתְּהִלִּיף שֶׁל גִּיּוֹר וְכוֹי וְכוֹי, וְלַהֲתַחִיל הַכָּל
מִהַתְחַלָּה וְכוֹי, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֲתָה נִבְרַאת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל.

וְלִכֵּן בְּזֶה רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תַּחֲשֹׁב שְׂזָה
דְּבָר קָטָן, אֲלֵא אֲפִלּוֹ גְדוֹלֵי מְבַחְרֵי הַצְּדִיקִים הַחַיּוֹ אֶת עֲצָמָם
עִם שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי, כְּמוֹכָא מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ רַבִּי צְדוּק הַכַּהֵן
זי"ע בְּסִפְרוֹ (פְּרִי צְדִיק חַג הַשְּׁבוּעוֹת, אוֹת יג), שְׂפַעַם אַחַת דִּלְג הֶרֶב

הקדוש מבארדיטשוב זי"ע בברכות השחר על הברכה "שלא עשני גוי", וכששאלו לו על זה — השיב, שבקומו ממטותו בזה היום, היה לו שברון לב מאד, ולא היה לו במה לחזק עצמו, עד שעלה על דעתו, שעל-כל-פנים תולדתו היא מצד שרש קדשת ישראל, וברך בשמחה רבה את הברכה: "שלא עשני גוי". ובזה השיב את נפשו, ובשביל זה דלג וחסר עכשו את הברכה, ולכן ראוי לך לשמח את עצמך עם הנקדות טובות שיש בך מזרע ישראל, ובזה תזכה לחזר אליו יתברך בתשובה שלמה, ותזכה לקיים את כל המצוות בשמחה עצומה: ציצית, תפלין, שבת, כשרות וכו' וכו'.

העקר תשפדל מאד למצא בת זוג ולהתחתן לשם שמים, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתהיה שמור מעברות חמורות וכו', ותזכה להיות איש כשר באמת, רק אל תעזב את הרצון העז שלך להתקרב אליו יתברך, ומעלת הרצון עולה על הכל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנו.

**בְּכָל פַּעַם אֲנִי מִתְפַּתֵּה וְנוֹפֵל לְעֵבְרוֹת, אֵיךְ אֲנִי
יָכוֹל לְהִשְׁתַּחֲרֵר מֵהַמַּצָּב הַזֶּה, וְלִזְכוֹת לְהִתְחַתֵּן?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁמִשׁוֹן: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְכַבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש
שְׁלִיטָא.

יֵשׁ לִי בְּעֵינַי. אֲנִי לוֹמֵד תּוֹרָה כָּל עֶרֶב בְּשַׁעוֹר קְבוּעַ,
וּמִתְמַיֵּד בְּתַפְלוּת וְהַבֵּל, אַךְ יֵשׁ מִיִּשְׁהֵי שְׁבָכָל פַּעַם
מִפְתָּה אוֹתִי, וְאֲנִי נוֹפֵל בְּפָנָם הַיְדוּעַ.

כְּבָר שְׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁאַנִּי לֹא מִצְלִיחַ לְעֹזֵב אוֹתָהּ, וַיֵּשׁ לִי
אוּבְסֻסְיָה אֵלַיָּהּ. בְּאַמַּת אֲנִי לֹא רוֹצֵה אוֹתָהּ, וְאֲנִי מְנַסֶּה
בְּכָל פַּעַם לְהִתְחַיֵּל מִחֻדָּשׁ, וְאִזּוֹ עוֹד פַּעַם נוֹפֵל.

אִין לִי כְּבָר כַּח לְנַפִּילוֹת הָאֵלֶּה, כָּל הַמַּחֲזִין שְׁלִי הֵלְכוּ,
כְּבָר יֵשׁ לִי פָּגָם גְּדוֹל בְּרוּחַנִיּוֹת, שָׁאַנִּי בְּקִשֵׁי יָכוֹל לְשַׁבֵּת
עִם סִפְרֵי. לְפַעֲמִים כְּשָׁאַנִּי לְבַד, אֲנִי מִתְחַיֵּל לְבַכּוֹת,
וַיּוֹרְדוֹת לִי דְמַעוֹת. אֲנִי מְנַסֶּה לְהִתְגַּבֵּר עַל הַיִּצָּר, אֲבָל
חוֹלְפִים שְׁבוּעַ שְׁבוּעִים וְשׁוֹב אֲנִי נוֹפֵל.

בְּבִקְשָׁה תַעֲזֹר לִי, וְתִנְעֵץ לִי, כִּי אֲנִי כֹל־כֶּף רוֹצֵה
לְהִתְחַתֵּן, הַיִּיִתִי כְּבָר שְׁלֹשׁ פַּעֲמִים בְּאוֹמֶן, וְאֲנִי רוֹצֵה
לְהִתְקַדֵּם בַּחַיִּים בְּעִבּוֹדַת ה', וְלְהִתְחַתֵּן עִם מִיִּשְׁהֵי
שְׁתֵּהִיָּה עֶזֶר כְּנִגְדֵי בְּעִבּוֹדַת ה'.

אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה מֵהַצַּדִּיק, תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֻדָּר וַיְחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁמִשׁוֹן, גֵּרוֹ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אני בכלל לא מבין אותך, איך אתה לא מתבייש לכתב לי ספור פזה וכו', יש אחת שמפתה אותך וכו', ואתה נמשך אחריה כשור לטבח וכו', הלא ידוע שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן קי) לאחד ששאל אותו: כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה — עושה, ואם אינו רוצה — אינו עושה וכו' [ונכתב מוהרנ"ת ז"ל: ודבר זה הוא נצרך מאד לדעת, כי כמה בני-אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על-פן נדמה להם שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהיא רוצה עושה]. רואים מזה, אם אדם רוצה — הוא יעשה, ואם הוא לא רוצה — הוא לא יעשה וכו', מה זה "אין לי כבר כח לנפילות האלו, כל המחין שלי כבר הלכו", פאלו היו לה פעם מחין וכו'... אתה לא רואה באיזה זבל ולכלוף וטמאה אתה נמצא, לדעתי, אתה יותר מאנס אותה משהיא מפתה אותך וכו'.

אם היית כבר שלש פעמים באומן, היית צריך להתחתן אתה תכף-ומיד, ואל תגיד שהיא לא מוצאת חן בעיניך וכו', והיא לא מתאימה לך וכו', אם אתה יכול לעשות אתה עברות, תכף-ומיד תתחתן אתה, ו'אותן מצעות שהציעה לו באסור, תציע לה בהתר', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (כתבות לט): האונס שותה בעציצו, כיצד שותה בעציצו? אפלו היא חגרת, אפלו היא סומא, ואפלו היא מכת שחין; ופרש רש"י: שותה בעציצו — בפלי שבחר לו לשמות בו, כלומר על פרחו ישאנה, כדכתיב (דברים כב): "לא יוכל לשלחה".

ולכן אין תרוץ שאני לא יכול להתחתן אתה, אם אתה

יכול לעשות אתה עברות, אתה מכרח להתחתן אתה, ובניחוד תחזרו בתשובה שלמה, ואז יחזרו לך המחזין... וגם השכל... כי כף אָמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג): אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ד'), לפי זה כל אחד כפי העברות שלו, כף נכנס בו רוח שטות, ואם אתה מרבה לעשות עברות, תתאר לעצמך כמה רוח שטות יש לך וכו' וכו'.

ולכן תתחתן אתה, ותבנה בית נאמן בישראל, ושניכם תחזרו בתשובה שלמה, ואז היא תהיה לך לעזר.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לך דעת ושכל, ותקיים את כל זה, ואז ושב ורפא לך.

המאחל לך תשובה שלמה

א' תנח.

בָּנְנוּ בֶן הַשָּׁלֵשׁ הוּא יֵלֵךְ מְאֹד רָגִישׁ, וְלִפְנֵי פָּמָה חֲדָשִׁים הוּא הַתְּחִיל לְגַמְגֵּם. מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת?

שאלה:

מאת רונית: שלום רב למורנו ורבנו הצדיק מוה"רא"ש. בננו בן השלש מגמגם כבר תקופה של כמה חדשים. עקר הגמגום הוא במלה הראשונה של המשפט. בנוסף הוא נורא רגיש באפיו ועדין נפש מאד. הוא מפקד מכל מיני דברים וחסר בטחון, אין לילה שהוא לא מתעורר ועובר לישן עם ההורים. הוא לא רוצה לישן בחדר שלו כלל.

אֲנַחְנוּ נוֹרָא מְדַאָּגִים מֵאֲחֵר וְהוּא מְאֹד רְגִישׁ וְעֵדִין, וְזֶה מִתְבַּטֵּא בְּכֹל מִיּוֹי תְּחוּמִים וְעֵנִינִים, שְׁלֵא נִתֵּן לְהֶאָרִיף אֶת כָּלֶם בְּשִׂאלְתִּי. אֲנִי צְרִיכָה אֶת עֲזֻרְתְּךָ, בְּבִקְשָׁה תִּבְרָךְ אֶת יְלָדֵי, וְתֹאמֶר לָנוּ מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת. תוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעֲזֻרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר וַיְחִי, עֲשֶׂה בְטֻבַת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל רוֹנִית תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיכִים מְאֹד לְשָׁמֵר לֹא לְהִלְחִיץ אֶת הַבֶּן בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֶּן, אֶלֶּא לְהַעֲלִים מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּמֻגּוֹם וְכוּ', כִּי מִי שֶׁמְגַמְּגֵם וְדוֹחֵקִים עָלָיו יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, אֲזִי קָשָׁה לוֹ לְרַדֵּת וְלִצְאֵת מִזֶּה וְכוּ'.

וְלִכֵּן הָעֶצֶה רַק לְלַכֵּת בְּקִלּוֹת מְאֹד אֹתוֹ, וְלֹא לְדַחֵק אוֹתוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְהִלְחִיץ אוֹתוֹ, צְרִיכִים לְהִרְאוֹת לוֹ הַמּוֹן אֲהָבָה, אֲבָל עִם חֲכָמָה, שְׁלֵא יִרְגִישׁ שֶׁזֶה בָּא מִרַחֲמֵנוּת שְׁמִרְחָמִים עָלָיו וְכוּ'. וְעַל כָּלֶם — הָעֶקֶר לְבִקְשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַצְּלַחַת הַבֶּן, שְׂאֵת וּבְעֵלְךָ תִּבְקָשׁוּ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ שֶׁיֵּצֵא מִהִלְחִץ וְכוּ', וּמָה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת — שׁוֹם דְּבַר אֵינּוּ יְכוּל לַפְעֹל.

הִיָּה טוֹב מְאֹד לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת שֶׁבְּבִיתְכֶם, וְכֵן שֶׁבְּעֵלְךָ יְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהֵילֵד יִהְיֶה בְּרִיא לְחִלוּטִין, וְתִרְוֶה רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

פג בְּרִסְלָב א' תנט שו"ת

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תנט.

**האם פדאי לטוס לחוץ לארץ, כדי לאסוף צדקה
בעבור בנית בית?**

שאלה:

מיאת יוסף: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. ראשית
רפואה שלמה!

שנית, רציתי לשאל בעצת הצדיק לגבי הפרנסה: אני
רוצה להתחיל לבנות בית, והמצב הכלכלי קשה.
רציתי לשאל — האם שנה לטוס לחוץ לארץ לאסוף
שם צדקה, כדי שיהיה לנו כסף להתחיל לבנות בית?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יוסף, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, שאין דבר יותר גדול מתפלה, פי כשבר ישראל
צריך משהו, עליו להרגיל את עצמו ואת אשתו, שיתפללו
על דבר זה, ומה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו יכול
לפעל.

ולכן אם אתם צריכים בית, תתפללו הרבה אל הקדוש-

ברוך-הוא, ותראו את הנסים נגלים שיעשה עמכם, כי אין שום דבר בעולם שלא יכולים לפעל עם תפלה, והוא יתברך אב הרחמן, ושומע תפלת כל פה, אם התפלה היא באמת, כמו שכתוב (תהלים קמה): "קרוב הוי"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת".

בענין לצאת לצדקה בחוץ לארץ וכו', אל תחשב שמלקקים דבש באספת צדקה וכו', כי זו עבודה מאד מאד קשה, ולא כל אחד מסגל לזה וכו', ואוי לו לאדם שצריך להגיע לטובות מהזולת וכו', וכן אל תחשב שבזה שתצא לצדקה, ימטירו עליך דולרים וכו', ויהיה לך מספיק לבנות בית וכו', זה לא כל-כך פשוט, ולכן אתה צריך לדעת, שלא כל אחד מסגל לזה, תתישב טוב בדברים אלו, והקדוש-ברוך-הוא יוליך אותך על דרך הנכונה.

העקר אל תעזב את הרצון, כי אין לך דבר העומד בפני הרצון, ואם אדם מתחזק ברצון חזק, ומתפלל על זה בעקשנות גדולה מאד, לבסוף יקבל את זה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תּס.

**אָנִי בְּלַחַץ גָּדוֹל מְשׁוּם שֵׁישׁ לִי הִרְבֵּה מְטָלוֹת
בְּמִסְגֶּרֶת הַלְמוּדִים שְׁלִי, וְאֵינְנִי רוֹאֶה אֶת הַסּוּף**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת גְּאוּלָּה: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"שׁ שְׁלִיט"א. תּוֹדָה רַבָּה
לְכַבּוֹד הָרַב עַל הַתְּשׁוּבָה הַקּוֹדֶמֶת שֶׁנָּתַן לָנוּ.
רְצִינִי לְהַתְנַעֵץ עִם הַצְּדִיק: יֵשׁ לִי מְטָלוֹת בְּלְמוּדִים
שְׁעָלֵי לְסִיָּם, כְּדֵי לְקַבֵּל תְּעֵדַת הוֹרָאָה, וְאֵנִי נִתְקַלֵּת
בְּקִשְׁיִים כְּדֵי לְסִיָּם זֹאת, וְלֹא רוֹאֶה אֶת הַסּוּף. בְּזִמְנָן
הָאֲחֵרוֹן אָנִי מְאֹד בְּקִרְתִּית כְּלַפֵּי עֲצָמִי, וּמְלַחֵצָה אֶת
עֲצָמִי מְאֹד.

בְּעָלֵי לְמַד לְהִיּוֹת סוֹפֵר סֵת"ם, וּבְגִלְלַת עַל הַפְּרִנְסָה, אֵין
לוֹ אֲפָשְׁרוֹת לְהַקְדִּישׁ זְמַן וּלְהַשְׁקִיעַ בָּזָה. עוֹד מְשֻׁהוּ,
אָנִי רוֹצֶה לְזַכּוֹת לְבֵית עֲבוּרֵי וְעֲבוּר מְשֻׁפָּחֵתִי. אָנֹא
הָרַב, תֵּן לָנוּ עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה מַה לַעֲשׂוֹת, כְּדֵי שְׁנַצְלִיחַ
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִינִי?
בְּתוֹדָה וְשִׁתְּזוּבוּ לְכָל הַיְשׁוּעוֹת.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁמַיִם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל גְּאוּלָּה תַחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּזְכְּרִי שְׂאָסוֹר לְהִלְחִיץ אֶת עֲצָמְךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, אָדָם
צָרִיךְ לְחִיּוֹת תְּמִיד בְּחֵרוֹת וּבְגִדְלוֹת הַמַּחֲיִן וְכוּ', אָסוֹר
לְהִלְחִיץ אֶת עֲצָמוֹ, וּמְכָל שְׁכָן לֹא לַעֲשׂוֹת עַל עֲצָמוֹ בְּקִרְת
וְכוּ', כִּי כִּמוֹ שְׂאָסוֹר לְשָׂנֵא אֶת הַזּוּלוֹת, וְאָסוֹר לַעֲשׂוֹת בְּקִרְת

על הזולת, כּמו־כּן אָסוּר לְשׂנֹא אֶת עַצְמוֹ, וְלֹא לַעֲשׂוֹת בְּקֶרֶת
עַל עַצְמוֹ, אֲדוּרְבָה, אֶת צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן עַצְמִי, שְׂאֵת
כּן תּוֹכְלִי לְהִצְלִיחַ. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן
סא): כּמוֹ שְׂאָדָם צְרִיף שְׂתֵהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כּמו־כּן אָדָם צְרִיף שְׂתֵהִיָּה לוֹ אֲמוּנָה בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא כּן יָכוֹל
לְהִצְלִיחַ וְיִצְלִיחַ, וְכֵן מִצְלִיחִים, וְלָכֵן אֲנִי מֵאֵד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ
— אֵל תְּלַחֲצֵנִי אֶת עַצְמִךְ. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַעֲבְרִי
אֶת הַלְמוּדִים, וְתֵהִי לָךְ תְּעוּדַת הוֹרָאָה.

רק תֵּרְאִי לְחִזֵּק אֶת בְּעַלְךָ, וְתִשְׁתַּדְּלִי מֵאֵד מֵאֵד, שְׂתֵהִיָּה
בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי, כִּי (סוֹטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ —
שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלָּכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר
לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר
לְשִׁנְיָהּ בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצָאת — שָׁם
הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שְׂתֵהִיָּה בֵּינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד,
כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁבְת י.): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן אִם מְכַנְּסִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּתוֹךְ הַבַּיִת, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בֵּית, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְתַכְבְּדִי וְתִיקְרִי אֶת בְּעַלְךָ מֵאֵד מֵאֵד,
וְעַל-יְדֵי-זֶה הַבְּרָכָה תֵהִיָּה מְצוּיָה בְּבֵיתְכֶם, כִּי כָּךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲקָצִין, פָּרָק ג'): לֹא מְצָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
כְּלִי מִחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשְׁלוֹם. שְׁנֵאמַר (תְּהִלִּים כט):
"הַיְיָ" עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, הַיְיָ"ה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשְׁלוֹם."

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם
יַחַד, וְתִמְיֵד תְּשֻׁרָה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וּבְזָכוֹת זֶה
לֹא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תסא.

האם פדאי לנו לקחת שתף שלישי לעסק
שברצוננו לפתח?

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוהרא"ש שלום רב. אני מאחל לך
הרבה בריאות, אךך ימים, הצלחה ואשר, ושתמשיך
להשקות אותנו ממימי הנחל.
ברצוני להקים עסק בבני ברק ביחד עם חבר. האם
פדאי לנו לקחת שתף שלישי?

תשובה:

בעזרת השם ותפירה, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

האמת אגיד לך, שבעקרון אני נגד שתפים, המציאות
הראתה לי במשך חמשים שנה, שאני עוסק עם בני אדם
וכו', פשיש שתפים — לבסוף יש מריבות וכו', עד פשיטת
רגל וכו', ומכל שפן כשמכניסים שתף שלישי, זה כמו
אופנים עם שלשה גלגלים וכו'.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לך הצלחה מפלגת
בעסק שאתה פותח, אבל אני נגד שתפים.

וכך אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדקה, סימן נג): מי שיש
לו די ספוקו, ואף-על-פי-כן עינו רעה בעניים, שבאים
ופושטים ידיהם, שיתן להם, גם מי שנותן על מחצית שכר,

והם עמלים ומביאים לו מחציתו, וכשרואה שהם מרויחין, ויש להם פרנסתם ודי ספוקם, הוא מצר על זה, כי עינו רעה, עליו נתקיים הנבואה, הנכתב אחר פסוק (איוב כז) "במלאות שפקו יצר לו" עד "זה חלק אדם רשע"; ובדרך כלל רואים את זה אצל שתפים, שבמשך הזמן נכנסת ביניהם עין רעה וכו' וכו', ובפרט על עניים וכו', אתה נתת יותר צדקה וכו', בדיוק כמו שרבנו ז"ל אומר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסב.

**כְּשֶׁאֲנִי כּוֹעֵס, אֲנִי לֹא שׁוֹלֵט בְּעַצְמִי, וְאֲנִי מַעִיר
לְאִשְׁתִּי, מִבְּקָר אוֹתָהּ וְגוֹרֵם לָהּ צֵעַר**

שאלה:

מאת משה: שלום למוהרא"ש הצדיק הנפלא מיבנאל. שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לך בריאות ואריכות ימים. אני מבקש את העצה שלך. כשאני ואשתי רבים, אני מעיר לה ומבקר אותה, וזה גורם מרירות לשנינו. אמנם זה נשמע אכזרי, פשוטו כמשמעו, אף כשאני בכעס אני לא יכול לשלט בעצמי. יש בינינו חסר אהבה והערכה, והיא עזבה להורים שלה רחוק מביתנו. אני בחסר ודאיות, ומבקש בכל יום שהקדוש-ברוך-הוא

יִשְׁמַע אֶת תַּפְלָתִי, וְשֹׁאֲנִי אוֹכַל לִהְיוֹת הַבַּעַל הַכִּי נִפְלָא
בְּשִׁבְלֶיהָ, וְנִכְבְּהָ אֶת הַגִּיהֵנוּם שְׁנוּצָר.
מַה הַצְדִּיק מַצִּיעַ לִי לַעֲשׂוֹת?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מְשֵׁה, נְרוֹ וַיֵּאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי רוֹאֶה שְׁפָמָה שֹׁאֲנִי לֹא אֶכְתָּב עַל עֲגִין שְׁלוֹם-בַּיִת,
זֶה לֹא מִסְפִּיק, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, מִי שֶׁמֵּאֲבֵד אֶת הַשֶּׁכֶל שְׁלוֹ,
הוּא רַב תְּמִיד עִם אִשְׁתּוֹ, וּמִחֲפַשׁ אֶת הַחֲסְרוֹנוֹת דִּיקָא אֲצֵל
אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְהוּא שׁוֹכַח שֶׁהוּא גַם-כֵּן מְלֵא חֲסְרוֹנוֹת וְכוּ',
וּבִפְרָט כְּשֶׁהוּא כְּעֶסֶן וְכוּ', וּמוֹצִיא אֶת הַכֶּעַס שְׁלוֹ עַל אִשְׁתּוֹ,
זֶה פְּשוּט אָדָם אֲכֹזֵר שֶׁמֵּתְאֲכֹזֵר עַל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן הוּא
אוֹמֵר שִׁישׁ בֵּינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ חֲסֵר אֶהְבֶּה וְכוּ', זֶה בָּא רַק
מִחֲמַת חֲסְרוֹן הַדַּעַת וְכוּ', וְזֶה לֹא רַק אֲצֵלְךָ, אֶלָּא אֲצֵל כָּל
זוּג יֵשׁ אוֹתָהּ בְּעִיָּה וְכוּ'.

וְלִכֵּן כָּל זוּג צְרִיכִים לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, אִם הֵם רוֹצִים
לְבָנוֹת בַּיִת גָּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, עֲלֵיהֶם לְכַתְּחֹלָה לִהְיוֹת וּתְרַנִּים,
וּלְוֹתֵר אֶחָד לִהְשִׁיג, וְאִז אֵף פֶּעַם לֹא יִצְטָרְכוּ לְלַכֵּת אֶל שׁוּם
בֶּן אָדָם שֶׁעוֹסֵק בְּשְׁלוֹם-בַּיִת וְכוּ', כְּדִי שֶׁהַשְּׁלוֹם יִשְׁרֶה בְּתוֹךְ
בֵּיתָם, צְרִיכִים רַק שֶׁכָּל וְדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג הַבַּעַל וְהָאִשָּׁה,
וְהֵיוֹת שְׁעֵדִין אֵין בֵּית-חֲרָשֶׁת שֶׁמֵּיִצָּר שֶׁכָּל וְדַעַת וְכוּ', וְכֵן
אֵין חֲנוּת אוֹ קְנִיּוֹן וְכוּ', שֶׁמוֹכְרִים שְׁמָה שֶׁכָּל וְדַעַת וְכוּ',
וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְכוֹן בְּכָל יוֹם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם בְּעַת
שְׁמִתְפַּלְלִים אֶת הַבְּרָכָה: "אֲתָה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד
לְאָנוּשׁ בֵּינָה" וְכוּ', לְבַקֵּשׁ אִז עַל דַּעַת וְשֶׁכֶל, כִּי כָּף אָמְרוּ

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (נדרים מא.): דַּעַת קְנִיַת — מֵה חֶסֶרְתָּ, דַּעַת חֶסֶרְתָּ — מֵה קְנִיַת; אִם יֵשׁ לְאָדָם דַּעַת — יֵשׁ לוֹ הַכֹּל, וְאִם אֵין לוֹ דַּעַת — אֵין לוֹ כְּלוּם; וְלִכֵּן כָּל זוּג צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ עַל דַּעַת וְשִׁכְל, אֲשֶׁר הַשִּׁכְל הַיָּבֵשׁ אוֹמֵר שְׁצִרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרַנִּים, וְאִזּוּ הַשְּׁלוּם שׁוֹרָה בְּבֵית.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּפְּיֵס אֶת אֲשֶׁתְךָ, וְתִבְטִיחַ לָהּ אֶת אֶהְבֶּתְךָ אֵלֶיהָ, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהִיא תְּמִיד תִּחְזֹר אֵלֶיךָ, אֲבָל אַתָּה צְרִיךְ לְהַפְסִיק עִם הָאֲכֻזְרִיּוֹת וְהַכַּעֲס שְׁלֶךְ, שְׁלֹא יָבִיא אוֹתְךָ לְשׁוּם דְּבָר, רַק אֶל שְׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו וְאֶל גְּרוּשֵׁין בְּטוּחִים, רַחֲמָנָא לְשׁוֹבָן, וְלִמָּה אַתָּה צְרִיךְ אֶת זֶה?

וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שיחות-ה'ר"ן, סימן רסד), שְׁצִרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ. כִּי אָמַר: הֲלֹא הַנָּשִׁים הֵן סוֹבְלוֹת צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיִּלְדִּיהֶן, צַעַר הָעֵבּוֹר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יָדוּעַ לְכָל עַצֵּם מְכֹאֲבָם וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכַמָּה אָפְנִים הַקָּשִׁים וְכַבְּדִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וְכוּ', עַל-כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקְרָם וּלְכַבְּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ' [תִּכְבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שְׁתִּהְיוּ עֲשִׁירִים], וְכֵן אָמְרוּ (בְּמֹת ג.ס.): 'דִּינּוּ שְׁמַגְדָּלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא', וְלִכֵּן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָן מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יִסּוּד גְּדוֹל בְּחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב, שֶׁהַבַּעַל מְכָרַח לְעֹזֵר לְאֲשֶׁתּוֹ, וְאִם הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וּלְצִיַּת אוֹתּוֹ, עָלָיו הַדְּבָר הַרְאִשׁוֹן לְעֹזֵר לְאֲשֶׁתּוֹ בְּכָל הַמּוֹבְנִים.

אֲנִי מְאֹד מְקוּהָ שְׁתַּצִּיַּת אוֹתִי, וְאִזּוּ הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תסג.

אני נשואה כבר שנה, ומאד רוצה ילדים. מה צריך לעשות, כדי לזכות לכך?

שאלה:

מיאת מיכל: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א. אני נשואה עוד מעט שנה, ואני כל-כך רוצה ילדים. מה אפשר לעשות, כדי לזכות לילדים? תודה רבה, אתם ממש מחזקים אותנו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיכל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשתדלי מאד מאד לכבד ולקַר את בעלך, ותראי שתהיה ביניכם אהבה גדולה מאד, ואף פעם אל תריבו או תתנפחו וכו', אלא תחיו ביחד בהבנה הדדית, אזי השכינה תשרה בתוכם, ותזכו להפקד בנרע של קימא.

העקר לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, ולכן תתפללו שניכם על ילדים, ותראו שבעזרתו יתברך שמו, תביאו ילדים צדיקים לעולם.

בעת הדלקת הנרות תשפכי דמעות כמים, שאז הוא עת רצון גדול בשמים לאשה לפעל כל מה שהיא צריכה, בפרט

צב שו"ת א' תסד ברסלב

תפלות שמתפללים על ילדים, זה מאד מסגל אז שישמעו את התפלות בשמים.

מנהגנו כשמתחתנים מדליקים שני גרות של שמן זית, נגד 'זכור ושמור', וארבעה גרות של חלב, ולא יותר מזה, עד שהקדוש-ברוך-הוא עוזר שנולד בן או בת, מוסיפים גר אחד, וכן בכל פעם שנולד בן או בת, מוסיפים עוד גר, אבל לא יותר מזה, ואז השכינה מאירה בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסד.

מה העצה הכי טובה להחזיק מעמד בחיי הנשואין? ומדוע אני רואה חסרונות באשתי?

שאלה:

מאת יצחק: שלום לכבוד קדשת אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א.

רציתי לשאל מהי העצה הכי טובה להחזיק מעמד בחיי הנשואין? ומדוע אני רואה אצל אשתי הרבה חסרונות?

תשובה:

בְּצִוְתָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל יִצְחָק, גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כְּתִיב (שְׁמוֹת טו, כג): "וַיָּבֵאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתֵּת מִיָּם מִמֶּנָּה, כִּי מָרִים הֵם, עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מִרְה"; כְּשֶׁאָדָם מִמְרָמֵר בְּעֵצְמוֹ, אִזְ הוּא רוֹאֶה שְׁהַמִּים מָרִים מְאֹד. אוֹתוֹ דָּבָר כְּשֶׁאָדָם הוּא תְּמִיד מִמְרָמֵר וְכוּ', וְאִין לוֹ בְּטַחֲוֹן עֵצְמִי וְכוּ', וְהוּא שׁוֹנֵא אֶת עֵצְמוֹ וְכוּ', וּמִשְׁפִּיל אֶת עֵצְמוֹ וְכוּ', אֲזִי הוּא זוֹרֵק אֶת כָּל הַמְרִירוֹת וְהַחֲסְרוֹנוֹת עַל אִשְׁתּוֹ.

וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה שְׂיִהְיֶה לוֹ שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי, שְׂיִחַפֵּשׁ וַיִּבְקֵשׁ וַיִּמְצָא אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּאִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימֵן רַפּ"ב), שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא אֶת הַטוֹב שֵׁישׁ בְּזוּלָת, וּמִי עוֹד יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ אִשְׁתּוֹ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא אֲצֵלָה אֶת הַטוֹב? שְׂהִיא הַמְתָּנָה הַכִּי יִפָּה שְׁנַתָּן לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְלִכֵּן צֵא מִהַדְּכָאוֹנוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁלָךְ, וְתַתְּחִיל לְרְאוֹת אֶת הַטוֹב שֶׁל אִשְׁתְּךָ, וְאִזְ שְׁנִיכֶם תִּהְיֶה הַכִּי מְאֹשְׁרִים בְּחַיֵּיכֶם.

הַכֵּלֵל וְהַעֲקָר הוּא שְׁמִחָה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְשַׂמַּח אֶת עֵצְמוֹ עִם כָּל מֵה שֶׁיֵּרָק יְכוֹל, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל יוֹם עַל שְׁמִחָה, כִּי לֹא בְּקִלוֹת בָּאִים לְשַׂמְחָה, אֲלֵא עַל-יְדֵי הַרְבֵּה תְּפִלוֹת וּבְקִשׁוֹת, כִּי שְׁמִחָה זֶה אוֹר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לָזֶה רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וְלִכֵּן תִּהְיֶה רְגִיל לֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת, שְׁתַּזְכֶּה לְשַׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְרַחַב לָךְ דַּעְתְּךָ, וְתִהְיֶה לָךְ אֱמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

ותתחיל לאהב את אשתך, ולהפסיק לחפש את החסרונות שלה וכו' וכו'.

רבנו של עולם, זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי וש"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקוד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיך. אנא רחם עלי, והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל-ידי-זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בה לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותו ותברך, איך שאתה מחיה ומתוה ומקים את כל הבריאה כלה, וזכני לאמונה ברוך ומזככת, שאזכה לדעת בידיעה ברוך, שאתה נמצא ואין בלעדריך נמצא, ועל-ידי-זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בה מעתה ועד עולם אמן סלה.

הלואי שתצית אותי, אזי כל החיים שלך ישתנו לטובה, ותתן תודה להקדוש-ברוך-הוא על המתנה שנתן לך אשה כל-כך יקרה, ואתה אפלו לא מעריך את המתנה הזו.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיה שמח, ותתרחב לך דעתך, ואז השכינה תשרה בביתך. וכך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פ"ק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, פי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י): זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם

שו"ת א' תסה ברסלב צה

מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסה.

למה מחמירים כל-כך בספרים הקדושים בענין פגם-הברית? ומה התקון הכי קל לעון הזה?

שאלה:

מאת איל: שלום לכבוד האדמו"ר.
רציתי לדעת למה מחמירים כל-כך בספרים הקדושים בענין פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה? ומה התקון הכי קל לעון הזה?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל איל, גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אל תחשב שחטא שהוצאת זרע לבטלה הוא דבר פשוט, כי בפרוש גלוי לנו חכמינו הקדושים (נדה יג): כל המוציא זרע לבטלה חייב מיתה, והטעם הוא פשוט, כי מובא

בספרים (ספר הברית): אם לוקחים זכוכית מגדלת, רואים בטפת זרע קומה שלמה: ראש, גוף, ידיים, רגלים, נמצא שהורג על-ידי-זה ולד וכו'. ולכן זה מאד מאד חמור כמו רוצח ממש, ועוד יותר, כי הוא רוצח את ילדיו, ולכן צריך להתענות על כל חטא של הוצאת זרע לבטלה לפי דברי הארז"ל פ"ד תעניות, ואם חטא הרבה פעמים בחטא המגנה הזה, צריך להתענות הרבה פעמים מספר פ"ד תעניות, ולצערנו הרב, יש אנשים שפל-כף הרגלו בחטא המגנה הזה, שאם יצטרכו להתענות על כל חטא פ"ד תעניות, הרי לא יספיק להם אלפים ורכבות תעניות וכו', עד שאין אדם חי כל-כף הרבה ימים ושנים כפי רבוי מספר התעניות שצריך להתענות, ולכן כתב ה'בעל התניא' (פרק ג' מאגרת התשובה), שעל-כל-פנים ישתדל להתענות במשך ימי חייו שלש פעמים פ"ד תעניות.

והנה לפי דברי הזהר (וישב קפת, ויחי ריח) אין על זה תשובה כלל, ובא רבנו ז"ל ואמר (שיחות-הר"ן, סימן עא), שעל הכל מועילה תשובה, והעקר מפאן ולהבא לא יעשה עוד, שזה עקר התשובה, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שעקר התשובה שהוא יעבר עוד פעם באלו המקומות וכו', ויחדל מעשות שוב את העברות שהיה רגיל בהן וכו', וזהו שלמות התשובה.

והנה כדי לכפר על זה, ראוי שתאמר כל ימי חיך את ה'תקון הכללי', העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון הברית, ואמר, שזה תקון גמור לפגם הברית, ולכן תכף-ומיד בעודך עם התפלין בבקר אחר תפלת שחרית, תאמר את העשרה מזמורי תהלים, וכן תתבודד עמו יתברך, ושב ורפא לך, כי עקר התשובה זה ודוי דברים, כמו שכתב

הַרְמַב"ם (פְּרָק א' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה, הַלְכָה א'): כָּל מִצְוֹת שֶׁבַתּוּרָה בֵּין עֲשֵׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה אִם עֶבֶר אָדָם עַל אַחַת מֵהֵן בֵּין בְּזִדּוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה, כְּשִׁיעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה וַיָּשׁוּב מִחֻטָּאוֹ, חַיֵּב לְהִתְוֹדוֹת לְפָנָי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאמַר (בַּמִּדְבָּר ה'): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ וְגו', וְהִתְוֹדוּ אֶת חַטָּאתֵם אֲשֶׁר עֲשׂוּ" — זֶה וְדוּי דְּבָרִים. וְדוּי זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה. וְכִיצַד מִתְוֹדֵין? אוֹמֵר: "אֲנִי הַשֵּׁם, חַטָּאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ, וְעֲשִׂיתִי כֶּךָ וְכָךְ, וְהָרִי נַחֲמֵתִי וּבִשְׁתִּי בְּמַעֲשֵׂי, וּלְעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה". וְזֶהוּ עֲקָרוֹ שֶׁל וְדוּי, וְכָל הַמְרָבָה לְהִתְוֹדוֹת וּמֵאָרִיךְ בְּעֵינָן זֶה — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח.

וְכִדִּי לְהַשְׁלִים אֶת מִסְפַּר הַתַּעֲנִיּוֹת הַמוֹכָאוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדָמוֹנִים, כְּגוֹן: הַרוֹקַח וְהַקְּנֵה וְהָאֲרִיז"ל, מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּחְזֹר עַל מַסְכַּת תַּעֲנִית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וּבְזֶה יִכְפַּר לָךְ. וְרַבְנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן רִיד), שֶׁתִּלְמוּד־מִסְפַּר הַקְּלָפָה הַמְּחַטָּאת אֶת הָאָדָם בַּחֻטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה.

וְלִכֵּן אֲשָׁרִי מִי שֶׁמְרָבָה בְּלַמּוּד גְּמָרָא, שְׁנֵה תְּקוּן עַל כָּל הַעֲוֹנוֹת, וְעַל-כֵּן הַסֵּמ"ך-מ"ם מְאֹד מְפַחַד מְלַמּוּד גְּמָרָא, וַיִּנְיַח לְאָדָם לְלַמֵּד הַכֹּל רַק לֹא לְלַמֵּד גְּמָרָא, כִּי מִזֶּה הוּא מְפַחַד מְאֹד מְאֹד, כִּי לַמּוּד גְּמָרָא שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת.

אֲשָׁרִי מִי שֶׁזוֹכָה לְהִתְמִיד בְּלַמּוּד גְּמָרָא, וּמְסִים כָּל מַסְכַּת מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וּמִי שֶׁבִּיאָמֵת רוּצֵה לְתַקּוּן נַפְשׁוֹ, הוּא יִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלַמּוּד גְּמָרָא. וְרֵאִיתִי כְּבָר כְּמָה שְׁזָכוּ לְסִים אֶת הַשֵּׁם מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת — אֲשָׁרִיהֶם וְאֲשָׁרִי חֶלְקִים, כִּי הִתְמִידוֹ בְּלַמּוּדֵם מְאֹד מְאֹד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסו.

אני חושד באשתי שהיא בוגדת בי, ואני רוצה להתגרש ממנה

שאלה:

מאת שלום: לרב הצדיק שלום רב. לאחרונה אני עובר יסורים גדולים מאוד. אני חושד באשתי שהיא בוגדת בי, וזה מצער אותי מאוד. נראה לי שהיא לא משרש נשמתי, ואני רוצה להתגרש ממנה. אשתי תמיד מדאגת, מפחדת, והיא צריכה המון תשומת לב וכו'. מה אני צריך לעשות במצב כזה?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלום, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שאשה צריכה המון תשומת לב, ואם היא לא מוצאת את זה אצל בעלה, היא הולכת לחפש את

זו בחוץ, ולכן אתה מכרח לתת לה את כל התשומת-לב שרק יכולה להיות.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על דבר זה, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן רסד), שצריכים לכבד וליקר את אשתו. פי אומר, הלא הנשים הן סובלות צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהן, צער העבור והלדה והגדול, פאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על-כן ראוי לרחם עליהם וליקרם ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): 'אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו' [תכבדו ותיקרו את נשותיכם, כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ג.): 'דינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא'.

ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברס"ל, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו הדבר הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים, ולכן אם אתה לא רוצה לאבד את אשתך, אתה מכרח לתת לה המון תשומת-לב, פי זה טבע של אשה, שהיא צריכה תשומת לב, ואין דרך אחרת, ולכן תעשה כל מה שביכולתך לשמר על השלום-בית שלך, פי כן אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז.): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות. פרק ט', הלכה ח): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, פי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.): זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, והכל תלוי רק בשמחה, אם אתה תהיה איש שמח ולא ממרמר וכו', אזי תוכל להשפיע עם השמחה גם על אשתך, ועל-ידי שמחה ישפנה כל השלום-בית שלכם לטובה.

איש ואשה צריכים להיות ותרנים אחד להשני, ולתת תשומת-לב אחד להשני, וזו שלמות הבית, ועל-ידי-זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל פרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם, שזה הסמ"ך-מ"ם, שבא לשבר את הבית, והזהר הקדוש קורא איש לבדו — פלג גופא, חצי גוף, נמצא, כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב, כד): "וידבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, ובניחוד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת — זה הס"מ, הינו ששים (ס') על ארבעים (מ'), אני יותר ממך וכו', וברגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, וההוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא ס"מ — ששים על ארבעים.

ולכן כל מי שרוצה שלום-בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד'): "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפול ואין שני להקימו, גם אם ישכבו שנים וחס להם, ולאחד איך יחם".

ולכן אם רוצים שלום-בית אמת, צריך להיות משני

שו"ת א' תסז ברסלב קא

הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לוותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסז.

אחי אינו בריא בנפשו וכל בני הבית בצער גדול.
מה נתן לעשות למענו?

שאלה:

מאת טליה: שלום רב.

יש לי אח שאינו בריא בנפשו, הוא גר אתנו בבית, ומאד קשה לבלנו לראות איך הוא מתנסר. מה נתן לעשות למענו?

וכן רציתי לשאל לגבי: אני כבר בת עשרים ושש ועדין רוקה. אני שומרת תורה ומצוות, אך בענייני שדוכים לא מסתדר לי שום דבר, ואני מאד מאד מבלבלת מזה. נפגשתי עם בחור, אבל בסוף אמרתי לו שאני לא רוצה להמשיך בקשר, ועכשו אני מתחרטת על זה, מה אפשר לעשות?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל טליה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! בענין האח שלא בריא וכו', זה הצער הכי גדול שרק יכול להיות — כשיש בבית בן או בת שהם לא בריאים בנפשם, ואין צער ויסורים יותר גדולים מזה. וכך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה.): כל שהקדוש-ברוך-הוא חפץ בו — מדכאו ב'יסורין, ואם קבלם — יראה זרע יאריף ימים. צריכים לסבל ולשתק וכו', ולסבל ולשתק וכו', כמאמרם ז"ל (ברכות סב.): קבלה דיסורא שתיקוּתא, עצה לקבל את היסורים — רק לשתק, ולא להתלונן, חס ושלום, על הקדוש-ברוך-הוא, פי מה אנחנו יודעים ומבינים וכו', למה זה באה עלינו צרה כזו, צריכים רק לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תצא): צריך האדם להחזיק טובה להקדוש-ברוך-הוא בזמן שהיסורין באין עליו, למה? מפני שה'יסורין מושכין את האדם להקדוש-ברוך-הוא, כי כשאדם שבור לגמרי, אז הוא פונה רק אליו יתברך; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי): אשרי אדם שנגעו בו יסורין וכבש רחמיו, ולא קרא תגר.

את היסורים האלו אי אפשר להסביר לשום בן אדם שלא עבר את זה וכו', עד כדי כך שאמר ה'חזון-איש' זי"ע, מי שיש לו בביתו בן או בת עם מחלת נפש וכו', או תסמנת דאון וכו', ראוי לקום לפניו כמו שקמים לפני איש מבגר או לתלמיד-חכם, פי הצער וה'יסורים והמרירות שעוברים ההורים עם ילדים כאלו, זה בלתי אפשרי להסביר בשכל

אנושי, זה הצער הכי גדול שרק יכול להיות, שלא יכולים לרפאות וכו'.

בענין שקשה לך מאד למצא בן-זוג, ואת מאד שבורה מזה וכו', מה אמר לך, הרי חכמינו הקדושים אמרו (יבמות ג.ס): נחות דרגא ונסיב איתתא, את צריכה לרדת מדרגה, ואז תמצאי את הזוג שלך, פי בדרך כלל בחורה היא גאותנית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה? או אני הכי חכמה והכי יפה והכי משפלת וכו', אקח את זה? והיא מסתובבת ומחפשת את הבן-זוג שלה כפי הדמיון שנוכנס בה כאלו מי יודע מה היא? והיא רוצה שייבוא אליה זוג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל-ידי-זה מחפשת וכו', ומסתובבת ויוצאת לפגישות — פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שייבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאים כסף וכו'.

ובשביל זה הבחורה מחכה עד שיילד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת, שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם: "הזהר מן הזמן, פי הוא אויב רע מאד", עד שתופסת את עצמה ורואה שהיא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עצה (יבמות ג.ס): נחות דרגא ונסיב איתתא, תרדי מדרגה ואל תחזיקי מעצמך כל-כך גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן-זוג שיתאים לך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תסח.

**בגלל שעברתי אנס נשברתי והדרדרתי לגמרי,
ואין לי פח להאמין בשום דבר**

שאלה:

מאת שירה: אני בת עשרים ושמונה, ונתונה במצוקה קשה מאד עקב אנס שעברתי. אני לא מבינה למה אלקים עשה לי את זה. עכשו כבר אין לי כחות להאמין בכלום, הנשמה שלי תלך לאבדון. התחלתי לחלל שבת וחסד, ואני כבר לא נוטלת ידים בבקר, פי מה הטעם? אין לי פח לסבל יותר, אני רוצה ישר גן-עדן. האם אלקים רוצה לכרות לי את הנשמה מהעולם? לאן לפנות? נסיתי לעשות טפולים, אבל זה לא עזר, ולא שיקר כרגע.

בבקשה, תראה לי חזרה את הדרך, הייתי חרדית, והגעתי לפריצות, אני כבר לא לובשת חצאיות, פי אני לא מסגלת. רוצה עזרה, שירה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל שירה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להבין, שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן ומרחם על בריותיו, ויש הרבה דברים שאנחנו לא מבינים, ואי אפשר להבין, פי השכל שלנו קצר מדי להבין דברים שהם למעלה משכלנו והבנתנו. ולכן אסור לך להתרעם על הקדוש-ברוך-הוא, שהוא אב הרחמן, ורוצה רק את הטוב

שְׁלָךְ, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים רַק לְהַרְגִיל אֶת עַצְמָנוּ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנֵא דְבִי אֱלֹהֵי זֹטָא, פְּרָק ר'): כִּינּוּן שְׂרָאָה מִשָּׁה שְׁמַדְתּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא שֶׁל חֶסֶד וְשֶׁל רַחֲמָנוּת, מִיַּד נִתְעַטֵּף וְעָמַד בְּתַפְלָה.

אָסוּר לָךְ לְהִתְלוֹנֵן וְלִהְיוֹת בְּרָגוּז עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא אָב הַרְחָמָן, כִּי הוּא מְלֵא רַחֲמִים. דָּוֵד הִמְלִיךְ שֶׁעֵבֶר אֶת הַסֶּבֶל הַכִּי גָדוֹל רַק שִׁיכּוּלִים לְעֵבֶר בְּזָה הָעוֹלָם, עוֹד מִיָּמֵי קְטָנוּתוֹ גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ הָאֲחִים שְׁלוֹ, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל וַיֵּצֵא וְלַחֵם עִם גְּלִית, הִתְחִיל שְׁאוּל הִמְלִיךְ חֲמִיו לְרַדֵּף אוֹתוֹ, וְאַחֲר־כֵּן קָם עָלָיו בְּנוֹ אֲבִשָׁלוֹם וְרָצָה לְהַרְגוֹ, וְכֵן הִתְקוּמָמוּ עָלָיו כָּלֶם וְרָצוּ לְסַלְקוֹ וְכוּ', וְהִיָּה נִרְדָּף כָּל יָמָיו, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הוּא הִתְחַזַּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל א' ל, ו): "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּהֲנִי"ה אֱלֹקָיו", לֹא הָיָה לוֹ עִם מִי לְהִתְחַזַּק — רַק עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵף שֶׁהָיָה יָכוֹל לְשָׂאֵל קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ — לָמָּה נּוֹלְדָתִי בְּצוּרָה כְּזוֹ, שֶׁהָאֲחִים שְׁלִי יִרְחֲקוּ אוֹתִי? שֶׁחֲמִי יִרְצָה לְהַרְגֵנִי אוֹתִי? שֶׁבְּנֵי יִרְצָה לְהַרְגֵנִי אוֹתִי? וְכָלֶם יִתְקוּמָמוּ עָלָי? וּבְכָל יָמַי מְלָכּוֹתָו הִתְקוּמָמוּ עָלָיו כָּל מִיָּנִי לִיִּצְנִים שֶׁבְּדוֹר, הָיָה יָכוֹל לְשָׂאֵל הַרְבֵּה קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵף-עַל-פִּי-כֵן לֹא שְׂאֵל שׁוֹם קִשְׁיוֹת, אֲלֹא הִתְחַזַּק בַּהֲקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק בָּרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִזֶּה נֶעֱשֶׂה כָּל סִפּוּר תְּהִלִּים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִימוּהֲרָן, חֵלֶק ב', סִימָן קא); וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת שְׁלוֹ הִיָּתָה, שֶׁיִּדְעַ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחֲמָן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים יח): "אֲרַחֲמֶךָ הַנְּי"ה חֲזָקִי", דָּוִד הִמְלִיךְ מִתְפָּאֵר בְּזָה שְׁאֵנִי יוֹדֵעַ, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שֶׁאַתָּה אָב הַרְחָמָן, זוֹ הַהִתְחַזְקוֹת שְׁלִי; רּוֹאִים מִזֶּה, אִיךְ שֶׁדָּוִד הִמְלִיךְ הִתְחַזַּק רַק עִם הַרַחֲמָנוּת שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

ולכן אני מאד מבקש אותך, שגם את תתחזקי, פי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ורוצה רק את הטוב שלך, ואף שאני מבין אותך היטב היטב, הפאב והבושה והצער והיסורים וכו' שאף עוברת, עם כל זאת צריכים מאד מאד לשמר לא להפגס בדפאון וכו', ולא להתיאש מהחיים וכו', אדרבה את צריכה לקחת את עצמך בידך יותר ויותר, ולא לשאל — למה אלקים עשה לי דבר זה וכו', יש דברים שהם למעלה משכלנו ומהשגותינו וכו'.

אנחנו צריכים רק להתחזק, ולדעת שהקדוש-ברוך-הוא מלא רחמים, מלא טוב, מלא חסד, אותך נסו עם הנסיון הקשה והמר הזה, ואני מבין אותך היטב היטב, עם כל זאת חזקי ואמצי מאד, והחזיקי באמונה פשוטה בו יתברך, ותרגילי את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלך, שזה נקרא אצל רבנו ז"ל התבודדות, וזה הטפול הכי מצלח לאדם — כשמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא במלים של עצמו, ולספר לו יתברך הכל, מה שמעיק לו ומה שמציק לו, את צריכה לדעת שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ושומע תפלת כל פה, ובוודאי לא יעזב אותך, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רנט): כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו ויצערו לפני השם יתברך, ומתודה ומתחרט על גדל הפגמים שעשה, אזי גם השכינה כנגדו מפרשת לפניו שיחתה ויצערה ומנחמת אותו, כי כל פגם ופגם שפגם בנשמתו, פגם אצלה גם-כן כפיכול, וזה בחינת (דברים כו): "את הו"ה האמרת והו"ה האמירך" וכו', והיא מנחמת אותו שתבקש תחבולות לתקן כל הפגמים.

ולכן אשרי מי שיש לו שכל, ובא בכל יום אליו יתברך, ושופך את כל לבו לפניו יתברך, אפלו שעשה כבר מה

שְׁעֵשָׂה וְכוּ', יִזְכֹּר שֶׁהוּא בֶן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִמוֹ שֶׁהֵבֵן לֹא מִתְבַּיֵּשׁ מֵהָאָבָא, כִּף אָדָם לֹא צָרִיף לְהִתְבַּיֵּשׁ לְבוֹא לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ.

וְלִכֵּן תִּתְחַזְּקִי מְאֹד מְאֹד, וְתִחַזְּרִי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁמִּתְחַפֶּה וּמִצְפָּה שֶׁתִּשׁוּבִי אֵלָיו, וְתִדְבְּרִי אֵלָיו, כִּי לִפְעָמִים אָדָם מִקְבֵּל מִכָּה כּוֹז, שֶׁלֹּא חָלַם עַל זֶה, וְהַכֵּל בְּגִלְל שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שֶׁיִּחַזְּרוּ אֵלָיו, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, יד): "יִוְנָתִי בַּחֲגוּי הַסֵּלַע בְּסִתְרֵי הַמְּדֻרָּגָה הִרְאִינִי אֶת מְרֵאִיף הַשְּׁמִיעֵינִי אֶת קוֹלְךָ, כִּי קוֹלְךָ עָרַב וּמְרֵאִיף נִאֻוָּה", וְדַרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא שׁוֹפְטִים): כִּשְׂיָצְאוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וּפְרָעָה וְחִילוּתָיו רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי הַיָּם, וְלֹא הִיָּה לָהֶם לְאֵן לְלָקֵת וְכוּ', לָמָּה הָיוּ יִשְׂרָאֵל דּוֹמִין בְּאוֹתָהּ שְׁעָה? לִיוֹנָה שֶׁבְּרַחַה מִלִּפְנֵי הַנֶּזֶץ, וּבָאָה לְהַפְּנֵס לִפְנֵים מִן הַסֵּלַע, וְהָיָה הַנְּחָשׁ בְּתוֹכוֹ, בִּקְשָׁה לְצֵאת — הָרִי הַנֶּזֶץ עַל הַפֶּתַח, כִּף הָיוּ יִשְׂרָאֵל, הַיָּם הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם, וְהַשׁוֹנֵא רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, וְהַחַיּוֹת מִן הַמְּדַבֵּר, וְהָיוּ מְקַפִּין מֵאַרְבַּע רוּחוֹת; מָה עָשׂוּ אִזּוֹ? וַיִּצְעֲקוּ אֶל הַשֵּׁם, וּמִיָּד עָנָה לָהֶם, וְקָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, וַעֲבְרוּ בְּשִׁלּוֹם בִּיבֻשָׁה, וְכֵן קוֹרָה עִם הַמּוֹן אֲנָשִׁים, שֶׁנִּכְנָסִים בְּאִיזוֹ צָרָה וּמִצּוּקָה וְכוּ', וַיֵּשׁ לְהַכֵּל חֲשׁבוֹן צֶדֶק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֵּל הוּא מְגַדֵּל רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עֲלֵינוּ רַק לְבָרַח אֵלָיו, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שֶׁאַנְחָנוּ צְרִיכִים, אֲבָל לֹא לְהִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מֵהַמְּשַׁבֵּר שֶׁקָּרָה לִי וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, חֲזִקִי וְאַמְצִי מְאֹד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא רַחֲמִים, וְאִם תִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּרְגְּשִׁי אֶת הַגִּזְזוֹן עַדֵּן בְּזֶה הָעוֹלָם, לֹא רַק שֶׁהַנְּשָׂמָה שֶׁלָּךְ לֹא תִפְרָת מִן הָעוֹלָם, אֲלָא אֲדַרְבֶּה עַל-יְדֵי שֶׁתִּרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה אֶת מְקַשְׁרֵת אֶת עֲצֻמָּךְ אֵלַי
 יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה הַטְּפוּל הַכִּי טוֹב לְתַקִּיפָה שְׁסַבְּלָתְךָ וְכוּ', וְעַדִּין אֶת
 סוּבְּלַת, אֲדַרְבָּה תְּנַסִּי וְתִרְאִי אֵיךְ שְׁכַל הַחַיִּים שְׁלָךְ יִתְהַפְּכוּ
 לְטוֹבָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה שְׁתַּצִּיִּתִי אוֹתִי, וְתִרְאִי אֵיךְ שְׁכַל
 הַחַיִּים שְׁלָךְ יִתְהַפְּכוּ לְטוֹב, הַחֲשֵׁךְ יִתְהַפֵּף לְךָ לְאוֹר, הַפֶּמֶר
 יִתְהַפֵּף לְךָ לְמִתּוֹק, רַק אַל תִּנְתְּקִי קֶשֶׁר מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 וְאִם תִּקְיָמִי אֶת כָּל זֶה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּצָּא כָּל הַמוּעָקָה מִלְּבָבְךָ,
 וְתִתְחִילִי מִחֲדָשׁ אֶת הַחַיִּים, רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אַל
 תַּעֲזוּבִי.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁכִּילִי וְתַצְּלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תסט.

**נִפְרַדְתִּי מִהַמְשֻׁדָּךְ שְׁלִי בְּגִלְל שֶׁהוּא הַעֲלִיב אוֹתִי
 כִּפְמָה פְּעָמִים, אֲבָל בְּתוֹכִי אֲנִי רוֹצֵה לְנִסּוֹת טוֹב**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֲנָה: לִפְנֵי כַּחֲצֵי שָׁנָה יָצֵאתִי עִם בְּחוּר אַרְבַּע
 פְּגִישׁוֹת. בְּפִגִּישָׁה הִרְאִישׁוּנָה מְאֹד נְהִינִיתִי, וְהִרְגַּשְׁתִּי
 שְׂאֲנַחְנוּ מִתְּאִימִים. בְּפִגִּישָׁה הַשְּׁנִיָּה הָיָה לֹא נֶחְמָד, כִּי
 הַבְּחוּר טָעַן שֶׁהִבְגֵּד שְׁלִבְשִׁתִּי לֹא מוּצָא חוֹן בְּעֵינָיו,
 וְכִשְׁהִתְלוֹנְנַתִּי שָׁקַר לִי, הוּא הִחְזִיר אוֹתִי הַבֵּיתָה. אֲחֲרֵי

הפגישה לא רציתי אותו יותר, ואז אמרו לי לנסות שוב. בפגישה שלישית הנה ממש נחמד וכף. בפגישה הרביעית הנה גם כף, אבל בסוף הוא אמר, שאני קצת מלאה בשבילי, אבל הוא עדין חושב שהוא מענין להמשיך, כי האפי שלי מיחד. נפגעתני מזה ולא המשכתי.

עברה חצי שנה ומשהו בתוכי אומר לי לנסות שוב, הוא כל הזמן עולה לי בזכרונות וקשה לי עם זה. האם הצדיק ממליץ לי לנסות שוב?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל חנה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, שאם רוצים להתחתן עם מישהו, צריכים להיות פתוחים לגמרי עמו, ולכן אם הנה לך פל-כף נחמד אתו, רק שהוא העליב אותך וכו', היית תכף-ומיד צריכה לשאל אותו פתוח — למה הוא עשה את זה? ולמה הוא מדבר ככה? ואז היית רואה את הטפוס שלו וכו', כי יש הרבה בחורים ואותו דבר בחורות, שיש להם לשון משחררת, שמדברים יותר מדי וכו', וגם מה שצריכים להחזיק בלב וכו', ובאמת הם לא מכוונים לרע.

ולכן לדעתי, תנסי עוד פעם להפגש עמו, ולהיות אתו פתוחה, ולהסביר לו מה כואב לך מסגנון הדבור שלו וכו', ואז תוכלי להפיר את האדם לגמרי, כי כף אמר החכם מפל אדם (משלי ב, ו): "מפיו דעת ותבונה", מהפה של האדם יכולים להפיר את כל האדם, כי כף אמר החכם: "הלשון

קי שו"ת א' תע ברסלב

הוא קלמוס הלב, וכן אמר: "הלשון שער המטמון", הינו הלשון מגלה מה שיש בלב וכו', ותכונות הנפש של האדם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תע.

מה אפשר לעשות, כדי לגרום לבעלי להתחזק ברוחניות יחד אתי?

שאלה:

מאת כנרת: שלום כבוד הרב.

קדם כל אני רוצה באמת בלב שלם לומר לך תודה על הכל, על המכתבים שאתה שולח לנו בכל יום ומחזק אותנו, ועל העצות המעלות. שתזכה בעזרת ה' לאריכות ימים והרבה בריאות.

רציתי שתעזר לי בקשר לבעלי שיחיה. אני מתקרבת בזמן האחרון לאט לאט לדת, ולוקחת על עצמי דברים כמו למשל: לטל ידים בבקר ולפני אכילת לחם, תפילת שחרית, ברכת המזון ועוד. אני גם תורמת ברוך ה' לבית התבשיל ביבנאל. הבעיה, שבעלי לא בל-כף מתחבר לענין הזה. פעם הוא היה מניח תפלין, והפסיק עם זה, ופחות אוהב את זה שאני מתקרבת לדת. הוא לא חוטא, אגחנו שומרים בבית על כשרות, והוא הולך אצל הוריו לבית-הכנסת בימי ששי, אבל לא עושה

יותר מזה, ואני ממש רוצה שנתחזק שנינו יחד, ושהוא
 בין אותי בענין הזה.
 מה אני יכולה לעשות, כדי שגם הוא ירצה להתחזק
 ונתחזק יחד? תודה רבה לך.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל כנרת תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון בחיי נשואיך צריך להיות רק שמחה
 ואהבה עזה לגבי בעלך, ותשתדלי בכל מיני אפנים שבעולם
 שהשמחה תהיה שרויה בבייתכם, ותאהבו אחד את השני, כי
 כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז): איש ואשה זכו —
 שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר
 לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר
 לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם
 הברכה מצויה; רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד,
 כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י): זה שמו של
 הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה
 נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך
 הבית, ואז פשתהיה ביניכם אהבה גדולה מאד, וכבוד הדדי,
 אז בעלך יראה את היפי של האמונה בו ותברך, וקיום
 מצוותיו ותברך, שאין למעלה מזה, כי סוף כל סוף אנחנו
 נמצאים בידו ותברך, ואמר הנביא (ירמיה יח, ו): "הנה פחמר
 ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל".

ולכן אנחנו צריכים לזכר תמיד, שאנחנו תלויים

קִיב שׁוֹ"ת א' תעא בְּרִסְלָב

וְעוֹמְדִים רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַחַיִּית וְהַקְּיִיּוֹם שֶׁלָּנוּ זֶה רַק מִפְּחוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְּנֵן מַה שֶּׁיֵּךְ לְבָרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲזוֹב אֶת הַיְהוּדוּת, כִּי הָרִי אֲנַחְנוּ כַּחֲמֹר בְּיַד הַיּוֹצֵר, בְּרִצּוֹתוֹ מְרַחֵיב וּבְרִצּוֹתוֹ מְקַצֵּר, כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַד יִתְבָּרַךְ. כִּי הִנֵּה כָּאֲכֵן בְּיַד הַמְּסַתֵּת, בְּרִצּוֹתוֹ אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתוֹ מְכַתֵּת, כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַד יִתְבָּרַךְ. כִּי הִנֵּה כַּהֲגֵה בְּיַד הַמַּלְאָח, בְּרִצּוֹתוֹ אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתוֹ שֹׁלַח, כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַד יִתְבָּרַךְ.

הַלְוֹאֵי הַלְוֹאֵי שֶׁאָדָם הָיָה מְכַנִּים אֶת זֶה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוֹ כָּל הַחַיִּים שֶׁלוֹ הָיוּ מְשַׁתְּנִים לְטוֹבָה, וְהָיוּ מְבִינִים שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְבָרַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תעא.

אָנוּ רוֹצִים לַעֲבֹר לַיִּבְנָאֵל. הָאֵם כְּדָאֵי לְהוֹצִיא אֶת הַיְלָדִים מִמְּסַגֶּרֶת הַלְמוּדִים בְּאֲמֻצֵּעַ הַשָּׁנָה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רוֹנֵן: אֲנַחְנוּ מְאֹד רוֹצִים לַעֲבֹר לַיִּבְנָאֵל. הָאֵם כְּדָאֵי לְהוֹצִיא אֶת הַיְלָדִים מִמְּסַגֶּרֶת הַלְמוּדִית בְּאֲמֻצֵּעַ שָׁנָה, אוֹ שְׁעָדִיף לְחַכּוֹת לְסוֹף הַשָּׁנָה, וְאִזּוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּעֲבָר? אֲנִי מְבַקֵּשׁ עֲצָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רוני, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, כדאי לחכות עד סוף השנה, ואז אם אתם רוצים לעשות את המעבר, תעשו את זה, כי באמצע השנה לא ממליץ להוציא את הילדים מהמסגרת הלמודית שהם שמה, כי זה סתם יבלבל אותם וכו'. ואלו בהתחלת השנה כשנכנסים לפתח ונפגשים עם חברים חדשים וכו', אז זה ממליץ ומצליח, אבל באמצע השנה לעקר אותם מהחברים וכו', ולנחות בין חברים חדשים, זה מאוד מאוד יכול להשפיע לרעה על הילדים וכו', ולכן תחכו כבר עד סוף השנה.

העקר בחיים הוא סבלנות, שזו המתנה הכי יפה, כי החיים מלאים קשיים, ונדמים פנים הסוער וכו' וכו', ומי המצליח בחייו — זה רק הסבלן, ואמר החכם: "אין דבר שמחסר מן הרעה, כמו הסבל", כי הסבלן הוא המנצח, ואמר החכם: "הסבל מעלה גדולה, והיא תחבולה למי שאין לו תחבולה", ולכן תראה להתאזר במדת הסבלנות הן לגבי ילדיך, והן לגבי אשתך, ואז תהיה המצליח הכי גדול.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תעב.

**אני חוששת שיקרה לי משהו בלדה, בגלל
שבילות הקודמות לא ברכתי ברכת 'הגומל'**

שאלה:

מאת טלי: לכבוד הצדיק הקדוש מוהרא"ש שליט"א, שה' ישלח לכם חיים טובים בטוב ובנעימים ובריאות איתנה! לפני חצי שנה ילדתי בן רביעי שיהיה בריא, ולצערי לא אמרתי ברכת הגומל. לא בלדה הזאת ולא בקודמת, כי פשוט לא הסתדר. אחרי הלדה הקודמת אמרתי את הברכה לבר. השאלה עד מתי אפשר לברך את ברכת הגומל?

עכשו אני שוב בתחלת הריון, ואני פוחדת שחלילה לא יקרה לי משהו בזמן הלדה. ורוצה שהצדיק יברך אותי להריון קל ותקין, ועבר בריא ושלים ולדה קלה בעזרת ה', ושאני והולד נצא לשלום מהלדה, בלי שום נזק וצער. תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת התשע"ג.

שלום רב אל טלי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את לא צריכה לדאג כלל, כי אצלנו הבעל אומר את הברכה לפני קריאת התורה, ולכן אל תפנסי בלחץ, ואל תפחד, הכל יתהפך לטובה ותולידי בקלות. ותהיי רגילה לומר שמות הצדיקים, שמאד מסגל ללדה קלה, אשר רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות צדיק, חלק ב', סימן כ'): על-ידי הזכרת

שמות הצדיקים, יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע; ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל-פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו', ועוד כל מיני שמות של הצדיקים שאת רק זוכרת, תהיי רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר-כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתולדי בקלות:

יהי רצון מלפניך, אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזור לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזכה לעבר את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע שלא יפגע בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים, שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת-רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי? צורי וגואלי, אמן בן יהי רצון.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תעג.

**נפלתִי והתחלתי לשוטט בפייסבוק, הפרתִי שם
מישהי ונכשלתי בעברה**

שאלה:

מאת חיים: שלום למוהרא"ש.

אני חזן בבית-הפנסט שלנו, ולצערי הרב, נפלתִי והתחלתי לשוטט בפייסבוק. התחלתי להתכתב עם נשים, הכרתִי שם מישהי, נפגשתי איתה ונכשלתי בעברה. אני מאד מתבייש, ואוי ואבוי אם זה יתגלה ברבים, בפרט שיש לי תפקיד מכבד בבית-הפנסט. ובנוסף להכל, אני חושב שאשתי התחילה לחשוף בי, ואני חושש שכל החיים שלי יהרסו. מה אני יכול לעשות, כדי לתקן את זה, ולהפסיק עם הדברים הרעים שאני עושה?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי, י"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חיים, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שמכל בעיה ומכל צרה ומכל זבל יכולים לצאת אם רק רוצים, כי הבחירה בידי האדם, ואי אפשר לומר שאני כבר נלכדתי במלכדת כזו, שאני כבר לא יכול לצאת מזה, אין דבר כזה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי) לאחד ששאל אותו כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה — עושה, ואם אינו רוצה — אינו

עושה וכו' נכתב מוהרנ"ת ז"ל, ודבר זה הוא נצרך מאד לדעת; כי כמה בני-אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על-פן גדמה להם, שאין להם בחירה, חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהיא רוצה עושה]. אך אתה צריך לדעת, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מט), שעקר התשובה השלמה היא, כשאדם עובר באלו המקומות ממש שהיה מקדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעובר באלו המקומות והענינים שהיה מתחלה ממש, ועכשו פונה ערף מהם, וכופה יצרו לבלי לעשות עוד מה שעשה — זהו עקר התשובה השלמה, ורק זה נקרא תשובה.

ולכן זה הנסיון שלך, אם אתה רוצה באמת לחזור בתשובה — הבחירה בידך, וזכור גם זכור אם תחזור בתשובה שלמה, ותעזב את מעשיך הרעים, הכל יתפפר לך וכו', ויהיה כלא וכו', אבל אם תתעקש, דע לך, שלבסוף יתגלה קלונך ברבים, ולא יהיה לך איפה להתחבא מרב בוששה, ולכן אני שואל אותך — מה אתה צריך לעבר את הגיהנום הזה שיתגלה קלונך ברבים, ותתבייש מהילדים שלך, ומפל החברה שלך, ומפל הבית-הפנסת שאתה חזן שם?

אני מכרח להגיד לך, היום יש בעולם קלפה עצומה שכובשת את כל חלקה טובה, ומקררת את האמונה ואת היראת שמים מבר ישראל, ומכניסה בו כפירות ואפיקורסות, והוא הפלי משחית הנקרא אינטרנט, אייפון, בלקברי וכו', וכל מיני פלי משחית הדומים זה לזה וכו', שבהם יכולים לראות כל מיני שקוץ, תעוב, ערם וזהו, ויכולים להתכתב

עם כל מיני מפקרות וכו', עד שעל-ידי-זה מאמללים את עצמם וכו', ואת הילדים וכו', עד שבאים לגרושין, רחמנא לצלן.

ולכן העקר ראה לזרק מהבית את המחשב שמחבר לאינטרנט, או אייפון, או בלקברי אם יש לה דבר כזה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות; ואמר החכם: "אין חוצץ בפני התאוה פעצימת העינים"; ואמר: "אין לה איבר באברי האדם, שיהיה לו מכשול כמו העינים". ואני מוכרח להגיד לה, שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב אינטרנט בבית, ואף שזה נדמה פאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארוך הזה וכו', ונשבר ביתם, ובלסוף התגרשו, רחמנא לישזבן.

ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב אינטרנט, כי זה הורס את כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול, רחמנא לישזבן, ולכן אשרי מי ששמעו את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתציית אותי בדבר זה, לפני שיהיה מאחר מאד, וקלונך יתגלה ברבים, שאז תהיה הכי אמלל בחייה, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קח): הלא האדם בשביל תענוג קטן אחד של רבע שעה, הוא יכול לאבד ולהפסיד כל העולם הזה עם העולם הבא. ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: א מענטש פון איין תענוג'ל וועגן פון א פערטל שעה, קאן ער אן ווערן גאר דעם עולם הזה מיט דעם עולם הבא.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שׁו״ת א' תעד בְּרִסְלָב קיט

בתפלת, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תעד.

**בגן של בנינו יש כמה ילדים שמרביצים לו.
פיצד עלינו לנהג?**

שאלה:

מאת אורה: שלום לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א,
אחולי רפואה שלמה ואריכות ימים.
בגן של הבן שלי יש ילד או שנים שמרביצים לו באפן
קבוע, והילד שלנו חוזר הביתה ומספר לנו את זה.
האם נכון ללמדו, שיגן על עצמו ויחזיר, או ללמדו
שישתק ויבליג? האם נכון להתערב בעצמנו, ולהזהיר
את הילדים, או לפנות להוריהם או לגננות?
תודה מראש על התשובה ועל כל השו"ת הנפלא
והמסוק.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל אורה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על האחולים והתפלות, וכך המברך —
מתברך מפי אל עליון.

בּוֹדַי אַתֶּם צְרִיכִים תַּכְּ-וּמִיד לְדַבֵּר עִם הַנְּהַלְתִּי הַגָּן
וְעִם הַגָּנֵנֶת, וְאִם זֶה לֹא הוֹלֵךְ, תִּרְאוּ לְדַבֵּר עִם הַהוֹרִים, אֲסוּר
לְהַפְקִיר אֶת הַיֶּלֶד בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן.

רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַרְבִּיץ לְיִלְדִים, וְאָמַר,
שְׂיִכּוּלִים לְפַעַל הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּקִלּוֹת עִם אֲהָבָה וְהַסְבָּרָה, מֵאֲשֶׁר
לְלַכֵּת אַתֶּם בְּיַד קָשָׁה וְכו', יִלְדִים צְרִיכִים הַמּוֹן תְּשׁוּמַת-לֵב,
וְכֵן בּוֹנִים אֶת הָאֲמוּנָה אֲצִלָּם וְאֶת הַבְּטָחוֹן הַעֲצָמִי. יַעֲזֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תעה.

מֵאֵז שְׁחִזַּרְתִּי בַתְּשׁוּבָה בְּעֲלֵי הַפֶּה לְהִיּוֹת נֶגְדִי
וְאֵינְנוּ מְסַתְּדְרִים

שְׁאַלָה:

מֵאֵת בְּרוּרִיָּה: מֵאֵז שְׁחִזַּרְתִּי בַתְּשׁוּבָה בְּעֲלֵי מַתְנַגֵּד
מְאֹד בְּמִיחָד לְכַסּוּי רֵאשׁ. אֲנִי וּבְעֲלֵי לֹא מְסַתְּדְרִים
בֵּינֵינוּ, וְהוּא לֹא מְסַתְּדֵר גַּם עִם הַבֵּן שְׁלֵנוּ. לְכֵן שְׁנִינּוּ
רוּצִים מְאֹד לְהַתְּנַגֵּשׁ.
הֵאֵם כְּדַאי לִי לְקַחַת אֶת הַיִּלְדִים, וְלַעֲבֹר דִּיקָה לְעִיר
אַחֶרֶת, וְלְהַתְּרַחֵק מִהַבְּעֵל?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֵדֵר וַיְחִי, י"ג טֵבַת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל בְּרוּרִיָּה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

יסוד היסודות ביהדות זה שלום-בית, וכך אמרו חכמינו הקדושים (שבת קטז): ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה: שמי, שנכתב בקדשה ימחה על המים; הינו הקדוש-ברוך-הוא מוחל על כבודו, ומסכים שימחו כביכול את שמו, העקר שיהיה שלום-בית.

ולכן את צריכה לעשות כל מה שבדרך להיות בשלום ובאהבה עם בעלך. ותאמיני לי, אם היתה אהבה אמיתית ביניכם, מזמן גם הבעל היה חוזר בתשובה, אבל הבעיה שאין לכם שלום-בית זה זמן רב, אזי את מלבישה את זה בחזרה בתשובה.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, שתעשי כל מה שבדרך, רק לעשות שלום-בית עם בעלך, ותשתדלו מאד לאהב אחד את השני כמו שהיה בעת הנשואין, שעמדתם תחת החפה והייתם הכי מאשרים, ולכן תמשיכו ככה, ותראי שהיהדות לא תהיה הבעיה וכו', הבעיה היא השלום-בית והאהבה והכנה ההדדית שאין ביניכם, זו הבעיה העקרית. ולכן אני מאד מבקש אותך, תתאזרי במדת הסבלנות, שאין מדה יותר יפה מזו, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכרי מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה'): 'לפום צערא אגרא'; ודעי לך, כשאשה עוצרת עצמה לא לכעס וכו', בזה אפלו שהיא נמצאת במדור הקלפות וכו', היא עולה עד עולם האצילות, שהיא בטלה לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, פי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות, ולא להכנס בכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות. אשה צריכה לבטל את עצמה וכל כלה אליו יתברך, ושלא תהיה לה שום תרעמת על בעלה, כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב, כג): "עצם

קכב שו"ת א' תעו ברסלב

מעצמי ובשר מבשרי, לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת".

ולכן אשרי האשה שקנתה לעצמה את מדת הסבלנות לגבי בעלה וכו', ומוחלת לו על הכל, ומתחזקים לאהב אחד את השני, שאז השכינה תשרה בתוך הבית, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תעו.

האם צריך להקפיד שבני בן העשר ובתי בת השמונה לא יישנו באותו חדר?

שאלה:

מאת תמי: שלום וברכה ורפואה שלמה לכבוד הצדיק. יש לנו ברוך השם חמשה ילדים. מתוכם יש ילדה בת עשר וילד בן שמונה, האם צריך להקפיד שהם לא יישנו באותו חדר? ואם כן, מאיזה גיל? תודה מראש.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל תְּמִי תַחֲיָה.

לְנֶכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

נֶכּוֹן מְאֹד לְהַפְרִיד בֵּין הַבְּנִים וּבֵין הַבְּנוֹת עוֹד מְגִיל
קְטָנוֹת, שֶׁהַבְּנִים יִשְׁנֹו בְּחֶדֶר אֶחָד, וְהַבְּנוֹת תִּישְׁנֶנָּה בְּחֶדֶר שְׁנַי,
וְאִם מְרַגְלִים אוֹתָם עוֹד מְגִיל צְעִיר, עַל־יְדֵי־זֶה חוֹסְכִים
אֲחֵרֶכֶּךָ הַרְבֵּה בַּעֲוֹת שִׁיכּוּלוֹת לְהוֹצֵר מְזֵה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיִהְיֶה לָכֶם רַב נַחַת
דְּקִדְשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מְאַמְצִים לְבָדִק
אֶת הַמְזוּזוֹת בְּבֵיתְכֶם, הַעֲקֹר תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד שְׂתִּהְיֶה בְּבֵית
אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֹחָה וְשֶׁל רְגִיעָה, וְזֶה מְשַׁפֵּיעַ מְאֹד מְאֹד עַל
הַיְלָדִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תעז.

**כָּל רְצוֹנֵי הוּא לַעֲבֹד אֶת ה', אַךְ אֲנִי לֹא יוֹדַעַת
מַה יַעֲשֶׂה לוֹ נַחַת־רוּחַ**

שאלה:

מֵאֵת נוֹפֵר: לְכַבּוֹד קִדְשַׁת הָאֲדָמוֹר הַצַּדִּיק הַיָּקָר.
אֲנִי כַּמְעַט שְׁנַתִּים בְּתִשְׁבּוּבָה בְּרוּךְ ה', וְתִהְיֶה בֵּינִי לְבֵין
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אִם אֲזַכֶּה לְהִתְקַרֵּב לְרַב שִׁבְיָן אוֹתִי,

ויצליח לענות על שאלותי. אני מרגישה שהקדוש-ברוך-הוא ענה ברחמי לבקשתי, וזמן לי אותך, צדיק יקר ואהוב. אני מודה לך על כל התשובות שענית לי עד כה. האדמו"ר עוזר לי רבות, ואשמח אם אכן אזכה להיות בין החסידים שיזפו להצטופף בקרבת קדשתך. ולשאלתי: לאחרונה, וזו לא הפעם הראשונה, שאני מרגישה שכל רצוני לעלות ליבנאל למדרשה, ולהקים בית יהודי וכשר עם חסיד ברסלב. אולם בשאלה ששאלתי אותך לפני כמה חודשים, אם עלי להשאיר באוניברסיטה, הורית לי להשאיר בה.

אספר לך את האמת, כבוד קדשתך, אני מרגישה מצד אחד רצון להפיץ את אור השם, ומצד שני אני מרגישה שאני נלחמת בעצמי, ולא מצליחה להתקדם. כמו-כן יש לי תחושה שאני נעה ונדה בעולם, אני מרגישה שאין לי שיכות לשום דבר, רק רבנו נחמן מקשר אותי לזה העולם עם תורתיו, וכן הצדיק שמשיב על שאלותי, ומנהיג עבירי און קשבת.

אני פליכה אוהבת את השם, ורוצה לעשות את רצוני, אבל אני מרגישה שאין לי יעד ברור, ואני מבבלבלת. יש לי עוד שנה וחצי לערך באוניברסיטה עד קבלת התאר, ומאידך אני מרגישה שאני רוצה פשוט לזרק את הכל, ולהתחיל חיים חדשים בחרדית, להתנתק מהחברה שאיננה שומרת תורה ומצוות, להקים משפחה ולחיות את חיי בין ד' אמותי, עם קרבה ועבודת השם תמימה, אף מאידך קיים בי הלפיד שרוצה להאיר הלאה. חשבתי אפלו לעלות למדרשה רק לחפשת הקניץ, הינו באזור חדשים אב-אלול-תשרי. מה דעתך?

אני מרגישה שאני מבלה את זמני בלמודי חל לא מועילים. מרגישה שאני לומדת רק כדי לסמן וי, כי זה מה שהחברה דורשת, ולכן אני מרגישה שגשמתי זועקת. אני חושבת שאני רוצה משהו שהוא לא ריאלי

— להחזיר אנשים בתשובה. קשה לי להגדיר מה התכלית שלי בעולם, קשה לי להגיע לנקודה המיוחדת שלי, ולהוציאה לפעל כפי שהשם יתברך רוצה. חשוב לי לציון בפניך, שמעולם לא היה לי רב או רבנית, לא למדתי במדרשה, אלא כל הידע שיש לי הוא במרביתו מספרים, מעבר לכך אני גם לומדת באוניברסיטה במדרשה, אף היא דתית ציונית, ואין אני מרגישה שיכת לזרם זה ביהדות.

הצדיק, אני מבלבלת, אני לא יודעת כבר מה לעשות, אני רוצה רק לעבוד את השם, ואני לא יודעת איה, ואיפה, ומה יעשה לו נחת-רוח, אני מרגישה שאני לבד עם בלבולי ותהיותי, ואני זקוקה לעצתך. מצטערת על פזור הדעת, ואם הלאיתי אותך במלותי. תהיה ברוך ומברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ניחוי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל נופר תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לעבוד רק על נקודה אחת, והיא שמחה, ותשתדלי להיות מאד מאד בשמחה עצומה, וככל שתהיי שמחה ועליזה, תתרחב לך דעתך, ותקני לעצמך בטחון עצמי, עד שלא תהיי מבלבלת כלל משום דבר. ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), ששאלו חכמי אמות העולם מאתונה יון את רבי יהושע בן חנניא: איפה אמצע העולם? והגביה את אצבעו ואמר: כאן. ושאלו: מי אומר ככה? אזי הוא ענה להם: תביאו חבלים ותמדדו וכו', ומגלה בזה רבנו ז"ל סוד נפלא מאד מאד, שהקלפות המתלבשות באדם, ומחלישות את דעתו, ומבלבלות לו את שכלו,

ולוקחות ממנו את הבטחון העצמי, שואלות: איפה אמצע העולם? אולי במקום פלוני, או אולי במקום אלמוני וכו' וכו', ובא רבי יהושע בן חנניא, ומגלה: אמצע העולם זה פה אצלך, כי אם ישאלו אותך: מאין אתה יודע, כשאדם שש ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, שזה החבלים שהוא קושר את עצמו עם הקדוש-ברוך-הוא, אזי הוא תמיד אומר, שפה זה אמצע העולם. ואנחנו מוצאים, שהתנא הלל היה שר בשמחת בית השואבה (ספ"ה נג.): אם אני כאן הכל כאן, ואם איני כאן מי כאן.

וזו השלמות שאדם צריך להגיע לזה, להיות שמח עם עצמו, ולא להתבלבל משום דבר, וזה זוכים על-ידי שמחה, שצריכים לשמח עם נקדת יהדותו שלא עשני גוי כגויי הארצות, ואנחנו מאמינים בו יתברך, שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ואנחנו מרגילים את עצמנו לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו.

את צריכה להתחיל להתעסק בשדוכים, ולהתחתן מה שיותר מהר, ולא להיות ברגנית, אלא לבנות בית נאמן בישראל, ותהיי הכי מאשרת, למה את צריכה להיות נעה ונדה וכו'!! ברגע שתתחנני ותבני בית משלך, לא תהיה אשה יותר מאשרת ממך, ולכן תעשי כל מה שביכולתך להשלים, שהגיע הזמן שאת צריכה להתחתן ולבנות בית בישראל, ולדון את כלם לכף זכות, כי כלנו בני אברהם, יצחק ויעקב, ואסור להתבלבל מאף אחד, רק להתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ולהרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, שזו נקראת התבודדות, ועל-ידי-זה תזכי להגיע לכל טוב אמתי ונצחי.

שו"ת א' תעז ברסלב קכז

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תעז.

האם ללמד מעט תורות מ"לקוטי-מוהר"ן" ולהתפלל עליהן את התפלות, או ללמד הרבה תורות בלי התפלות?

שאלה:

מאת רז: לכבוד מוהרא"ש שלום רב. אני מאחל לך המון הצלחה, בריאות ושמחה, ומאחל לך שתמשיך להשקות אותנו ממימי הנחל. מה עדיף: ללמד יותר תורות ב"לקוטי-מוהר"ן" בלי לומר עליהן את התפלות מ"לקוטי-תפלות", או ללמד פחות תורות, אבל על כל תורה לומר את התפלה שלה?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד ללמד את ספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיו, וכבר נשמע מפיו הקדוש שאמר (חי-מוהר"ן, סימן שמו), שהספר הקדוש שלו

"לקוטי-מוהר"ן" שִׁיצָא בְּעוֹלָם, הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה, וְאָמַר: מֵאַחַר שִׁיצָא בְּעוֹלָם, אֲנִי חֲפִץ מְאֹד שְׂיִלְמְדוּ אוֹתוֹ, כִּי צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ הִרְבָּה, עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר בְּעַל-פֶּה, כִּי הוּא מְלֵא מוֹסֵר וְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֵלָיו, אַחַר-כֵּן אָמַר בְּפִרוּשׁ, שֶׁהִלְמוּד בְּחִבּוּרָיו הַקְּדוּשִׁים הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגֵאָלָה. וְאָמַר, שֶׁטוֹב לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמוֹ שְׁנֵי שְׁעוּרִים לְלַמֵּד סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים: שְׁעוּר אֶחָד פְּשוּט לְלַמֵּד בְּמֵהִירוֹת הִרְבָּה מְאֹד, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר בְּעַל-פֶּה, וְשְׁעוּר אֶחָד לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי יֵשׁ עֲמֻקּוֹת גְּדוֹלָה וְנִפְלְאָה בְּסִפְרָיו.

וְלִכֵּן אֲשָׁרֵי מִי שְׁלוּמֵד הִרְבָּה אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", כְּדֵי שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּיו, וְזוֹכֵה לְסִיִּים כָּל חֵדֶשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּמְלַבֵּד זֹאת לוֹמֵד שְׁעוּר אֶחָד בְּעִיּוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְיַחֲדָשׁ בְּזֶה חֲדוּשִׁים כְּפִי מַחוּ וְהִשְׁגָּתוֹ, וְאֶת הַשְׁעוּר הַשְּׁנִי תִלְמַד תּוֹרָה אַחַת בְּעִיּוֹן, וְלוֹמַר עָלֶיהָ אֶת הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְכֵן תּוּכַל לְקַיֵּם אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל — שְׁעוּר אֶחָד פְּשוּט לְלַמֵּד הִרְבָּה עַד שִׁיְהִיָּה שְׂגוּר עַל פִּיךָ, וְשְׁעוּר אֶחָד תִלְמַד תּוֹרָה אַחַת, וְלוֹמַר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת".

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֶדְךָ, שְׂתַּהֲיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תעט.

האם מתר לאשה ללמוד רקודי בטון?

שאלה:

מאת גילה: שלום כבוד הרב. האם מתר לאשה ללמוד רקודי בטון? המורה משלבת טכניקות שונות מכמה סוגי רקוד שונים, דרמה, מחול מודרני ועוד. המורה היא בעלת תשובה ובקבוצה יש נשים בלבד, השעור מתקיים בצורה צנועה והולמת. אודה על תשובתך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל גילה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ענין רקודים זה דבר גדול מאוד מאד. ורבונו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'): על-ידי המחצת כף ורקודים נמתקים הדינים; וזה שיש גם לנשים (כמוכן רק בנפרד, ובמקום שאין שמה בכלל גברים), ואשרי האשה שרוקדת ומרקדה גם נשים אחרות, זה דבר גדול מאד להכניס שמחה בנשים, שעל-פירוב הן שבורות מפגעי ומקרי הזמן שעובר עליהן.

בענין רקודי בטון וכו', זה לא ממלץ, כי זו פריצות גדולה אפלו רק בין נשים, וזה נלקח מהגויים, ואנחנו עם ישראל צריכים להיות מבדלים ממצעשה הגויים לגמרי, כמו שכתוב (ויקרא יח, ג): "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה

קל שו"ת א' תפ ברסלב

לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו, ובחקתיהם לא תלכו", שזה בכלל כל ההנהגות המגעלות וכו', שרואים אצל הגויים, אנחנו צריכים להתרחק מזה, ובפרט לא לחקות אותם כפי הרקודים שלהם, כי זו פריצות מאד מאד גדולה, יש מספיק כל מיני רקודים לנשים שיכולים לרקד ולשמח נשים אחרות, שזו מצוה מאד מאד גדולה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפ.

אני נמצאת בסוף ההריון ומתקרבת ללדה. באיזה בית-חולים הצדיק ממליץ ללדת?

שאלה:

מאת שלומית: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. אני נמצאת בשבוע השלישי ושמונה להריון. באיזה בית-חולים הצדיק ממליץ לי ללדת: קפלן, לניאדו או מעוני הישועה?

תשובה:

בעזרת השם ותפודי, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל שולמית תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני ממליץ תמיד ללכת לבית-חולים לניאדו, כי שמה הולך הכל על טהרת הקדש, ויש להם צנת מאד ממחים ומסורים.

הקדוש-ברוך הוא יעזר לך, שתעברי את ההריון ותלידי בקלות, ואל תפגסי בלחץ.

תהיי רגילה לומר שמות הצדיקים, שמאד מסגל ללדה קלה, אשר רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות צדיק, חלק ב', סימן כ'): על-ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולין להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע. ולכן טוב שתאמרי בכל פעם את כל השמות של הצדיקים שאת יודעת בעל-פה, כגון: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד, שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל-שם-טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו' וכו', עוד כל מיני שמות של הצדיקים שאת רק זוכרת תהיי רגילה לומר את זה מדי פעם, ואחר-כך תאמרי את התפלה הזאת, ותראי שתולידי בקלות:

יהי רצון מלפניך, אבי שבשמים, שבזכות הזכרת שמות הצדיקים שהזכרתי לפניך, בזכות צדקתם ותורתם ומסירות נפשם שהיתה להם בשבילך, שתעזרי לי להוליד בקלות ולד בריא בחושיו ובאיבריו, ואזפה לעבור את ההריון בקלות, ותסיר ממני כל מיני עין הרע, שלא יפגע

קלב שו"ת א' תפא ברסלב

בי משום אדם בזה העולם, ואזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים, שיעשו את רצונך, ואזכה להיות בריאה כל ימי חיי, ולעשות נחת רוח לפניך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ו"י צורי וגואלי, אמן בן יהי רצון.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבשרי לי בשורות משמחות בקרוב מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפא.

בעלי לא מבין שאני צריכה מדי פעם לצאת מהבית ולהתאורר. איך גורמים לו להבין את זה?

שאלה:

מאת ריטה: שלום לצדיק. שה' ישלח לכם רפואה שלמה ומהירה מן השמים, ויאריר מיכם ושנותיכם בבריאות ובשמחה תמיד! אמן.

זכיתי ואני עובדת מזה שבע שנים בעבודת קדש בערב עם נשים. אני עובדת שלשה ארבעה ערבים בשבוע. העבודה הזו היא אחד הדברים המשמחים והמספקים ביותר בחיי, ויחד עם זאת אחד הדברים הלא פשוטים בכלל...

אני אמא לילדים קטנים, ומשתדלת להתארגן אתם בערבים על הצד הטוב ביותר, ובכל זאת הרבה פעמים נוצרת אוירה של לחץ ומתח בבית, גם עם הילדים וגם עם הבעל שרוצה שאשאיר לו ילדים ישנים במטות.

וגם יוצא מצב שכל יציאה שלי מהבית נמדדת בזוכיית מגדלת.

הייתי רוצה שבעלי יבין שאני עובדת גם מהבקר עד הערב בבית וגם בערבים מחוץ לבית, ושיבין שאני זקוקה לעשות משהו למען עצמי מדי פעם כמו חוג פעם בשבוע, שעור תורה, מפגש חברות וכו'...
אשמח לשמע את דעתו של הצדיק בנושא.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל ריטה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה מאוד מאוד לשמור על השלום-בית שלך, שזה יסוד מוסד אצל רבנו ו"ל, עם כל זאת הבעל צריך להבין, שגם האשה מגיע לה כמה לילות לצאת ולהתאונר מהלחץ של כל היום, ולכן, לדעתי, תמשיכי עם הפעילות שלך לחזק לעודד ולשמח נשמות ישראל, ולקרב אותן אל הקדוש-ברוך-הוא, אבל כמובן שזה לא יהיה על חשבון הבעל והילדים, ואם יש רצון טוב בין הבעל ובין האשה, יכולים להסתדר על הצד הכי טוב, כי אם יש אהבה והכנה הדדית, אזי אין למעלה מזה, ומסתדרים על הצד הכי טוב.

הבעל צריך להבין, כמו שהוא רב היום לרבות הלילה בחוץ וכו', פן מגיע גם להאשה לצאת עם חברות ולהתאונר, ובפרט שכל היציאה שלה זה רק לזכות את הרבים, שאין למעלה מזה.

קלד שו"ת א' תפכ ברסלב

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתבינו אחד את השני, ותעזרו אחד להשני, ותשתדלו מאד לדון אחד את השני לכף זכות, ונשמע בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפכ.

יש לבננו קשי בקריאה, ולמרות שאנו משקיעים בו זה לא עוזר. מה הרב ממליץ לעשות?

שאלה:

מאת שלמה: לכבוד הרב שליט"א שלום.
בננו בגיל שש וחצי לומד בכתה א' בתלמוד תורה. היילד לא מרפז בקריאת מלים, למרות שהוא יודע את כל האותיות והנקוד. אנו חוזרים אתו וקשה לו. שמנו לב, שתוף כדי קריאה היילד חושב על מלים אחרות. מה כבוד הרב יכול ליעץ לנו? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל הקפיד מאד מאד לא לדחק על התינוק, רק לתת לו להתקדם לבד וכו', אל תכנסו בלחץ, יש ילדים שיש להם תפיסה יותר קשה, וזה לא נורא, לא צריכים להכנס

בלחץ, ומכל שכן שאסור להלחיצ את הילד. יקח זמן, ולבסוף הוא ידע לקרא, רק להתאזר בסבלנות גדולה.

רבנו ז"ל אָמר (ת"י מוה"ר"ן, סימן תלב), שמה שהמלמדים דוחקים את התינוק ביותר, על-ידי-זה אינו יודע התינוק כלל, רק צריכין להיות אמן גדול בזה ללמד את התינוק בהדרגה בלי איום הרבה ובלי דחק יותר, ועל-ידי-זה יתפס יותר בנגל. כי אָמר רבנו ז"ל, שהמלמד חוזר עם התינוק, ואומר לו: זכר זכר (בלשון אשפנו: גידענק ז'ע גידענק ז'ע), ואם הִיה חוזר עמו מעט בנגל, בודאי הִיה תופס הדבר היטב והִיה זוכרו, אף אחר-כך חוזר עמו כל-כך ואומר לו כמה פעמים: זכר זכר, עד שאחר-כך כששואליו התינוק הפרוש של אותו המקרא, יכול להיות שישב התינוק, שפרוש זכר (גידענק ז'ע), כי התינוק סובר שאלו התבות הם הלעז של המקרא. כי בזה שדוחקין את התינוק הרבה, בזה מבלבלין אותו לגמרי, ואי אפשר לבאר הדבר הזה, והוא ברור למשפיל, ונצרך מאד למלמדים וכן לכמה עננים. כי זה הוא כלל גדול, שלא לדחק עצמו ביותר על שום דבר, רק בהדרגה ובמתון.

והִיה ספור, שתינוק אחד הוליכו אביו לרבנו ז"ל, ולמד אותו כל הדרך, שכאשר יתנו לו משקה לשותות, שיאמר: "סברי מרנן ורבנן" וכו', וחזר עמו הרבה הרבה מאד למען יזכר היטב ולא יתבלבל, אחר-כך כשפא התינוק לרבנו ז"ל, והתחיל לומר: סברי וכו', ולא הִיה יכול לומר כלל ונתבלבל מאד, ענה רבנו ז"ל ואמר לאביו: אתם בודאי למדתם עמו הרבה והכבדתם עליו מאד, שיזכר לומר סברי וכו' כסדר, ובשביל זה אינו יכול עכשו לומר כלום, אם לא הייתם חוזרים עמו כל-כך הרבה, בודאי הִיה יכול לומר כראוי. ואז

קלו שו"ת א' תפג ברסלב

דבר רבנו ז"ל מענין זה, שלא לדחוק על התינוק בשום פנים ואופן, ואז הוא יקלט כל מה שלומדים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפג.

**אני מקבלת בחנם מטרנה שמכילה חלב עפו"ס.
האם אפשר להשתמש בזה?**

שאלה:

מאת מרים: שלום וברכה, בהודמנות זו אני רוצה לומר שאני חיה ברוחניות רק בזכות העצות של הצדיק, וכל החיים שלי השתנו לטובה בזכות הצדיק. אני מקבלת מטרנה בחנם, אבל זה מכיל חלב עכו"ם. רציתי לשאל את הרב, האם אפשר להשתמש בזה? כמו-כן האם יש ענין או מנהג לא לתת לתינוקת חלב ודגים לפני גיל מסוים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מרים תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לכתחלה כדאי מאד מאד להשתמש רק בחלב ישראל,

שו"ת א' תפד ברסלב קלז

וְלִהְתַּרְחֵק מִחֶלֶב עֲפוּ"ם, שְׁנֵה מוֹלִיד טַבֵּעַ רַע בְּהִתְיַוָּק וְכוּ',
וְאָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), שֶׁהֲצִלַּחַת הִתְיַוָּק
הוּא מְאִיזָה אִשָּׁה הוּא יוֹגֵק וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

לְאָכַל חֶלֶב אוֹ גְבִינָה וְדָגִים בְּיַחַד, זֶה גַם לְגִדּוּלִים סַפְנָה,
וְלֹא אוֹכְלִים אֶת זֶה בְּיַחַד.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת
בְּעַלְךָ, כִּי הַשִּׁמְחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת מְשַׁרָּה אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ
הַבַּיִת, וּבְבַיִת שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה, שָׁם הַהֲצִלְחָה וְהַשְּׁפַע מְצוּיִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצִּלְחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תפד.

**הָאִם יֵשׁ עֲנִינֵי לְקִשּׁוֹר אֶת עֲצָמֵי לְכָל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי כָּל מִצְוָה וְדָבָר שֶׁבְּקֹדֶשׁהּ?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רַז: שְׁלוֹם לְצַדִּיק.

יֵשׁ תּוֹרָה בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן שְׂאוּמֶרֶת, שֶׁלִּפְנֵי שֶׁהִמְגִיד-
שַׁעוֹר נִכְנַס לְהַגִּיד שַׁעוֹר, הוּא צָרִיךְ לְקִשּׁוֹר אֶת עֲצָמוֹ
לְנִשְׁמוֹת שֶׁל שׁוֹמְעֵי הַשַּׁעוֹר, וְלִהְתַּפַּלֵּל לָהֶם שֶׁהֵלֵב שֶׁל
הַתּוֹרָה יִתֵּן לוֹ אֶת הַתּוֹרָה, וּבְגִלָּל שֶׁתַּפְּלַת רַבִּים אֵינָה
נִמְאָסֶת, אֲזַי הוּא יִצְלִיחַ לִפְעֹל, שֶׁתִּנְתֵּן לוֹ תּוֹרָה מִהֵלֵב
שֶׁל הַתּוֹרָה.

קלח שו"ת א' תפד ברסלב

רציתי לשאל את כבוד הרב, האם כמו שהמגיד שעור מקשר עצמו לנשמות ששומעות את השעור, וכך באשר הוא מתפלל, זה נחשב תפלת רבים ונשמותיהם מתפללות אתו, כן אם אקשר עצמי לכל נשמות היהודים בדברי הקדשה שאני עושה, כגון אמירת 'תקון הכללי' ולמוד תורה — זה יחשב שנשמתם גם עושה, ויש לה חלק במה שאני עושה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל רז, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג): בשעה שהצדיק אומר תורה, אזי הוא מקשר את עצמו עם כל הנשמות שנמצאות שמה בעת אמירת התורה, וכמוכן שרבנו ז"ל בשעה שאמר תורה, קשר את עצמו עם כלליות נשמות ישראל עד סוף כל הדורות, בשביל זה כל מי שרק לומד את ספרי רבנו ז"ל, הוא מוצא את עצמו שם, כי רבנו ז"ל קשר את עצמו עם כלל נשמות ישראל עד סוף כל הדורות, ולכן כל אחד מרגיש שרבנו ז"ל מדבר אליו בפרטיות.

כשאדם הולך להגיד שעור ברבים, עליו לבקש תפלה קצרה מאתו יתברך, שתדע עליו רוח טהרה, ושיהיו לו דבורים לכל אחד ואחד, ואף אחד לא ישמע מה שהוא לא צריך לשמע, רק כל אחד ישמע מה שהוא צריך לשמע. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'), שאז לפני הדרוש צריך לבקש רחמים ממנו יתברך, שישפיע עליו דבורים מלב העליון, שיוכל להשפיע לאחרים, וזה דבר גדול מאד מאד.

שו"ת א' תפה ברסלב קלט

העקר מה שצריכים לשמר — לא לומר מוסר להולת, אלא התחזקות, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן ח'), שאף-על-פי שתוכחה מצוה גדולה מאד, עם כל זאת לא כל אחד ראוי להוכיח, ובקלות יכולים להפיל את השני. בזה העולם צריכים המון התחזקות להתחזק ולחזק את הזולת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפה.

**אני נמצאת בשלבי התחזקות ומחפשת קשר
רציני, אך קשה לי לשמר נגיעה**

שאלה:

מיאת מיכל: שלום רב.

אני נוקה בת עשרים ותשע, דתית לאמית מהבית, וברוך ה' נמצאת בשלבי התחזקות רוחניים. אני משתתפת בשעורים ב"לקוטי מוה"ר"ן", מדות, פרשת השבוע ועוד.

רציתי לשאל את הרב, כשאני מגיעה לזוגיות, או כששואלים אותי מה אני רוצה, והנושא עולה לשיחה, אני אומרת שאני שומרת נגיעה, וכך אני מחפשת. עם זאת, אני בן-אדם חם נפשית וחסם פיזית, וכך במהלך

הזוגיות אני מוצאת עצמי 'נופלת' ולא מצליחה לשמר נגיעה.

אני מרגישה שהדבר גורם לי להרגיש לא מצלחת ולא חזקה, ולא מספיק רוחנית כפי שהייתי רוצה להיות, אף זה חלק בלתי נפרד ממני. איך הרב מציע לנהג?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיכל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק להיות בשמחה עצומה, שאת מתחזקת ללכת בדרךי רבנו ז"ל, אשר אין ערף אליהם, כי רבנו ז"ל מנפח בנו רוח חיים חדשה לגמרי, כמובא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ח'), שהצדיק מכניס באדם רוח חיים חדשה, והעקר מה שמעורר אותנו לדבר אל הקדוש-ברוך הוא, שזה מרחיב את הדעת. ותכף כשיש לאדם הרחבת הדעת וגדלות המחין, אזי הוא לא מתבלבל משום דבר.

את הגעת כבר לגיל של הנשואין מזמן, ולכן תעשי כל מה שבנדיך להתחתן לשם שמים מה שיותר מהר, העקר שלא תהיי ברגנית, ואני חוזר תמיד לרוך או רוקה שמתבגרים, שזכרו מה שאמרו חכמינו הקדושים (במות סג): נחות דרגא ונסיב איתתא, את צריכה לרדת מדרגה, ואז תמצאי את הזיווג שלך, כי בדרך כלל בחורה היא גאוננית וכו', ולא מתאים לה לקחת את זה או את זה וכו', אני הכי חכמה והכי יפה וכו', אקח את זה? ! או אני הכי חכמה והכי

שו"ת א' תפח ברסלב קמא

יפה והכי משפלת וכו', אקח את זה?! והיא מסתובבת ומחפשת את הבן-זוג שלה כפי הדמיון שנכנס בה, כאלו מי יודע מה היא? והיא רוצה שיבוא אליה זוג משהו שעדיין לא נברא וכו', ועל-ידי-זה מחפשת וכו', ומסתובבת ויוצאת לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי שיבוא אלי על סוס לכן עם שקים מלאין כסף וכו', ובשביל זה הבחורה מחכה, עד שיגלד זוג כזה, ובין כך היא לא קולטת, שהזמן אינו מחכה, כמאמר החכם: "הזהר מן הזמן, כי הוא אויב רע מאד", עד שתופסת את עצמה, ורואה שהיא כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו?! על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עצה (יבמות סג): נחות דרגא ונסיב איתתא; תרדי מדרגה, ואל תחזיקי מעצמך כל-כף גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן-זוג שייתאים לך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתמצאי את בן זוגך, ותוכלי להתחתן עמו, ותבני בית נאמן בישראל, ותהיי הכי מאשרת בחייה. העקר רק תהיי בשמחה, שזה היה יסוד אצל רבנו ז"ל, להתרחק מהעצבות מאד מאד, ואל תחשבי שלהגיע לשמחה זה דבר קל וכו', אלא זו העבודה הכי קשה. ולכן צריכים להכריח את עצמו להגיע לשמחה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תהיי שמחה ועליזה, ותהיי הכי מאשרת בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפ"ו.

מובא ש"מי שנוהג רבנות בכשרות ובתמימות,
על-ידי-זה זוכה שיעלה לגדלה". מה הפונה?

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד הצדיק שלום וברכה.
רבנו מביא בתורה רל"ו: "מי שנוהג רבנות בכשרות
ובתמימות כראוי, על-ידי-זה זוכה שיעלה לגדלה וכו',
ונותנין לו שכרו קדם שיצא מן העולם". ומסים רבנו:
"ואחר-כך" ... מה זה שסים רבנו "ואחר-כך"? אף פעם
לא הצלחתי להבין את התורה הזאת.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו י"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלו): מי שנוהג
רבנות בכשרות ובתמימות כראוי, על-ידי-זה זוכה שיעלה
לגדלה לסוף ימיו, וכל מה ששנחשב לגדלה באותו הדור, הוא
עולה לגדלה זו, כגון בדור הזה שעקר הגדלה והכבוד הוא
כשמתחזקין אותו לצדיק מפרסם, אזי זוכה שיתקבל בסוף
ימיו למפרסם גדול, אף שבאמת אינו כן, רק שהוא איש כשר
פשוט, ונותנין לו שכרו קדם שיוצא מן העולם, ואחר-כך
וכו'; ההמשך הוא ככה: ואחר-כך יתודע לו איך שהוא חי
כל ימי חייו בטעות ובדמיון.

כי השלמות של רב אמתי, שהוא מוסר את נפשו וכל

כְּלוּ לְהַצְבוּר, וְאִינוּ רוֹצֵה שׁוּם הַתְּנַשְׂאוֹת עַל הַזּוּלָת, אֲלֵא
מִקִּים עֲלֶה שֶׁל תּוֹרָה, וּמִלְמַד אֶת אֲנָשֵׁי קְהֵלְתוֹ אִיךְ לְהַתְּנַהֵג
עַל־פִּי הַתּוֹרָה, וְהוּא דוֹאֵג מְאֹד שֶׁתְּהִיָּה מִקְנֵה כְּשֶׁרָה בְּעִירוֹ,
וְשִׁיחֵיָּה תִלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים, וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹת, וְשֵׁם יִלְמְדוּ
אִתָּם תּוֹרָה וְקִיּוּם מִצְוֹת מְעֻשְׂיוֹת, וְאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכֵן
יִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט מֵה שֶׁשִּׁיךְ בְּקֵהֲלָתוֹ, וַיַּעֲשֶׂה
אֶת זֶה לְשֵׁם שְׁמַיִם, לֹא לְשׁוּם קְבִלַת שְׂכָר, וְאִז מְעַלְתוֹ גְּדוּלָּה
בְּשִׁמַּיִם מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֻלַּת רַב
בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּר עִם יִשְׂרָאֵל, בְּלִי שׁוּם קְרוּי
שֶׁל שְׂכָר גְּשָׁמִי, וְהוּא עוֹשֶׂה אֶת זֶה לְשֵׁם שְׁמַיִם, אִז אֵין
מִסְפִּיק זְכוּיֹת בְּעַבּוּרוֹ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (אֵיכָה רְבָה, הַקְדָּמָה, סִימָן כג):
”וְהַכּוֹכְבִים” אֵלּוּ הַרְבָּנִים, דְּכִתִּיב (דְּנִיָּאל יב): ”וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים
כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד”, כְּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְסַפֵּר אֶת הַכּוֹכְבִים,
כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְסַפֵּר אֶת זְכוּתָם שֶׁל הַרְבָּנִים יִרְאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי
שְׁמוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ לָהֶם בְּחַיִּים לְהַקִּים אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלֵהֶם, שִׁיחִזְקוּ
בְּאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְקִיּוּם מִצְוֹת מְעֻשְׂיוֹת, וְדוֹאֵג לְכָל צָרְכָם
הַרוּחָנִי, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִשׁוּם דְּבָר, אֲלֵא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בַּיּוֹם
וּבְלַיְלָה בְּעַבּוּר אֲנָשֵׁי קְהֵלְתוֹ, וְאִינוּ תְּלוּי בְּאַף אֶחָד, וְהוּא לֹא
צָרִיךְ אֶת הַשְּׂכָר שֶׁל אֵף אֶחָד, וְלֹא רֵץ אַחֵר כְּסָף וְתַקְצִיבִים
וְכוּ', זֶה נִקְרָא רַב אֲמֵתִי, וְאִז שְׂכָרוֹ גְּדוּל בְּשִׁמַּיִם, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר
לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

מֵה שְׂאִין כֵּן רַב פָּשׁוּט, שְׁנוּהֵג רַבְנוּתוֹ בְּכִשְׁרוֹת
וּבְתַמִּימוֹת, אֲבָל לֹא מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל הַיְהוּדוּת וְכוּ', עִם
כָּל זֹאת הוּא יִקְבֵּל אֶת הַשְּׂכָר שֶׁלוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא
יִתְפָּרֵס וְכוּ', וַיְהִי לוֹ כְּבוֹד וְכוּ', אֲבָל אַחֲר־כֵּן כְּשִׁיַּצָּא מִזֶּה
הָעוֹלָם, אִז יִרְאֶה בְּאֵיזָה טְעוּת וְדַמְיוֹן הוּא חַי, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם
יְכוּלִים לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכְּנֵן צָרִיף כָּל רַב בְּיִשְׂרָאֵל לְהִתְפַּלֵּל לְהַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיוּ מַעֲשָׂיו לְשֵׁם שָׁמַיִם, וַיִּמְסַר אֶת נַפְשׁוֹ
 בְּעַבְוֹר כָּלֵל קְהֵלְתוֹ, וּצְרִיכִים לְזַכֵּר, אֲשֶׁר זֶה לֹא קָל לְהִיּוֹת
 רַב בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא צָרִיף לְלַחֵם נֶגֶד כָּל מִינֵי פְרָצוֹת שְׁקוּרוֹת
 בְּקְהֵלְתוֹ, וְאִם אֵינּוּ לוֹחֵם וּמוֹחָה וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה הַקּוֹלֵר תְּלוּי
 בְּצוּאָרוֹ, וְלִכְּנֵן אֵף שֶׁהוּא מִתְנַהֵג בְּכִשְׁרוֹת וּבִתְמִימוֹת, אָבֵל
 הוּא מְקַבֵּל אֶת הַשְּׂכָר שֶׁלּוֹ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, אָבֵל כְּשִׁיּוּצָא
 מִזֶּה הָעוֹלָם הוּא רוֹאֶה בְּאֵיזוֹ טְעוֹת הוּא הֵיךְ חֵי, כִּי לֹא מִסַּר
 אֶת נַפְשׁוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט מֵהִיָּהוּדוֹת.

וְאֵין צָרִיף לוֹמַר, רַחֲמָנָא לִישׁוּבֵן, שְׂיֵשׁ שְׁקִרְנִים ר'מָאִים
 צ'בוועים, ש'ר'ץ' הַשׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים,
 שְׂבִכְלָל לֹא מִתְאִים לָהֶם לְהִיּוֹת רַב כָּלֵל, כִּי הֵם עֲמֵי הָאָרְצִים
 גְּמוּרִים, וְעוֹבְדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, כָּל פְּנִיתָם זֶה רַק כֶּסֶף
 וְתַקְצִיבִים, אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם אֵיךְ שְׂמַכְשִׁילִים אֶת הַרְבִּים,
 הַמְּקוּהָ אֵינָה כְּשֶׁרָה לְגַמְרִי, נִמְצָא, שְׂזָה כְּמוֹ אִמְבִּטְיָה,
 וּמְכָשִׁיל אֶת כָּלָם בְּאֶסּוֹר כְּרִיתוֹת, הַשׁוֹחֵט הוּא עִם הָאָרֶץ
 גְּמוּר, אֵינּוּ יוֹדֵעַ הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, נִמְצָא שְׂמַכְשִׁיל אֶת כָּלָם
 בְּנִבְלוֹת וּטְרַפּוֹת, הָעֶרׁוּב אֵינּוּ עֶרׁוּב כָּלֵל, נִמְצָא, שְׂמַכְשִׁיל אֶת
 כָּלָם בְּאֶסּוּרֵי שֶׁבֶת, עַל רַע-בְּנִים כְּאֵלוֹ אָמַר רַבְּנׁוֹ ז"ל
 (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן ב'): מִתֵּר לְבִישׁ אֶת הַרְבָּנִים, שְׂשׁוֹכְרִין
 אֶת הַרְבָּנוֹת לְשֵׁם גְּאוּהָ, וְרֵאוּי לְבִזּוֹתָן וְלַהֲקַל בְּכַבּוּדָן, וְאֵין
 עוֹמְדִין בַּפְּנִיָּהֶם, וְאֵין קוֹרִין אוֹתָן רַבִּי, וְהַטְּלִית שְׂעֵלֵיהֶם
 כְּמִרְדַּעַת שֶׁל חֲמוֹר; וְהַתְּאֹר לְעֶצְמָךְ אַחַד נַעֲשֶׂה רַב, כְּשֶׁעֲדִין
 הֵיךְ בַּחוּר רִוָק וְכוּ', הָאֵם זֶה לֹא מִצְחִיק? אֵיךְ יָכוֹל לַעֲנוֹת
 עַל שְׂאֵלַת גְּשִׁים? ! וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְהֵלָה רַבָּה,
 פְּרָשָׁה ב', סִימָן כב'): זֶה נִקְרָא רַבִּי, וְזֶה נִקְרָא רַבִּי, זֶה חֲכָם וְזֶה
 חֲכָם, זֶה עוֹטֵף בְּטָלִיתוֹ, וְזֶה עוֹטֵף בְּטָלִיתוֹ, אִם כֵּן לְמָה

חכמתי אז יותר, למה נתתי נפשי על תורתך, וְחִזְרֹתִי וְאִמְרֹתִי (קהלת ב, ט): "אין זכרון לחכם עם הפסיל", למחר שגיהם נכנסין לבית הועד או למקום אחר, ושואלין זה את זה, זה נשאל ומשיב, וזה נשאל ואינו משיב, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם): "ואיך ימות החכם עם הפסיל".

אשרי הרבנים הגאונים שמוסרים את נפשם בעבור קהלתם, והולך להם בחיים רק דבר אחד — איך עושים את רצונו יתברך, ואיך מפרסמים את רצונו יתברך בקיום מצוותיו, ומוסרים נפשם שיהיה מקוה פשרה בעירם, וכן שיהיה להם ערוב פשר בעירם, ודואגים שיבדקו בכל פעם את הערוב ואת המקוה, ודואגים שיהיה תלמוד תורה לבנים ובית-ספר לבנות, ששם ילמדו עמהם אמונה, ודואגים שיהיו שעורי תורה לבעלי בתים, והם בעצמם מלמדים תורה לאנשי קהלתם, ופוסקים שאלות חמורות לנשים וכו', והפל עושים לשם שמים, לא לשם כבוד, ולא לשם כסף ותקציבים, עליהם נאמר (דניאל יב): "ומצדיקי הרבים פפוכבים לעולם ועד", כמו שאי אפשר לספור את הפוכבים, כן אי אפשר לספור את זכותם שלהם, אשריהם ואשרי חלקם, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ספרי עקב) על הפסוק (דברים יא, יג): "לאהבה את הוי"ה אלהיכם", שמה תאמר, הרי למדתי תורה בשביל שאהיה עשיר ובשביל שאקרא רבי, ובשביל שאקבל שכר, תלמוד לומר: "לאהבה את הוי"ה אלהיכם" — כל מה שאתם עושים לא תעשו אלא מאהבה ולעבדו, עין שם; ואמרו (אבות דרבי נתן, פרק יא): ושנא את הרבנות, כיצד? מלמד שלא יניח אדם עטרה מעצמו בראשו. אבל אחרים יניחו לו, שנאמר (משלי כז): "יהללך זר ולא פיך, נכרי ואל שפתיך".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפז.

**בגלל שהמצב הפלפלי שלי קשה, אני מתפלל
בימים האחרונים רק על כסף. האם זה בסדר?**

שאלה:

מאת ישכר דב: לכבוד האדמו"ר שליט"א.
אני נולדתי למשפחה חסידית, שהיום היא מהחסידיות
הידועות בארץ. יש לי בעיות בפרנסה, ואני פשוט
משתגע מרוב חובות, עד שהשלוש בבית שלנו מתערער
בשביל זה, וקראתי בתשובה שכתבתם, שאם
מתפללים ארבעים יום על משהו — רואים ישועה, אז
קבלתי על עצמי להתפלל בעבור הרבה כסף מה'
יתברך במשך ארבעים יום. אני עושה את זה כבר
חמשה-עשר יום, אבל זה קצת כואב לי, שאני מבקש
רק על כסף וכסף וכסף, אבל האמת זה מה שמציק לי
הרבה.

האם זה דבר יפה לבקש רק על כסף ארבעים יום?
תודה לכם על השו"ת, ואני עם החברים מתחזקים עם
המכתבים שלכם ומדפיסים, והתשובות הנפלאות
עוברות הרבה ימים. תודה רבה.

תּוֹרַת:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תּשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִשְׁכַּר דָּב, נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

קִדְּם כָּל עֲלִיף לְדַעַת, שְׁכָּלֵל עִם יִשְׂרָאֵל הֵם קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וְלֹא אִכְפַּת מְאִיזָה חֲסִידוֹת הוּא בָּא, אוּ מְאִיזוּ עֲדָה הוּא בָּא, אוּ מְאִיזוּ שִׁטָּה הוּא מַחְזִיק, כָּל עִם יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יד, א): "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֱלֹקֵיכֶם", וְעַל זֶה בְּנוֵי דְבַר רַבֵּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּעֶצְמוֹ (סִימָן מוה"ר, סִימָן שֵׁנֶט): אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לַד, סִימָן כ"א) עַל פֶּסוּק (יִחְזַקְאֵל לו, כו): "וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב בְּשֹׁר", אֵל תִּקְרִי בְּשֹׁר אֲלֵא בְּסֹר, שִׁיְהִיָּה כָּל אֶחָד בְּסֹר בְּחֻלְק שֶׁל חֲבֵרוֹ, לִב־בְּסֹר אוֹתִיּוֹת בְּרֵסֶלֶב"ב.

הֵינּוּ שְׁכָל הַצְּרוֹת שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹכְלִים, מִפְּנֵי שִׁישׁ לָנוּ לֵב הָאָבֹן, שֶׁאֶחָד לֹא מִבִּין אֶת הַשְּׁנִי, וְלֹא מְעַנֵּן לְהִבִּין אֶת הַשְּׁנִי, כְּמוֹ שֶׁתִּי אֲבָנִים וְכוּ', וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר הַנְּבִיא (שֵׁם): "וְהִסִּירוּתִי מִכֶּם אֶת לֵב הָאָבֹן, וְנִתַּתִּי לָכֶם לֵב בְּשֹׁר", שְׁזוֹ תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָדָם יִהְיֶה לוֹ לֵב שֶׁל בְּשֹׁר. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא פד): אֵהָבָה דְּוִחְקַת אֶת הַבְּשֹׁר, בְּרַגְעַ שִׁישׁ לְאָדָם לֵב בְּשֹׁר, הוּא יִבִּין אֶת הַשְּׁנִי, וַיֵּאֱהָב אֶת הַשְּׁנִי, וַיַּעֲזֹר לְהַשְּׁנִי, וְזֶה כָּל הַעֲנִנָּן שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרֵסֶלֶב, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת לִב־בְּסֹר, כִּי אוֹת ש' מִתְחַלֶּפֶת בְּאוֹת ס', כִּי אָדָם צָרִיף לַעֲבֹד עַל מְדוּתָיו לַעֲקֹר מִמֶּנּוּ אֶת הַלֵּב הָאָבֹן, שְׁזוֹ מִדַּת הָאֲכֹזְרִיּוֹת שִׁישׁ בּוֹ, מִדַּת הָאֲנוּכִיּוֹת שִׁישׁ בּוֹ, וְאֵז דִּיקָא יִזְכָּה לֵלֵב בְּשֹׁר, לְאֵהָב אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וַיִּלְהַרְגֵשׁ בְּכָאֵב הַזּוּלַת,

וְיִשְׁתַּדֵּל לְעֹזֵר, שְׂזוּ כָּל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְזֶה לֹא שֵׁיף לְזָרֵם
אֶחָד וְכוּ', זֶה מִתְּנָה לְכָלל נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׁלֹא חֲרוֹנָה מִתְּפָרְסֵם הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלֹא רַק נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִים
אֶל רַבְּנוּ ז"ל, מְכַל הַחוּגִים וּמְכַל הַחֲסִידוּיֹת וּמְכַל הַשֵּׁיטוֹת
וְכוּ', אֲלֵא אֲפֹלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם מִתְּעַנְיָנִים בְּהַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל
רַבְּנוּ ז"ל, אִיף שְׁמַחֲזֵק וּמַעֲוֹדֵד וּמְשַׁמֵּחַ אֶת כָּל הַנְּשֵׁמוֹת
הַנְּפוּלוֹת, וּמְחַזֵּק אֶת כָּלֵם, וּמְדַרְיָף אֶת כָּלֵם בְּדַרְיָף הַנְּכֹנָה,
אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ יִתְהַפֵּף לְבוֹ לֵב הָאֶבֶן,
שְׂזֵה הַיָּצָר הָרַע הַסֵּמ"ך-מ"ם, שְׁעַנְיָנוּ רַק לְעֲשׂוֹת רַע לְהַזוּלֹת
וְכוּ', וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה לְבוֹ לֵב בְּשֵׁר, שְׂזֵה הַיָּצָר טוֹב, שְׁעַנְיָנוּ רַק
לְעֲשׂוֹת טוֹב לְהַזוּלֹת וְכוּ'.

עֲכָשׁוּ בְּעִנְיַן שְׁלוֹם-בֵּית שְׁלֵף, אֶתְּהָ צְרִיף לְזָכֹר הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב מֵהָ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רסד), שְׁצְרִיף לְכַבֵּד
וְלִיקָר אֶת אֲשֶׁתּוֹ. כִּי אָמַר: הֲלֹא הַנְּשִׁים הֵן סוֹכְלוֹת צַעַר
וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיִּלְדֵיהֶן, צַעַר הָעֵבֹר וְהַלְדָּה
וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל עֵצִים מְכֹאוֹכֵם וְצַעֲרֵם וְיִסּוּרֵיהֶם
בְּכֹמָה אֲפָנִים הַקְּשִׁים וְכִבְדִּים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל-פֶּן
רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְלִיקָרֵם וְלְכַבְּדֵם. וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מְצִיעַא נט.): 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֹכּוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ'
[תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שְׁתִּהְיוּ עֲשִׂירִים], וְכֵן אָמְרוּ
(בְּמֹוֹת סג.): 'דִּינֵנוּ שְׁמַגְדְּלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן
הַחֲטָא'.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְכַבֵּד וְלִיקָר אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, וְזֶה יְסוּד
גְּדוֹל בְּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁהַבְּעַל מְכָרַח לְעֹזֵר לְאֲשֶׁתּוֹ, וְאִם
הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל וְלִצִּית אוֹתוֹ, עָלָיו הַדְּבָר

הראשון לעזר לאשתו בכל המובנים. וכן אמרו (בבא מציעא ט:): לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית יב): "ולאברם היטיב בעבורה", והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו]. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ט), שעקר העשירות באה בזכות האשה.

ולכן תשתדל הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא על שלום-בית, שלום-בית, שלום-בית, על שמחה, שמחה, שמחה, ואז יהיה לך שפע בכסף, אבל אל תבקש כסף, כסף, כסף, שרבנו ז"ל אמר (ספורי-מעשיות, מעשה יב), שהכסף הוא צואה וטנוף; תתאר לעצמך שאתה מבקש: תן לי צואה וטנוף, צואה וטנוף וכו' וכו', אילו פנים יש לתפלה כזו? תתפלל על שמחה, ועל שלום-בית, ממילא תהיה לך פרנסה בשפע.

פעם בא אדם אל מוהר"ת ז"ל, והתלונן שאין לו פרנסה, אמר לו מוהר"ת ז"ל, שיבקש את הקדוש-ברוך-הוא. ענה ואמר: אני מתפלל ומתבודד אליו? תברך. אמר לו מוהר"ת ז"ל: תתפלל רק על פרנסה, פי את זה אתה צריך וכואב לך שאין לך, ולכן תפלה כזו היא עם אמת, כי זה מה שאתה צריך, אבל מסתמא תחיל להתבייש — איך אני מבקש רק על כסף? בשעה שחסר לי קביעת עתים לתורה, יראת שמים שלמה, ושלום-בית וכו' וכו', ואז כבר תתפלל גם על זה עם לב אמת.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפח.

לבננו יש קשיים חברתיים, והוא מתלונן כל הזמן שמציקים לו. מה עלינו לעשות?

שאלה:

מאת מיטל: לכבוד קדשת הצדיק שלום וברכה. לבני הבכור יש קשיים חברתיים, והרבה פעמים הוא מתלונן על הצקות וכדומה, והדבר מדאיג אותי מאוד. דברתי על כך כמה פעמים עם המלמד שלו, והמלמד אמר שהוא בוקא רואה את היילד משתלב יפה, אך בני מתלונן רבות, ואני גם רואה את היחסים שלו עם ילדים אחרים, ולא קל לו. הייתי רוצה שהצדיק יברך את בני, ויתן לנו עצה איך לנהג בדברך שתיטיב עם בננו. תודה רבה, שהקדוש-ברוך-הוא ישפיע לכם בריאות איתנה ונחת וברכה מכל עמלכם הקדוש. אמן כן יהי רצון.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיטל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים רק לבנות את הבן שלכם, ולתת לו המון תשומת-לב, ולא לעשות שום בקרת עליו, אלא תמיד להגביהו ולתת לו מחמאות על כל דבר, כי פנוראה חסר לו את הבטחון העצמי, ולכן קשה לו מאד להסתדר עם חברים וכו', וכן מפעם לפעם לדבר עם המלמד שלו, ולבקש ממנו שיתן לו הרכה תשומת-לב, כי זה מה שהבן צריך, ועל-ידי זה יבנה נפשית.

ועל כלם — אין עוד דבר יותר יקר מתפלת אבות על בנים, שהאבא ואמא צריכים הרכה לבקש על הצלחת הילדים בגשמיות וברוחניות, געזר הקדוש-ברוך-הוא שתרוו רב נחת מכל יוצאי חלציתכם, ויהיו ילדים מצלחים מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תפט.

**שָׁלְלוּ לִי אֶת הַרְשִׁיּוֹן, כִּי נִסְעָתִי בְּמֵהִירוֹת
מִפְרָזַת, וּבִשְׁל כַּף הַפְּרָנְסָה שְׁלִי נִפְגְּעָה**

שאלה:

מאת משה: שלום לצדיק.
נסעתי ברכב במהירות מפרזת, ושללו לי את הרשיון.
הבעיה היא שאני זקוק לרכב לצורך פרנסתי, ונוצרה
עכשו בעיה רצינית. מיה אני אמור לעשות עכשו?

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מוכרח להגיד לך, שכל מה שקשור לחק, צריכים לשמור מאד מאד, כי דינא דמלכותא דינא, ובפרט מי שנוסע ברכב, צריך לדעת שהחיים שלו והחיים של אחרים הם בידו, וזה לא צחוק, חק תנועה זה בשביל הצלת חיים, ולכן אסור לנהג בלי רשיון בשום פנים ואופן, וכן בלי טסט וכו', ומי שמפקר ונוסע בלי טסט ובלי רשיון, מגיע לו ענש, שישללו לו את הרשיון לגמרי, כי אסור לו לנהג.

וכן מי שנוסע יותר מהקמ"ש שמתר, זה גם כן בכלל רציחה וכו', או שייכול לרצח את אחרים, או שייכול לרצח את עצמו, רכב זה דבר טוב מאד, אבל הכל צריך להיות דרך החק, והחק הוא רק לטובת האדם, לא ענש כמו שטפשים חושבים, ולכן צריכים מאד מאד לשמור על דבר זה, ומי שלא חדש את הרשיון שלו, או לא עבר טסט ונוסע, הוא בכלל רוצח, וזו לא סתם חמרה, זה רק בשביל טובת האדם.

ואגב מי שיש לו רכב, הוא יכול לעשות עם זה הרבה חסד, כשרואה אדם מבגר וכו', שמחכה להסעה, ואם נוסעים לאותו כוון ולוקחים אותו, מקימים בזה מצוה גדולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תצ.

אני ואשתי שוקלים לחזור אחד לשני לאחר
שהיינו פרודים, אך אני מרגיש שאין בינינו
אהבה

שאלה:

מאת גילי: לכבוד הצדיק מיבנאל.
נפרדתי מאשתי מפני שלא הייה לנו שלום-בית. עכשו
אנחנו מנסים לחזור אחד לשני, אבל אני לא מסגל לחזור
הביתה, כי אני לא מרגיש שום אהבה כלפי אשתי. אני
מרגיש שהיא בכלל לא אוהבת אותי וקש בדידות
עמקה. ובנוסף, אני חושש שאם אחזור הביתה, לא נוכל
להתאפק ונריב שוב.
מה הצדיק היקר מציע לי לעשות? האם לחזור הביתה
לקרות הכל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גילי, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שיתן לך
דעת ושכל, כי לדעתי, אתה חי בדמיונות מאד גדולים, וזו
מחלה עמקה וכו', כמאמרם ז"ל (ירושלמי שפת, פרק יד, הלכה ג')
על הפסוק (דברים ז'): "והסיר ה' כל חלי" — זה
רעיון, דאמר רבי אליעזר (שם כח): "ונתן על ברזל על צנארה"

— זה רעיון, הינו מה זה העל הכי קשה של האדם? זה הרעיונות והדמיונות שמסכבים אותו, כי מרב עוונותיו ובפרט של פגם-הברית, הוא נמצא בלחץ תדירי, ומדמין לעצמו כל מיני מחשבות של הבל וכו', ושל פחדים וכו', מה יעשה לו זה? ומה יעשה לו שהוא? ובאמת אדם רוך את עצמו יותר ממה שאחרים רודפים אותו, כי מי שתמיד רק חושב ממנו יתברך, ומשתדל להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך מחשבתו, אזי מתפטר מכל אלו הרעיונות והדמיונות, ונעשה בן חורין אמתי, ואין עליו שום על.

אני יודע כשהתחנתם ועמדתם תחת החפה, היתה ביניכם אהבה גדולה מאד מאד, ולכן לדעתי, לא למדו אותך איך להתנהג עם אשה וכו', אשה צריכה ומכרחה המון תשומת-לב, זה טבע הבריא של אשה, והבעל צריך לתת לה את התשומת-לב, ולמה לא? הרי היא האמא של הילדים שלך, כמה סבל ופחדים ויסורים ומכאובים היא סבלה בעת העבור והלדה והגדול וכו' וכו', אז למה לא לתת לה את התשומת-לב שמגיע לה? ולמה לא להראות לה את האהבה האמתית, שצריך להיות בין זוג?

כָּל גָּדוֹל בְּשָׁלוֹם-בַּיִת הוּא, אֲשֶׁר אִישׁ וְאִשָּׁה צָרִיכִים לְהִיּוֹת וּתְרָנִים אֶחָד לְהִשְׁנִי, וְלִתֵּת תְּשׁוּמַת-לֵב אֶחָד לְהִשְׁנִי, וְזוֹ שְׁלֵמוֹת הַבַּיִת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יֵשׁ אֲהָבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, אֲבָל בְּרָגַע שְׂרוּצִים אֶחָד לְהִשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלָּת, דְּעוּ לָכֶם שְׁזֵה הַסֵּמ"ך-מ"ם שְׂבָא לְשֹׁבֵר אֶת הַבַּיִת, הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ קוֹרָא אִישׁ לְבָדּוֹ — פֶּלַג גּוֹפָא, חֲצִי גּוֹף, נִמְצָא כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן זֶה גּוֹף שָׁלֵם, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב, כד): "וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד", הֵינּוּ שְׁנֵיהֶם חֲצִי חֲצִי, וּבִיחַד הֵם שָׁלֵם, מֵה שְׁאִין כֵּן כְּשֶׁאֶחָד רוּצָה לְהִשְׁתַּלֵּט עַל הַזּוּלָּת —

שו"ת א' תצא ברסלב קנה

זו הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', וברגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא ס"מ — ששים על ארבעים.

ולכן כל מי שרוצה שלום-בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד'): "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפול, ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים יחם להם, ולאחד איך יחם", ולכן אם רוצים שלום-בית אמתי, צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך, ואז הכל יסתדר על צד הכי טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תצא.

בגלל שחזרתי בתשובה בעלי החליט להתגרש ממני. מה הצדיק מיעץ לי לעשות?

שאלה:

מאת רחל: שלום רב לצדיק הקדוש. חזרתי בתשובה לפני שנה ביחד עם שנים מילדי, אף בעלי ובני השלישי עדין לא חזרו בתשובה. בעלי

החליט שהוא רוצה להתגרש ממני, והתחלנו כבר בתהליכים של הגרושין וחלוקת הרכוש, ובינתים אנחנו עדין גרים באותו בית, אבל בחדרים נפרדים. המצב בבית מאד קשה, אנחנו לא מדברים אחד עם השני. מה הצדיק מניען לנו לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני בעקרון נגד גרושין, יהיה מה שיהיה וכו', פי כף אמרו חכמינו הקדושים (שבת קטז): לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה — שמי שנכתב בקדשה ימחה על המים; הן אמת שבעלך עדין לא חוזר בתשובה וכו', בשביל זה עדין לא מתגרשים, בפרט כשיש ילדים, אצל הקדוש-ברוך הוא מאד מאד חשוב שלום-בית, ולכן אני מאד מבקש אותך, תתאזרי במדת הסבלנות, שאין מדה יותר יפה מזו, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכרי מה שאמר התנא הקדוש (אבות פ"ק ה'): 'לפום צערא אגרא'.

ודעי לך, כשאשה עוצרת עצמה לא לכעס וכו', על-ידי-זה היא מצלת את חיי הנשואין שלה וכו', כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות, ולא להפגס בכעס וקנאה וכו', והיא צריכה לראות, שלא תהיה לה שום תרעמת על בעלה, כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב, כג): "עצם מעצמי ובשר מבשרי, לזאת יקרא אשה, כי מאיש לקחה

זאת", ולכן אשרי האשה שקנתה לעצמה את מדת הסבלנות לגבי בעלה וכו', ומוחלת לו על הכל, ומתחזקים לאהב אחד את השני, שאז השכינה תשרה בתוך הבית, ועל-ידיה יצליחו בחיי נשואיהם.

את צריכה לדעת, כי אם מתחזקים באהבה והבנה הדדית, לבסוף גם בעלך יחזור בתשובה, כי מה התורה הקדושה מבקשת מאתנו? רק שלום, כמאמרם ו"ל (עקצין פרק ג): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא שלום, שנאמר (תהלים כט): "הוי"ה עז לעמו יתן הוי"ה יברך את עמו בשלום".

ולכן תעשי כל מה שביכולתך לעצר את תהליך הגרושין, ואתם לא מתגרשים, אתם חוזרים אחד להשני ביתר שאת וביתר עז, ולעשות את רצונו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תצב.

**מצרף למכתבי מאמר המברר באריכות גדולה,
שהקבוץ הקדוש בראש השנה צריך להיות בהר
ציון.**

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד הגאון הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
מצרף למכתבי מאמר המברר באריכות גדולה, שרבנו
ז"ל נמצא בהר ציון, ולכן מהיום הקבוץ בראש השנה
צריך להיות בהר ציון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בנראה שנכנסה בך רוח שטות וכו', ולא יכולים להוציא
מך את הרוח שטות הזו וכו', מילא שאתה מחזיק את הרוח
שטות לעצמך וכו', מה יכולים לעשות? כבר אמר רבנו ז"ל
(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'): היצר הרע רוצה לעשות את
האדם משגע ממש, פשוט נכנסה בך רוח שטות כמו דבוק
וכו', אבל כשאתה בא לשכנע אותי וכו', ואתה לא עוזב
אותי כבר כמה פעמים, ההכרח לכתב לך חד משמעית. רבנו
ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא): על ידי פגם אמונת
חכמים עולים לו מותרות בראשו, ומסבבים אותו וכו', פי
מי שאין לו אמונת חכמים, יש לו צואה וטנוף בראש וכו'.

ולכן תפסיק עם הדמיונות שלך, כי אחרת תפל בדמיון

כְּזֶה וְכוּ', שְׁאַחַר-כֵּן לֹא תוּכַל לְצַאת מִזֶּה וְכוּ', כִּי הַדְמִיוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, עַד כְּדֵי כֶּן שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירושלמי שֶׁבֶת, פָּרָק יד, הַלְכָה ג) עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ז'): "וְהִסִּיר ה' הַיָּי"ה מִמֶּךָ כָּל חַלִּי" — זֶה רַעֲיוֹן, דָּאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (שֵׁם כח): "וְנָתַן עַל בְּרִזָּל עַל צְוֹאֲרָךְ" — זֶה רַעֲיוֹן, הִינּוּ מַה זֶה הָעַל הַכִּי קָשָׁה שֶׁל הָאָדָם? זֶה הַרְעִיוֹנוֹת וְהַדְמִיוֹנוֹת שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתוֹ, כִּי מֵרַב עֲוֹנוֹתָיו וּבִפְרָט שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית, הוּא נִמְצָא בְּלַחֲץ תְּדִירִי, וּמְדַמֵּן לְעַצְמוֹ כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת שֶׁל הַבַּל וְכוּ', וְשֶׁל פְּחָדִים וְכוּ', מַה יַעֲשֶׂה לוֹ זֶה? וּמַה יַעֲשֶׂה לוֹ הַהוּא? וּבִאֲמַת אָדָם רוֹדֵף אֶת עַצְמוֹ יוֹתֵר מִמָּה שְׁאַחֲרֵים רוֹדְפִים אוֹתוֹ, כִּי מִי שֶׁתָּמִיד רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ? תִּבְרָךְ, וּמִשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בַתּוֹךְ מַחְ-מַחְשְׁבֹתוֹ, אֲזִי מִתְפַּטֵּר מִכָּל אֵלֵי הַרְעִיוֹנוֹת וְהַדְמִיוֹנוֹת, וְנַעֲשֶׂה בֵּן חוֹרֵין אִמְתִּי, וְאִין עֲלָיו שׁוֹם עַל. וְלִכֵּן אַתָּה צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתֵּצֵא מֵהַדְמִיוֹנוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בְּךָ.

וּבְכָלֵל אַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁעַם חֲכָמַת הַקְּבֵלָה יְכוּלִים מְאֹד מְאֹד לְטַעוֹת בְּטַעֲוִיּוֹת חֲמוּרוֹת מְאֹד, עַד שֶׁיִּהְיֶה אֶת הָאוֹר לְחֶשֶׁךְ, וְאֶת הַטּוֹב לְרַע, וְאֶת הַמֵּתוּק לְמֵר וְכוּ', וְרַבִּים יֵצְאוּ מֵהַדַּעַת וּמֵהַדַּעַת, עַל-יְדֵי דְמִיוֹנוֹת בְּחֲכָמַת הַקְּבֵלָה.

אֲצִלִּי אִין שׁוֹם דְּבַר רַק מַה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אוֹמְרִים, וְיוֹתֵר מִזֶּה לֹא מְעַנֵּן אוֹתִי וְכוּ', וְלֹא אֲכַפֵּת לִי וְכוּ'.

וְהִנֵּה יְדוּעַ אֲצִלְנוּ, שֶׁהַרְבַּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֶהְרֹן הַרַב מִבְּרַסְלָב זי"ע, לֹא הֵיךְ יְכוּל לְהִיּוֹת אֲצִלּוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַאַחֲרוֹנָה תַקע"א וְכוּ' (עֵינִי סִימָנוּ הַרְ"ן, סִימָן חו): עֲנֵה רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר אֲזִי בְּקוֹל חֲזָק מֵעַמְקַת הַלֵּב: מַה אָמַר לָכֶם, אִין דְּבַר גָּדוֹל מִזֶּה, הִינּוּ מִלְּהִיּוֹת אֲצִלּוֹ עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה. וְאָמַר בְּזוֹ

הַלְשׁוֹן בְּקוֹל זֵיע סְגִיא "וּוִי אַזוֹי וְאֵל אִיךְ אֵיךְ זְאִיךְ וְאִגִּין,
 קִיין גֶּרַעסְעֶרס דְּעֵר פּוֹן אִיו נִיט פֶּאֶר הַאֲנִדִין. אִיי
 אַנְדֶּרְע גּוֹטֶע יוֹדִין זְאִגִין נִיט אַזוֹי, אִיו נֶאֱךְ אַקְשִׁיא"
 [מֵה אִמֵר לְכֶם! אִין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, וְאִם צְדִיקִים אַחֲרִים
 אִינֶם אוֹמְרִים כֵּן, אָז עוֹד קְשִׁיא] (כְּלוֹמֵר הֲלֵא בְּלֵא זֶה
 כְּבַר מְקֻשִׁין עֲלֵיו קְשִׁיוֹת הַרְבֵּה, וְיִהְיֶה קֶשֶׁה עוֹד קְשִׁיא
 זֹאת גַּם-כֵּן מֵה שֶׁהַקְּפִיד כֹּל-כֵּן לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ
 הַשְּׁנָה דִּיקָא).

וְכַתֵּב מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (שם): וּמְכַלֵּל דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁדְּבַר
 אֶז עֲמָנוּ לְמַדְנֵנו כְּמֵה דְּבָרִים. לְמַדְנֵנו עוֹד פְּעַם עֲצָם גְּדוֹל
 הַחַיִּיב לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה. כִּי אֶף-עַל-פִּי שִׁדְעָנוּ
 זֹאת מִכְּבָר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִרְבּוֹי דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים אֶז בְּזֵה,
 וּמְתַנּוּעוֹתָיו הַנּוֹרְאוֹת אֶז, הִבִּינוּ עֲצָם הַחַיִּיב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׂאִי
 אֶפְשָׁר לְבַאֵר זֹאת בְּכַתֵּב.

וְגַם אֶז לְמַדְנֵנו, שֶׁרְצוֹנוּ חֲזַק לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ
 הַשְּׁנָה תְּמִיד לְאַחַר הַסֵּתְרִיקוֹתוֹ, וְשִׁאִין דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה.

וְגַם לְמַדְנֵנו כְּמֵה צְרִיכִין לְחַזֵּק לְשֹׁבֵר הַמְּנִיעוֹת מִדְּבַר
 שֶׁבְּקִדְשָׁה, בְּפֶרֶט הַמְּנִיעוֹת מִלְּהִיּוֹת עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה, שֶׁצְּרִיכִים
 לְשֹׁבֵרָם בְּיוֹתֵר, וְלְהִיּוֹת דִּיקָא עַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה, עַד שֶׁאֶפְלוּ אִם
 הוּא ז"ל בְּעֲצָמוֹ מְצִוָּה וּמִסְפִּים לְבָלִי לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ
 הַשְּׁנָה, חֲלִילָה לְהַסְתַּפֵּל עַל זֶה, וְצְרִיכִין לְהַזְהֵר מְאֹד לְבָלִי
 לְשֹׂאֵל אוֹתוֹ שׁוֹם שְׂאֵלָה עַל זֶה, כִּי הוּא יִשִּׁיב בְּיָדָיו לְבָלִי
 לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּנִקְדַת הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ צְרִיכִין
 לְהִיּוֹת דִּיקָא [וְכֵן הוּא נוֹהֵג לְדוֹרוֹת].

וְעִנֵּן זֶה נוֹגַע לְמֵה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכּוֹת י'):
 'בְּדֶרֶךְ שֶׁאֲדָם רוּצָה לִילֹךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁפֶּרֶשׁ רַש"י.

והוא מדברי חכמינו הקדושים על פסוק (במדבר כב): "לך עם האנשים", וכן בשלוח מרגלים שהכרח משה רבנו בעצמו לשלחם, אף-על-פי שבאמת רצונו לא היה כלל בזה. וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש השנה, שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש השנה, ושאלו אותו בעצמו, והשיב להם שלא יהיו על ראש השנה. והתחילו להתעקש, הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש השנה, ועשה עצמו כמקפיד עליהם, וגער בהם שלא ידברו יותר, וכן עשו ולא באו על ראש השנה. ואף-על-פי-כן אגחנו זכינו להיות רגילים לעמוד לפניו. ושמענו והבנו ברמז ובפרוש שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרח לומר להם כף מחמת ששואלים אותו על זה. ויש בזה הרבה לספר [כמובא (שיחות-הר"ן, סימן ריד): כשאדם שואל להצדיק אם לעשות דבר שיש בו מסירות נפש בשביל השם יתברך, הוא ראוי לו להשיב ולצוות עליו שלא לעשות. ואף-על-פי-כן השואל אין צריך לקיים דבריו. ואמר אז רבנו ז"ל: כל מה שהצדיק מצוה לעשות צריך לקיים, רק כשמצוה שלא לסע על ראש השנה אצלו, זה אין צריך לקיים וכו', עין שם].

וכן הוא נוהג לדורות — שפשוואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת נפש, צריך להשיב לאו, אף-על-פי שבאמת לאמתו רצונו שימסר נפשו וישבר כל המניעות. על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך להזהר מאד לבלי לשאל אותו בזה כלל, עין שם בחיי-מוהר"ן כל זאת באריכות.

ולכן אני מאד מבקש אותך, שאל תכתב לי יותר מזה, כי אני לא אענה לך, אל תשפח כשאתה למדת עוד בישיבת

קסב שו"ת א' תצב ברסלב

"בית יוסף" בעיר גייטסהעד באנגליה בהיותך בחור צעיר בגיל שש-עשרה, הביא אותך אלי הבחור ... גרו יאיר, שגור היום במאנסי, ואצלי למדת, ודרפני התקרבת אל רבנו ז"ל וכו', ועכשו אתה רוצה להיות תלמיד המחפשים את רבו?! מה אתה חושב, שאני אקנה את השטיות והדמיונות שלך?!

רבנו ז"ל נמצא באומן, וזה המקום שבחר בחייו, כמובא (מי מזהרנ"ת, סימן טו); ונקבר בשלום ביום רביעי חמישי דסכות באומן, העיר אשר בחר בה בחיים חיותו להקבר שם, כאשר נשמע מפיו הקדוש פעמים אין מספר, שאמר לפני כמה אנשים, שקהלת אומן הוטבה בעיניו להקבר שם, מחמת שהיו שם קדושים הרבה וכו', ובשביל זה העקר שפא לאומן חצי שנה קדם הסתלקותו, והשם יתברך עזרו ורצון יראו יעשה, ויבוא בשלום וינח על משכבותיו בשלום, כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית לעסק שם בתקון העולם לדורות לכל מי שיבוא אליו לשם, ויאמר העשרה קפיטל תהלים הידועים אצלו, כאשר הבטיח בחיים חיותו, אשרי הזוכה לזה, עין שם; אז מה אתה בא לשכנע אותי בשטיות ובדמיונות?!

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתחזר בתשובה על פגם אמונת חכמים ברבנו ז"ל ובמזהרנ"ת ז"ל, ושכ ורפא לך.

המאחל לך תשובה שלמה...

א' תצג.

האם יש ממש באבחונים על-פי פתב יד, שפת גוף, ציור וכדומה?
גוף, ציור וכדומה?

שאלה:

מאת נחמה: לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
בשנים האחרונות רווחת התופעה של אבחונים על-פי
כתב יד, שפת גוף, ציורים שונים וכו'. האם אפשר
לאחז מזה? או שיש בזה איזושהי בעיה הלכתית או
השקפתית?
אשמח לקבל את תשובתכם. תודה רבה ורפואה
שלמה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל נחמה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בזה העולם מתרבים כל הדמיונות להטעות ולשגע
בני-אדם, בפרט אלו קטני השכל והדעת, עליהם יכולים
לעבד מאד, ומשגעים אותם וכו', ולכן אני מכרח להגיד לך,
שהכל דמיון אחד גדול והכל הבלים, הן גרפולוגיה וכו', והן
שפת הגוף וכו', והן על-ידי ציורים, הפל הכל הבלים, ואין
לו שום שחר ומקור בקדושה וכו', וסתם עובדים על בני-אדם
להוציא מהם כסף, וכבר אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל

(שיחות-הר"ן, סימן ש'): כל מה שאתה רואה בעולם, כל מה שנמצא בעולם, הכל בשביל הבחירה והנפסיון.

ולכן אל תבלבלי את עצמך עם כל זה, אשר הכל הבלבלים, שאין להם שום שחר כלל, אנחנו קבלנו מרבנו ז"ל אמונה פשוטה בו יתברך, להאמין שהוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך, שאמרו חכמינו הקדושים (תלין ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם פן מכריזין עליו מלמעלה; שאדם אינו מקבל מפה קטנה באצבע קטנה, אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה. ועלינו להרגיל את עצמנו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא בשפת האם שלנו, וכל מה שמעיק ומציק לנו לספר רק אליו יתברך, וזו הצלת נפשות ממש, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספר לו יתברך כל מה שעובר עליו, הוא פבר לא צריך את כל החכמות והדמיונות המצויים היום בעולם, ומטעים את הבריות, עד שבני-אדם משתגעים מזה לגמרי.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תצד.

**לאחר שהתחנתתי נפלת לי לגמרי מהאמונת
חכמים שהיתה לי. למה זה קרה?**

שאלה:

מאת חן: שלום לכבוד הרב. לצערי הרב, לפני שהתחנתתי לא הייתי שומרת על עצמי, והייתי נכשלת בעברות, אבל היתה לי אמונת חכמים. אבל עכשו אחרי שהתחנתתי, נפלת לי לגמרי מאמונת החכמים שהיתה לי, ויש לי כמה קשיות עליכם. בגלל שאני מדברת עם בעלי ומספרת לו מה אני מרגישה, גם הוא נחלש באמונת חכמים. אני יודעת שזה לא טוב, אבל אני לא שולטת בזה. למה זה קורה לי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל חן תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב): מה שקשה קשיות על הצדיקים, זהו מכרח להיות. כי הצדיקים מתדמים ליוצרים, וכמו שקשה קשיות על השם יתברך, כמו-כן בהכרח שיהיה קשה קשיות על הצדיק, כי הוא מתדמה אליו יתברך, ובענין הקשיות שקשה על השם יתברך, מרגלא בפומיה רבנו ז"ל לומר: אדרבה, כך ראוי להיות דיקא, שיהיו קשיות על השם יתברך, וכך נאה ויפה לו יתברך לפי

גדלתו ורוממותו. כי מעצם גדלתו ורוממותו, שהוא מרומם מאד מדעתנו, על-כן בודאי אי אפשר שנבין ונשיג בשכלנו הנהגתו יתברך. ועל-כן בהכרח שיהיו עליו יתברך קשיות, כי כף נאה ויפה להבורא יתברך, שיהיה מרומם ונשא מדעתנו, שעל-ידי-זה קשה קשיות, ואם היתה הנהגתו כפי חיוב דעתנו, אם כן היתה, חס ושלום, דעתו כדעתנו, וזה פמובן לא יכול להיות, אזי יש קשיות הן על הקדוש-ברוך-הוא והן על הצדיקים המתדמים ליוצרים.

כל זמן שאדם שקוע בחשך וכו', ומרגיש את כאב עוונותיו וכו', ואף שלא יכול להתגבר עליהם וכו', עם כל זאת יען שלכל בר ישראל יש נשמה שהיא חלק אלוק מפעל, אזי היא מרגישה שחסר לה הרבה וכו', כי הנשמה מקוננת: מה אתך גופי העכור? לאיפה נפלת ונשלכת וכו', אזי הנשמה מחפשת תקון, והולכת ומסתובבת בין החכמים, כדי להגיע לאיזה תקון, כי המצפון הורס אותה, שחטאה בחטאים מגנים מאד, ואזי יש לה אמונת חכמים, כי מצד הנשמה היא מחפשת תקון, אבל תכף-ומיד כשמתחנתים ונכנסים באדם גאות וישות, אזי לאט לאט נדחה ממנו האמונה, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ה.): כל אדם שיש בו גסות הרוח, אמר הקדוש-ברוך-הוא אין אני והוא יכולין לדור בעולם; אזי לאט לאט נתרחק ממנו יתברך, עד שנכנסים בו קשיות וספקות עליו יתברך, וכמוכן גם על החכמים, וזה שאמר דוד המלך (תהלים נח): "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו", אם רואים שאחד שולח ידיו בחכמי ישראל, שהם נקראים שלמים, הוי ידוע, שזה בא מנאוף שחלל בריתו.

ולכן כשנאבדת מאדם אמונת חכמים, סימן שאין לו גם

אָמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כִּף כְּתוּב (שְׁמוֹת יד): "וַיֵּאֱמִינוּ
 בַּהוִי"ה וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְכִילֵתָא
 בְּשַׁלַּח): אִם בַּמֶּשֶׁה הָאֱמִינוּ קֵל וְחֹמֶר בַּהוִי"ה? בָּא זֶה לְלַמְדֵּךְ,
 שְׁכַל מִי שֶׁמֵּאֲמִין בְּרוּעָה נְאֻמָּן, כְּאֵלוּ מֵאֲמִין בְּמֵאֲמֵר מִי
 שֶׁאֲמַר וְהָיָה הָעוֹלָם; וְלִכֵּן אִם אָדָם אֵין לוֹ אָמוּנַת חֲכָמִים,
 סִימָן שֶׁאֵין לוֹ גַּם אָמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלִכֵּן מִי
 שֶׁשָּׁקוּעַ בְּנֵאוּף, אֵין לוֹ אָמוּנָה לֹא בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא
 בְּחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל.

יְכוּלִים לְחַיּוֹת שְׁבָעִים שָׁנָה בְּזֶה הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה נִדְמָה לוֹ
 שֵׁשׁ לוֹ אָמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִף הוּא חוֹלֵק עַל
 צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים הַדְּבָקִים בוֹ יְתִבְרֵךְ, וּלְבִסּוּף יוֹצְאִים מִזֶּה
 הָעוֹלָם, וְרוֹאִים שְׁחִיו בְּטַעוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, אֲבָל אַז כָּבַר יִהְיֶה
 מֵאַחַר, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

א' תצה.

**הָאִם מַעֲלַת הַהֲתַבּוּדוֹת בְּשַׁבַּת יוֹתֵר גְּבוּהָה
 מֵהַהֲתַבּוּדוֹת בְּיוֹם חַל?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת רוֹנָן: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַצְּדִיק.
 מֵהִי הַדְּרָךְ הַנִּכּוֹנָה לְהַתְּבוּד בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ? וְהָאִם
 הַהֲתַבּוּדוֹת בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהַהֲתַבּוּדוֹת
 בְּיוֹם חַל?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִׁי עָרַכְנוּ שְׁבֵת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי וְיַחֲדָי, ט"ו טבת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל רוֹנֵן, נִרוּ נְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אתה צריך לדעת, כי בשבת מאיר האור אין סוף ברוך הוא בלי שום לבושים, ולכן כל בר ישראל, יש לו הארה גדולה בשבת מצד נשמתו, שמרגישה בשבת אור אחר מששת ימי החל, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קנה), הלא גם בעל-הבית פשוט הוא שמח בשבת בהדגים והזויפיצא (בגד של שבת שקורין בעקטשע) שלו; הינו שבשבת אפלו אדם פשוט מאד גם-כן מרגיש התעלות, אבל אצלו השמחה וההתעלות היא במאכלי שבת שאוכל מה שאינו אוכל כל השבוע, וכן הולך עם בגד של שבת, שאינו הולך כל ימות השבוע, וזו שמחתו. נמצא, שבשבת כל אחד ואחד מרגיש איזו התעלות.

ולכן גם בתפלות וההתבודדות שהאדם מתפלל ומתבודד בשבת, מרגישים אז התעלות יותר גדולה מששת ימי השבוע, עם כל זאת אדם צריך להתבודד תמיד בין בחל ובין בשבת, ולא יסתכל על שום דבר, רק ירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כי כף אומר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קנד), שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה, ומשיח הרבה בינו לבין קונו, ואמר תהלים הרבה בפשיטות. ועל-ידי-זו דיקא הגיע למה שהגיע, ואמר: אם הייתי יודע שהשם יתברך יעשה ממני מה שאני עתה, דהינו

חדוש כְּנֶה, הִייתִי עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד מֵה שְׁעֵשִׁיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוֹמַר שֶׁהָיָה מְזַדְרָז כָּל-כֶּף בְּעִבּוּדְתוֹ, עַד שֶׁמָּה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה כְּלָה, הָיָה עוֹשֶׂה בְּיוֹם אֶחָד), וְהָיָה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל פְּרֹאֲסֵטִיק (פְּשִׁיטוֹת) בְּאֵמֶת, וְאָמַר אִי אִי פְּרֹאֲסֵטִיק. גַּם אָמַר, שֶׁדָּבַר עִם כַּמָּה צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וְאָמְרוּ גַם-כֵּן שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמַדְרָגָתְךָ, כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִין פְּרֹאֲסֵטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדְתְּךָ עִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּהַתְּבַדְּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

א' תצו.

אֲנִי לֹא מִצְלִיחָה לְהִגִּיעַ לְקֶשֶׁר שְׁמוּבִיל
לְנִשְׁוֹאִים, וְכָל שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים אֲנִי מִחְלִיפָה בּוֹ
זוג

שְׁאַלְהָ:

מֵאֵת לִיטַל: שְׁלוֹם.

אֲנִי רֹקֵה בַת עֲשָׂרִים וְתֵשַׁע, וְרוֹצֵה לְדַעַת מֵה לְגַבִּי הַזּוֹגִיּוֹת שְׁלִי. אֲנִי נִפְרָדַת מִגְּבֵר כָּל שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים, וְרוֹצֵה לְקַבֵּל עֲצָה וּבִרְכָּה לְזוֹגִיּוֹת שְׁתוּבִיל לְנִשְׁוֹאִים. תוֹדָה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם וְתַפְרֹדָה, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֶב-שַׁבַּת קִדְּשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדַי, ט"ו טבת
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לַיְטַל תַּחֲיִיה.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁפַחוּרָה צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל
עֲצֻמָּה וְכוּ', וְלְשֹׁמֵר עַל הַפְּכוּד הַעֲצָמִי וְכוּ', אֵין זֶה תַּכְלִית
לְהַחֲלִיף גְּבָרִים כְּמוֹ שְׁמַחֲלִיפִים גְּרַבִּים וְכוּ', בֵּת יִשְׂרָאֵל
צְרִיכָה לְהַתְנַהֵג בְּצַנִּיעוּת גְּדוּלָּה כְּרֵאוּי לְבַת מְלֶךְ בֵּתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא כְּמוֹ שֶׁהַכְּנִיסוּ בָּהֶם קְלוּת דַּעַת
וְהַפְּקָרוּת וְכוּ'.

בְּעֵינַי מְצִיאת הַזּוּוּג לְרוּק אוֹ לְרוּקָה, אֲנִי רָגִיל לִזְמֹר
וְלִכְתֹּב מַה שְּׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סג): נַחוּת דִּרְגָּא
וְנִסְיב אִיתְתָּא; אֶת צְרִיכָה לְרַדֵּת מִדְּרָגָה, וְאִזּוּ תִּמְצָא אֶת
הַזּוּוּג שְׁלֶךְ, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלל בַּחוּרָה הִיא גְּאוּתְנִית וְכוּ', וְלֹא
מִתְאִים לָהּ לְקַחַת אֶת זֶה אוֹ אֶת זֶה וְכוּ', אֲנִי הִכִּי חֲכָמָה וְהִכִּי
יָפָה וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה? אוֹ אֲנִי הִכִּי חֲכָמָה וְהִכִּי יָפָה וְהִכִּי
מִשְׁפָּלַת וְכוּ', אֶקַּח אֶת זֶה? וְהִיא מְסִתּוּבָבַת וּמְחַפֶּשֶׁת אֶת
הַבֶּן-זוּג שְׁלָהּ כְּפִי הַדְּמִיוֹן שְׁנֹכְנֵס בָּהּ כְּאִלוּ מִי יוֹדֵעַ מַה הִיא?
וְהִיא רוּצָה שְׁיָבוּא אֵלֶיהָ זּוּוּג מִשְׁהוּ שְׁעֵדִין לֹא נִבְרָא וְכוּ',
וְעַל-יְדֵי-זֶה מְחַפֶּשֶׁת וְכוּ', וּמְסִתּוּבָבַת וְיוֹצֵאת לְפָגִישׁוֹת פֶּן
וְאוּלַי אֲמַצָּא אֶת בְּחִיר לְבָבִי שְׁיָבוּא אֵלַי עַל סוּס לְבֶן עִם
שָׁקִים מְלֵאִין כֶּסֶף וְכוּ', וּבִשְׁבִיל זֶה הַבַּחוּרָה מְחַפָּה עַד שְׁיִוָּלַד
זּוּוּג כְּזֶה, וּבֵין כֶּף הִיא לֹא קוֹלָטַת, שֶׁהַזְּמַן לֹא מְחַפָּה, כְּמֵאֲמַר
הַחֲכָם: "הַזְּהַר מִן הַזְּמַן, כִּי הוּא אוֹיֵב רַע מְאֹד", עַד שְׁתּוֹפֶסֶת
אֶת עֲצֻמָּה וְרוּאָה שֶׁהִיא כְּבָר בְּגִיל שְׁלִשִׁים, וּמַה עוֹשִׂים

שו"ת א' תצו ברסלב קעא

עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים, ונותנים לנו עצה (במות סג.): נחות דרגא ונסיב איתתא; תרדי מדרגה, ואל תחזיקי מעצמך כל-כף גדולה וכו', ואז תמצאי בקלות בן-זוג שיתאים לך.

ולכן את צריכה כבר להחליט פעם ולתמיד, ולהתישב בדעתך, סוף כל סוף הגעת כבר לגיל עשרים ותשע, ואם לא תתפשרי, לא יקח הרבה זמן שתהיי בת שלשים ותשע וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכי לישוב הדעת, ותחליטי להתחתן, ואז תראי שתמצאי תכף-ומיד את בן זוגך.

המאחל לך שבת שלום...

א' תצו.

למרות שאני משקיע כסף בפרסום העסק שלי,
וקובע עתים לתורה, אין לי הצלחה

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד אדוננו מורנו ורבנו מוהרא"ש שליט"א.

אני אופטיקאי עצמאי, והפרנסה שלי קשה מאד, אני מרגיש איזו שהיא חסימה. אני עושה פרסומות בכל מיני מקומות, כדי לפרסם את העסק, וגם קובע עתים לתורה עם חברותא, אבל למרות הכל אני לא מצליח. למה? ומה עלי לעשות כדי להצליח?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבָּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וִיחִי, ט"ו טַבַּח
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַעֲקֹב, נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנֶכֶדֶךָ קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֹחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי
שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תָּמִיד, עַל־יְדִי־זָה הוּא מַצְלִיחַ.

וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתְךָ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
כִּי הַשָּׁמַיִם שָׁל פְּרֻנְסָה שֶׁהוּא חַת"ךָ הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה):
פּוֹתַח' אֶת' יְדִיךָ', יוֹצֵא גַם מִפְּסוּק (דְּבָרִים טז, טז): וְהִיִּית' אִיךָ'
שְׂמֵחַ; וְלָכֵן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן אֶתָּה צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת מְאֹד
מְאֹד בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמֹחַ אֶת עַצְמְךָ, וְאִךָ שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂמֵאֹד
מְאֹד קָשָׁה לָךְ, וּמְרִים לָךְ הַחַיִּים מִמּוֹת, עִם כָּל זֹאת עִם
עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְאָגוֹת לֹא תָבוֹא לְשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא תִסְתַּבֵּר
יוֹתֵר. וְלָכֵן הַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן — רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִם
תֹּאמַר: בְּמָה יֵשׁ לִי לְשִׂמְחָה? הֲרֵי אֲנִי עָנִי וְאֲבִיוֹן וּמְלֵא
חֻבוֹת? אֲלֵא דַע לָךְ, שְׂחַכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מ"א):
אֵין עָנִי אֲלֵא מִדַּעַת; עַקֵּר הָעֲנִיּוֹת תְּלוּי בְּחֶסֶד וְדַעַת, כִּי
הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי, שְׂמֵאֲמִין שְׂאֵין בְּלַעֲדֵי וְיִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרַחֲמִים, בְּצַדֵּק וּבִמְשֻׁפֵּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה
מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמֵּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדֵי כִּף שְׂאֲמְרוּ
חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין ג'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה
אֲלֵא אִם־כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; שְׂאָדָם אֵינוֹ מְקַבֵּל מִכָּה
קִטְנָה בְּאֲצַבְעַ קִטְנָה, אִם לֹא מְכַרְיִזִין עַל זֶה קֹדֶם מִלְמַעְלָה,
הָאָדָם הַזֶּה הוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת

ממון, סימן פג) : אמונה הוא טוב לפרנסה.

ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי, ושל א עשני גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתח לך כל צנורי השפע והפרנסה.

תראה לבדק את המזוזות שבחנות שלך, וכן תראה שתהיה שם קפה של צדקה, ותכניס בכל יום כמה פרוטות לצדקה, וכשתפתח את החנות, תתפלל אליו יתברך, שבחנות הזו תהיה הצלחה גדולה מאד, וכשאתה סוגר את החנות, תן תודה להקדוש-ברוך-הוא על מה שנתן לך היום, וכך תעשה כל יום ויום, וכן באמצע היום תתפלל תפלה קצרה להקדוש-ברוך-הוא, שהחנות תהיה צנור של שפע, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום...

א' תצח.

בתחלת הנשואים בעלי היה איש טוב, אבל מאז שהתמכר לאינטרנט, חיי המשפחה נהרסו לגמרי

שאלה:

מיאת לימור: לכבוד מוהרא"ש שליט"א שלום וברכה. אני זקוקה לעזרה מהצדיק בדחיפות. אני נשואה כמה שנים, ובתחלת הנשואים בעלי היה איש טוב, אך לפני תשע שנים הוא התחיל לגלש באינטרנט, ומאז חיי נהרסו, הוא מכור לזה, וסבך אותי ואת משפחתו בחובות כבדים. אני מרגישה על סף התמוטטות וכל המשפחה שלו ממש כועסים. בגלל החובות שהוא סבך אותנו, עומדים לפנות אותנו מהבית.

בנוסף לזה הוא נעלם לפעמים, ומשקר לי שהוא הולך למקומות אחרים, אני חושבת שהוא בוגד בי, אבל לא בטוחה.

בבקשה מוהרא"ש, אני זקוקה לעצה מה לעשות, האם יש עוד תקנה שהוא יחזר לעצמו? האם יש טעם לנסות בכלל? ומה לעשות עם הבית, האם למכור אותו? אני מפחדת שאם אעזב אותו, הוא יתנקם בי ובילדים. מחכה לתשובה בדחיפות, תודה רבה לצדיק ורפואה שלמה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לַיְמוֹר תַּחֲנִיהַ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּתְאַוְּרִי בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, אֲשֶׁר אֵין מִדָּה יוֹתֵר יָפֵה מִזֶּה, וְאֶפְלוּ שְׁנֵה בֵּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, זְכָרִי מֵה שְׁאֵמֵר הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פָּרָק ה'): לְפֹנֶם צַעֲרָא אֲגֵרָא; וְדַעֵי לָךְ, כְּשֶׁאֲשֶׁה עוֹצֵרֶת עֲצָמָה לֹא לְכַעַס וְכוּ', בְּזֵה אֶפְלוּ שֶׁהִיא נִמְצָאֵת בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת וְכוּ', הִיא עוֹלָה עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהִיא בְּטֵלָה לְגַמְרִי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְלֹא לְהַפְגִּס בְּכַעַס, שֶׁבְּדַרְךָ כָּלֵל בֵּא מְגֵאוֹת וַיְשׁוּת, אֲשֶׁה צְרִיכָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָה וְכֹל כְּלָה אֵלָיו יתְבַרֵךְ, וְשֵׁלֵא תִהְיֶה לָּהּ שׁוּם תַּרְעֻמַּת עַל בַּעֲלָהּ, כִּי הָאֲשֶׁה הִיא חֶלֶק מִבַּעֲלָהּ, כְּמוֹ שֶׁפִּתּוּב (בְּרֵאשִׁית ב, כג): "עֲצָם מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה, כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת".

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאֲשֶׁה שֶׁקִּנְתָּה לְעֲצָמָה אֶת מִדַּת הַסְּבָלָנוּת לְגַבֵּי בַּעֲלָהּ וְכוּ', וּמוֹחֶלֶת לוֹ עַל הַכֹּל, וּמִתְחַזְּקִים לְאַהֲב אָחָד אֶת הַשְּׂנִי, שְׂאֵז הַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּתוֹךְ הַבֵּית.

בְּעֵינֵי מֵה שֶׁקוֹרָה בְּבֵית וְכוּ', אֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, הַיּוֹם יֵשׁ בַּעוֹלָם קְלָפָה עֲצוּמָה שֶׁכּוֹבֶשֶׁת אֶת כָּל חֶלְקָה טוֹבָה, וּמְקַרְרֶת אֶת הָאָמוּנָה וְאֶת הַיִּרְאָת שָׁמַיִם מִבְּר יִשְׂרָאֵל, וּמְכַנְיֶסָה בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְהוּא הַפְּלִי מִשְׁחִית הַנִּקְרָא אֵינְטֶרְנֵט, אֵיפּוֹד, בְּלִקְבְּרִי וְכוּ', וְכֹל מֵינֵי כְּלֵי מִשְׁחִית

הדומים זה לזה וכו', שבהם יכולים לראות כל מיני שקוץ, תעוב, ערם וזהו, ויכולים להתכתב עם כל מיני מפקרות וכו', עד שעל-ידי-זה מאמללים את עצמם וכו', ואת הילדים וכו', עד שבאים לגרושין, רחמנא לצלן.

ולכן העקר ראוי לפעל אצל בעלך, שיזרק מהבית את המחשב שמחבר לאינטרנט, או אייפוד, או בלקברי, פי פף אָמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה.): אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות; ואמר החכם: "אין חוצץ בפני התאוה פעצימת העינים"; ואמר "אין לך איבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך, שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב אינטרנט בבית, ואף שזה נדמה פאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו, רחמנא לישזבן, ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב אינטרנט, פי זה הורס את כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול, רחמנא לישזבן.

ולכן אשרי מי שמבער את החמץ הזה מביתו, ואז השכינה תשמר עליו.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שתראי את המכתב הזה לבעלך, ותשלימו ביניכם, ותחזר האהבה וההבנה ההדדית אצלכם, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

א' תצט.

**האם יש ענין לא להוציא את התינוק מהבית
ארבעים יום אחרי הלדה?**

שאלה:

מאת מיטל: לכבוד קדשת הצדיק שלום וברכה. יהי רצון, שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לכם רפואה שלמה ובריאות איתנה, אמן בן יהי רצון.
האם יש ענין לא להוציא תינוק מהבית לאחר הלדה ארבעים יום, או שזה רק מנהג? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותפלה, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מיטל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על התפלות והאחולים, וכל המברך מתברך מפי אל עליון.

יש מקומות שנוהגים לא להוציא את התינוק מהבית אחר הלדה וכו', אבל זה רק מנהג והרב לא מתנהגים ככה, ויאחז כל אחד דרכו וכו'.

העקר שיהיה לכם רב נחת הקדשה מכל יוצאי חלציקם, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

אשרי האיש והאשה שיש ביניהם שלום-בית ואהבה גדולה, והבנה הדדית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה

קעה שו"ת א' תק ברסלב

(י.): איש ואשה זכו — שכינה ביניהן; ואמרו (ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה ח'): אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת — שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י. ז) שמו של הקדוש-ברוך-הוא; ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום...

א' תק.

אני מתחזק בתורה, ויש לי רק בעיה אחת: אני לא מצליח לשמור את הברית

שאלה:

מאת אבי: שלום.

אני מתחזק בתורה, ויש לי רק בעיה אחת, שאני לא יכול להפסיק לפגם בברית. אשמח אם תוכלו לעזור לי, ולהדריך אותי איך להפסיק. תודה רבה ויישר כח!

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אָבִי, נָרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אִין עוֹד דְּבַר שְׁמַכְנִיס אֶת הָאָדָם בְּפָגַם הַבְּרִית כְּמוֹ הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּפֵאוֹן, וְכַךְ אָמַר רַבְּנוּ יו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רִיד), שֶׁהַקְּלָפָה הַמַּחְטָאֵת אֶת הָאָדָם בַּחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל פְּגָם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, נִקְרָאת עַל שֵׁם יְלָלָה, שְׁמַכְנִיסָה בְּאָדָם עֲצָבוֹת עֲמָקָה.

וְלִכֵּן פְּדִי לְהַנְצִיל מֵהַחֲטָא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, מְכַרְחִים לְהַכְרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל הַפְּחוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְלִשְׂמַח עִם כָּל הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, כִּי שִׁמְחָה מַצְלֵת מֵהַחֲטָא הַמְּגַנָּה שֶׁל פְּגָם-הַבְּרִית, שְׁמֻטְמָטִים אֶת הַמַּח וְהַשְּׂכָל, כִּי מִי שֶׁנִּכְשָׁל בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבִרְצִיחָה, וְהוּא תָּמִיד מְמַרְמֵר וּמְדַבֵּא וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ סְפָקוֹת בְּאִמוּנָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְחוֹלֵק עַל חֲכָמִים וְצַדִּיקִים וּמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם וְכוּ' וְכוּ'.

וְלִכֵּן עֲצָה לְהַנְצִיל מִפְּגָם-הַבְּרִית — רַק שִׁמְחָה, וְעַל-כֵּן חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה. וְעַקֵּר הַשִּׁמְחָה הִיא שִׁמְחַת הַמְּצוּוֹת. וְרַבְּנוּ יו"ל אָמַר (סְפָר־הַמְּדוּת, אוֹת שִׁמְחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּוֹה בְּשִׁמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹקָיו; וְצָרִיכִים הֵרְבֵה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל שִׁמְחָה, כִּי שִׁמְחָה הִיא אוֹר כָּל-כָּף גְּדוֹל, שְׂאִי אֶפְשָׁר לְקַבְּלוֹ, אֲלֵא עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם:

רבונו של עולם, חוס וְחמל עלי, וזכני להיות בשמחה תמיד, ואזפה לרקוד מרב שמחה, שהשמחה תעבר דרך רמ"ח איברי ושס"ה גידי, ואזפה להרגיש את אמתת מציאותך יתברך, שאתה נמצא ואין בלעדך נמצא, ורק בשביל זה נבראתי, וירדה נשמתי אל העולם הגשמי והחמרי הזה, הפל כדי שאזפה להכיר אותך מכל פרט מפרטי הבריאה, אבל אתה יודע שפגמתי במחשבה, בדבור ובמעשה, שעל-ידי-זה נמשכת עלי עצבות ועצלות, שמשם נמשכים עלי כל הצרות והדינים והעניות והדחקות. ולכן אבי שבשמים, חוס וְחמל עלי, שאזפה לנתק את עצמי מגשמיותי, ואזפה להיות רק בשמחה, ואשמח את עצמי, וכן אזפה לשמח את אחרים, אשר אין עוד מצוה יותר גדולה מזו מלחזק שבורי לב, ותן בלבי שמחה, שאוכל לשמח בעצמי עם נקדת יהדותי, וכן אוכל לשמח את כל בר ישראל כל ימי חיי, עד היום שאצטרף לעזוב את זה העולם, וגם אז אזפה להפלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואחזר אל שרשי הנצחי אמן סלה.

כך תתפלל כל יום, וזה יועיל לך מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום...

א' תקא.

מה עלי לעשות בימי השׁוֹבְבִי"ם, כְּדֵי לְזַכּוֹת
לְתַקוֹן הַבְּרִית?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְצַדִּיק.
אֲשׁוּמַח מְאֹד אִם הַצַּדִּיק יִתֵּן לִי הַנְּהַגוֹת כִּי־צַד לְנַהֵג בְּיָמֵי
הַשׁוֹבְבִי"ם הַבָּאִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כְּדֵי שְׂאֲזַכֶּה לְתַקוֹן
הַבְּרִית. תּוֹדָה עַל הַכֹּל.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ז טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יִשְׂרָאֵל, נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אַרְבָּעִים יוֹם הָאֵלוּ נִקְרְאִים יְמֵי שׁוֹבְבִי"ם, שְׁזָה רֵאשִׁי
תְּבוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת שְׁקוֹרְאִים מְגֻלוֹת מְצֻרִים, וּמִי־צִיֵּאת מְצֻרִים,
וְשֶׁהֲלָכוּ בְּמִדְבָּר, עַד שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, שׁוֹבְבִי"ם
זֶה רֵאשִׁי תְּבוֹת: שְׁמוֹת וְאֵרָא ב'א ב'שֵׁלַח י'תָרוּ מ'שְׁפָטִים,
וְאָמַר הָאֲרִיז"ל, שְׁבִימִים אֵלוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת מַה שְׂאָדָם
פָּגַם בְּפִגְם־הַבְּרִית, כִּי אָדָם הָרֵאשׁוֹן פָּרַשׁ מֵאֲשֶׁתוֹ ק"ל שָׁנִים,
וְנִכְשַׁל בְּטַפּוֹת זָרַע לְבִטְלָה, וְעַל־יְדִי־זֶה הִצְרָכּוֹ לְרַדֵּת
לְמְצֻרִים, וְלַעֲבֹר אֶת כָּל הַסִּבָּל שְׁסֻבְּלוֹנוּ בְּמְצֻרִים, וְהַכֹּל הָיָה
נְשִׁמוֹת לְרַבְּבוֹת רַבְּבוֹת, שֶׁהֵן מְטַפּוֹת זָרַע לְבִטְלָה שֶׁל אָדָם
הָרֵאשׁוֹן. וְלָכֵן הִצְרָכּוֹ לַעֲבֹר אֶת קָשֵׁי הַשְּׁעָבוּד בְּמְצֻרִים, כְּדֵי
לְתַקֵּן אֶת זֶה, עַד שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה, שְׁזָה הִיָּה הַתַּקוֹן, וְלָכֵן

בְּכָל שָׁנָה כְּשֶׁקוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת הָאֵלוֹ, אַרְבָּעִים יוֹם הָאֵלוֹ
מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׂאֵדָם פָּגַם.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), שְׁתֵּהֲלִים
מְסֻגָּל לְתַשׁוּבָה, וּמִי שְׂרוּצָה לְזָכוֹת לְתַשׁוּבָה, יִהְיֶה רָגִיל
בְּאֻמֵּי־תִהְלִים. וְהֵנָּה כָּל אֶחָד רוּצָה לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, אָבֵל
לֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה, יֵשׁ אֶחָד שְׂאִין לוֹ
הַתְּעוֹרְרוֹת כָּלֵל לְתַשׁוּבָה, וְאִפְלוּ מִי שְׂיֵשׁ לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת
לְתַשׁוּבָה, אֵינּוּ זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל הָאוֹת וְהַשְּׁעַר שֶׁל תַּשׁוּבָה
הַשְּׂיָף לוֹ, וְאִפְלוּ אִם מִגִּיעַ לְשֵׁם, יְכוּל לְהִיּוֹת שֶׁהַשְּׁעַר שֶׁל
תַּשׁוּבָה סָגוּר, וּמִחֲמַת כָּל זֶה אֵין הָאָדָם זוֹכֵה לְתַשׁוּבָה,
וְעַל-יְדֵי אֻמֵּי־תִהְלִים, אִפְלוּ מִי שְׂאִין לוֹ שׁוּם הַתְּעוֹרְרוֹת
לְתַשׁוּבָה, הוּא מִתְעוֹרָר לַעֲשׂוֹת תַּשׁוּבָה, וְגַם זוֹכֵה עַל-יְדֵי-זֶה
לְהִגִּיעַ אֶל הַשְּׁעַר וְהָאוֹת הַשְּׂיָף לוֹ, וְלִפְתָּח הַשְּׁעַר. נִמְצָא,
שְׁזוֹכֵה עַל-יְדֵי תִהְלִים לַעֲשׂוֹת תַּשׁוּבָה. וְדוּד הַמְּלֶךְ כָּתַב אֶת
הַתִּהְלִים בְּרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ כְּזֶה, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי מֵהַ
שְׁהוּא, יְכוּל לְמַצֵּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ סֵפֶר הַתִּהְלִים, וְלְזָכוֹת
לְתַשׁוּבָה עַל-יְדֵי אֻמֵּי־תִהְלִים.

וְהֵנָּה מוֹהַר"ן ת"ז ז"ל הֵיךְ רָגִיל לוֹמַר בְּכָל יוֹם "יוֹם
תִּהְלִים", אָבֵל שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה הוּא אָמַר פְּעָמִים אֶת
הַיּוֹם: א. יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם. ב. יְמֵי הַסְּפִירָה. ג. יְמֵי אֱלוֹל. וְיַעַן
שְׂיֵשׁ ק"ג מְזֻמְרֵי תִהְלִים, וּפְעָמִים הֵם כְּמִסְפַּר כַּפָּר, וְלִכְּנֹן
דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד לוֹמַר בְּיְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם כָּל יוֹם "יוֹם תִּהְלִים",
כְּדֵי שְׂיִסִּים לְכָל הַפְּחוֹת פְּעַם אַחַת סֵפֶר תִּהְלִים שְׁמֻסְגָּל
לְתַשׁוּבָה.

לוֹמַר תְּקוּנֵי זֶהר מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּל לְהַנְשָׁמָה, וְלִכְּנֹן מֵהַ
טוֹב וּמֵהַ נְעִים, אִם בְּאַרְבָּעִים יְמֵי שׁוֹבְבֵי"ם זוֹכִים לְסִים אֶת

התקוני זהר, שמוזכר את הנפש מפל מיני חלדה, וזה כמו מרחץ להנשמה, ולכן מה נפלא כשאדם זוכה לסיים בימי שובבי"ם וכן בימי ספירת העמר את התקוני זהר. ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן, סימן קכז), שמה שנוהגים לומר תקונים באלול, שהנגון של התקונים וגם החלישות הלב שיש לכל אחד אז, מאחר שכל אחד מתאחר אז בבית המדרש יותר מרגילותו, מפל זה נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה, הרי שלף לפניך מעלת אמירת תקוני זהר. ורבנו ז"ל היה רגיל בזה כל השנה, אפלו שלא בימי אלול.

להרבות בלמוד משניות בימים אלו, זה דבר גדול מאד מאד, כי משנה אותיות נשמ"ה, שמוזכרת את הנשמה מפל מיני חלדה שנדבקו בה. ולכן אשרי מי שזוכה לסיים ששה סדרי משנה במשך ארבעים יום של ימי שובבי"ם.

והעולה על הכל — להקפיד להתפלל במגן דיקא את השלש תפלות: שחרית, מנחה, ערבית, שנה תקון גדול מאד, שאדם זוכה לומר 'אמן' יהא שמייה רבא', קדשה וברכו וכו' וכו'. ואמרו חכמינו הקדושים (לקוט בלק, רמז תשעא): מה נחלים הללו בני אדם יורדין לתוכן כשהן טמאין, וטובלין ועולין טהורין, כף בתי כנסיות ובתי מדרשות, בני-אדם נכנסין לתוכן כשהם מלאים עוונות, ויוצאים מלאים מצוות.

וכן צריכים להקפיד לתן בכל יום כמה פרוטות לצדקה, כי כף אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד): צדקה היא תקון הברית, פי פגם הברית הוא, כי הוא היה צריך להשפיע בקדשה למקום שצריך להשפיע, והוא סלק ההשפעה משם, והמשיכה, חס ושלום, למקום אחר, ועל-פני התקון על-ידי

קפד שו"ת א' תקב בְּרִסְלָב

הצדקה, שעל-ידי-זה חוזר ומשפיע אל הקדשה, ועל-ידי-זה נתקן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקב.

בזמן שאני לומד תורה, עולות לי מחשבות של גאווה. כיצד אפטר גם ללמד תורה וגם לזכות לענוה?

שאלה:

מאת גיא: לכבוד הרב הצדיק שליט"א. ה' יתן לך רפואה שלמה ותמשיך לחזק אותנו.

התחלתי ללמד בכל יום קצת מהספר 'אשר בנחל' וזה מסויד ומסוזק ומעודד אותי ממש, ונותן לי תקווה. התפללתי עבורך בציון האדמו"ר מצאנז — רבי יקותיאל יהודה זיע"א, ובקשתי שהקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה.

בבר תקופה שאני לומד מסכת ראש השנה, ואני מתבייש להגיד, וגם אמרתי את זה לה', אבל לפעמים תוך כדי למוד עולות לי מחשבות של גאווה, שאני עומד לסיים מסכת, ויתנו לי כבוד וכי'. ובאמת כבוד הרב, שאין אני רוצה בכל זה, ואני יודע שאחד הענשים הכי קשים זה פרסום, והצדיקים האמתיים ברחו מכל זה, אבל לפעמים צפות לי מחשבות כאלו

שו"ת א' תקב ברסלב קפה

שֶׁל גְּאוּה, כְּמוֹ גְּאוּה טְמוּנָה שֵׁישׁ בִּי, שְׁעוּלָה דּוֹקָא
בְּשַׁעַת הַלְמוּד.

הַשְּׁכָל יוֹדֵעַ, שְׁגֵאוּה הִיא דְּבַר מְקַלְקֵל מְאֹד, אֲבָל הַלֵּב
בְּנִרְאָה רְחוּק הִרְבֵּה. זֶה לֹא שְׁאֵנִי צְדִיק, אֲנִי מִמֶּשׁ לֹא,
אֲנִי בַעַל תְּשׁוּבָה שְׁנֵתִים וּקְצַת. לְפַעְמִים אֲנִי צוֹעֵק לֵה'
בְּאֲמִצֵּעַ הַלְמוּד, שְׁלֹא אֶלְמַד בְּשִׁבִיל לְהִתְקַרָּא רַבִּי, אֲבָל
לְפַעְמִים הַמְּחַשְׁבוֹת הָאֵלוּ בָּאוֹת.

רַבְּנּוּ אוֹמְרִי, שְׁגֵאוּה וְנֵאוּף תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, אֲנִי יוֹדֵעַ
שְׁאִין לִי טְהָרַת הַמְּחַשְׁבָּה לְגַמְרִי, וְעַדִּין זְכוּרֹנוֹת מִהָעֶבֶר
בָּאִים לִי לְפַעְמִים, אֲבָל בְּאֵמַת הָרַב, שֵׁישׁ לִי רְצוֹן לֹא
לְהִיּוֹת גְּאוּתָן, וְלְהִיּוֹת עֲנִי, וְלְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר שְׁמֻקְרָב
לְצַדִּיקִים וּבִפְרֻט לְרַבְּנּוּ.

אֲנִי לוֹמַד לְבַד בְּלִילָה אַחֲרֵי שְׁאֲשֵׁתִי נִרְדְּמָת, לְמָה יֵשׁ
לִי אֵת הַתְּחוּשָׁה שְׁאֵנִי צְרִיף לְעֲשׂוֹת רֶשֶׁם עַל מִיִּשְׁהוּ?
רַבְּנּוּ אוֹמְרִי שְׁאֵת הַשְּׁפִלוּת מְקַבְּלִים עַל-יַדֵּי הַתְּקַרְבוֹת
לְצַדִּיקִים. אוּלַי אֲנִי פְּשוֹט רְחוּק. כִּי־צַד אֶפְשָׁר גַּם לְלַמֵּד
תּוֹרָה וְגַם לְזַכּוֹת לְעֲנֹהָ?

תשובה:

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר שְׁמוֹת, י"ז טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל גֵּיא, נִרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל הַתְּפִלוֹת שֶׁהִתְפַּלַּלְתָּ עֲבוּרֵי, וְתִמְשִׁיף
לְהִתְפַּלֵּל, וְאוּדָה לְךָ מְאֹד.

אֲשְׁרִיף וְאֲשְׁרֵי חֵלְקֶךָ, שְׁאֲתָה לוֹמַד מְסַכֵּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה,
וְהִיִּיתִי מִיַּעַץ לְךָ שְׁתַּחֲזֹר עַל הַמְּסַכְּתָא הַזֹּאת מֵאָה פְּעָמִים
וְאַחַת, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי אִם מוֹשֵׁף אוֹתְךָ לְלַמֵּד
אֵת הַמְּסַכְּתָא הַזֹּאת, הֲרִי זֶה תְּקוּנָךְ, וְתַחֲזֹר עַל זֶה מֵאָה פְּעָמִים
וְאַחַת.

בְּעֵינַי גְּאוֹת וְעֵנְוָה וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, שְׂזוּ בּוֹשָׁה מְאֹד מְאֹד
 לְדַבֵּר מִגְּאוֹה וְכוּ', אָדָם חָטָא בְּכָל מִינֵי חַטָּאִים שְׁבַע עוֹלָם,
 רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעָשָׂה כָּל מִינֵי מַעֲשִׂים מְגִנִּים וְכוּ', אֵיךְ
 נִכְנָסָה לוֹ אֶפְלוּ מִחֻשְׁבָּה שֶׁל גְּאוֹה, וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת גְּאוֹה, סִימָן לֵד): גְּאוֹה בָּא עַל-יַדֵּי שְׁלֹא תִקְנַת חַטָּאת נְעוּרִים;
 וְעַכְשָׁו (מִשְׁלֵי כ, ט) "מִי יֹאמֵר זְכִיתִי לְבִי טְהַרְתִּי מִחַטָּאתֵי".

וְלָכֵן זֶה בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה אֶפְלוּ לְדַבֵּר שְׁנִכְנָסוּ בּוֹ מִחֻשְׁבוֹת
 שֶׁל גְּאוֹת וְכוּ', זֶה סֵתֵם לִיצְנוּת, אָדָם שֶׁעָשָׂה אֶת כָּל הַעֲבֵרוֹת
 שְׁבַע עוֹלָם, פָּגַם בְּבְרִיתוֹ וְכוּ', וְעַדִּין יֵשׁ לוֹ מִחֻשְׁבוֹת אֲנִי
 וְאֶפְסִי עוֹד? ! וְלָכֵן אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוֹה, סִימָן כו):
 עַל-יַדֵּי אֲמוּנָה יִהְיֶה לָּךְ כַּח לְשֹׁבֵר אֶת עֲצָמֶיךָ מִגְּאוֹה, וְתִמְשַׁל
 עַל מִדַּת הַגְּאוֹה; אָדָם צָרִיךְ לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
 מְצִיאוֹת בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא,
 וְדַבֵּר גְּדוֹל וְדַבֵּר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֵלָא בְּהַשְׁגַּחַת
 הַמְּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְכִשְׁאָדָם מִחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ, שְׁמָלָא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, אִזְ נִתְבַטְּלַת מִמֶּנּוּ הַיִּשּׁוֹת וְהַגְּאוֹת לְגַמְרִי, כִּי הָרִי רַק
 הוּא יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעְדָּיו נִמְצָא. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה ה.): כָּל אָדָם שְׂיֵשׁ בּוֹ גְּסוֹת הַרוּחַ, אָמַר
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר בְּעוֹלָם; הָרִי
 שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, כִּשְׁאָדָם אוֹחֵז מַעֲצָמוֹ, הוּא מְסַלֵּק אֶת הַשְּׂכִינָה
 מִמֶּנּוּ.

וְלָכֵן צָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד רַק אֶת אֲמַתַּת
 מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמִּילָא תִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַגְּאוֹה.
 וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוֹה, סִימָן יח): סְגֻלָּה לְגְּאוֹה —
 שְׂיִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁמַיִם; וְעַל זֶה אוֹמֵר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה מ, כו): "שְׂאוּ
 מְרוֹם עֵינֵיכֶם, וּרְאוּ מִי בָּרָא אֱלֹהִים, הַמּוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם
 לְכֹלֵם בְּשֵׁם יְקָרָא מְרַב אוֹנִים וְאִמִּין כַּח אִישׁ לֹא נַעֲדָר",

כְּשֶׁאָדָם רַק מִסְתַּכֵּל עַל הַשָּׁמַיִם, וְרוֹאֶה אֶת הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ
וְהַכּוֹכָבִים שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵם אֵין סוּף בְּלִי סֹפֶר
כָּלֵל וְכוּ', וְאֵיךְ יָכוֹל לְהַכְנִס בְּאָדָם יִשׁוּת וְגֵאוּת?!

וְלָכֵן כֵּלֶךְ מִדְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', כִּי הַדְּמִיוֹן יָכוֹל לְהִרְסֵם אֶת
הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי שבת, פֶּרֶק
יד, הִלְכָה ג') עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ז'): "וְהִסִּיר הַנְּיָ"ה מִמֶּךָ כָּל חֲלִי"
— זֶה רַעֲיוֹן, דָּאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (שם כח): "וְנָתַן עַל בְּרוֹזַל עַל
צִוְאַרְךָ" — זֶה רַעֲיוֹן, הֵינּוּ מַה זֶה הָעַל הַכִּי קָשָׁה שֶׁל הָאָדָם?
זֶה הִרְעִינוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתוֹ, כִּי מֵרַב עֲוֹנוֹתָיו
וּבִפְרֹט שֶׁל פְּגָם-הַבְּרִית, הוּא נִמְצָא בְּלַחֲץ תְּדִירֵי, וּמְדַמְּנִין
לְעַצְמוֹ כָּל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְכוּ', וְשֶׁל פְּחָדִים וְכוּ',
מַה יַּעֲשֶׂה לוֹ זֶה? וּמַה יַּעֲשֶׂה לוֹ הַהוּא? וּבִאֲמַת אָדָם רוֹדֵף
אֶת עַצְמוֹ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאֲחֵרִים רוֹדְפִים אוֹתוֹ, כִּי מִי שֶׁתְּמִיד
רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּמִשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּתוֹךְ מַח-מַחְשָׁבָתוֹ, אֲזִי מִתְפַּטֵּר מִכָּל אֵלוֹ הַרְעִינוֹת
וְהַדְּמִיוֹנוֹת, וְנַעֲשֶׂה בֶן חוֹרִין אֲמַתִּי, וְאֵין עָלָיו שׁוֹם עַל.

הַעֲקָר תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד שְׂיִהְיֶה לְךָ שְׁלוֹם-בַּיִת,
וְשֶׁאֲשַׁתֵּף תִּרְאֶה אוֹתְךָ לוֹמֵד בְּכָל יוֹם, וְתִחַזֵּר עַל מִסְכַּת רֹאשׁ
הַשָּׁנָה מֵאֵה פְּעָמִים וְאַחַת, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלְתִּי שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעִדְךָ, שְׂתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקג.

**שְׁנֵי הַקְּשָׁרִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהָיוּ לִי, הַשְּׂאִירוֹ
אוֹתִי פְּגוּעָה וְכְאוּבָה, וְאַנִּי מְרַגֵּשָׁה שֶׁאֵין לִי
בְּשִׁבִיל מַה לְחַיּוֹת**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלִי: שְׁלוֹם.

יֵשׁ לִי שְׂאֵלָה בְּנוֹשֵׂא שְׂדוּכִים.

אֲנִי גְרוּשָׁה בֵּת שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע עִם יָלֵד, וְנִמְצָאת כְּבָר
שְׁלֹשׁ שָׁנִים בְּשְׂדוּכִים. שְׁנֵי הַקְּשָׁרִים הָאֲחֵרוֹנִים הַשְּׂאִירוֹ
אוֹתִי פְּגוּעָה וְכְאוּבָה מְאֹד. הָאֶחָד שֶׁקָּר שֶׁהוּא שׁוֹמֵר
מִצְוֹת, וְהַתְּגִלָּה כְּנוֹכַח שֶׁמִּחְלָל שְׁבֵת וּמְנַצֵּל בְּחִוּרוֹת,
וְהַשְּׁנִי הִזִּיד אָדָם מִמְרָמֵר, שֶׁפָּגַע בִּי נִפְשִׁית בְּאִפְּן קָשָׁה
מְאֹד, עַל-יְדֵי מְלִים שֶׁל רַעַל וְאַרְס, כִּיּוֹן שֶׁנִּפְרַדְתִּי מִמֶּנּוּ.
אֲנִי מְרַגֵּשָׁה, שֶׁכָּל כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלִי כְּלוּ, וְאֵין לִי כַח
לְחַיּוֹת. אֵין לִי בְּשִׁבִיל מַה לְחַיּוֹת. אֲנִי מִפְחַדֶּת מְזוּגִיוֹת.
הַסִּבָּה הַיְחִידָה שֶׁבְּגִלְגָּלָה אֲנִי קָמָה בְּבִקּוּר לְעִבּוּדָה, הִיא
בְּשִׁבִיל הַיָּלֵד, וּמִשׁוֹם שֶׁבוֹרָא עוֹלָם מֵאֵלֶךְ אוֹתִי לְפִקְחַ
עֵינַיִם בְּבִקּוּר.

אֲשַׁמַּח לְמַלּוֹת חֲזוּק וְעֵצָה מִהֶרֶב, וְאַנִּי מִמֶּשׁ מִבְּקִשָּׁת
אִם הוּא יוֹכֵל לְהַתְּפַלֵּל עָלַי, וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמֵי שָׁמַיִם,
עֲבַרְתִּי חַיִּים מְאֹד קָשִׁים, וְלֹא נִרְאָה שֶׁיֵּשׁ נִקְדַּת אוֹר
בְּאִפְּךָ. תִּזְכְּנוּ לְמִצְוֹת, וְהִ' יִבְרַךְ אֶתְכֶם בְּבְרִיאוֹת שֶׁלָּמָּה
וְהִצְלַחָה בְּכֹל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל שלי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להתחזק בניתר שאת ובניתר עז, ולא להשבר משום דבר, כי בזה העולם מסתובבים הרבה שקרנים, ומאים וצבועים שעובדים על בני-אדם, וצריכים להשמר מהם, וכנראה שאת נפלת בפח עם צבועים ומאים פאלו וכו', בשביל זה את שבורה ורצוצה וכו', ובצדק וכו', אבל בשביל זה לא צריכים עדין להתיאש, כי יש עוד הרבה אנשים טובים, וכודאי גם לך יש בן-זוג בזה, רק את מרחקה להתחזק, ולא להמשיך כל-כך אל העצבות והמרירות והדפאון, שיכולים להרס את כל העתיד שלך.

אני לא אכנס בפירטי פרטיות למה התגרשת וכו', אבל מהיום את צריכה מאד מאד לשמר, ולדעת מה את רוצה, כדי שתוכלי באמת להשמר, כי אם יודעים מה שרוצים, אזי יש יעוד בחיים, ומשלימים את היעוד, את צריכה למצא אדם — או רוק שמוכן לקחת אשה עם ילד, או גרוש שגם-בן נפל בפח כמוך וכו', או אלמן וכו', אבל אסור לך להתיאש בשום פנים ואפן, ולחשב — מפני שפעמים הכאיבו לך ופגעו בך נפשית, זה סוף העולם, אדרבה, את צריכה להתחזק אחרי הכשלונות שלך בחיים, ולא לחזר על הטעויות שעברת.

חזקי ואמצי מאד, ותראי שהחיים לא כל-כך שחורים

כמו שחושבים, אדם מיצר לעצמו את הגן-עדן, וכן מיצר לעצמו את הגיהנום, אדם הוא כמו ציר, נותנים לו את המכחול והצבעים שהוא יהיה הציר, כמו שפתוב (בראשית ב, ז): "וייצר הו' את האדם" וגו', וייצר לשון ציר, אם אדם הוא תמיד שמח, הוא יציר את החיים בצבעים ורדים ויפים וכו', ויציר שמש זורחת, לבנה מחיכת, ילדים ווקדים, פרחים יפים וכו' וכו', ואם אדם הוא תמיד ממרמר, הוא יציר את החיים בצבעים שחורים ומפחידים וכו', עננים שחורים וכו', מפולות, בננים נופלים וכו', אנשים הורגים אחד את השני וכו', הכל תלוי באדם בעצמו — איך הוא מציר את החיים.

ולכן אל תחשבי שזה סוף העולם, תתחזקי ותשמרי על עצמך לא להסתובב עם כל מיני טפוסים מוזרים, שרוצים רק לנצל גרושות תמימות כמותך וכו', חזקי ואמצי מאד, ותראי שהחיים לא כל-כך שחורים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכי להתחזק ותמיד לחיה, ותשמחי עם הבן הנפלא שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא מתנה, וסוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב, ותזכי למצא את בן זוגך, ותחיי אתו חיים טובים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקד.

**אֲנָשִׁים אוֹמְרִים לִי בַּהֲפָצָה, שֶׁהֵם חוֹשְׁשִׁים
לְקַחַת אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים כִּי זֶה יִזְרַק. מָה עָלַי
לַעֲשׂוֹת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלֵמָה: לְצַדִּיק הַיָּקָר שְׁלוֹם.
זְכִיתִי בְרוּךְ ה' לְעֶסֶק בַּתְּקוּפָה הָאֲחֻרוֹנָה בַּהֲפָצַת
הַקּוֹנְטְרָסִים, וּמִדֵּי פַעַם אָנִי נִתְקַל בְּאֲנָשִׁים שְׂמֻסְרָבִים
לְקַחַת קוֹנְטְרָס בְּטַעֲנָה שְׂזָה קְדוּשׁ, וּכְתוּבִים בְּזֶה שְׁמוֹת
הַקְּדוּשׁ, וְטוֹעֲנִים שְׂאִין לָהֶם הֵיכֵן לְהַנִּיחַ אֶת זֶה אַחֲרֵי
כָּה, וְחָבַל שְׂזָה יִזְרַק. כְּלוּמַר, הֵם רוֹצִים לְקַחַת, אֲךָ
חוֹשְׁשִׁים מִהִסָּפָה שְׂזָה יִתְבַּזֶּה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת בְּמִקְרָים
כְּאֵלוֹ? תוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ז טֵבֵת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל שְׁלֵמָה, נְרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר זְכוּתְךָ, שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת
הַרְבִּים בַּהֲפָצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, עַל-יְדֵי הַפָּצַת
הַחוּבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל
וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל, כִּי זֶה תִּקּוֹן הַבְּרִית גְּמוּר מְאֹד, כִּי בְּפְרוּשׁ גְּלָה
לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד), שְׂעַל-יְדֵי שְׂמִקְרָבִים בְּגִי-אָדָם
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מַעֲלִים אֶת כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לְשִׁרְשׁוֹ.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא פּוּחַ). עַל פְּסוּק (יִרְמְיָה טו):

"אם תוציא יקר מזולל" — אלו שמקרבם בני־אדם לעבודת השם יתברך, כי זה נקרא מוציא יקר מזולל, הינו מזילותא דגלותא; ולכן כל מי שילך להפיץ, תמיד יהיה לו כסף בכיס, וזה בדוק ומנסה, כי מי שזרע רוחניות — צומח לו גשמייות; הלואי שהיית מציית את מוהרנ"ת ז"ל, שהניח לנו צנאה ארבעה ימים לפני הסתלקותו, ואמר אז לאנשי שלומנו: "העבדה שלכם יהיה — פוצו מעינותיך חוצה", ואז אף פעם לא היה חסר לך כסף בכיס, והיית צוחק מכל המתנגדים והליצנים שמתלוצצים מזה.

והנה מי שהולך להפצה צריך לדעת, אם אדם לוקח את זה — מה טוב ומה נעים, ואם הוא אינו רוצה, גם־כן מה טוב ומה נעים, לא צריכים להשבר משום דבר, רק להשאיר לאדם איזה דבור טוב, כגון: "תהיה בשמחה, ואל תהיה שבור", או "דע לך, שהקדוש־ברוך־הוא אוהב אותך", או "למה אתה צריך להיות ממרמר, הפל יתהפך לטובה", כי אף פעם לא תדע, אשר הדבור הזה שאתה אומר לאדם, זה כמו שנתת לו חוכמת או קונטרס, וצריכים מאד מאד לשמר לא לזלזל בשום יהודי, אפלו שהוא מבזה אותך, ראה לדון אותו לכף זכות, כי מי יודע מה שעובר עליו בבית מאשתו ומילדיו וכו', או שהוא עדין רנק, והוא שבור ורצוץ וכו'.

ולכן אפלו שאחד מקלל אותך, אל תענה לו, רק תתן לו מתמאה ודבור טוב, ואשריך ואשרי חלקך, שאתה מפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, כי רק זה יקרב את הגאולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקה.

**הַפְּסָדִי אֶת כָּל כֶּסֶפִי וְכֶסֶפִים שֶׁל אֲחֵרִים
בְּבִרְסָה, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְצִאת מֵהַחֻבּוֹת**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת עַמִּי: לִפְנֵי כַּאֲרֵבַע שָׁנִים הַפְּסָדִי אֶת כֶּסֶפִי
וּרְכוּשֵׁי וְכֶסֶפִי אֲחֵרִים בְּבִרְסָה. אֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ לְצִאת
מֵהַחֻבּוֹת הַכְּבִדִים, וְכָל הַמְעַרְבִים בְּדָבָר כּוֹעֲסִים עָלַי
מְאֹד — כּוֹלֵל אֲשֵׁתִי וּמִשְׁפַּחְתִּי הַמְרַחֶבֶת. בִּינְתִים
הַחֻבּוֹת טוֹפְחִים וְצוֹבְרִים רַבִּיּוֹת.
מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְצִאת לְדֶרֶךְ חֲדָשָׁה? הֲאֵם מִתֵּר
לִי לִפְשֵׁט רְגֵל? אֵיךְ אוּכַל לְבַקֵּשׁ אֶת מַחִילְתֶּם, שְׂאִינִי
מִסְגָּל לְתֵקֵן אֶת הַמְצָב, וּלְהַחְזִיר לָהֶם אֶת כֶּסֶפָם?
בַּתוֹדָה וּבְבִרְכַת רְפוּאָה שְׁלָמָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עַמִּי, נְרוּ וְנֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אָדָם צָרִיךְ לְחַיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, נִפְלֵת בְּפֶח וְכו', דַּע לָךְ,
שְׁמַכְל פַּח יְכוּלִים לְצִאת, אִם רַק זוֹכִים לִישׁוּב הַדַּעַת.

צָרִיכִים לְדַעַת שְׂאִין כֶּסֶף קָל וְכו', וּמִי שְׂאוּמֵר שֵׁישׁ כֶּסֶף
קָל, הוּא מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ וּמְטַעֵה אֶת אֲחֵרִים וְכו', הַמּוֹרִים
זוֹ מַחְלָה בְּדִיוֹק כְּמוֹ סַמִּים, אוּ בְּדִיוֹק כְּמוֹ אֶלְכוּהוּלִיסֵט וְכו'
וְכו', וְאוֹתוֹ דְּבַר הַבְּרָסָה וְכו', זֶה דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, זֶה הַכּל
מִשְׁחָק אֵיךְ לְהוֹצִיא מִבְּנֵי אָדָם אֶת הַכֶּסֶף, נוֹתְנִים לוֹ לְהַרְוִיחַ,

והוא מרויח בגדול, ולבסוף נופל בפח, שאי אפשר לצאת מזה, וכבר אמר רבנו ז"ל, שהיצר הרע עושה את האדם עשיר, שכלם יחזרו אותו — הרי תראה, האדם הזה עסק בזה או בזה וכו' וכו', ונעשה עשיר וכו' וכו', והכל דמיון אחד גדול איך להפיל בני-אדם בחובות.

ולכן אין דבר פנה כסף קל וכו', וזה מוסר השכל לכל אלו שהולכים באותו דבר שאתה הלכת, שלבסוף הפסדת את כספך, וכסף של אחרים, ונכנסת בחובות אדירים, שבשום פנים ואפן אי אפשר לשלם את זה חזרה, ובצדק שאשתך ומשפחתך המרחבת בכעס עליך וכו'.

לדעתי, אתה צריך לפשט רגל, אין לך עצה אחרת, פי אחרת החובות טופחים וצוברים הרבה מאד רבית, שלא תוכל לעמד בהם, כבר נפלת בפח וכו', בשביל זה אתה לא צריך לתלות את עצמך וכו', אלא לבקש סליחה מאשתך, ולהודות על הטעות שעשית, וכן לבקש סליחה מהמשפחה, ולהסביר להם שנפלת בפח, ותעשה התחלה חדשה. תקח פרנסה חדשה, ולאט לאט תוכל לשקם את עצמך, ובמשך הזמן אם תרצה באמת לחזור בתשובה על מה שקלקלת, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בשפע, שתוכל בכל פעם לשלם קצת מהחובות שלך, ולבסוף תצא מכל הצרות וכו' וכו', אבל אתה מוכרח לפייס את אשתך, ולהודות על הטעויות שעשית, זו לא בושה להודות על הטעויות שעושים וכו', זו בושה כשעושים טעויות, ועדין מחזיקים — אני יודע מה שעשיתי וכו', ולכן תודה לאשתך שעשית טעות, ושלא תכעס עליך, ואתה מתחיל דף חדש בחיך, פי היסוד הוא שלום-בית, פי אם אדם בשלום עם אשתו, ויש ביניהם אהבה והבנה הדדית, הם תמיד יעזרו אחד להשני לצאת מכל הבעיות שרק נקלעו לזה.

שו"ת א' תקו ברסלב קצה

ומהטעיות שלך שילמדו גם אחרים, שאין כסף קל וכו', המורים זה בדיוק כמו סמים, ברסה זה בדיוק כמו אלכוהוליסט, ואם תאמר: הרי אנחנו רואים שאנשים מרויחים בהמורים, מרויחים בברסה כסף גדול, זה הכל אחיזת עינים, זו מלפדת איך להכניס אנשים נאיבים וכו', שחושבים שהם חכמים וכו', במלפדת שלהם, ולהוציא מהם את כל הכסף שלהם ושל כל קרובי המשפחה, וידידים וחסדים שלוו מהם את הכספים וכו'. אשרי מי שפותח את העינים לפני שיהיה מאחר, ויהיה מסבף בחובות כאלו, שלא יוכל לצאת מזה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקו.

**אנחנו שוקלים לעשות עליה מארצות-הברית
לארץ ישראל ולגור ביבנאל. מה דעתו של
הצדיק?**

שאלה:

מאת סהר יעקב: שלום לכבוד הרב הצדיק.
בחסדי ה' יתברך אנחנו גרים במיאמי פלורידה, ואני
אברך בשיבה של שובה ישראל, נשוי עם ילד. ברוך
ה' חזרנו בתשובה לפני כארבע שנים, ורוצים מאד

לעלות לארץ. לאשתי שתחיה יש זכות לעשות עליה, ואנחנו חושבים בסייעתא דשמיא לקנות בית, ולבוא לגור ביבנאל.

רצינו לשאל: האם זה אפשרי? והאם יש שם כולל ללמד כל היום? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל סהר יעקב, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריכם ואשרי חלקכם, שזכיתם לחזור בתשובה שלמה, כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, כמאמרם ז"ל (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא): גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד. והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפתח מבן-אדם שחוזר בתשובה, כי פיון שאדם בא אל הקדוש-ברוך-הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש-ברוך-הוא כבר מקבלו.

בענין לבוא לגור ביבנאל וכו', קדם אתם צריכים לבקר את המקום ולהתרשם מהמקום, כי אי אפשר לתת לבוא עצה — בוא תגור ביבנאל, כי פה טוב וכו', אדם צריך לבוא ולראות ולהתרשם וכו', ואחר-כך צריך להתישב אם זה טוב בעדו או לא וכו'.

אָנִי רַק יָכוֹל לְהַצִּיעַ לָךְ מַה יִּשׁ בְּקִהְלָתְנוּ, תִּהְיֶה לְאֵל,
שְׁבִינֵנו קִהְלָה קְדוֹשָׁה, חֲמֻמָּה שֶׁל אַמּוּנָה, מְקוֹר שֶׁל חֶסֶד,
מִמֶּשׁ לְתַפְאֵרֶת בִּיבְנָאֵל, שְׁעַד עֲכָשׁוּ הִיָּה שֵׁם מְדַבֵּר שְׁמֵם
מִהִיָּהוּת, וּמֵאֲזוּ שְׁיִסְדּוֹ אֶת יִבְנָאֵל בְּשָׁנַת תַּרְס"א עַד שְׁבִאֲנוּ
לְשֵׁם בְּשָׁנַת תַּשְׁמ"ח לֹא הִיָּה זִכָּר שֶׁל יְהוּדוּת כָּלֵל וְכוּ',
וְאֶדְרָבָה פֹּה הִיָּה הַמְּקוֹם שֶׁהֵעֵבִירוּ עַל הַדָּת אֶת עֲדַת
הַתּוֹנִיטָאִים וְאֶת עֲדַת הַתִּימָנִים וְכוּ' וְכוּ', וּמִמֶּשׁ הַמְּקוֹם הִיָּה
שְׁמֵם לְגַמְרֵי מִיְהוּדוּת וְכוּ', בְּלִי שׁוּם זִכָּר שֶׁל יְהוּדוּת, וְתִהְיֶה
לְאֵל, הַיּוֹם הַמְּקוֹם פּוֹרַח בְּרוּחַנִיּוֹת, מִי שֶׁרַק נִכְנָס שָׁמָּה, לֹא
יָכוֹל לְהֶאֱמִין מַה שְׁרוּאָה לְפָנָי מְרָאָה עֵינָיו, חוֹשֵׁב שֶׁהוּא
נִמְצָא בִירוּשָׁלַיִם, אוֹ בְּבִנְיָ בֵּרֶק, אוֹ בְּכַרְוֶקְלִין, בְּלִי שׁוּם
הַגְּזֻמָּה, קֶדֶם כָּל — יֵשׁ מְנַגְּנִים מוֹתִיקִין עַד חֲצוֹת לַיְלָה,
שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית — מְנַן אַחַר מְנַן, שְׁדָּבָר כְּזֶה אֵין
רַק בְּעִירוֹת הַגְּדוֹלוֹת, אָבֵל לֹא בְּאִיזוֹ מוֹשְׁבָה נִדְחַת שְׁלֹא יִדְעוּ
אִי פֶעַם אֵיפֹה הִיא עַל הַמַּפָּה וְכוּ'.

אַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה מְפָאָר עֲנָקִי לְגַבְרִים עִם שְׁלֹשָׁה
בוֹרוֹת לְטְבִילָה, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה טְהָרָה מְפָאָר לְנָשִׁים (אֲגַב
שְׁמִסְגָּל מְאֹד לְפִקִּידַת עֲקָרוֹת, כִּי נִבְנְהָ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי
גְדוֹלָה בְּמַחְתָּרַת כְּמוֹ בְּרוּסְיָה לְפָנָי שְׁבָעִים שָׁנָה, כִּי זֶה שְׁצָרִיף
לְהִיּוֹת מְמַנָּה עַל הַדָּת, הוּא אֲשֶׁר עָפַב אֶת בְּגִית הַמְּקוֹה בְּכָל
מֵינֵי מְסִירוֹת, אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמֵן כִּי יִסְפֹּר וְכוּ').

וְכֵן יֵשׁ לָנוּ מְעַרְכַת חֲנוּף שְׁלֵמָה, הֵינּוּ שְׁיֵשׁ לָנוּ
פְּעוּטוֹנִים, גְּנִים לְבָנִים וּלְבָנוֹת, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְסִמְיָנָר
לְבָנוֹת, תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, יְשִׁיבָה קְטָנָה, וְיְשִׁיבָה גְדוֹלָה
לְבַחֲוִרִים מְצַיִנִים, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה,
וּמְדַרְשָׁיָה לְבְּעֲלוֹת תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת בְּמוֹ עֵינָיו,
מְלַבֵּד זֹאת יֵשׁ לָנוּ כּוֹלֵל לְבְּעֲלֵי בַתִּים "אוֹר הַמְּאִיר",

שְׁלוֹמֵי־דַיִם שְׁמָה קְרוֹב לְמֵאָה אַבְרָכִים, וְכֵן כּוֹלֵל לְהוֹרָאָה "תּוֹפְאָרְת בְּנֵי־מִין", שְׁלוֹמֵי־דַיִם שְׁמָה חֲמִשִּׁים אַבְרָכִים אֶת הַהוֹרָאָה, וְתַהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ "בֵּית הוֹרָאָה" עִם גָּאֹב־ד וְעִם שְׁלֹשָׁה דֵּינִים, שֶׁהֵם פּוֹסְקֵי הַלְכוֹת הַמְצוּיֹת וְכוּ', וְשׂוֹאֲלִים אוֹתָם אֶת כָּל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד, וְהַמְקוֹם שׂוֹקֵק בִּיְהוּדוּת.

וְעַל כֵּלָם — יֵשׁ לָנוּ בֵּית הַתְּבַשִּׁיל: "אֵהָל אַבְרָהָם", שְׁמַחֲלֵק אוֹכֵל בַּחֲנָם לְכָל מִי שֶׁרָק רָעַב, וּבְכָל יוֹם מִתְּפַלֵּת וְתִיקֵן עַד עֶשֶׂר בְּעָרֵב זֶה פְּתוּחַ לְכֵלָם, גְּבָרִים וְנָשִׁים וְיֻלְדִים, וּבְכָל יוֹם מְחַלְקִים קְרוֹב לְאֵלֶּף מְנוֹת אֶכֶל טְרֵי וְטָעִים.

יֵשׁ לָנוּ בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם שְׁשֵׁה שְׁעוּרִים נִפְרָדִים בְּדֶף הַיּוֹמִי, וְפֹה מְדַבְּרִים מְאִיזוּ מוֹשְׁבָה נְדַחַת שְׂאֵף אֶחָד לֹא יֵדַע אִי פַעַם אֵיפֹה הִיא נִמְצָאת וְכוּ', וְעַכְשָׁו תַּהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ כָּבֵר לְמַעֲלָה מְאַרְבַּע־מֵאוֹת מְשֻׁפָּחוֹת חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, כֵּן יִרְבוּ, וְעַכְשָׁו בּוֹנִים אֶלֶף דִּירוֹת חֲדָשׁוֹת בְּשָׁבִיל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

וְזֶה לְמַעֲלָה מִשְׁנָה שְׁפַתְחָנוּ פֹּה חֲנוּת יוֹדְאֵיקָה "בְּרֶסֶלֶב סְנַטְר", כָּל מֵה שְׁיֵהוּדֵי צָרִיף בְּנִקְדָּה אַחַת, וְתַהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ מִהֶפְכָּה בִּיבְנָאֵל בִּיְהוּדוּת. זֶה אַרְבַּעִים שָׁנָה שְׁמוֹנְעִים מִתּוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם לְהַכְעִים וּבִרְשָׁעוֹת אֶת כָּל הַקְּשׁוֹר לִיְהוּדוּת וְכוּ', וְתַהֲלָה לְאֵל, מִהֶרְגַע שֶׁנִּפְתְּחָה הַחֲנוּת, הִתְחִילוּ תוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם לְהִפְנֹס, וְכָל אֶחָד קוֹנֶה — זֶה מְזוּזָה, זֶה צִיצִית, זֶה תְּפִלִּין, זֶה טְלִית, זֶה כְּפוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִי כַעֲמָךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְץ, לֹא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֹּר קְדָשַׁת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רָאִתָּה זֹאת.

וְכֵן רוֹאִים אֵיךְ שֶׁיֵּשׁ דוֹ קִיּוֹם בֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם חֲסִידֵי

ברסלב, לא מפריעים לאף אחד וכו', הם קהלה פתוחה וכו', בבחינת חיה ותן לחיות וכו', לא מתערבים בחיי אף אחד וכו', יבנאל תהיה דגמא ומודל מה קמץ קטן של יהודים עם מסירות נפש יכולים להפך מדבר שמם מיהדות וכו' — למקום פורת, ועוד רבות יספרו על זה, אחר חצי יובל שנים של רדיפות ומסירות וכו' וכו', שרודף ומוסר אותנו מי שרודף ומוסר — זה שצריך להיות ממנה על הדת וכו' וכו', ושם מקלות בגלגלים וכו', ומונע ומעכב כל דבר השיף לקדשה, ואף-על-פי-כן בכח הרצון החזק שהכניס בנו רבנו ז"ל, הצלחנו להקים אימפריה כזו, ולא בחנפם שרבנו ז"ל אמר (חיי-מוהר"ן, סימן ריח): "בעזרת השם, איך האב אויס גיפירט אין וועל אויס פירן", "נצחתי ואנצח", ותהלה לאל, אור הקדשה רק עולה, וחשף הטמאה רק נעלם עד שיתבטל לגמרי, ויקים (זכריה יג, ב): "ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקז.

כָּבֵר הַרְבֵּה זְמַן אָנִי גוֹרֵס ח"י פְּרָקִי מִשְׁנֵה בְּכַל יוֹם, אֲךָ עֲדִין אֵינְנִי מְרַגֵּשׁ שׁוּם שְׁנוֹי לְטוֹבָה

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם רַב לְכַבוֹד הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק ה' יִשְׁמְרֵהוּ וְיַחֲיֵהוּ, תוֹדָה רַבָּה לָכֶם מֵעַמֶּק הַלֵּב עַל כָּל מַה שְׂאַתֶּם פּוֹעֲלִים בְּשִׁבְלֵנוּ. יְהִי רְצוֹן, שְׁתִּאֲרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים מִתּוֹךְ בְּרִיאוֹת אֵיחָדָה וְשִׁמְחָה בְּרַמ"ח אֵיבָרִים וּבְשֵׁס"ה גִּידִים שֶׁל גּוֹף נֶפֶשׁ רוּחַ חַיָּה יְחִידָה, וּבִתְפֻקּוֹד מְלֵא עַד גֵּיל מֵאָה עֶשְׂרִים וְיוֹתֵר, וְשִׁתְּרָאוּ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אָנִי יוֹדֵעַ שֶׁבְּשִׁבִיל לְהַרְגֵּאת הַיֵּצֵר הַרַע שֶׁל הַנְּאוּף, צָרִיף לְגַרֵס כָּל יוֹם בְּמִשְׁךָ כָּל הַחַיִּים ח"י פְּרָקִי מִשְׁנֵיּוֹת כְּפִי שְׁמוּבָא בְּסַפְרֵי הַרַב. אֲבָל אָנִי שׂוֹאֵל: א. מִתִּי רוֹאִים אֶת הַשְּׁנוֹי, אֵיךְ שֶׁכָּל הַבְּעִיּוֹת שֶׁל הַקֶּדְשָׁה — בְּמַחְשָׁבָה, בְּדַבּוּר וּבְמַעֲשֵׂה, נִפְתָּרוֹת לְגַמְרֵי, וְיוֹצְאִים מֵהֶם לְחִלוּטִין? אַחֲרֵי שְׁנָה, שְׁנָתִים? כִּי אָנִי גוֹרֵס ח"י פְּרָקִים בְּמִשְׁךָ שְׁלֹשֶׁת רַבְעֵי שְׁנָה, וְעֲדִין לֹא רָאִיתִי שְׂאֵנִי מִפְּסִיק לְהַכְשֵׁל בְּעֵנִי קִדְשָׁה, וּבְעַקְבוֹת זֹאת נִחְלַשְׁתִּי מְאֹד, וְלָכֵן אָנִי שׂוֹאֵל — מִתִּי אֲרָאָה בְּעֵין אֶת הַשְּׁנוֹי, כִּי בְּכָל אַפֵּן זֶה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה מְאֹד לֹא לְעֵבֵר יוֹם בְּלִי ח"י פְּרָקִים. אֲזִי לְפַחוֹת אָנִי רוֹצֵה לְרָאוֹת אֶת נִקְדַּת הָאוֹר וְאֵת הַשְּׁנוֹי לְטוֹבָה שְׂיוּצָא מִזֶּה, וְלָכֵן אָנִי שׂוֹאֵל: מִתִּי אָנִי אֲרָאָה אֶת הַשְּׁנוֹי — אַחֲרֵי שְׁנָה, שְׁנָתִים, שֵׁשׁ שָׁנִים?

ב. אוֹלַי אָנִי לֹא גוֹרֵס טוֹב, וּבְגַלְלֵי זֶה לֹא בָּאָה יְשׁוּעָתִי בְּעֵנִין זֶה. וְלָכֵן אָנִי מְבַקֵּשׁ שֶׁהַרַב יְדַרְיָה אוֹתִי, וְיַגִּיד לִי אֵיךְ צָרִיף לְגַרֵס, כִּי אָנִי גוֹרֵס בְּלִי שׁוּם הִבְנָה אֶת מַה

שָׁאֲנִי מוֹצִיא מֵהַפֶּה. אוֹלֵי צָרִיף לְהִגִּיד יוֹתֵר בְּקוֹל אוֹ
 אוֹלֵי בְּשִׁקֵּט, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ.
 אֲשַׁמַּח אִם אֶקְבֵּל תְּשׁוּבָה עַל הַשְּׂאֵלָה. תּוֹדָה רַבָּה לָכֶם,
 וַיִּישֶׁר בַּח גְּדוּל.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יִשְׂרָאֵל, נְרוּ וַאֲוִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲתָה צָרִיף לְדַעַת, שְׁתַּאֲוֹת נְאוּף, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'), הִיא כְּלָלִיּוֹת הַתַּאֲוֹת שֶׁל כָּל אַמּוֹת
 הָעוֹלָם, וְזֶה רוֹדֵף אַחֵר הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּו, וְאָדָם לֹא בְטוּחַ
 עִם עֲצָמוֹ אֶפְלוּ שַׁעַה אַחַת וְכוּ', כִּי תִכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁהוּא רוֹאֶה
 אֵיזָה קְלָפָה פְּרוּצָה וְכוּ', הַדְּמִים שֶׁלוֹ רוֹתְחִים אֶצְלוֹ וְכוּ',
 וְתַבְעֵרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל נְאוּף בּוֹעֵרַת בּוֹ וְכוּ', וְאִין עֲצָה עַל זֶה
 רַק תַּפְלָה וּבִקְשָׁה לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכֶּךָ אֶת דְּמִיּוֹ, כִּי כֵּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עב), שֶׁהֵיכָר הָרַע בֶּא מַעֲכִירַת הַדְּמִים,
 וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שם סִימָן עה), שְׂאָדָם צָרִיף לְזַכֵּךְ אֶת דְּמִיּוֹ
 עַל-יְדֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, כִּי צָרִיף לְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוֹ בְּתַפְלָה עַד
 שֶׁיְהִיָּה הַגּוֹף בָּטֵל וְאָפֶס, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְבַסּוֹף נִכְנָעַת תַּבְעֵרַת
 הַדְּמִים, שְׁבוֹעֵר בּוֹ יִצְרוּ וְכוּ'.

וְלִכֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר כָּל יוֹם עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבַקֵּשׁ
 וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִקְרַר אֶת תַּבְעֵרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל תַּאֲוֹת
 נְאוּף שְׁבוֹעֵרַת בּוֹ, וְכֵן לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַבּוּרֵי תוֹרָה, וְאֲשָׁרֵי מִי
 שְׂזוֹכָה לוֹמַר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם (עֲמֵן שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
 קפה), שְׂרַבְּנוּ ז"ל נִתֵּן תְּקוּנָה לְכַמָּה אֲנָשִׁים לוֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י

פְּרָקִים מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ; תִּתְּנָה לְעֵצְמָךְ אֶתְּהָ גִוְרָס כְּבָר שְׁלֵשֶׁת רִבְעֵי שָׁנָה ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ בְּכָל יוֹם, עִם כָּל זֹאת עֲדִין בּוֹעֶרֶת בְּךָ תִּבְעֶרֶת הַמְדוּרָה שֶׁל תַּאֲוֹת נְאוּף, לְמָה לֹא תִתְּנֶנּוּ, אִם לֹא הָיִיתָ גִוְרָס כָּל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ, אֶל אֵילוּ שְׁגִיחוֹנוֹת וְכוּ', עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ', הֵייתָ מְגִיעַ? הֲרֵי כֹחַ הַתּוֹרָה לְאֵט לְאֵט מְזַכֵּךְ אוֹתָךְ וְכוּ', עַד שֶׁאֲפִלוּ אֶתְּהָ בְּעֵצְמָךְ לֹא מְרַגֵּישׁ וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ט): נִכְסֵי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה, שְׂיִהִיָּה חַיִּיב אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר וְכִיּוֹצֵא. וְאָמַר, שֶׁאֲפִלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַרְחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה עַד שֶׁרְגִילִין בְּעֵבְרוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל-כָּךְ, עַד שֶׁיִּכְוֶלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֵרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם, חֵס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֲזָק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהִיָּה, בְּנֻדָּאֵי יִזְכּוּ לְצִאת מִמִּצְוֹתֵם הַרָעָה עַל-יַדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כֹחַ הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד; וּמִקְבֵּל מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר מֵה שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל כָּךְ וְכָךְ, זֶה סוֹבֵב עַל לְמוּד מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ, שְׂיִהִיָּה קְבוּעַ לֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ, וְזֶה יִקְרָר אֶת תִּבְעֶרֶת לְכַבּוֹ שְׁבוּעֵר בְּתַאֲוֹת נְאוּף, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְלִכֵּן תִּמְשִׁיךְ עִם הָעֲבֹדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ, וְזֶה יִקְרָר וַיִּצְנֵן אֶת תִּבְעֶרֶת הַמְדוּרָה שְׁבוּעֶרֶת בְּךָ מִתַּאֲוֹת נְאוּף וְכוּ'.

כָּךְ וְכָךְ עוֹלָה כְּמִסְפַּר אֲלָקִים, שֶׁהִיא מִדַּת הַדִּין, שְׁמִשְׁם נִמְשָׁךְ הַיֵּצֵר הָרַע שְׁמִטְעָה אֶת הָאָדָם, וּמְרַמָּה אוֹתוֹ, וּמְפִיל אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי עֲבֵרוֹת וְכוּ', וְעַל-יַדֵי לְמוּד מִשְׁנֵי־יָמֵינוּ זוֹכָה

לזכר את הנשמה שלו, משנ"ה אותיות נשמ"ה, פי על-ידי
למוד משנ"ה מזכר את הנשמ"ה, ומדביקה בו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרובה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקח.

קראתי שפעם רבנו ז"ל אמר: "מי יש לו כוז
עזות לישב בשלחני, ויהיה לו הרהור". מה
הכוונה?

שאלה:

מאת ליאור: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
רציתי לשאל בקשר לספיר שקראתי באחד הספרים,
שבחג שבועות ישבו כמה מאנשי שלומנו אצל רבנו
ז"ל, ופתאם אמר: "מי יש לו כוז עזות לישב בשלחני,
ויהיה לו הרהור", ואמר שאינו מתבונן לאנשי טשערין,
ולא לאנשי ברסלב, ולא לאנשי טעפליק, והיה ברור
למי התבונן רבנו ז"ל, כי לא הזכיר את העיר
טיראוויצע.

רציתי לדעת: למה רבנו התבונן בדבורו? והאם ידוע
באיזו שנה הנה המקרה הזה?
תודה רבה על כל העזרה, בברכת רפואה שלמה
ובריאות טובה. ליאור.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל ליאור, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הספור הזה מובא בספר "אבניה ברזל", מעשה שהיה בשבועות או בחנכה, שאמר רבנו ז"ל, בעת שהיה יושב אצל השלחן עם אנשי שלומנו: "ווער האט דאס אין זיך אזא עזות, צו האבן ביי מיין טיש א הרהור, רחמנא לצלן, איך מיין ניט טשערינער ניט ברסלבר ניט טעפליקער" [מי יש לו עזות מצח כזו, שהיה לו הרהור רע אצל שלחני, אני לא מתפונן לא אל אנשי טשעריין, ולא אל אנשי ברסלב, ולא אל אנשי טעפליק], וטיראוויצער לא הזכיר, והבינו אנשי שלומנו, מי הוא אותו האיש, כי היה שם אחד מטיראוויצע, שלא היה לו שלום-בית כשתי שנים, ותכף קם רבנו ז"ל מן השלחן ונכנס לחדרו, והאיש הזה עמד על יד הדלת של רבנו ז"ל, ובכה הרבה מאד, שפכר יעשה שלום-בית עם אשתו, ורבי שמעון תלמידו של רבנו ז"ל נכנס אל חדרו, ואמר לרבנו ז"ל, שהאדם הזה מבטיח כשיחזור לביתו, שישלים מיד עם אשתו.

רואים מכל זה איך שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שיהיה שלום-בית בין איש לאשתו, ותכף-ומיד כשיש מחלוקת עם האשה, ככר נכנסים בו הרהורים רעים, כל-כף היה חמור אצל רבנו ז"ל הענין של לריב עם אשתו, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רסג), מענין בני הנעורים, ששכיח מאד שנעשה קלקול ביניהם ובין נשותיהם, ונפרדים זה מזה איזה זמן, ולפעמים נעשה מזה פרווד לגמרי, חס ושלום. ואמר

שְׁנָה מַעֲשֵׂה בַעַל-דָּבָר, שְׁמַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ עַל זֶה מֵאֵד לְקַלְקֵל הַשְּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שְׂיִתְפָּסוּ בַּמְצוּדָתוֹ, חֵס וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה. כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מֵאֵד לְתַפְסֵם בְּנְעוּרֵיהֶם, עַל-יְדֵי קְלָקוּל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁגוּרִם בְּעַרְמוּמֵיאוֹתוֹ לְקַלְקֵל הַשְּׁלוֹם שְׂבִינֵיהֶם.

וְלִכֵּן צָרִיךְ כָּל אַבְרָהָ לְשָׁמֵר מֵאֵד מֵאֵד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלוֹ, כִּי בְּרָגַע שְׂיִשׁ רִיב בֵּינוֹ לְבֵין אִשְׁתּוֹ, הוּא כָּבֵד בָּא לְהַרְהוּרִים רָעִים, וְחֲמָנָא לְצִלָּן.

בְּדִיוֹק בְּאִיזוֹ שְׁנָה זֶה הִיָּה, זֶה לֹא יָדוּעַ. אָבֵל הַמוֹסָר הַשְּׁפֵל יוֹצֵא מִזֶּה — אֵיךְ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר מֵאֵד מֵאֵד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלוֹ, וְזֶה הִיָּה עֶקֶר גְּדוֹל אֲצֵל רַבְּנֵי ז"ל. וְלִכֵּן הַזְּהִיר מֵאֵד לְהִתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, כְּדֵי לְהַנְצִיל מֵעֲבֻרוֹת. וּמוֹבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, יוֹם הַכַּפּוּרִים, הִלְכָה א', אוֹת א'): מִי שְׂאִינוֹ נְשׂוּי הוּא פָּגוּם בְּבִרְיָת; וְחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (קַדוּשֵׁין כ"ט): מִשְׁתַּבַּח לִיָּה רַב חֲסֵדָא לְרַב הוֹנָא בְּדָרְבַּי הַמְּנוּנָא, דְּאָדָם גְּדוֹל הוּא, אָמַר לִיָּה כְּשִׂיבָא לְיָדֶךָ הִבִּיאָהוּ לְיָדֵי, כִּי אָתָּא חֲזִיָּה דְלֹא פָּרִיס סוּדְרָא, אָמַר לִיָּה מֵאֵי טַעֲמָא לֹא פָּרִיסַת סוּדְרָא, אָמַר לִיָּה דְלֹא נְסִיבָנָא אֶהְדְּרִינָהוּ לְאַפִּיָּה מִיָּנִיָּה, אָמַר לִיָּה חֲזִי דְלֹא חֲזִית לְהוּ לְאַפִּי עַד דְּנִסְבַּת רַב הוֹנָא לְטַעֲמִיָּה דְּאָמַר בֵּין עֲשָׂרִים שְׁנָה וְלֹא נִשָּׂא אִשָּׁה — כָּל יָמָיו בְּעֵבְרָה, בְּעֵבְרָה סִלְקָא דְעֵתָךְ אֵלָּא כָּל יָמָיו בְּהַרְהוּר עֲבָרָה, אָמַר רַבָּא וְכֵן תְּנָא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל עַד כ' שְׁנָה יוֹשֵׁב הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמְצַפֶּה לְאָדָם — מְתֵי יִשָּׂא אִשָּׁה, כִּינּוֹן שְׁהֲגִיעַ כ' וְלֹא נִשָּׂא, אוֹמַר: תַּפַּח עֲצָמוֹתָיו; הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אֵיךְ שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשָׁמֵר מֵאֵד לְהִתְחַתֵּן, וְלְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלוֹ.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקט.

מדוע הצדיק לא עונה לכל מכתב? ומה צריכים להבין אם לא מקבלים תשובה?

שאלה:

מיאת תמור: לכבוד קדשת מוה"רא"ש שליט"א, שלום רב.

ברצוני לשאל אתכם מהי הסבה שלפעמים אינכם עונים למכתבים, ואיך צריכים להתניחס אל זה: האם צריך להתעקש ולכתב שוב, עד שנקבל תשובה? או שאולי תכן המכתב שנשלח לא לענין או לא חשוב מספיק?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל תמור, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

שאלה טובה ונגדולה שאלת וכו', שדבר זה מטריד את הרבה אנשים וכו'.

אני מכרח להגיד לך, שאני קורא כל מכתב שנשלח אלי,

ואף אַחַד אֵין לוֹ גִישָׁה לְהַמְכַתְּבִים הָאֵלוּ רַק אָנִי, וַיֵּשׁ לִי רְצוֹן
 לְעֲנוֹת לְכָלֶם, וְכָל מְכַתֵּב חָשׁוּב בְּעֵינַי, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
 (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִמָּן קעג), שֶׁבְּהַכְּתָב יֵשׁ הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת
 הַנֶּפֶשׁ וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי אִם אַחַד כּוֹתֵב אֵלַי מְכַתֵּב וְכוּ', סִמָּן
 שְׁנַפְשׁוּ בַמְצוּקָה, וְרוֹצֵה לְצִאת מִמֶּנָּה וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי אָנִי מוֹכֵן
 לְעֹזֵר לוֹ וּלְכָל אַחַד וְאַחַד, כִּי כָּף צְוִינּוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שְׂאֶחָד
 יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי וְכוּ', אֶךְ מְרַבּוּי הַמְכַתְּבִים שְׂבָאִים בְּכָל יוֹם, לֹא
 שִׁיף לְעֲנוֹת אֶפְלוּ לַחֲמֶשֶׁה אַחֲוָיִם בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל,
 וּתְהִלָּה לְאֵל, מִשְׁנַת תִּשְׁכַּ"ד עַד עַכְשָׁו תִּשְׁע"ג — שְׁזָה
 חֲשַׁבּוֹן שֶׁל אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ שָׁנִים, כַּמַּעַט שְׂאֵין יוֹם שְׂלֹא עֲנִיתִי
 לְאִיזָה מְכַתֵּב שֶׁכָּתְבוּ אֵלַי, וְעַד עַכְשָׁו נִדְפַס בְּשׁו"ת "אֲשֶׁר
 בַּנְּחַל" מֵאָה וְחֲמֶשֶׁה כַּרְכִּים, אֲשֶׁר זֶה מִסְתַּפֵּם לְעֹשְׂרִים
 וְחֲמֶשֶׁה אֶלְף מְכַתְּבִים, וְזֶה רַק עַד שְׁנַת תִּשְׁנ"ז, וּמֵאִזְ עַד
 עַכְשָׁו יֵשׁ כְּבָר מוֹכֵן לְדַפּוּס עוֹד לְמַעַלָּה מִחֲמָשִׁים אֶלְף
 מְכַתְּבִים, בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא כָּלֵל, הֲרִי שֶׁלֶּף לְפָנֶיךָ, שְׂאֵנִי מְנֹסָה
 כְּכֹל שְׂאֶפְשֶׁר לְעֲנוֹת לְכָל אַחַד, אֲבָל זֶה בְּלִתי אֶפְשָׁרִי.

וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְתַנַּצֵּל, מִי שֶׁמְרַגֵּישׁ נִפְגַּע שְׂלֹא עֲנִיתִי לוֹ,
 זֶה לֹא בְּכוֹנָה, וְלֹא מִפְּנֵי תִכְן הַמְכַתֵּב וְכוּ', אֲלֹא פְּשׁוּט הַזְּמַן
 לֹא בִיָּדִי, עִם כָּל זֹאת יְדוּעַ, כְּשֶׁאֶחָד מִתְּעַקֵּשׁ פַּעַם אַחַר פַּעַם
 וְכוּ', וּמָה גַם שְׁזָה גּוֹבֵל בְּפִקּוּחַ נֶפֶשׁ וְכוּ', אֲזִי יֵשׁ לוֹ דִּין
 קְדִימָה, עִם כָּל זֹאת גַּם עַל זֶה אָנִי מְתַנַּצֵּל, שֶׁיֵּשׁ הֲרַבָּה
 פְּעָמִים, שְׂאֵנִי לֹא מַגִּיעַ לְעֲנוֹת, וְאַתֶּם הַסְּלִיחָה.

עִם כָּל זֹאת מְכָל הַמְכַתְּבִים שֶׁכָּבַר נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁו,
 יְכוּלִים לְהוֹצִיא לְעֲצֻמוֹ הַתְּחִזְקוֹת וְעֲצוֹת אֵיךְ לְצִאת מְכָל מִינֵי
 סְבוּכִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי כָּל הַמְכַתְּבִים בְּנוּיִים אֶךְ וְרַק עַל דְּבָרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְכֵן כָּל מְכַתֵּב שְׂאֵנִי כּוֹתֵב לְאַחַד
 — זֶה שִׁיף לְכָלֶם.

הקדוש-ברוך-הוא יתן לי כח ואריכות ימים ושנים טובות, שאוכל לענות לכלם.

ושוב פעם אני מתנצל למי שלא קבל תשובה, שזה לא בכונה, אלא הזמן הוא לא בידי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקי.

**איפה כתוב בשלחן ערוך, שצריכים לעשות
התבודדות?**

שאלה:

מאת חגי: שלום וברכה. יש לי שאלה קטנה. שמעתי אחד מרבני ברסלב, שאמר בשעור שלו, שענן ההתבודדות מובא בשלחן ערוך. רציתי לשאל אתכם: איפה זה כתוב בשלחן ערוך?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חגי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן צח, סעיף א'): המתפלל צריך שיכון בלבו פרוש המלות שמוציא בשפתיו, ויחשב כאלו שכינה כנגדו, ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו, עד שתשאר מחשבתו וכוונתו זכה בתפלתו, ויחשב כאלו היה

מְדַבֵּר לְפָנַי מְלֶךְ בְּשֵׁר וְדָם, הִיָּה מְסַדֵּר דְּכָרְיוֹ וּמְכַוֵּן בְּהֵם יָפֵה לְבַל יִשְׁשֵׁל, קַל וְחֹמֶר לְפָנַי מְלֶךְ מְלָכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא חוֹקֵר כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת, וְכֵן הָיוּ עוֹשִׂים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה, שֶׁהָיוּ מִתְבוֹדְדִים וּמְכַוֵּנִין בְּתַפְלָתָם, עַד שֶׁהָיוּ מַגִּיעִים לְהַתְפַּשְׁטוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וּלְהַתְגַּבְּרוֹת כַּח הַשְּׁכָלִי, עַד שֶׁהָיוּ מַגִּיעִים קְרוֹב לְמַעְלַת הַנְּבוּאָה, עַיִן שָׁם.

הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנַי, שֶׁקָּדַם כָּל תַּפְלָה הָיוּ הַחֲסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים מִתְבוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁמַּגִּיעִים לְמַח מְזַכֵּךְ וְטָהֳרַת הַלֵּב, וְכֵן הָיוּ יְכוּלִים לְהַתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּלִי שׁוּם מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת כָּלֵל, אֲלֵא הָיוּ מְדַבְּרִיקִים אֶת נַפְשָׁם בְּתוֹךְ תְּבוֹת הַתְּפִלָּה. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צ"ז) לְעִנְיַן מַעְלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁזֶה הַתְּבוֹדְדוּת, שֶׁעַל תְּפִלוֹת וּתְחִינּוֹת וּבִקְשׁוֹת הַסְּדוּרוֹת מִכָּבֵר, כָּבֵר יוֹדְעִין מֵהֵם כָּל הַמַּחְבְּלִים וְהַמְקַטְרְגִים, וְהֵם אוֹרְבִים עַל הַדְּרָכִים שֶׁל אֱלֹהֵי הַתְּפִלוֹת, מַחְמַת שְׂיוֹדְעִים מֵהֵם מִכָּבֵר, כְּמוֹ לְמַשָּׁל עַל הַדְּרָךְ הַכְּבוֹשָׁה, הַיְדוּעַ וּמְפָרֵס לְכָל, שֶׁם אוֹרְבִים רוֹצְחִים וְגִזְלָנִים תְּמִיד, מַחְמַת שְׂיוֹדְעִים מְדַרְךָ זֶה כָּבֵר, אֲבָל כְּשֶׁהוֹלְכִין בְּנִתִיב וְדַרְךָ חֲדָשׁ, שֶׁאֵינוֹ נוֹדַע עֲדִין, שֶׁם אֵינָם יוֹדְעִים לְאַרְבַּ שֶׁם כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן לְעִנְיַן הַתְּבוֹדְדוּת, כִּי הַשִּׁיחָה שֶׁמְדַבֵּר הָאָדָם עִצְמוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הוּא דַרְךָ חֲדָשׁ וְתַפְלָה חֲדָשָׁה, שֶׁהָאָדָם אוֹמְרָה מְלִבּוֹ מְחַדָּשׁ, עַל-כֵּן אֵין הַמְקַטְרְגִים מְצוּיִים כָּל-כָּף לְאַרְבַּ, עַיִן שָׁם.

וְלָכֵן קָדַם הַתְּפִלָּה טוֹב מְאֹד לְהִרְבוֹת בְּשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, כְּדִי שֶׁיִּטְהַר מַחְשַׁבְתּוֹ מִכָּל מִיָּנִי מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת, וַיִּזְכֶּה לְהַדְּבִיק אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ אֶל תְּבוֹת הַתְּפִלָּה שֶׁמַּתְפַּלֵּל אַחֲרֵי-כֵן בְּתַפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת שֶׁתִּקְנֶנוּ אֲנָשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה, שֶׁהֵם: שְׁחִרְיָת, מְנַחָה, עֲרַבִית. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַתְּבוֹדֵד

רי שו"ת א' תקיא ברסלב

בְּכֹל יוֹם עֲמוּ וְתִבְרְךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת כָּל כְּלוּ בוֹ וְתִבְרְךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׂתַהַיֶּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֵבָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקיא.

הָאִם לָנוּ כִּיהוּדִים יֵשׁ עֲנִיָּן לְחַגֵּג אֶת תַּחֲלַת
הַשָּׁנָה הַלְּוֹעֶזִית? וְאִיךָ צְרִיכִים לְהִתְיַחֵס לַיּוֹם
הַזֶּה?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יַחֲוֵאל: לְכַבוֹד הַצְּדִיק הַיָּקָר, רְפוּאָה שְׁלֵמָה.
שְׁמַעְתִּי שֶׁהַמּוֹן אֲנָשִׁים חָגְגוּ אֶתְמוֹל אֶת הַשָּׁנָה הַחֲדָשָׁה
לְמַנְיָנָם, וְרָצִיתִי לְשָׂאֵל: לְפִי מָה שֶׁהַבְּנֵי זֶה הַיּוֹם בּוֹ
נוֹלַד מְנַהֵיג הַנוֹצְרִים, יִמַּח שְׁמוֹ, הָאִם יֵשׁ לָנוּ כִּיהוּדִים
עֲנִיָּן בַּיּוֹם הַזֶּה? וְאִיךָ צְרִיכִים לְהִתְיַחֵס לַיּוֹם הַזֶּה?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם וְתִבְרְךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַחֲוֵאל, נְרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הֵן לְהַנּוֹצְרִים וְהֵן לְהַיִּשְׁמַעְאֵלִים יֵשׁ לּוֹחַ אַחֵר, שֶׁבְּכָל־
לֹא שִׁיךְ אֵל עִם יִשְׂרָאֵל, אֲנַחְנוּ יְהוּדִים מְאֻמְיָנִים בְּנֵי מְאֻמְיָנִים

בו יתברך, אצלנו ראש השנה זה בתשרי, וחקמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ח.): בתשרי נברא העולם, ואף שרבי יהושע אומר בניסן נברא העולם, כבר מובא תרוץ על זה בספר "בני יששכר", פי (ראש השנה יא.): בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל, בניסן עלתה במחשבתו יתברך לברא את העולם, ובתשרי נברא העולם בפעל, ואז הוא ראש השנה שהוא יום הדין, שאז דנים את כל העולם כלו, כמאמרם ו"ל (ראש השנה ח): בראש השנה נדון מה יהיה בסופו, הינו בראש השנה הוא יום הדין והנורא שדנים את כלם, כל הבריאה כלה — מה יהיה עם כל אחד ואחד בשנה זו, מי לחיים מי למות וכו', מי בחניקה ומי בשרפה וכו', וכן אמרו (ביצה טו): כל מזונותיו של אדם קצובים מראש השנה, הינו שאז פותבים את התקציב לאדם על כל השנה. וכן אמרו (בראשית רבה, פרשה נו, סימן יג): כל ימות השנה ישראל נאחזין בעברות ומסתבכין בצרות, ובראש השנה הן נוטלין שופר ותוקעין בו, ונזפרים לפני הקדוש-ברוך-הוא, והוא מוחל להם.

כשאדם חוטא, בר מינן, אזי בלי שום ספק יקבל ענש, כי יש דין ויש דין, אבל כשאדם בראש השנה ומבקש סליחה, ומכניע את עצמו לפניו יתברך, מיד הוא מוחל לו, כמאמרם ו"ל (שוחר טוב תהלים קב): "פנה אל תפלת הערער", אמר רבי יצחק, כלפי דורות אמרו, שאין להם לא נביא ולא כהן ולא בית-המקדש שיכפר עליהם, אלא עוד תפלה אחת שנשתתף להם, שהם מתפללין בראש השנה ויום הכפורים, ולא תבזה אותו מהם. הוי, ולא בזה את תפלתם.

הרי שלף לפניך, שבראש השנה אז הוא המשפט לכל העולם כלו, ואין לנו שום עסק עם הגויים כלל, שהם החליפו את הלוח שלהם כמה פעמים וכו', כמו שידוע

ומפרסם למי שבקי בזה וכו', ובפרט הלווח של הישמעאלים, זה בכלל אחרת לגמרי וכו', ולנו עם ישראל אין שום עסק עם הדבר הזה.

בענין הלקדת אותו האיש וכו', גם בזה יש מחלקת אצלם, וזה מה שקוראים אצלנו ליל ניטל, יש אומרים שזה בעשרים וחמש בחדש השתיים-עשרה למנינם, ויש שאומרים שזה בששי לחדש הראשון למנינם, ובשביל זה מקבל אצל האשכנזים לא ללמד באותו לילה וכו', כי הסטרא אחרת מתגברת אז מאד מאד וכו', אבל מובא בתשובת רש"י הטעם שאסרו בלילה הזה ללמד, כי דרפם של עם ישראל הוא ללכת בלילה לבית-הפנסת ללמד והנשים לטבילה וכו', ומחמת שאז ביום הלקדתו הגויים משתפרים, וידוע שהם רוצחים ארורים, והיו נותנים מכות רצח ליהודים, וגם השתוללו, ולא פעם אחת הרגו בלילה ההוא יהודים על לא דבר וכו'.

ולכן פדי שעם ישראל לא יבואו לסכנה, אמרו שאז הוא זמן השתלטות הטמאה בעולם וכו', וזו הסבה האמתית, שבמשך הדורות לא למדו בלילה ההוא, עם כל זאת אצל כל מיני חסידים, זה נעשה קדוש מפי רבותיהם, שבלילה זה לא לומדים, כי הטמאה לוקחת את הלמוד וכו', וזה כל-כף נכנס בהם וכו'. ובברסלב מעולם לא החזיקו מזה, ולא דברו מזה, כי בימי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל הלכו לשן תכף-ומיד אחר ערבית, והיו קמים בחצות, אזי ממילא לא היה כל השקלא וטריא בזה אם פן מתר ללמד אותו לילה או אסור ללמד אותו לילה וכו' וכו'.

מי שחי על-פי התורה הקדושה, ונושם את האמונה

הקדושה בו יתברך וחי עמה, זה בכלל לא משנה לו מה שהגויים אומרים, מה שהגויים אוחזים וכו', אצלנו יודעים שהפל הבל הבלים וכו', ולא כדאי אפלו לדבר מזה וכו', מה יש לנו אתם, עם ישראל לא שוכח לרגע את הרציחות והאכזריות שהנוצרים הפעילו נגד עם ישראל במשך אלפים שנה מאז שהוא נולד וכו', מילי מליונים יהודים קפחו את חייהם במיתות משונות, מיתות אכזריות, שאי אפשר לתאר ולשער כלל, והפל תחת השם פס הקדוש וכו' — אוי להם ואוי לנפשם, וכבר אמר רבי שמעון בן יוחאי (ספרי בהעלותך): הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב; ואמרו צדיקים, שעל ההלכה הזו אין שום חולקים, וגם לישמעאלים לא חסר חלק ברציחות והאכזריות נגד עם ישראל במשך כל הדורות וכו', אזי למה לנו להתייחס לגמרי לכל זה?

אם התורה הקדושה הזהירנו (ויקרא יח, ג): "ובחקותיהם לא תלכו", (שם כ, כד): "אני הו"ה אלליכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים", וכתוב (שם): "והייתם לי קדושים, כי קדוש אני הו"ה, ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי", זה אצלנו מספיק, ואנחנו לא מתערבים אתם, ואין לנו שום עסק אתם, עם ישראל יודעים היטב היטב את הרציחות והאכזריות שעברנו הן מהנוצרים והן מהישמעאלים במשך כל הדורות, ולכן מה לנו ולכם?

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שעם ישראל יחזרו בתשובה שלמה, ויחזרו אל התורה הקדושה שקבלנו בהר סיני, ונתחזק ביתר שאת וביתר עז באמונה פשוטה בו יתברך, ואנחנו יודעים שכל מה שעובר עלינו וכו', הפל נסיונות לנסות אותנו איך נהיה חזקים באמונה פשוטה בו יתברך (דברים ח, טז): "למען ענותך ולמען נסותך להיטיבך

ריד שו"ת א' תקיב ברסלב

בְּאַחֲרֵיתָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, עִם יִשְׂרָאֵל הֵם עִם קְדוּשׁ, מְסֵרוּ אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשׁ הַשֵּׁם בְּכֹל הַתְּקוּפוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן פ'), שְׁאֵפְלוּ פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ', מְצִינּוּ שְׁמֵסֵרוּ אֶת נַפְשָׁם עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא הִמִּירוּ אֶת דָּתָם, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (דְּבָרִים יד): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹיָ"ה אֱלֹקֵיכֶם".

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקיב.

"כָּל הָאוֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ מִבִּיא גְּאֻלָּה לְעוֹלָם". הָאֵם מְדַבֵּר רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה אוֹ בְּכַל דְּבַר?

שְׂאֵלָה:

מֵאַת דּוֹד: שְׁלוֹם רַב אֶל כְּבוֹד קִדְשַׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.

תּוֹדָה רַבָּה עֲבוּר הַשּׁו"ת הַנִּפְלָא הַזֶּה, שְׁמַמֵּשׁ מַחֲיָה אוֹתִי וְעוֹזֵר לִי לְלַמֵּד וְלַדְעַת דְּבָרִים וְעֲצוֹת שְׁתַּמִּיד רְצִיתִי לְדַעַת בְּנוֹשָׁאִים שׁוֹנִים.

רְצִיתִי לְשַׁאֵל לְגַבִּי מַה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבְרָכָה: "כָּל הָאוֹמֵר דְּבַר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ מִבִּיא גְּאֻלָּה לְעוֹלָם", הָאֵם זֶה שֶׁנֶּרַךְ רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה אוֹ גַם בְּשֶׁאֵר דְּבָרִים? כִּי מִהִמְקוֹר שְׁחֲכָמֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבְרָכָה, מִבִּיאִים, נִרְאֶה שֶׁזֶה רַק רְשׁוֹת וְלֹא חוֹבָה.

תשובה:

בעזרת השם ותבונתו, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה ששאלת על מאמרם ז"ל (אבות פ"ק ו'): כל האומר דבר בשם אומרו, מביא גאולה לעולם; אם זה רק בדברי תורה? מוכן שכן, עם כל זאת מהישר, כשאדם שמע איזה דבר טוב, שיגיד את זה בשם אומרו.

היה בין אנשי שלומנו אדם מורם מעם בשם רבי ישראל מטראוויצע, זכר צדיק לברכה, שהלך פעם לצדקה נחוצה עם עוד אחד מאנשי שלומנו, והגיע אל צדיק מפרסם, והוא ארח אותם על שבת שיאכלו עמו, הצדיק היה חולק על אנשי שלומנו, ולכן הם הסתירו שהם חסידי ברסלב, ובעת הסעודה בקש הצדיק מרבי ישראל שיאמר תורה, ואמר אז דבורים מרבנו ז"ל, והצדיק מאד מאד התפלא, ושאל אותו: מאיפה יש לכם דבורים כל-כך נפלאים המחיים נפש כל חי? ענה ואמר רבי ישראל: מספר "מגלה עמקות", וזה מאנשי שלומנו שהיה אז, הסתכל על רבי ישראל בתמיהה: למה משנה? וכך עברה כל השבת, שהצדיק בקש את רבי ישראל שיאמר תורה, ואמר תורה מרבנו ז"ל בלי להזכיר מאיפה לקח את זה, ואחר-כך כשנפרדו, הודה לו הצדיק מאד מאד על הדבורים החמים והנפלאים ששמע ממנו והלכו. ובדרך שאל זה מאנשי שלומנו את רבי ישראל: הרי עברתם על מאמר חכמינו, זכרונם לברכה, שאמרו (אבות פ"ק ו'): כל האומר דבר בשם אומרו, מביא גאולה לעולם; ולמה שניתם? ענה ואמר לו: יש לי שתי תשובות לענות לך על שאלתך.

א. חכמינו הקדושים אמרו, מתי כדאי לומר בשם אומרו?
 כשמביא גאולה לעולם, אבל יען שזה מתנגד על דבר רבנו
 ז"ל, אם הייתי אומר מאיפה לקחתי את זה, הייתי גורם חרבן
 לעולם ולא גאולה, ולכן שנית, פי רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות,
 אות אמת, סימן ב'): מתר לשנות בדבר השלום; ב. לא אמרתי
 שקר, אמרתי שלקחתי את זה מספר "מגלה עמקות", מי עוד
 מגלה עמקות וצפונות כמו רבנו ז"ל?!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
 בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
 מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקיג.

האם יש ענין לנסע לקבר הצדיק רבי שמעון בר
 יוחאי ב'שבת מברכין'?

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד קדשת הרב הצדיק והאהוב.
 ראשית שתהיה לרב רפואה שלמה וארך ימים בשמחה
 ואמונה.

רציתי לשאל, האם יש ענין לנסע לקבר הצדיק רבי
 שמעון בר יוחאי ב'שבת מברכין'?

כבר כמה פעמים ארגנו נסיעה עם כמה חברים והנשים
 שלהם, וכמה פעמים לבד רק הגברים.

תודה הרב, אני אוהב אותך, אתה מחזק אותנו מאד!!!

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על הברכות והאחילים לרפואה שלמה, וכך המברך מתברך מפי אל עליון.

בענין לנסע אל ציון רבי שמעון בן יוחאי, זה דבר גדול מאד מאד, אבל זה לא קשור אל שבת מברכין כלל, מתי שאדם רוצה שישע אל ציון רבי שמעון בן יוחאי, ויפעל שם כל מה שארצה, כי אין למעלה מזה, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות צדיק, סימן קעג): על-ידי השתטחות על קברי הצדיקים, הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות, אף-על-פי שאינו ראוי לכך.

ולכן אשרי מי שרגיל לנסע אצל קברי הצדיקים, ושם תפלל להקדוש-ברוך-הוא, ויבקש את כל מה שהוא צריך, ומובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, קרחה, הלכה ג', אות ג' וד'): על-ידי ההספד וההשתטחות על קברי הצדיק, ובוכה ומתגעגע מאד על שנסתלק הצדיק, ואין מנהל בדינינו להשיבנו אליו ותברך, על-ידי-זה מעורר נשמת הצדיק וחוזר ומתקשר נפשו בגופו פידוע, שזה עקר בחינת השתטות, כי (חלין זי) גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם, והצדיקים במיתתם קרויים חיים.

והכלל, שעל-ידי ההספד וההשתטחות חוזרין וממשיכין הארת הנשמה הקדושה למטה, ונתקשר ביותר הנשמה בגוף הנפטר, וחוזר ונמשך שלום, וזה השלום, דהינו הארת

והתקשרות הנשמה בגוף לאחר ההסתלקות, הוא גדול ביותר מהשלום וההתקשרות שהיה בחיים חיותו, כי כל מה שהפרוד וההתקנה הוא ביותר, כמו-כן כשנתהפך ונתחברין יחד, אזי השלום גדול ביותר, כי עקר השלום הוא בין שני הפכים, וכל מה שהשני הפכים רחוקים ביותר, כמו-כן השלום גדול ויקר יותר כשחוזרים ומתחברים ביחד. ועל-פן אחר ההסתלקות, שאז הנשמה רחוקה מהגוף ומעולם הזה בתכלית הרחוק, ובפרט נשמת הצדיק הגדול הגבוה במעלה מאד מאד, שהנשמה שלו מסתלקת ועולה למעלה למעלה במקום שעולה וכו', והגוף נקבר בתוך הארץ כמה אמות וכו', נמצא, שעכשו הנשמה רחוקה מהגוף בתכלית הרחוק, ועל-פן השלום גדול ביותר, ועל-פן (חלין ז'): גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, כי עכשו השלום ביותר, ויש לו כח עכשו להמשיך כל העולם פלו לעבודתו יתברך יותר מבחייו, על-ידי הפלגת השלום שזוכה עכשו, בבחינת (ישעיה נה, ב): "יבוא שלום ינוחו על משכבותם" וכו'.

וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (כתבות קד.): בשעה שהצדיק נפטר מן העולם, שלש כתות של מלאכי השרת יוצאות לקראתו, אחת אומרת לו: בוא בשלום. ואחת אומרת: הולך נכחו. ואחת אומרת לו: יבוא שלום ינוחו על משכבותם, כי עקר הוא השלום, שהוא סוד התקשרות והארת הנשמה בהגוף אף לאחר ההסתלקות ביותר שאת יותר עז, כי באמת הצדיק הגדול אף-על-פי שנשמתו מסתלקת למקום שמסתלקת, אף-על-פי-כן עקר השלמות שתהיה למטה גם-כן, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ז'), כי אדרבה, מחמת גדל הפלגת מעלתו העצומה והנוראה והגבוהה מאד מאד, על-פן הוא יכול להוריד עצמו למטה

למטה יותר, ולהגביה ולהרים אפלו הנמוכים והרחוקים מאד מאד בתכלית הרחוק ביותר, כי מעצם השלום שזוכה עכשו, הוא יכול לקשר ולהמשיך כלם להשם יתברך, אפלו הרחוקים מן הקדשה מאד מאד.

ועל-כן הוא דבר גדול מאד מאד להרבות לילף על קברי צדיקים האמתיים, כי על-ידי-זה שבאין אצל מקום קבורתם הקדוש, שהוא בחינת ארץ ישראל, כמו שנאמר (תהלים לו): "צדיקים יירשו ארץ", כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן קט), שקבר הבעל-שם-טוב זי"ע הוא קדוש בקדשת ארץ ישראל, וארץ ישראל הוא ארץ החיים והשלום, כמו שנאמר (תהלים קטז, ט): "אתה-לך לפני הוי"ה בארצות החיים". וחיים הוא בחינת שלום כנ"ל. וכמו שנאמר (מלאכי ב, ה): "בריתי היתה אתו החיים והשלום". ועל כן אנו מתפללין: "שים שלום טובה וברכה חיים" וכו'. כי עקר החיים הוא השלום, שהוא סוד התחברות שני הפכים, התחברות הנשמה בהגוף, התחברות צדיקים גבוהים מאד עם רשעים גמורים, כדי להמשיכם להשם יתברך, ולהחזירם בתשובה שלמה אליו יתברך. ועל-ידי שכל אחד בא על קבר הצדיק האמת, על-ידי בכיתו ותפלתו, שמתפלל ומתחנן שם, על-ידי-זה חוזר ומעורר ביותר נשמת הצדיק האמת, ומאיר ביותר למטה בזה העולם הגשמי, כי צדיקאי שכיחי יתיר בהאי עלמא בטר דאסתלקו, כמו שאיתא בזהר הקדוש (אמרי עא): ונתקשר נשמת הצדיק ביותר בזה העולם, ונתרבה השלום ביותר, ונמשכין כל העולם לעבודתו יתברך, עין שם.

ולכן מה טוב ומה נעים פשוטים להיות רגיל לנסע אל קברי צדיקים, ובפרט אל ציון רבי שמעון בן יוחאי, שהבטיח שהתורה לא תשתכח מישראל על ידו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקיד.

חבר שלי חולה במחלה הידועה. מה אנו יכולים לעשות לרפואתו חוץ מלהתפלל?

שאלה:

מאת יניב: שלום.

לא על עצמי באתי לבקש, אלא על ידידי וחברי החולה במחלה הידועה, שחזרה אליו כבר פעם שניה. מעבר לכל הפעלות אשר הקהלה שלנו בישוב בר יוחאי עושה למענו, האם יש דברים נוספים שבדאי ורצוי לעשות עוד לרפואתו?

אשמח לקבל תשובה, כי כל דקה שיש ואפשר לעשות תשובה לי מאד. אני מבקש לברך אותו לרפואה שלמה במהרה בימינו, ויהיו לרצון אמרי פי בבחינת: "ברית כרותה לשפתים".

בתודה מראש, המתפלל ודורש לשלומך.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יניב, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין מה לעשות, אלא להרבות בתפלה, כי כל זמן שאדם חי, יש לו תקנה לתקן הכל, ואסור להתיאש בשום פנים ואפן, כמאמרם ז"ל (ברכות ט.) על הפסוק (שמות כא, יט): "ורפא ירפא" — מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ואמרו צדיקים, שנתנה רשות לרופא לרפאות, אבל לא ליאש; ולכן עלינו להרבות בתפלה ובקשה על החולה, שתהיה לו רפואה שלמה ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו ובטפי דמיו. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן סד): החולה שמתפלל על עצמו בדמעות, בודאי הקדוש-ברוך-הוא ירפא אותו ויקבל תפלתו; וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'; וכן ספר-המדות, אות סגלה, סימן יא): סגלה לחולה להסתכל על הציצית.

הקדוש-ברוך-הוא ירחם עליו ועל כל חולי עם ישראל, ונזכה לראות ברפואתו השלמה, וינען שאתם גרים בישוב "בר יוחאי", תוסיפו לו שם שמעון, וכדאי השם הזה שיהיה לו עוד אריכות ימים, כי כף אמרו צדיקים על מאמרם ז"ל (ברכות ט.): פדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק; כשאדם הוא בשעת הדחק, עליו לסמך על כחו הגדול של רבי שמעון בן יוחאי, ובפרט שאתם גרים סמוך ונראה אצל ציון התנא הקדוש הזה, פדאי לכם להוסיף שם להחולה שמעון, ויאריך ימים ושנים, וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן צה): דע, שהשם שנותנין לו לאדם הוא לפי הפעלה שיש לו לאדם לעשות בעולם, ויש אחד שעושה הפעלה שלו בחצי שנים שיש לו, וצריך לקרא לו שם אחר, דהינו שם חדש, כי השם שנותנין לאדם, הוא לאחר מותו לבושין שלו, כי השם הוא בחינת לבושין, כמו שכתוב (ישעיה מב, ח): "אני הוי"ה הוא שמי וכבודי" וכו', כמו-כן יש אחד שעושה הפעלה שלו לפי השם שיש לו בחצי שניו, ועושה אחר-כך

רכב שו"ת א' תקטו ברסלב

פעלות חדשות, וצריך לקרא לו שם חדש. ויש בזה סודות גדולים ונוראים מאד מאד, וזהו שקורין לחולה שם אחר, פי השם שיש לו מקדם כבר עשה הפעלה שלו כפי אותו השם שהיה לו, והנה ראוי לו למות, לפיכך קוראין לו שם אחר, שהיה לו פעלה אחרת, ויוכל לחיות עוד כמה שנים על-ידי שקוראין לו שם אחר, כדי לעשות הפעלה כפי אותו השם, ע"ן שם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד, וישלח רפואה שלמה לכל חולי עמו ישראל.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקטו.

האם צריך להוציא מהבית את הספר 'מורה נבוכים'?

שאלה:

מאת אליהו: לפני שהתקרבותי לרבנו הקדוש למדתי הרבה פעמים את הספר 'מורה נבוכים'. האם אני צריך להוציא אותו מהבית?

תשובה:

בצורת השם ותפירה, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אליהו, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הטעם שרבונו ז"ל אסר ללמד את ספר "מורה נבוכים", הוא מפני שיש שמה המון קשיות, ואף שמתרץ את התרופים הנכונים, אבל יש מחות קטנים שלא מבינים את התרופים, אזי הם נשארים בקשיות, וכל קשיא באמונה זה גורם פגם מאד גדול להנשמה.

ולכן הזהיר רבנו ז"ל לא ללמד את הספר הזה, אבל על ספרי "יד החזקה" של הרמב"ם, התבטא רבנו ז"ל: הוא עשה מאד מאד טוב, ואמר, שמשׁיח יפסק כמו הרמב"ם.

ולכן אשרי מי שלומד בכל יום על-כל-פנים פרק אחד ברמב"ם, שהוא תמצית תורה שבבעל-פה, ואמר הרב הקדוש מאפסא, זי"ע, שלשון הזהב של הרמב"ם הוא סגלה לנפש, רוח, נשמה, וה'חזון איש' זי"ע אמר על הרמב"ם, שבלי רוח-הקדש אי אפשר לכתב ספר זה. ומספר, שהרמב"ם בא בחלום להרב הקדוש רבי מרדכי מנשכיו זי"ע, ושאלו: מדוע אינו לומד את ספרו "יד החזקה"? וענה לו, מפני שהוא טרוד מאד, שבאים אליו הרבה אנשים בכל יום לבקש על נפשם וכו'. אמר לו הרמב"ם: תראה שלפחות הספר שלי יהיה על השלחן שלך, כדי שתוכל מפעם לפעם להסתכל בתוכו.

תהלה לאל, יש לי ספריה גדולה מאד מאד של ספרים, כי אני מאד חובב ספרים, וזו כל התאנה שלי, אבל את הספר הזה אין בביתי, כי רבנו ז"ל הקפיד על זה, ואצלי מה שרבנו ז"ל אומר — זה קדש הקדשים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקטז.

**נולדה לי בת מבן-הזוג שלי בשנתים האחרונות.
האם אנו מתאימים לחתונה ולבנית בית קדוש?**

שאלה:

מאת סיון: לכבוד כבוד הרב הנכבד.
אני נרגשת שיש אתר כזה, ושאפשר לשאל שאלות,
ועוד מישהו שכל-כך מבין... אני אנסה לנסח את זה
הכי קל.
הברתי לפני שנה וחצי מישהו, ונכנסתי להריון, היום
ברוך ה', יש לי ילדה בת שבעה חודשים, אני והיא גרות
אצל בן-הזוג שלי, שהוא האבא שלה. אחרי אין ספור
ספורים וריבים בינינו, אני התחזקתי בתשובה, ואני
הולכת בצניעות. הוא טפוס לא קל ונמצא עכשו
בתקיפה לחוצה, כי הוא לקח הלואה ברבית של מאה
שלשים אלף ש"ח, מתוכם שבעים אלף ש"ח הוא
שלם, והוא חזב עוד ששים אלף ש"ח, ועכשו הוא
הסתכסך עם אחד מאלו שנתנו לו את ההלואה.
אשמח שתדריך אותנו, כי אני קצת מבלבלת... האם
אנחנו מתאימים לבנות בית קדוש? ומה לעשות בענין
החובות? בברכה ותודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל סיון תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך, אחרי שאת חיה עם גבר שנתים וילדת בת, את שואלת אותי — "האם אנחנו מתאימים לבנות בית קדוש"? אם הוא היה טוב עד עכשו, בודאי יהיה טוב להלאה, ואת תראי להתחתן אתו תכף-ומיד, ולא לשאל שום שאלות בשום פנים ואפן.

אני מאד מקנה, ששניכם תחזרו בתשובה שלמה, ושבו ורפא לכם, כי הקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ומקבל תשובת כל אחד, כמאמרם ו"ל (פסחים ק"ט): ידו של הקדוש-ברוך-הוא פרוסה תחת כנפי החיות, כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין.

בענין החובות וכו', אם תתחננו לשם שמים, ותתחילו לשמור שבת, והוא יניח תפלין בכל יום, תראו שיהיו לכם נסים ונפלאות, ותוכלו לאט לאט לצאת מהחובות הפכדים שרובצים עליכם.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתצייתו אותי, ותשתדלי לעזר לו עם מה שאת רק יכולה, לחזק ולעודד ולשמח אותו, ותראי שהכל יתהפך לטובה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

רכו שו"ת א' תקיז ברסלב

בתפלתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׂתַהַיֶּה לְךָ הַצְלָחָה
מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקיז.

בְּשָׁבוּעַ הַבֵּא יַחוּל יוֹם הַלְדָתִי. מַה הָרַב מִיַּעַץ לִי
לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם זֶה? וּמַה מֵאַפְּיָן אֶת מִי שְׁנוֹלֵד
בְּחֹדֶשׁ טִבַּת?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עֶרֶן: בְּשָׁבוּעַ הַבֵּא בַתְּאָרִיךְ כ"ו טִבַּת יַחוּל בְּעִזְרַת
ה' יוֹם הַלְדָתִי. מַה מֵאַפְּיָן אֶת מִי שְׁנוֹלֵד בְּחֹדֶשׁ זֶה —
טִבַּת? וּמַה הָרַב מִיַּעַץ לִי לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם הַלְדָתִי?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם וְתַפְרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ט טִבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עֶרֶן, גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לְךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֹסֶד
וּבְרַחֲמִים, בְּצִדְקָה וּבְמִשְׁפָּט, וְדַבָּר גְּדוֹל וְדַבָּר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה
מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדֵי כִּף שְׁאֲמָרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֲלִין ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה,
אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה; שְׂאָדָם אֵינּוּ מְקַבֵּל מִכָּה
קִטְנָה בְּאֶצְבָּע קִטְנָה, אִם לֹא מְכַרְיִזִין עַל זֶה קֹדֶם מִלְּמַעְלָה.

וְלִכְּנֵן כָּל יוֹם יוֹם הוּא יוֹם מַצְלָח, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְנַהֵג אֶת הַיּוֹם בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹת מְאֹד, וְלִכְּנֵן אֲסוּר
לְהַגִּיד שְׂיֹום זֶה מְסַגֵּל יוֹתֵר מִיּוֹם זֶה וְכוּ', אוֹ חֲדָשׁ זֶה יוֹתֵר
מְסַגֵּל מִחֲדָשׁ זֶה וְכוּ', כִּי כָּל יוֹם מְבָרֵךְ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, זֶה תְּלוּי
רַק בְּאָדָם אִיךָ שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַיּוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י"א, כ"ו):
"רְאֵה אֲנֹכִי נוֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְקָלָה", הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא נוֹתֵן לְאָדָם מִתְּנָה אֶת "הַיּוֹם", אֲבָל בְּתוֹךְ הַיּוֹם יֵשׁ בּוֹ
"בְּרָכָה" אוֹ "קָלָה", זֶה תְּלוּי אִיךָ שֶׁאָדָם מְקַבֵּל אֶת "הַיּוֹם",
(שם): "אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת הַיְי"ה אֱלֹקֵיכֶם
אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם", "וְהַקָּלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל
מִצְוֹת הַיְי"ה אֱלֹקֵיכֶם וְסִרְתֶּם מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה
אֶתְכֶם הַיּוֹם, לְלַכֵּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים, אֲשֶׁר לֹא יִדְעַתֶּם",
זוֹ הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם, אִם הוּא רוֹצֵה שְׂתַּהַיֵּה לוֹ בְּרָכָה, אֲזִי
שִׁישְׁמַע בְּקוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזָה קוֹל הַתּוֹרָה, וְאִם, חֵס
וְשָׁלוֹם, אָדָם רוֹצֵה שְׂתַּהַיֵּה לוֹ קָלָה, אֲזִי זֶה מִתְקִים כְּשֶׁאִינוּ
שׁוֹמְעֵי בְּקוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזָה קוֹל הַתּוֹרָה, וְהוֹלֵךְ אַחֵר
מַעֲשֵׂה הַגּוֹיִים וְכוּ'.

יוֹם הַלֵּדָת אֲזִי מְאִיר הַמְּזֹל שֶׁל הָאָדָם יוֹתֵר מִכָּל הַשָּׁנָה,
וְזֶה יוֹם הַהַצְלָחָה שְׁלוֹ, וְלִכְּנֵן בַּיּוֹם הַזֶּה הוּא יָכוֹל לַפְעַל הַרְבֵּה
דְּבָרִים אֲצֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרָט אִם יֵישֵׁב אֶת עַצְמוֹ
בְּדַעְתּוֹ, שְׂמִיּוֹם שְׁנוֹלֵד עַד הַיּוֹם הַזֶּה הַתְּנַהֲגָתִי לֹא כְּמוֹ
שְׂהֵייתִי צָרִיךְ וְכוּ', וּמְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ קְבֻלוֹת חֲזָקוֹת, שְׂמַהִיּוֹם
אֲנִי מְשַׁנֶּה אֶת הַטָּבַע שְׁלִי וְכוּ' וְכוּ', וְהוֹלֵךְ לְהַשְׁתַּפֵּר, אֲזִי
יַצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

וְלִכְּנֵן צָרִיכִים לְנַצֵּל אֶת יוֹם הַהַלֵּדָת לְקַבְּלוֹת טוֹבוֹת,
וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלוֹת חֲדָשׁוֹת, וְזֶה יוֹם הַמְּסַגֵּל לְאָדָם. וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי
אָדָם שֶׁמְנַצֵּל אֶת יוֹם הַהַלֵּדָת שְׁלוֹ, וּמְסִים אֶת כָּל סִפֵּר

רכח שו"ת א' תקיח ברסלב

תהלים, ומבקש ממנו יתברך כל מה שצריך, וזה היום
המברך שלו.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקיח.

**פֶּאֶשׁר אָדָם קָם מֵאַחַר, וּמִגִּיעַ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת
בְּאֲמֻצַּע הַתְּפִלָּה, צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ עִם הַמְתַּפְּלָלִים
אוּ לְהִתְחִיל מֵהִתְחַלָּה?**

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד מוהרא"ש שלום.
ברצוני לשאל: אם אדם קם מאחר בבקר, ובא לבית-
הכנסת באמצע התפלה, האם הוא יכול להמשיך עם
המתפללים מאותו מקום שהם נמצאים, או שעליו
להתחיל מההתחלה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אדם גר במקום שיש מנגן אחר מנגן, אזי אם קם
מאחר ובא לבית-הכנסת באמצע התפלה, שיחכה כבר על
המנגן השני, כי מעלת תפלה בצבור אי אפשר להסביר כָּלֵל,
כי זה מאד מאד חשוב בשמים — מי שמתפלל בצבור,
ומוחלין לו את כל עוונותיו, אבל אם אין עוד מנגן, ובא

לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, וּמֵצֵא צְבוּר מִתְּפִלָּיִם, כָּבֵר מִבְּאֵרֵת הַהֶלְכָה
 בְּזֶה (אֲרַח חַיִּים, סִימָן קט, סַעִיף א'): אִם יָכוֹל לְהִתְחִיל וְלִגְמֹר קֶדֶם
 שְׁיָגִיעַ הַשְּׁלִיחַ צְבוּר לְקִדְשָׁה וְקִדִּישׁ — יִתְפַּלֵּל וְכוּ', עֵינַי שָׁם.

אָבֵל לְבוֹא תָמִיד לְבֵית־הַכְּנֶסֶת מֵאַחַר בְּאֻמְצַע הַתְּפִלָּה
 וְכוּ', אֲזַי נָכוֹן יוֹתֵר שְׁיִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלָּה מֵהִתְחַלְתָּהּ
 בַּיְחִידוּת, כִּי סֵדֶר הַתְּפִלָּה נִתְקַן כְּפִי סֵדֶר הָעוֹלָמוֹת, וַיֵּשׁ בְּזֶה
 סוּדוֹת נוֹרָאִים מְאֹד, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, עֵינַי לֹא
 רָאִתָּה אֱלֹקִים זּוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לוֹ, וְזֶה נִבְנָה כְּפִי עֲלִית
 הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', וּכְשֶׁמִּקְצֵר אֶת הַתְּפִלָּה, בְּזֶה הוּא גּוֹרֵם חֲרַבָּן
 הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', וּבִלְבוּל גָּדוֹל מְאֹד וְכוּ', וְלִכֵּן עֲדִיף לְהִתְפַּלֵּל
 לְאַט מֵהִתְחַלֵּת הַתְּפִלָּה מִזְמוּר אַחַר מִזְמוּר, וְלֹא יַחֲסֹר שׁוֹם
 חֵלֶק מֵהַתְּפִלָּה מֵהִתְחַלְתָּה עַד הַסּוּף.

אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנִזְהָר לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיָן
 דִּיקָא, כִּי כָף אֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ח'): מֵאֵי דְכִתִּיב
 (תְּהִלִּים טו): "וַאֲנִי תְּפִלַּתִּי לְךָ הַיְיָ" הַעֵת רְצוֹן", אֵימַתִּי עֵת
 רְצוֹן? בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִין; וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה לְעִצְמָךְ הַרְגֵּל
 לְבוֹא לְבֵית־הַכְּנֶסֶת מְקֵדֵם, וְלִהְתְּפַלֵּל בַּיְחָד עִם הַצְּבוּר, וְאִז
 טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתְפִלַּתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקיט.

מה פונתו של רבנו ז"ל בזה שאמר שאדם צריך להתעקש ב"עקשנות דקדשה"?

שאלה:

מיאת מתנה: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש.
ברצוני לשאל בענין מה שרבנו אמר, שצריכים להתעקש בעקשנות דקדשה: האם זה כמו שאנשים חושבים, שאם אדם יתעקש בתפלה יקבל את מה שרוצה לבסוף? הרי רבנו ז"ל, שצריך להשוות הלאו ודהו, דהינו שבין אם יתן לו הקדוש-ברוך-הוא את מבקשו ויבין אם לא יתן לו, יהיה אצלו הדבר שזה. למה אדם צריך להשלות את עצמו שלבסוף יקבל, גם אם זה בענין דקדשה, אולי יותר טוב עבורו, שלא יקבל את הדבר שהוא מבקש?

אולי אפשר להבין את הדברים כך: שצריך להתעקש עקשנות דקדשה, דהינו להראות לקדוש-ברוך-הוא שהוא רוצה את זה מאד, וזה חלקו, ואם הקדוש-ברוך-הוא יתן — יתן, ואם לאו — לאו. ואף פעם לא יעזוב את עצמו מלבקש על הקדשה, אבל איך יכול לחשב שבסופו של דבר יקבל, כאלו היה ממנה על אוצרו של הבורא? והגם שיש לנו הבטחה של התורה, זה לא עניננו, רק מה שצריך לקחת מזה, שלא להתנאש ולא לעזוב את העבודה, אבל לא בשביל שנקבל משהו? אשמח אם תוכלו להסביר לי את הענין. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מתנניה, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לדעת שהוא בן של הקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד, א): "בנים אתם להוי"ה אלקיכם", וכמו שהבן אינו מתבייש לבקש מאביו מה שהוא רוצה וכו', הוא לא עושה חשבון כאלו הוא ממנה על האוצרות של האבא וכו', הוא צריך משהו, הוא הולך ומבקש את האבא, ואם האבא לא רוצה לתת לו מאיזו סבה וכו', אזי הוא לא עוזב את האבא, ומבקש עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם וכו', עד שהאבא לבסוף נותן לו, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לב:): אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה, יחזר ויתפלל, שנאמר (תהלים כז, יד): "קנה אל הוי"ה חזק ויאמץ לבך וקנה אל הוי"ה", כי בודאי אם מתעקשים אצלו יתברך פעם אחר פעם ולא מתעייפים בתפלה, אזי רואים ישועות גדולות, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו יכול לפעל.

ואם תאמר — למה באמת לא נותן הקדוש-ברוך-הוא לאדם בתפלה הראשונה? על זה כבר אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סד:): אמר רבי יצחק, מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של צדיקים; כי הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לשמע את תפלותינו, ולכן מוגע מאתנו דברים וכו', שרוצה שנבקש ממנו, ולא נעזב אותו, ונהיה עקשנים גדולים בתפלה, לא לקחת בחזקה, אלא לבקש בתחנונים תפלה אחר תפלה, ולא להתיאש, כי סוף כל סוף התפלה מהפכת את הגזרה שנגזרה עליו שלא יקבל,

רלב שו"ת א' תקכ ברסלב

כְּמֵאמָרָם ז"ל (שם): אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה גִמְשִׁלָּה תִפְלָתָן שֶׁל צַדִּיקִים כְּעֵתָר, מָה עֵתָר זֶה מְהַפֵּךְ הַתְּבוּאָה מִמְקוֹם לְמְקוֹם, כִּף תִּפְלָתָן שֶׁל צַדִּיקִים מְהַפֵּכֶת מִדוּתֵיוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִמֵּדֶת רַגְזָנוֹת לְמֵדֶת רַחֲמָנוֹת.

וְאֵת סוּד הַתִּפְלָה גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל, וְעֲלִינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְלִלְמַד מִמֶּנּוּ אֵיךְ לְהִתְפַּלֵּל, וְעַל מָה לְהִתְפַּלֵּל וְכוּ', וְזוֹ הַמַּתְנֶה הַכִּי יָפָה שָׂרַק קִבְּלָנוּ בְּחַיֵּינוּ, וְכָל הָעוֹלָם יִקְבְּלוּ אֶת זֶה עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (צַפְנִיָּה ג. ט): "כִּי אֲז אֶהַפֵּךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְּרוּרָה לְקִרְא כָּלֵם בְּשֵׁם הַיְיִ"ה לְעַבְדוֹ שְׂכֵם אֶחָד", וְהִלּוֹאֵי וְהִלּוֹאֵי שְׁעֲנִין שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ יִכְנַס בְּעוֹלָם, אֲז יִטְעֲמוּ טַעַם גֵּן-עֵדֶן, אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֵלְקָנוּ, וּמָה נְעִים גּוֹרְלָנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקכ.

**הָאֵם אֲנִי צְרִיכָה לְחַשֵּׁשׁ שְׂמִי שְׂהִי בְּעִבּוּדָה
תִּתְפַּס אֶת מְקוֹמִי וּפְרַנְסָתִי תִפְגַּע?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת לִימור: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַרַב. קְרָאתִי הַרְבֵּה פְעָמִים שְׂכַתְבָתֶם, שְׁלִפִי הָאֲמוּנָה פְרַנְסָה הִיא מְשִׁמִּים וּמָה שְׂשִׁלִי אֶף אֶחָד לֹא יִקַּח לִי. רְצִיתִי לְשַׂאֵל שְׂאֵלָה מְעִשִׁית: הָאֵם כְּשִׂמִי שְׂהִי צְרִיכָה לְהַחֲלִיף אוֹתִי בְּעִבּוּדָה בְּזִמָּן חֲפֹשֶׁת לְדָה, וְאֲנִי צְרִיכָה לְעִשׂוֹת אֶתָּה חֲפִיפָה, אוּ בְּמִקְרָה שֶׁל עוֹבְדֵת חֲדָשָׁה

שְׁמֻצְטְרֶפֶת, וְצָרִיף לְלַמֵּד אוֹתָהּ אֶת הָעֲבוּדָה, הָאֵם לְלַמֵּד אוֹתָהּ כָּל מַה שְּׂאֲנִי יוֹדַעַת, שְׂאֲזוּ יֵשׁ סִבּוּן כְּלִשְׁהוּ, שְׁהִיא תִנְקַח לִי אֶת מְקוֹם הָעֲבוּדָה בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבָר, אוֹ שְׂאֲנִי צָרִיכָה לְשָׁמֵר עַל הַמְּקוֹם שְׁלִי, וּלְלַמֵּד אוֹתָהּ כַּמָּה שְׂפָחוֹת? תוּדָה מְרַאשׁ.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל לִימּוֹר תַּחֲזִיקָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת נִכְנָסֶת עֲכָשׁוּ בִשְׂאֵלָה עֲמָקָה בֵּין הַיְדִיעָה וּבֵין הַבְּחִירָה, שְׂרַבִּים נִתְעוּ בָּהּ וְכוּ', הַיְדִיעָה הִיא שְׂאָדָם צָרִיף לְדַעַת, שְׂדָבָר גְּדוּל וְדָבָר קֶטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוּ, אֶלֶּא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, כְּמַאֲמָרָם ו"ל (חֲלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקָף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלֶּא אִם בֶּן מַכְרִיזִין עֲלָיו מִלְּמַעְלָה; זֹאת אוֹמֶרֶת אֶפְלוּ מִכָּה קֶטָנָה בְּאֶצְבָּע הַקֶּטָנָה לֹא מְקַבְּלִים לְפָנָי שְׂנֹכְרוּ קָדָם מִלְּמַעְלָה בְּשָׁמַיִם; וְכֵן אָמְרוּ (יִמָּא לח): בְּשִׁמְךָ יִקְרָאוּךָ וּבְמִקוֹמְךָ יוֹשִׁיבוּךָ, אֵין אָדָם נוֹגַע בְּמָה שְׂמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאֵין מְלַכּוֹת נוֹגַעַת בְּמְלַכּוֹת חִבְרָתָהּ אֶפְלוּ כְּמִלָּא נִימָא, זֹאת אוֹמֶרֶת אֶף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְנַגַּע בְּמָה שְׂשִׁיף לְהַשְׁנִי, אִם לֹא שְׂהַכְרִיזוּ קָדָם בְּשָׁמַיִם. וְכֵן אָמְרוּ (בְּרַכּוֹת נח): אֶפְלוּ רִישׁ גְּרִגְיָתָא מִן שְׂמַיָּא מִנּוּ לִיהּ; זֹאת אוֹמֶרֶת שְׂאֶפְלוּ עֲבוּדָה בְּזוּיָהּ וּפְשׁוּטָה כְּמוֹ לְנִקּוֹת בִּיּוֹב וְכוּ' וְכוּ', אָדָם לֹא יִקְבַּל מִשְׂרָה כְּזוֹ, עַד שְׂמַכְרִיזִין קָדָם בְּשָׁמַיִם וְכוּ'.

רוֹאִים מְכַל זֶה אֶת גְּדֻלַּת הַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרָטִי הַפְּרָטִית עַל כָּל בֶּן אָדָם, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי הוּא נִתֵּן לְאָדָם אֶת הַבְּחִירָה, שְׂשִׁי שְׂמֹר

על עצמו לא ללכת במקומות מסכנים וכו', וש'אחר לא יפגס בגבולו וכו', וכן ילף וישתדל למצא עבודה ולעבד וכו', וש'לא יגיד — הפרנסה תבוא לי בתוך הבית בלי שום עשייה כלל וכו', והם שני הפכים, מצד אחד — הידיעה ש'ידע ש'הכל ממנו יתברך, ומצד שני זה הבחירה, ש'יש בכח האדם לבחור, וזה שני דברים מנגדים ש'אי אפשר על-פי שכל אנושי להבין את זה, ומסביר לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר ז, חלק א', סימן כא): אם אדם זוכה לטהר ולזכף את העינים והאזנים, החטם והפה, אז זוכה למח נקי, ואז הוא מבין ש'הידיעה נמצאת בתוך הבחירה, והבחירה בתוך הידיעה, וזה דבר מאד עמק וכו'.

היוצא מדבריה, ש'את צריכה לשמור על המקום ש'לך וכו', ולדאג על הפרנסה ש'לך וכו', כי היום אנשים לא בוחלים בשום דבר לעשות רשעות או הזקות להשני וכו', והוא עוד יהיה צודק... ומכל שפן ש'יגיד ש'הוא עושה את זה לשם שמים... ולכן אם את יכולה לשמור על המקום ש'לך, תעשי את זה, בודאי הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, את צריכה לעשות את ש'לך, והקדוש-ברוך-הוא יעשה את שלו לשמור עליך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכא.

איך מקימים למעשה "שויתי ה' לנגדי תמיד"?

שאלה:

מאת דור: שלום לכבוד הרב הצדיק. ראשית, תודה אינסופית על דברי החזוק הנפלאים שבתשובות שלך, ואני מתפלל שתמשיך להפיץ את אור רבנו בעולם בצורה נפלאה כל-כף! השאלה היא לגבי הענין של "שויתי ה' לנגדי תמיד": אני מנסה לנהג בהנהגה זו, אבל לא ברור לי מתי ואיך בדיוק אמורים לשוות את שם ה', כי אם אני מנסה לעשות זאת בזמן תפלה או אמירת קדיש, אז אני לא מצליח להתרכז גם בזה וגם בכונת התפלה. איך מקימים את זה למעשה? המון תודות.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דור, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להגיע לטהרת המחין, ותמיד לחשב רק ממנו ותברך, הינו להכניס בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו תמיד ילך, וזה יטהר אותו מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו ותברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצול מכל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד, אשר אין בלעדיו ותברך כלל, ומציר לפניו איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין עוד

תענוג פתענוג הזה, ואז ממילא בא לפני העינים שלו תמיד שם הו"ה ברוף הוא וברוף שמו. ואמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע (נעם אלימלך - נח): "וזה סימן לבצל תשובה גמור - פשהשם הקדוש שם הו"ה ברוף הוא עומד לנגד עיניו, הוא סימן שתקן ביראתו כל חטאיו, ולכן מי שזוכה למח נקי, אז תמיד שם הו"ה מאיר לפניו.

בתפלה אדם צריך לדבק את עצמו באותיות התפלה, כמו שאמר הפעל-שם טוב הקדוש זי"ע, וכמו שפרש רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט' וסימן קיב), שתבת נח זו תבת התפלה, שאדם צריך להפגס בזה, ועל-ידי-זה יהיה נצול מהמבול, כמו שאמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מד), שהמבול הוא לשון בלבול, שמבלבל את המוח במחשבות זרות, ועל-ידי שאדם נכנס בתוך תבת התפלה, נצול מהמבול, הינו מהבלבולים שבאים לאדם בתוך התפלה, פי כף אמר רבנו ו"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), שכל המחשבות זרות והבלבולים באים לאדם דיקא בעת התפלה, ובשביל זה צריכים להתפלל עם סדור כזה, שכתוב שם הו"ה ברוף הוא, לא שני יודי"ן, ואז בשעה שאומר את הברכה או את המזמור, שישתכל על שם הו"ה ברוף הוא וברוף שמו, ועל-ידי-זה יקיים בתמימות ובפשיטות (תהלים טז): "שויתי הו"ה לנגדי תמיד".

אקנה שתבין מה עליך לעשות, רק תראה להתחזק ולהתדיר בעצמך אמונה פשוטה בו תברך, שמלא כל הארץ כבודו, ותמיד תחשב מזה, עד שיאיר לפני עיניך תמיד שם הו"ה ברוף הוא וברוף שמו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' תקכב ברסלב רלו

בתפלתו שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכב.

בעלי מוכן לאכל רק מהשגחה מסוימת, וזה גורם
לעגמת נפש ומריבות במשפחה ובינינו

שאלה:

מאת רבקה: לכבוד מוה"רא"ש שליט"א.
בעלי למד בישיבה אצל הצדיק, והיום אנחנו נשואים
עם תינוקות מקסימה. יש דבר שמאד מפריע לי בקשר
לבשרות: בעלי לא מוכן לאכל שום השגחה מלבד
השגחת "בית יוסף", וזה מאד מקשה עלי, במיוחד
בשאנחנו מתארחים אצל ההורים שלי, שם סומכים
על ה"בית יוסף", אבל גם על בשרות מהדורת אחרת
(כמובן לא רבנות), ובעקבות זה בעלי תמיד שואל את
אמא שלי — איזו השגחה האכל, ואם הוא מגלה שזה
לא בהשגחת ה"בית יוסף", הוא לא אוכל, וזה מאד
מצער אותי! וזה לא רק אצל ההורים שלי, אלא בכל
מיני מקומות שאנו מתארחים, אנחנו מוצאים את
עצמנו תמיד רבים ומתוכחים על זה.
אבקש בבקשה יעוץ מהרב מדהוד. תודה.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל רבקה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היום יש כמה הכשרים טובים שיכולים לסמך ולאכל מהם, בד"ץ "בית יוסף" שם אני הלכתי בעצמי, וראיתי במו עיני את כל ההלך ילף וכו', מהתחלה שמביאים את הלולים עם התרנגולים וכו', ואיך ששוחטים את זה וכו', ואיך שבודקין את צמת הגידים וכו', ואיך שמכשירים את זה וכו', עד שאורזים את זה באריות וכו', ויש עוד הכשרים כמו בד"ץ העדה החרדית, או הרב לאנדא, או אחוד הקהלות, ולכן פדי למנע מחלקת, יכולים להשתמש עם ההכשרים האלו שהזכרתי, כי הם גם כן כשרים, ועל-כן כשבאים אל ההורים, אם הם קנו מאחת מהשחיטות שהזכרתי, יכולים לסמך על זה, בודאי אם יכולים לקחת מבד"ץ "בית יוסף" זה עדיף, עם כל זאת פדי לא לצער אבא ואמא, ולא לבוא לידי ופוחים, ומפל שפן מריבות — פדאי לוותר.

אם בעלך למד אצלי וכו', הוא יודע איך שאני מקפיד מאוד מאוד על כבוד אב ואם, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו רבה, פרשה כו): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי): חמורה שבחמורות — כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קדושין ל): שלשה שתפין הן באדם — הקדוש-ברוך-הוא, ואביו ואמו, בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא: מעלה אני עליהם

שו"ת א' תקכב בְּרִסְלָב רלט

כָּאלוּ דְרָתִי בִינִיָּהֶם וְכַבְדוֹנִי; רוֹאִים מְזֵה אִם מְכַבְדִּים אָבִא וְאִמָּא, בְּזֵה מְכַבְדִּים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְאַהֲבָה וְהַבְנָה הַדְּרִית בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, כִּי (סוּטָה יז.): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בִינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פָּרָק ט', הַלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְׂכִּינָה נִמְצְאָת — שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שִׁיְהִיָּה בִינֵיהֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְדוּלָּה מְאֹד, כִּי שְׁלוֹם, אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת י'): זֶה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְלִכֵּן אִם מְכַנְיָסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבֵּית, זֶה נִקְרָא שְׁלוֹם-בֵּית, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבֵּית.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה, שֶׁבְּעֵלְךָ יָדַע אִיךָ לְהַסְתֵּדֵר עִם הַהוֹרִים שְׁלָךְ, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל כְּבוֹדָם, כִּי כְמוֹ שֶׁצָּרִיכִים לְכַבֵּד אָבִא וְאִמָּא, כֵּן צָרִיכִים לְכַבֵּד חֻמְיוֹ וְחֻמוֹתָיו.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּהֲיֶה לָּךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקכג.

**למה הצדיק צריך גבאים, ואי אפשר להפנס
אליו ישירות?**

שאלה:

מיאת חנה: לכבוד הצדיק מוהרא"ש שליט"א.
אני מקווה שהצדיק לא יקפיד שאני שואלת, אבל
השאלה חשובה לי: למה הצדיק צריך גבאים, ואי
אפשר להפנס אליו ישירות? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל חנה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם ראית אתרוג, מכרחים להחזיק אותו מעטף בפשתן
או בצמר גפן וכו', ובאמת למה צריכים לעטף את האתרוג
עם כל זה? אלא אם זה יהיה פתוח לכלם, וכלם יחזיקו את
זה, יהיו מלא כתמים וכו', אותו דבר צדיק, אם אין לו גבאי
או פמה גבאים וכו', אזי לא תהיה לו מנוחה ביום ובלילה,
וכלם יקפצו עליו וכו', ולא יהיה לו זמן לא לישן ולא לאכל,
ומכל שכן לא ללמד.

אנשי שלומנו היקרים היו תמיד אומרים, שביותר צריך
"רבי וצדיק" גבאי, שישמר על הרבי והצדיק שיוכל ללמד,
שלא יפריעו לו.

מוהרנ"ת ז"ל היה לו מתנגד גדול אחד מפרסם, שהיו

לו מאות חסידים, וכמוכן אצל המפרסם הזה היו לו ארבעה גבאים, ולא היו יכולים להכנס מתי שרוצים, ולהפך אצל מוהרנ"ת ז"ל היתה שרויה עניות גדולה, והיה לו חדר אחד בעלית ביתו, ששם ישב ולמד תמיד, אבל הדלת היתה פתוחה, מי שרצה היה יכול להכנס, ופעם שאל אותו אדם פשוט: למה אצל המפרסם יש לו ארבעה גבאים, ולא יכולים להכנס אצלו מתי שרוצים, ואצלכם תמיד פתוחה הדלת, ויש און קשבת לכלם, ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל: אדרבה, לי יש גבאי הכי גדול ששומר שלא יבואו אלי, שזה המפרסם בעצמו... הוא בכבודו ובעצמו הגבאי שלי... פי הוא מדבר כל דבר רע עלי, וממילא אנשים לא נכנסים אלי, נמצא, שהוא שומר שאני אוכל ללמד ולהתפלל וכו', וכו', בלי הפרעות.

על-פל-פנים את צריכה להבין, שגם צדיק צריך לאכל ולישון וללמד, וכן יש לו אחריות לאשתו ולילדיו וכו', ואת זה בני-אדם לא מבינים, ולכן הוא צריך גבאי, וככל שמטרידים אותו יותר, הוא צריך יותר גבאים וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכד.

מדוע יש פל-כף הרבה חלוקי דעות בין משפיעי
ברסלב?

שאלה:

מאת משה: זה זמן רב שאני קורא הרבה מאמרים
ממשפיעים בברסלב, ואני רואה שיש פל-כף הרבה
חלוקי דעות ביניהם, ואני נבוך מאד שאין אפלו אחד
שדעתו בשלום עם השני. איך יתכן שיהיו פל-כף
הרבה חלוקי דעות? נא להרגיע לבי.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל משה, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת ולהבין היטב היטב, שלהיות מקרב אל
רבנו ז"ל, אי אפשר בשום פנים ואופן, אלא מי שזוכה ללמד
את ספריו הקדושים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-
מהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו ונשמתו הם בתוך
הספר, ולכן ככל שאדם לומד יותר את ספריו הקדושים, כן
הוא מקרב יותר ויותר.

ולכן כל משפיע יכול להגיד את דעתו וכו', אבל אם
הוא רוצה לדבר בשם רבנו ז"ל, הוא מקרח לציין את המראי
מקומות מאיפה הוא לקח את זה מדברי רבנו ז"ל, אחרת זה
הכל הבלים שאין להם שחר וכו'. דברי רבנו ז"ל הם אחד,
ולא שיך להתוכח על זה, או לחלק על זה, מה שרבנו ז"ל

רוצה מאתנו, זה כבר מובא בספריו הקדושים: "לקוטי מוהר"ן", "ספורי מעשיות", "ספר המדות", "שיחות הר"ן", "חיי מוהר"ן", ואין לזוז מדבריו כלל, וכבר האריך מוהר"ן ^תו"ל (לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה') איך שצריכים לחפש ולבקש אחר רוח הקדש של הצדיק הגנוז בספריו הקדושים, וראוי לכל חסיד ברסלב או מי שרוצה להיות חסיד ברסלב, שיעין בהלכה הארצה הזאת, כי שם הוא מפתח איך לחפש את הצדיק האמת. כי רבנו ^וו"ל אומר בראש השנה האחרון בעלמא הדין שנת תקע"א, את המאמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ט), שצריכים לחפש ולבקש מאד אחר מנהיג אמת, ולהתקרב אליו וכו', עין שם; ומסביר מוהר"ן ^תו"ל באריכות איך מחפשים את המנהיג האמת הזה, שהוא רבנו ^וו"ל.

ולכן לא שיך להגיד שיש חלוקי דעות בין המשפיעים וכו', הכל הבל ורעות רוח, מי שרוצה את האמת ימצא את האמת, וכמו שאמר מוהר"ן ^תו"ל: מי שרוצה את האמת — יתנו לו מלאך של אמת, ורבנו ^וו"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא), שאמת הוא אחד, שהוא הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (ירמיה י, ט): "ויהי"ה אלקים אמת, הוא אלקים חיים ומלך עולם וגו', כל מה שרבנו ^וו"ל רוצה מאתנו, הוא רק לחזק ולעודד ולשמח את נפשנו השבורה לרסיסים וכו', ולקרבו אליו יתברך, על ידי שפותח את פינו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ומשמח את נפשנו בשמחה אמיתית, שנוזקה להיות תמיד שמחים ועליזים עם כל מצוה ומצוה שאנחנו זוכים לקיים, ומה שיך שיהיה חלוקי דעות בין המשפיעים!?

אין זה אלא מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה מז):

מְשֻׁרְבוּ תַלְמִידֵי שְׂמַאי וְהִלֵּל שֶׁלֹּא שִׁמְשׁוּ כָּל צָרְכָן, רַבּוּ מִחֻלְקַת בִּישְׂרָאֵל, וְנִעְשִׂית תּוֹרָה כְּשֵׁתֵי תּוֹרוֹת; כָּל אֱלוֹ הָאֵי הַבְּנוֹת שֵׁישׁ בֵּין הַמְּשֻׁפְּיעִים, זֶה רַק מִחֻמַּת שֶׁלֹּא לְמַדּוּ מִסְפִּיק סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי כָּל אֶחָד שֶׁנִּקְרָא מְשֻׁפֵּיעַ, וְאוֹמֵר מִשְׁהוּ בְּשֵׁם רַבְּנּוּ ז"ל, רָאוּי לְעַצֵּר אוֹתוֹ בְּרַבִּים, וְלִשְׁאַל אוֹתוֹ בְּלִי בּוֹשָׁה: תִּגִּיד לִי, אֵיפֹה אוֹמֵר אֵת זֶה רַבְּנּוּ ז"ל מֵה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר בְּשֵׁמוֹ? וְלֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ כָּלֵל, וְאִם יָכוֹל לְעֲנוֹת עַל הַמָּקוֹם תִּכְרֹם-וּמִיד אֵיפֹה רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר אֵת זֶה, הוּא מְשֻׁפֵּיעַ בַּחֲסֵד עֲלִיוֹן, וְאוֹמֵר נִכּוֹנָה אֵת דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, אָבֵל בְּרַגַע שֶׁמִּתְחִיל לְגַמְגֵּם וְכוּ', אוּ מִתְחִיל לְהִתְחַמֵּק וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהַדְּבוּרִים זֶה מְכַרְסוֹ וְכוּ', וּמְסַפֵּן, הוּא לֹא יוֹדֵעַ בֵּין יְמֵינוּ לְבֵין שְׂמַאלוֹ כָּלֵל וְכוּ', וְצָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד מֵאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, שֶׁיְּכוּלִים לְהוֹלִיף אֵת אַחֲרֵים שׁוֹלֵל לְגַמְרֵי, וּכְכֹר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי-מִוֶּהֱר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), שֵׁישׁ מְפָרְסָמִים וּמְנַהֲיגִים שְׂאֵינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֵת עֲצָמָם, וְאִיף יִנְהִיגוּ אֵת אַחֲרֵים? ! וְלִכֵּן צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשַׁמֵּר מֵאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ וְכוּ', כִּי בְּקַלּוֹת יְכוּלִים לְהוֹלִיף שׁוֹלֵל אֵת הָאָדָם וְכוּ'.

א. יְסוּד הַיְסוּדוֹת אֲצֵל רַבְּנּוּ ז"ל זֶה רַק שְׂמֻחָה, לְשִׁמְחָה אֵת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ, וְלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשְׁכֵּר מְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם, וְלְדַעַת אֲשֶׁר אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

ב. לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשֵׁפֶת הָאֵם שְׁלוֹ, וְלְהַרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶׁצָּרִיכִים, וְרַק אֱלִיוֹ עֲלֵינוּ לְפָנוּת בְּעַת צָרָה וְכוּ'.

שו"ת א' תקכה ברסלב רמה

ג. להתמיד בלמוד שלחן ערוך, כי בלי למוד שלחן ערוך, אדם אינו יודע איך להיות יהודי וכו', ומכל שכן איך להיות חסיד וכו', פי (אבות פ"ק ב'): 'ולא עם הארץ חסיד'.

ד. להרבות בספרי רבנו ז"ל, אשר פניו, שכלו וחקמתו שם נמצאים, ובלי למוד ספרי רבנו ז"ל, בכלל לא יודעים מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכה.

אני מאד רוצה לקרא לבני 'אליעזר שלמה', אף אני חושש שהמשפחה לא תקבל את זה יפה

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד הצדיק שליט"א.
אני מאד רוצה לקרא לבני שיוולד בעזרת ה' את שם הצדיק, ולקרא לו 'אליעזר שלמה', אף אני חושש שלא יהיו מרצים במשפחה שלי מהשם הזה, ולכן אני רוצה לשאל: היות שיש במשפחה השם חיים אליעזר, אולי אוכל לשלב שני השמות ביחד, ולקרא לילד: 'חיים אליעזר שלמה', ואז הבקרת לא תהיה כל-כך קשה? ומצד שני אולי המעלה יותר גדולה דווקא בשם הצדיק לבד, בלי שום הוספה? ואולי יעזר לי ה', שאצל הבנים

שיגלדו אחר-כך, יהיה לי מחין ודגדלות, ואז אתן שם
 הצדיק?
 לעת עתה, אני מאד לא רוצה לדחות את ההודמנות,
 ולכן אני רוצה לדעת מה דעת מוהרא"ש בענין השם
 "חיים אליעזר שלמה"? תודה רבה.

תשובה:

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יצחק, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אתה רוצה לדעת את דעתי בענין נתינת השם וכו',
 שתשמר מאד מאד ממחלקת, שזה הכי גרוע כשעושים
 מחלקת במשפחה, או מצערים את אבא ואמא, או את חמיו
 וחסותו, לא שזה לגמרי לתת את השם אם יוצא מזה
 מחלקת, כי אין לתאר ואין לשער את גדל מעלת השלום
 במשפחה, בין איש לאשתו, ובין ההורים, אשר אין למעלה
 מזה.

ולכן שמע בקולי, ואל תתן עכשו את השם הזה, ועוד
 חזון למועד, הקדוש-ברוך-הוא יתן לך עוד בנים, ותהיה לך
 גדלות המחין שלא תצטרך לריב, רק תדע איך להתנהג עם
 המשפחה, ושיהיה שמה רק שמחות, ונזכה ביחד לשמח
 בביאת משיח צדקנו ובבנין בית-המקדש.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
 בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
 מרבה, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכו.

איך זה יכול להיות ששאלתי בעברה, אחרי
שהייתי בציון רבנו ז"ל, הרי רבנו אמר שהוא
יתקן אותנו לגמרי?

שאלה:

מאת אלי: לכבוד מוהרא"ש הצדיק היקר.
נסעתי לציון הקדוש של רבנו ז"ל, ואחרי שחזרתי
נפלתי בעברה, לצערי. איך זה יכול להיות, הרי רבנו
אמר, שיתקן אותנו לגמרי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל אלי, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שרבנו ז"ל הבטיח הבטחה עם שני
עדים צדיקים גדולים, שמי שיבוא אל ציונו הקדוש באומן,
ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים
הנקראים "תקון הפלילי", אפלו אם עצמו וגבחו חטאיו
ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו, והנה מבאר
בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיז), שלפעמים אדם
דיקא כשנכנס לקדשה גדולה, כגון שמתקרב אל צדיק אמת,
אזי יכול לקרא לו מקרה בלתי טהור וכו', ואדם צריך לראות
לא להשבר, אלא לעשות התחלה חדשה וכו'.

אתה צריך לדעת, שהבטחת רבנו ז"ל היא הבטחה

חזקה מאד, ובנדאי יעמד רבנו ז"ל בהבטחתו וכו', אבל לאדם יש בחירה, הוא יכול ללכת אל הציון של רבנו ז"ל, ודיקא אחר-כך מתגבר עליו יצרו יותר ויותר, ואז דיקא יפל ויחטא עוד פעם, כי היצר הרע לא עוזב את האדם, ומנסה להפילו עוד פעם ועוד פעם, וכך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן עב), שהיצר הרע הוא מהדמים של האדם, והנסיגות הם קשים ומרים מאד, וצריכים לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולא להסתכל לאחוריו כלל.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן מח), שצריך להיות עקשן גדול בעבודת השם יתברך, לבלי להניח את מקומו, דהינו מעט מקצת עבודתו שהתחיל, אף אם יעבר עליו מה. וזכר דבר זה היטב, כי תצטרך לזה מאד, כשתתחיל קצת בעבודת השם. כי צריך עקשנות גדולה מאד מאד להיות חזק ואמין, לאחזו עצמו, לעמד על עמדו, אף אם מפילין אותו, חס ושלום, בכל פעם. כי לפעמים יש שמפילין אחד מעבודת השם כידוע, אף-על-פי-כן עליו לעשות את שלו, לעשות מה שיוכל בעבודת השם, ואל יניח עצמו לפל לגמרי, חס ושלום. כי כל אלו הנפילות והירידות והבלבולים וכיוצא בזה צריכים בהכרח לעבר בהם, קדם שונכנסין בשערי הקדשה, וגם הצדיקים האמתיים עברו בכל זה.

ודע, שיש אחד שכבר הוא אצל הפתח של הקדשה, והוא חוזר לאחוריו מחמת הבלבולים שמתגברים עליו וכו', או שאזי כשהוא סמוך אצל הפתח, אז מתגבר עליו הסטרא אחרא והבעל-דבר מאד מאד, רחמנא לצלן, בהתגברות גדולה ונוראה מאד מאד, רחמנא לצלן, ואין מניחין אותו להכנס לתוך הפתח, ומחמת זה הוא חוזר לאחור, חס

רמט בְּרִסְלָב א' תקכז שו"ת

וְשָׁלוֹם. כִּי כֵן דָּרָךְ הַבַּעַל-דָּבָר וְהַסְטָרָא אַחֲרָא, כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהָאָדָם סָמוּךְ סָמוּךְ מִמֶּשׁ לְשַׁעֲרֵי הַקִּדְשָׁה, וְכַמְעַט שֵׁיכְנָס, אֲזִי הוּא מִתְפַּשֵּׁט עָלָיו בְּהַתְגַּבְרוּת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עַל-כֵּן צָרִיךְ אֲזִי הַתְחַזְקוֹת גְּדוֹלָה נְגִידוֹ. הֲרִי שְׁלָךְ לְפָנֶיךָ, שֶׁאִפְלוּ שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹךְ הַקִּדְשָׁה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁיִּפֹּל עוֹד פַּעַם נִפְיֵלָה אַחַר נִפְיֵלָה, וְהוּא צָרִיךְ לְהַתְחַזֵּק מִעַמָּד, וְלֹא לִפְלֵ עוֹד פַּעַם, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הֶרַע יָבוֹא הַטוֹב.

וּתְתַאֵר לְעֲצָמָךְ, אִם לֹא הִיִּית אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, מִי יוֹדַע אִיךָ שֶׁהִיִּית נִשְׁרָף מִהַיָּצָר הֶרַע. וְלָכֵן אַתָּה צָרִיךְ מְאֹד לְהַתְחַזֵּק, שֶׁנִּכְיֵת לִהְיוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְסוּף כָּל סוּף תִּעָבֵר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקכז.

**מִרְבַּע עֲגַמַת הַנֶּפֶשׁ שֵׁישׁ לִי בְּגִלְל שְׁבָנֵי הַדְרָדָר
בְּרוּחָנִיּוֹת — קִלְלָתִי אוֹתוֹ, וְאַנִּי מִתְחַרְטֵת מְאֹד**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אוֹרְאֵלוֹנָה: לְכַבוֹד קִדְשַׁת הַצַּדִּיק. בְּרֵאשִׁית מִכְתָּבֵי בְּרֵצוֹנֵי הַהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַעֲצוֹת שֶׁעוֹרְדוּ אֶת רִיחְנוֹ, אֲנִי קוֹרֵאת בְּכֹל יוֹם אֶת הַמְּכַתְּבִים שֶׁהַצַּדִּיק כּוֹתֵב, זֶה מִחֻזֵּק וּמְעוֹרֵד אוֹתִי מְאֹד. אֲנַחְנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְתֵת לִילְדֵינוּ חֲנוּךְ טוֹב, אִין מִחֻשָּׁב בְּבֵית, וְאַנְחָנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְדַעַת מִי הַחֲבָרִים שֶׁלָּהֶם. הַשְׁתַּדְּלָנוּ לְחַגֵּג אֶת הַבְּרִי-מִצְוָה שֶׁל בְּנֵינוּ בַּקִּדְשָׁה, וְלֹא

התפשרנו בכלום, כמוכן שלכל דבר הקדמנו תפלות. היילד שלנו בירידה רוחנית, ואני לא עומדת בנסיון, ובגלל זה אני בחלישות הדעת, עד שהגעתי למצב שקללתי אותו שלא בפניו מתוך בכי וצער, ואני מתחרטת מאד. איך אני יכולה לדעת, שהקדוש-ברוך-הוא מקבל את הסליחה שלי? מבקשת עצה דחוף.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל אוראלונה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים לשמר מאד מאד, שבבית שלכם תשרה השמחה, ולא אוירה של מתח ועצבות ומרירות וכו' וכו', עצם השמחה בבית — זה משרה רוח ואוירה טובה בבית.

אי אפשר ללכת עם היילד ביד חזקה בשום פנים ואפן, נגמר העידן הזה וכו', ומפל שפן שאסור לקלל בכלל שום יהודי, ומפל שפן את הילדים, רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות קללות, סימן א'): על-ידי הקללות באה אבלות, חס ושלום; ולכן צריכים מאד מאד לשמר לא לקלל אף אחד, ומפל שפן לא לקלל את הילדים.

וזה הטעם שנוהגים לברך את הילדים בכניסת השבת לפני קדוש, פי פן ואולי באמצע השבוע היו ההורים עצבניים, ונפלוטה קללה מפייהם על הילדים וכו', ובשביל זה מברכים את הילדים בעת כניסת השבת, שיהיו מברכים.

ולכן אני מאד מאד מבקש אתכם מהיום והלאה לשמר

מאד מאד לא לקלל את הילדים, רק להגביה אותם, ולתת להם מחמאות, ועל-ידי אהבה יתקרבו הילדים אליו יתברך.

תאמיני לי בהתבררות עם הבן יכולים להגיע אתו למקומות שלא תארתם, וכבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות בנים, סימן קז): הבנים שוטים כשאביהם פעסן; פי טבע של ילדים שהם שואלים שאלות וכו', ומתעניינים בכל דבר וכו', ואם עונים להם הם מצליחים מאד, ומושכים את עצמם אל הקדשה, אבל אם מבטלים אותם ושוברים אותם, הם נשארים שוטים וטפשים וכו', ולכן מהיום והלאה ראי לקרב את הבן שלך, ותמיד תברכי אותו ותתני לו מחמאות, והעקר שתהיה לך הרבה סבלנות, כי עם ילדים צריכים סבלנות כמו עם עצבים של פלדה וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכח.

מה הסבה והמקור לכך שמקפידים לא לשלב את האצבעות של יד ימין ויד שמאל?

שאלה:

מאת יקותיאל: רציתי לשאל את הצדיק. ראיתי הרבה פעמים שהקפדתם מאד על בני-אדם ששלבנו את האצבעות, והזהרתם מאד לא לעשות ככה. מה המקור לזה? תודה מראש.

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יקותיאל, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אמר לך כלל, שאני לא אומר דברים בלי מקור, וכן אני לא מתנהג בהנהגה שאין על זה מקור, עם כל זאת אני מאד שמח שאפה שואל, כי תורה היא, וללמד אני צריך וכו'.

מוכא מרבנו האר"ל בשער המצוות (פרשת עקב): אסור לאדם לחבר ולשלב אצבעות יד ימינו עם אצבעות יד שמאלו, כמו שנוהגים בני-אדם לעשות לפי תמם דרך מקרה, והטעם הוא — לפי שהם כחות עליונים ימיניים ושמאליים, ואין לערבם יחד.

וכבר מבאר בזהר הקדוש (ויקרא כד.): כד דינא אשתלים ושריא עליה דבר נש, כדין אסתים, ואפתקנו אצבעין חמש בגו חמש, ימינא בשמאלא, לאחזאה דהא כלא אסתכמו עליה בההוא דינא וכו', עין שם.

צריכים מאד מאד לשמור לא לערב את הדינים ברחמים, כי זה מאד מספן, יהודי תמיד הולך מימין על שמאל בכל דבר, כדי לעורר את החסדים והרחמים על הדינים, וזה שיך בכל דבר, תמיד הימין צריכה להתגבר על השמאל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקכט.

איך זה יתכן שרוב בישראל יגנוב שבועה ספרי תורה, ימכרו אותם, ויקח את הפסוף לעצמו?

שאלה:

מאת חזקי: לכבוד הצידיק מיבנאל שלום. השם יאריך ימיכם ושנותיכם, ומי יתן שירבו כמותכם בישראל.

יש לי קרובי משפחה ביבנאל, והם מספרים לי על הפעלות הטובות והנפלאות שאתם עושים שם, שהפכתם מושבה נדחת למקום פורח בתורה ובתפלה ובגמילות חסדים, ממש אין בכל ארץ ישראל דבר כזה. יש לי שאלה גדולה: לאחרונה התגלתה פרשייה מזעזעת, שרוב גנוב שבועה ספרי תורה, החליף את הקלף בביריסטולים, מכר את הגוילים הקדושים, ולקח לעצמו את הפסוף. איך יכול להיות שרוב בישראל יעשה דבר כזה חמור?

אודה לכם מאוד אם תוכלו להסביר לי זאת, כי זה מפריע לי מאוד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל חזקי, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם אתה צריך לדעת, לא כל מי שקורה את עצמו "רב", הוא "רב", ואף שיש שקוראים את עצמם "מרא דאתרא", הוא לא יותר מ"מרא דחצינא" (קלשון או מעדר

שמוציא את הזבל והלכלוף מהרצפה), לצערנו הרב, יש הרבה כאלו, ומי יתן, שפעם ולתמיד יבדקו את אלו שקוראים את עצמם "רב", אם יש להם בכלל סמיכה לרבנות, ומי היה המסמיך שלהם? ואז יתודע איזו שחיתות יש בין אלו שקוראים את עצמם "רב", שהם סתם עמי הארצות גמורים, ואין להם שום קשר לתורה, מתחזים לרבנים, ועושים יותר גזק ליהדות ממה שחושבים וכו', כל הראש שלהם זה רק איך להוציא מבגני-אדם פספים במרמה וכו', ואיך יכולים לקבל יותר תקציבים על מוסדות פיקטיביים וכו', ואיך יכולים להעביר בתים של זקנים גלמודים על שם העמותות שלהם וכו'. מה תגיד שיש אחד הקורא את עצמו "רב", שנעשה "רב" כבר כשהיה בחור בן? איך הוא היה יכול לפסק שאלת נשים וכו'? ולצערנו הרב, יש גם כאלו, והם אשר גורמים חלול השם נורא ואים מאד, ומרחקים אנשים מהיהדות, פי רב בישראל צריך להיות סמל לאנשי הקהלה, שיהיה נקי כפיים, ולא תרוצץ בכל המשרדים בעבור לקבל תקציבים וכו', והלואי שהיו בודקים אחר רע-בנים כאלו, והיו מוצאים שחיתות שתסמרנה שערות ראש וכו'.

על-פל-פנים, תהלה לאל, לא חסר רבנים יראי השם וחושבי שמו, שמוסרים את נפשם בעבורו יתברך ובעבור קהלתם, ודואגים בעבור היהדות, והם נקיי כפיים, והם אף פעם לא יגעו בדברים שלא שכיחים אליהם, וכל הראש שלהם זה רק תורה ותפלה, ולכן שלא יקשה לה שום קשיות אם אתה רואה גנבים צבועים וכו', שקוראים את עצמם "רב". ומסכנים המון-עם, שלא יודעים להבחין בין תכלת לקלא אילן, ואסור לפל בדעתו בשביל דברים כאלו וכו', פי בכל

רנה בְּרִסְלָב א' תקל שו"ת

תחום יש ש'קרנים, ר'מאים, צ'בועים, ש'ר'יץ' השורץ על הארץ.

הקדוש-ברוך-הוא ישמרנו מרמאים וצבועים כאלו, שפול מגמתם היא רק איף להוציא כסף במרמה וכו', ולא עושים שום דבר בשביל ה'הדות, ולקרב יהודים אליו ותברך.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקל.

האם יש אמת במנהג שלא לאכל את הקצה של הלחם?

שאלה:

מאת דוד: שלום וברכה אל כבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, שתמיד תזכו לראות הצלחה מרבה בכל מעשי ידיכם עם הרבה סינעתא דשמיא. מזל טוב לנשואי הנכר, ושתמיד יהיו אצלכם רק שמחות. יש כאלו שנוהגים לא לאכל את הקצוות של הלחם, ויש כאלה שלא מקפידים על זה. האם יש דברים בגו? ואם כן אז כמה יש להוריד מהקצה של הלחם? והאם זה שנה גם בשאר מאכלים?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תודה רבה על האחולים, וכל המברך — מתברך מפני אל עליון.

שמעתי גם אני מהנהגה הזו וכו', כי אומרים שזה קשה לשכחה וכו', אבל אנחנו לא מקפידים על זה, כי אם יתחילו להפגס בקפדות כאלו, אין לזה סוף.

כשבר ישראל חזק באמונה בו יתברך, ומחדיר במח משבתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובמחשבה זו הוא הולך תמיד, זה מטהר אותו מהכל, כי כשבר ישראל רק חושב ממנו יתברך, על ידי זה נדבק באין סוף ברוך הוא, ונצל מכל רע, אשרי האדם שזוכה להכניס במח מחשבתו תמיד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ומציר לפניו, איך שהכל לכל הוא אור האין סוף ברוך הוא, והוא נמצא בתוך האור, אשר אין עוד תענוג פתענוג הזה, ואז כבר לא מחפש אחר כל מיני הנהגות, שאין להן שחר וכו'.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תְּקֵלָא.

**מִדּוּעַ פְּעָמִים רַבּוֹת בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה מְזַנְיָחִים אֶת
הַגּוֹף וְהַמְרָאָה הַחִיצוֹנִי שְׁלָהֶם?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עוֹדֵד: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּדַרְךָ כָּלֵל בְּשִׁבְעַל תְּשׁוּבָה נִכְנָס בְּעִבּוּדַת ה', הוּא
מִגְבִּיר אֶת הַנֶּפֶשׁ הַשְּׂכֵלִית עַל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית,
וּמִתְעַסֵּק יוֹתֵר בְּרוּחַ וּפְחוֹת בַּחֲמֵר, אָבֵל יֵשׁ מְקָרִים
שְׁבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה מְזַנְיָחִים אֶת הַגּוֹף, כְּגוֹן: הַשְּׂמֵנָה,
בְּרִיאוֹת, מְרָאָה חִיצוֹנִי וְכוּמָה. אֲבָקֵשׁ מִהַצְדִּיק עֲצָה
וְחֻזֵּק בְּיַצֵּד מִתְמוֹדֵדִים עִם הַתּוֹפְעָה שֶׁל הַהִזְנָחָה?
תּוֹדָה רַבָּה וְאַרְיִכוּת יָמִים וְשָׁנוֹת חַיִּים, אָמֵן!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טֵבַת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עוֹדֵד, נְרוּ וְנֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

זוּ בְּעֵינָה רְצִינִית מְאֹד מְאֹד מֵה שְׂאֵתָה מְעוֹרֵר, וּמְסַפְּנִים
אֵלוֹ שְׁחֻזְזִים בְּתְּשׁוּבָה, שְׂאִין לָהֶם מִי שְׂיִדְרִיף אוֹתָם,
שְׂיִכּוֹלִים לָקִים אֶת הַמְצׁוֹת בְּהַדּוּר רַב, וְלִהְתַּמִּיד בַּתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, וְלַעֲסֵק בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִחַד עִם
זֹאת לְלַכֵּת בְּכַגְדִּים נְקִיִּים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל זֶה
בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קכז): הַכַּגְדִּים הֵם בְּסוּד
הַחֲשֵׁמ"ל, שֶׁהוּא שְׂמִירָה. וְעַל-כֵּן הַכַּגְדִּים יִהְיוּ שְׁלָמִים תָּמִיד
וְלֹא קְרוּעִים, כִּי הוּא קְלָקוּל הַשְּׂמִירָה, וְהַכַּגְדִּים בְּעֲצָמָן
תּוֹבְעִין אֶת הָאָדָם — אִם לֹא נִזְהָר בְּשְׂמִירָתָן לְכַבְּדָן כְּרְאוּי

וְהַחֲזִיקֵנּוּ בְּנִקְיֹת; וְכֵן צָרִיף לְשֹׁמֵר עַל עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד, שְׁלֵא יִהְיֶה מְזַנֵּחַ וְכוּ', עִם פְּאוֹת מְפֹזְרוֹת וְכוּ', וְזָקֵן מְבַלְגֵּן וְכוּ', וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת נ:): רוּחֵץ אָדָם פָּנָיו, יָדָיו וְרַגְלָיו בְּכֹל יוֹם בְּשִׁבִיל קוֹנּוֹ, מִשּׁוֹם שְׁנֵאֲמַר (מְשָׁלִי טז, ד): "כָּל פֶּעַל הַיּוֹנִיָּה לְמַעֲנָהּ"; וְרַבְנּוּ ז"ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד.

וְלִכֵּן צָרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהַנְּשֻׁמָּה הַיָּא חֶלֶק אֱלֹקֵי מַמְעַל, וְהַגּוֹף הוּא גִרְתִּיק שְׁמַחֲזִיק אֶת הַנְּשֻׁמָּה, וְאִם יֵשׁ גִּרְתִּיק נָקִי וּמְסֻדָּר, הָרִי הַנְּשֻׁמָּה יְכוּלָה לְשָׁרוֹת שָׁמָּה, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֲלֵא בְּמָקוֹם נָקִי וּמְסֻדָּר.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַפְּךָ אֶת הַגּוֹף גַּם-כֵּן לְנְשֻׁמָּה, כְּמוֹ שְׁאֲמַר רַבְנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִזְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כב) עַל הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה נח): "וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם", שְׁלֵא תִעָלִים עֵינֶיךָ מִלְּרַחֵם עַל בְּשָׂרְךָ, הֵינּוּ בְּשָׂר גּוֹפֶךָ, כִּי צָרִיכִים לְרַחֵם מְאֹד עַל הַגּוֹף, לְרֵאוֹת לְזַכְּכוֹ, כְּדֵי שְׂיֻכַּל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הַהָאָרוֹת וְהַהֲשָׁאוֹת שֶׁהַנְּשֻׁמָּה מַשְׁגֵּת, כִּי הַנְּשֻׁמָּה שֶׁל כָּל אָדָם הִיא רוּאָה וּמַשְׁגֵּת תְּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, אֲבָל הַגּוֹף אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵהֶם, עַל-כֵּן צָרִיף כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בְּשָׂר הַגּוֹף, לְרֵאוֹת לְזַכְּךָ הַגּוֹף, עַד שֶׁתּוּכַל הַנְּשֻׁמָּה לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל מַה שֶׁהִיא רוּאָה וּמַשְׁגֵּת תְּמִיד, שְׁנֵה סוּד (אִיּוֹב יט): "וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹקֵי", עַל-יָדֵי בְּשָׂר הַגּוֹף יִחְזֶה אֱלֹקֵי, הֵינּוּ עַל-יָדֵי גּוֹפּוֹ הַנְּשֻׁמִּי יֵרְאוּ אֱלֹקוֹת, כִּי בַר יִשְׂרָאֵל צָרִיף תְּמִיד לְלַכֵּת עִם בְּגָדִים נְקִיִּים וּמְסֻדָּר, כְּדֵי לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים, וּבְזֶה מִתְחַבְּרִים יַחַד הַנְּשֻׁמָּה עִם הַגּוֹף, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּצִּית אֶת רַבְנּוּ ז"ל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

שו"ת א' תקלב ברסלב רנט

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקלב.

מה הענין של הפצת תורת רבי נחמן מברסלב בעולם? ומדוע זה כל-כך חשוב?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד הצדיק שלום. חברים שלי חסידי ברסלב כל הזמן מדברים, שצריכים להפיץ את תורת רבי נחמן מברסלב בעולם. מה הענין בזה? ומדוע זה כל-כך חשוב?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל דוד, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מהרנ"ת ז"ל הניח לנו צוואה ארבעה ימים לפני הסתלקותו, ואמר אז לאנשי שלומנו: "העבדה שלכם יהיה יפוצו מעינותיך חוצה", הינו להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם. וכן בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן, סימן רט), שכל התורות והשיחות שלו אינם בשבילנו לחוד, כי אם את

אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֶה" (דברים כט, יד) (ועי' בְּרִש"י שְׁפָרַשׁ: וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֶה — וְאֵף עִם דּוֹרוֹת הָעַתִּידִים לְבוֹא, וְהֵבִין).

וְכֵּמָּה פְּעָמִים דִּבְרָנוּ עִמּוֹ מֵעַנִּין זֶה, וְרָמַז לָנוּ בְּדִבְרֵי הַהוֹדִיעַ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם הַגָּדוֹל שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ. וּפְעַם אַחַת אָמַר בְּפִרוּשׁ: גַּם לְבָנֵיכֶם תּוֹדִיעוּ אֶת כָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת הַנִּפְלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת וְהַמַּעֲשִׂוֹת וְכִיּוֹצֵא בָהֶם, אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ, וְאָמַר אִזּוֹ זֶה הַפְּסוּק בְּהַתְּלַבּוֹת גְּדוּלָּה כְּגַחְלֵי אֵשׁ (דברים ד, ט): "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֵיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ" (וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אֵייעָרַע קִינְדֵּעַר זָאָלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיִן וּוַאס דָּא הָאָט זִיךְ גִּיטְאָן). וְאָמַר בְּרַתָּת וְזִיעַ בְּהַתְּלַבּוֹת נוֹרְאָה: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֵיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ".

וְאֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵּךְ כְּמוֹ לְקַרְבַּי רְחוּקִים, כְּמוֹבָא בְּזֵהָר (תְּרוּמָה קכח): תָּא חֲזִי כָּל מָאן דְּאָחִיד בְּיָדָא דְּחֵיבָא, וְאֲשַׁתְּדַּל בֵּיהּ לְמַשְׁבַּק אַרְחָא בִּישָׂא, אִיהוּ אֶסְתַּלַּק בְּתַלְת סְלוּקִין מַה דְּלָא אֶסְתַּלַּק הֵכִי בַר גִּשׁ אַחְרָא, גָּרִים לְאַכְפָּיא סְטָרָא אַחְרָא, וְגָרִים דְּאֶסְתַּלַּק קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא בִּיקְרִיָּה, וְגָרִים לְקִנְמָא כָּל עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהּ לְעִילָא וְתַתָּא, וְעַל הָאִי בַר גִּשׁ כְּתִיב (מְלָאכֵי ב'): "בְּרִיתִי הִיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם", וְזָכִי לְמַחְמֵי בְּנִין לְבָנוּי, וְזָכִי בְּהָאִי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְּאִתִּי, כָּל מְאָרִי דִּינִין לָא יְכַלִּין לְמִידָן לִיָּה בְּהָאִי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאִתִּי, עָאֵל בְּתַרִּיסַר תַּרְעֵי וְלִית מָאן דִּימְחִי בְּיָדֵיהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קיב): "גְּבוּר בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ הוּן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ, וְצַדִּיקְתּוֹ עוֹמְדַת לְעַד, זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ אִוֵּר לְיִשְׂרָאֵל וְגו'".

וכן ספר רבנו ז"ל משל — למה צריכים לקרב אנשים
 (חיי"מ ה'תק"ז, סימן תמז); פעם אחת היה עשיר גדול, שהיו לו כמה
 אלפים ורובבות וכו' וכו', ויהי היום עשה העשיר פרוז ואמר:
 כל מי שצריך ללוות כסף, יבוא אצלו והוא ילוהו, מסתמא
 היו על זה קופצים רבים, ובאו אצלו הרבה אנשים ולוו אצלו
 כסף, והעשיר הזה היה אצלו פנקס על כל החובות וכו', מי
 שלוה אצלו, ומי שחיב לו וכו'. פעם אחת לקח את הפנקס
 בידו והתחיל לעיין בו, וראה שהוציא הרבה כסף על עסק
 ההלואות שהלוה לכל-כף הרבה אנשים וכו', ואין איש שם
 על לב, שיבוא להחזיר ולפרע לו מה שלוה ממנו. וחרה לו
 על זה, והיתה לו עגמת נפש ויסורים גדולים. בתוך הלווים
 היה איש אחד, שלוה גם-כן אצל העשיר, ואבד והפסיד את
 הכסף שלוה באיזה משא ומתן וכו', עד שלא היה לו ממה
 לפרע חובו, והיו לו יסורים גדולים מזה, הינו שהאיש הזה
 שאבד את הכסף באיזה עסק שעשה ולא הצליח וכו', היו
 לו יסורים גדולים מזה שאין לו לפרע חובו, והתישב האיש
 הזה בדעתו, שעל-כל-פנים צריך להתראות פנים עם העשיר,
 ולספר לו כל לבו, באשר שהוא אנוס בדבר, ואבד את הכסף,
 ואין לו מאיפה לשלם וכו'. ובא אצל העשיר, והתחיל לספר
 לפניו לבו, באשר שאיך שקבל אצלו כסף בהלוואה, והגיע
 זמן פרעון, ואין לו ממה לשלם, כי הפסיד את כל הכסף
 וכו', ואינו יודע כלל לשית עצות בנפשו מה לעשות בזה
 וכו'. ענה העשיר ואמר לו: מה אכפת לי הכסף שאתה חייב
 לי וכו', כי מה כבר נחשב אצלי סך קטן כזה שאתה חייב לי
 כשתחזיר לי את זה, או להפך נגד סך הכולל מההלואות
 אשר עולה לאלפים ולרובבות וכו', על-כן רצוני שתלה אצל
 כל הלווים שלי ותתבע אותם, ותזכיר אותם שהם חייבים לי
 כל-כף הרבה כסף, ולמה לא משלמים לי חזרה מה שלוו

אצלי?! ואפלו אם לא יפרעו ויחזירו את הפל, רק כל אחד יתן ויחזיר אפלו מעט מחובו וכו', גם-כן יעלה אלפים פעמים כמו הסף כל החוב וההלואה שלך.

הינו כשאדם חוטא וכו', ובא לבנות להקדוש-ברוך-הוא, שהוא מאד מתחרט למה חטא ולמה עשה שטיות בחיים, ורוצה לחזר בתשובה, אבל קשה לו, פי הרע מתגבר עליו וכו', אומר לו הקדוש-ברוך-הוא: לך תגבה את החובות אצל שאר אנשים, הינו תעורר אותם בתשובה שלמה שיחזרו אלי וכו', ואפלו שלא יחזרו בשלמות, רק כל אחד יקים כמה מצוות, זה כבר שוה אצלי פי מליונים ממה שאתה חייב לי וכו', ואם תגבה לי חובות אחרים, אז אני אמחל גם את החוב שלך, הינו אם תחזיר בני-אדם בתשובה, אזי אני אמחל גם את העוונות שלך. רואים מזה את גדל המעלה של מי שהולך להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ולקרב רחוקים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך שבת שלום...

א' תקלג.

**בְּעֵלֵי יוֹשֵׁב כָּל הַזְּמַן מוֹל הַמַּחֲשֵׁב, מִזְנִיחַ אֶת
הַקָּשָׁר שֶׁלָּנוּ וְלֹא מִתְנַחֵס אֵלַי**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חֲנָה: שְׁלוֹם לְצַדִּיק.

אָנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׁתַּתְּנֵנוּ לִי עֵצָה מִה לַעֲשׂוֹת עִם
בְּעֵלֵי. הוּא יוֹשֵׁב יָמִים וְלֵילוֹת מוֹל הַמַּחֲשֵׁב, וְאָנִי לֹא
מַעֲנִינָת אוֹתוֹ בְּכֻלּוֹ, כָּל הַזְּמַן הוּא שְׂקוּעַ בַּמַּחֲשֵׁב, וְלֹא
מִתְנַחֵס אֵלַי.

אוֹדָה מְאֹד לְצַדִּיק אִם יַעֲנֶה לְמַכְתָּבִי זֶה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְכֵי-שִׁבְת־קַדְשׁ לְסֻדְר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת
ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֲנָה תַחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מַכְתָּבֶךָ.

מָה אֵמַר לָךְ! הַמַּחֲשֵׁב (מְכַשֶּׁף) הִזָּה כָּבֵר שְׂבֵר הַמּוֹן
בְּתַיִם, מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְצִפּוֹת בְּלִכְלוּף וּבִזְבָּל וּבִזְהָמָא
שְׂיִכּוּלִים לְרֵאוֹת שְׂמָה וְכוּ' וְכוּ', הוּא בָּא לְפָגֵם-הַבְּרִית,
וְשׁוֹפֵף זֵרְעוֹ לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן וְכוּ' וְכוּ', וְכִבֵּר לֹא
מַעֲנִינָת אוֹתוֹ אֶשְׁתּוֹ וְכוּ', וְהַמַּחֲשֵׁב (מְכַשֶּׁף) הִזָּה הוּא בְּדִיוֹק
כְּמוֹ סַמִּים, כִּי מִי שֶׁנוֹפֵל בְּזֶה, קָשָׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְצִאת מִזֶּה,
כִּי הַפּוֹרְנוֹגְרַפְיָה שְׂרוּאִים שְׂמָה הוֹרְסֵת לְאָדָם אֶת תְּאֵי הַמַּח,
עַד שְׂאָדָם נַעֲשֶׂה מְשַׁעֲבָד לְזֶה, וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד לְצִאת מִזֶּה,
אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם שְׂמַכּוֹר לְמַחֲשֵׁב (מְכַשֶּׁף), זֶה

פשוט כמו בשו"ף שהוא מאבד את עשתונותיו, וקשה לו אחר-כך לצאת מזה, כמו שפור אלפיהווליסט שמכור אף אלפיהוול, וכמו מסמם שמכור לסמים, בדיוק ככה זה מי שמכור למחשב (מכשף), שזה בשו"ף, פשוטו כמשמעו, עד שנתקררת אצלו האמונה לגמרי, כי באמת מי שפוגם בברית, רחמנא לצלן, נפגמת אצלו האמונה, פמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לא), שברית ואמונה תלויים זה בזה, כמו שכתוב (תהלים פט): "ובריתי נאמנת לו", ולכן צריכים לעורר את הבעל, כי יום אחד הוא ימצא את עצמו בבית-חולים עם התקפת לב, רחמנא לצלן, מרב תבערת נאוף שבוערת בו וכו', הוא ישרף לגמרי, רחמנא לצלן, כי הדמים בוערים באדם שמסתפל על פורנוגרפיה עד שמשתגע לגמרי.

העקר ראי לזרק מהבית את המחשב שמחבר אף האינטרנט, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה): אין יצר הרע שולט אלא במי שעניו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאנה כעצימת העינים". ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך, שהרבה בתים נהרסו לגמרי, רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אף אינטרנט בבית, ואף שזה נדמה כאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארוך הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבשוף התגרשו, רחמנא לישזבן.

ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר אף אינטרנט, כי זה הורס את כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול, רחמנא לישזבן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' תקלד ברסלב רסה

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדה, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך שבת שלום...

א' תקלד.

הציעו לי בחורה שמאד מוצאת חן בעיני, אבל
הורי אומרים לי לחכות בינתיים. מה לעשות?

שאלה:

מאת שלמה: שלום לרב.

אני בחור חרדי. הציעו לי שדוהן ואני מאד מאד רוצה
אותה, אבל בני המשפחה שלי אומרים שפדאי לחכות
ולהמתין עדין. גם הבחורה רוצה מאד, ואני נמצא
באמצע ולא יודע מה לעשות. מה הרב מציע לי?

תשובה:

בעזרת השם ותפריך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שמות, כ"ב טבת
ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל שלמה, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ברגע שאתה מסכים והיא מסכימה, כבר שניכם תדברו
פתוח עם ההורים שאתם רוצים לעשות על-פל-פנים ארוסין,
לא לחכות על עוד פגישות וכו' וכו', כי אם אתם מעונינים
אחד בהשני, זה סימן שאתם צריכים לגמור מה שיותר מהר

את השו"ת, והכל יסתדר על הצד הכי טוב, ויחבל מאד על הסתמכות וכו'.

רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד מהרגע שעושים ארוסין, שפבר יתכננו על חתנה, הוא לא רצה שיעשו הפסק גדול בין הארוסין לחתנה, ומכל שכן וכל שכן שבחור ובחורה שלא יסתובבו כל-כף הרבה זמן בלי ארוסין וכלי גשואין, פי הסמ"ך-מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבפולם להפריד בין הזוג, ובפרט פשיש משיכה אחד להשני, צריכים לדעת שזה בן זוגי, או זאת בת זוגי, ותכף-ומיד לקבצ זמן על חתנה, ויתחתנו ויחיו חיים באשר. וזו הדרך האמתית של יהודי מאמין בהקדוש-ברוך-הוא וכו', ומתנהג על-פי התורה וכו', אבל מה עשו אלו שהלכו ועזבו את הקדוש-ברוך-הוא ואת התורה וכו', שהם מסתובבים פכה פמה שנים וכו', וחיים ביחד באסור וכו', ולבסוף נכנסת עין רעה ביניהם וכו', ונפרדים וכו'.

ולכן אשרי מי שהולך בדרך התורה, שתכף-ומיד פשיש משיכה בין הבחור והבחורה ומכירים אחד את השני וכו', שפבר יעשו ארוסין וידברו על גשואין, ויקבעו זמן הכי קצר לגשואין, ולא לחכות עד שיהיה פסוף וכו', עד שתהיה חכמה וכו', פי כבר אמר החכם מפל האדם (קהלת א, יח): "פי ברב חכמה רוב פעס, ויוסיף דעת יוסיף מכאוב", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה א, סימן לו): "ברב חכמה רוב פעס"; כל זמן שאדם מרבה בחכמה — מרבה בפעס, וכל זמן שהוא מרבה בדעת — מרבה בפיסורין, אמר שלמה: על-ידי שהרפיתי בחכמה הרביתי בפעס, ועל-ידי שהרפיתי בדעת הרביתי בפיסורין; הרי שלף לפניך, אם אדם חושב שהוא חכם ובר דעת, ומושף את הזמן וכו', על-ידי-זה

לְבִסּוֹף מִתְפּוֹצֵץ הַכֹּל וְכוּ', וְנַעֲשֶׂה בִּינֵיהֶם רִיב וְכַעַס וְנִפְרָדִים, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הִבְחֹר אוֹ הִבְחֹרָה שְׁמוּצָאִים אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶם מְשִׁיכָה וְהִבְנָה הִדְרִית, שְׂכָבָר יֵרָאוּ לְסַגֵּר אֶת הַכֹּל, וְהַכֹּלֵל הַזֶּה טוֹב לְכֹל אֶחָד וְאַחַת, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיִּצִית וַיִּקְיֵם אֶת כָּל זֶה, וְאִזּוֹ יִהְיוּ לָהֶם חַיִּים מְאֻשְׂרִים מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִגְמַר בְּכִי טוֹב, וְתַעֲשׂוּ אַרוּסִין, וְכִבֵּר אַחֲרֵי-כֵן תְּאָרִיף לְנִשְׁוֹאִין, וְתִהְיוּ שְׂגִיכִם חֲזָקִים וְעִקְשָׁנִים בְּזֶה, וּבֵינָן כֶּף אַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר יַחַד בְּטֻלְפוֹן, שְׂיִהְיֶה בִּינֵיכֶם קְרוֹב לְכַבּוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיף אֶתְכֶם עַל דֶּרֶךְ הַנְּכוֹנָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

א' תקלה.

**נִפְלְתִי מִהַתְּשׁוּבָה, וְאֲנִי נִכְשָׁל בְּעֹזֹנוֹת חַמּוּרִים,
אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂרוּדֵפִים אוֹתִי, וְחוֹשֵׁב לְהִתְאַבֵּד**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מְנַחֵם: שְׁלוֹם.

אֲנִי מֵאֲחֵל לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְשִׁתְּכּוּ לְבוֹא לִיבְנֵאֵל לְצִמְיֹתוֹת.

הַתַּחֲלֵתִי לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה לִפְנֵי שֶׁבַע שָׁנִים, הַתְּקַרְבָּתִי לְחֻסְדֵי שׁוֹנוֹת, וְגַם בְּקִרְתִּי בְּכַתּוֹת שׁוֹנוֹת שֶׁל בְּרִסְלָב. לֹא הִחֲזַקְתִּי מֵעַמֵּד, וְעַכְשָׁיו אֲנִי עוֹשֶׂה עֲוֹנוֹת חַמּוּרִים, לְמִרּוֹת לְמוֹד אֵינְטֵנְסִיבִי. אֲנִי מְרַגֵּשׁ שְׂכּוּפִים אוֹתִי מִהַשְּׂמִים לְעֲשׂוֹת דְּבָרִים בְּנִגּוּד לְרַצּוֹנִי,

ושמתעברות בי רוחות רעות וכל סובבי מנסים להרג אותי ברוחניות ובגשמיות.

אני מתכוון להתאבד אם זה נמשך ככה, כי איני מוכן לחיות ככה יותר! ברצוני לשאל האם עלי לחזור לקחת טפול תרופתי פסיכיאטרי, ולבקש קצבת נכות מהבטוח הלאומי שמגיעה לי לפי החק, כי איני מצליח להחזיק מעמד בשום מקום עבודה עקב אי נציבות נפשית, ואיני יכול להמשיך לחיות על חשבון הורי, שמצבם הפלכלי הוא לא טוב.

אני מאוד מבקש שתענה לי רבנו, כי יכול מאוד להיות שאני לא אכתב לך יותר לעולם! בתודה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מנחם, גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן לך על האחילים לרפואה שלמה, וכל המברך מתברך מפי אל עליון.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות שיש לך, שזכית לחזור בתשובה שלמה, כי אצלו יתברך מאד מאד תשובה תשובה, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד; ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב פהנא): גדול כחה של תשובה, שפיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש-מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני פסא הכבוד,

וְהִסְמִיךְ-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִבֶּן-אָדָם שְׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, כִּי בֵּינָן שְׂאָדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפֵלוּ שֶׁהוּא עֹשֶׂה עַד עֲכָשׁוּ מָה שֶׁעֲשֶׂה, וּמִתְנַדָּה וּמִתְחַרֵּט עַל כָּל מָה שֶׁעֲשֶׂה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר מְקַבֵּל. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה כ', סִימָן יג): בַּלְעָם הִזָּה רָשָׁע עָרוּם, וַיִּדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנָי הַפְּרַעַנּוֹת אֲלֵא תִשׁוּבָה, שְׁכָל מִי שֶׁחוֹטֵא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אִין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ לִגַּע בּוֹ; בְּשָׂבִיל זֶה הוּא מְסִית אֶת כָּל אָדָם — מָה לָךְ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה? וּמָה לָךְ לְהִתְנַדָּוֵת?! כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂמִי שְׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּמִתְנַדָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לִגַּע בּוֹ.

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא נח): אִין מְכָה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע — תִּשׁוּבָה; וְלִכְּן אַתָּה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי תִכְף־וּמִיד שְׁחֹרֶת בְּתִשׁוּבָה, אַתָּה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, אִךְ כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בְּפָרֵט בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, הוּא בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים שְׁנוּקָמִים בּוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּרֵכוֹת ו): אֲבָא בְּנִימִין אוֹמֵר, אֲלֵמְלִי נִתְּנָה רְשׁוּת לַעֲיִן לְרֵאוֹת, אִין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לַעֲמֹד מִפְּנֵי הַמְּדַיְקִין וְכוּ', אָמַר רַב הוֹנָא, כָּל חַד וְחַד מִיֵּן אֲלֵפָא מִשְׂמַאֲלִיהָ וְרַבְּכֵתָא מִימִיגִיָּה, וְאֵלֹי הַקְּלָפוֹת שְׂמִסְבּוֹת אוֹתוֹ מְכַנְסוֹת בּוֹ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, עַד שֶׁמְרַגֵּישׁ כְּבֻדוֹת גְּדוּלָה מְאֹד וְכוּ', וְנִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, וְנִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'. וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): בְּזֶה שְׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְנַדָּה עַל עוֹנוֹתָיו, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹנוֹתָיו יוֹצְאִים מֵעֲצָמוֹתָיו, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא הֵם נִחְקָקִים בְּתוֹךְ הַעֲצָמוֹת שְׁלוֹ, וְהֵם בְּעֲצָמָם רוֹדְפִים אוֹתוֹ וְנוֹקָמִים בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים לד):

"תמותת רשע רעה", ועל-ידי ודוי דברים יוצאות מעצמותיו האותיות החקוקות עליהם.

ולכן איצף שתרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, שמלא כל הארץ כבודו, ושומע אותך, ותספר לו כל מה שעובר עליך, ודע לך, שכל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — נשמע ונתקבל בכל העולמות, ואתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שתהיה לך כשתדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה לא תצטרך אפלו לחשב מחשבות של התאבדות, חס ושלום, כי מה כבר תפעל כשתתאבד? הרי רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן פד) על מאמרם ז"ל (אבות פ"ק ד'): "ואל תאמר שהשואל והקבר בית מגוס לך", כי בעולם הזה שיש להאדם טרדות ועל הפרנסה, יכול להיות שיעקץ וינשף אותו פרעוש והוא לא ירגיש, מחמת שמחשבתו טרודה באיזו מחשבה של פרנסה וכיוצא. אבל שם בקבר, שאז אין להאדם שום טרדה ושום מחשבה אחרת, אז הוא שומע אפלו הרחישה וההלוח של התולעים, איך הם רוחשים ובאים אליו, ומרגיש הצער של כל נשיכה ונשיכה. ואין שום דבר שיטרידהו וימנעהו מגדל צערו הקשה, רחמנא לצלן.

מה אתה כל-כך ממהר למות ולהפגס בקבר, ששמה לא תשמע שום דבר, רק עכברי השדה וכו', התולעים והעקרבים והנחשים שיסבבו אותך וכו', עדיף שתחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותהיה שמח, ותקים את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, ועל-ידי-זה תרגיש ענג רוחני בחייו.

בודאי תמשיך לקחת את הפדורים וטפול פסיכיאטרי וכו' וכו', כי זה בודאי יעזר לך, עם כל זאת תעשה מה שאני

שו"ת א' תקלו ברסלב רעא

מבקש אותך, שתהיה רק בשמחה, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה. ולכן תעשה כל מה שבידך רק להיות בשמחה, וזה יביא לך רפואה שלמה בגשמיות וברוחניות גם יחד, ומה טוב ומה נעים שתרגיל את עצמך לשמע קלטות של שמחה, וזה יגביה את רוחך שנפלה.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתבשר לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקלו.

מה המעלה של השמחה בבית הצדיק? ומדוע כשיש שמחה בבית הצדיק, כל החסידים גם שמחים?

שאלה:

מאת יחיאל: לכבוד קדשת מורי ורבי שליט"א. ברבת "מזל טוב" שלוחה אליכם ממני הקטן לרגל נשואי נכדכם, נרו יאיר. יהי רצון שהזויג יעלה יפה לתפארת בית הצדיק.

ברצוני לשאל: ראיתי שיש מנהג אצל חסידים, שבאשר יש לרבי שמחה במשפחה, אז כל החסידות מממש על הרגלים, וכלם שתפים בשמחה, ומממש עושים מזה ענין גדול. כמובן שבאשר לרבי יש שמחה,

ערב שו"ת א' תקלו ברסלב

אז כלם שמחים בשמחתו, אבל רציתי לשאל אתכם
— מהי המעלה של שמחה בבית הצדיק והרבי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יחיאל, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בדרך כלל הצדיק האמת שמנהיג את אנשיו על דרך
התורה והיראה, והוא מגדל אותם מגיל קטנות בתלמוד
תורה שלו, וכן הבנות בבית-ספר שלו, שבהם לומדים תורה
ויראת שמים וצניעות וכו' וכו', וכן מוליך את הפחורים
והאברכים, הגברים והנשים על דרך ישראל סבא, הם ילדיו
ממש, כמאמרם ז"ל (סנהדרין ט): כל המלמד בן חבירו תורה,
מעלה עליו הפתוב פאלו ילדו.

ולכן כשהאבא מחתן בן או נכד, או בת או נכדה וכו',
אזי זו השמחה של כלם, כי כלם מרגישים כמו משפחה
אחת, ולכן אין פלא שיש שמחה כל-כף גדולה, וכך צריך
להיות, כי צריכים מאוד מאוד לאהב את הצדיק האמת שדואג
לאנשיו על כל פרט ופרט בדיוק כמו אבא שדואג לילדיו,
והשמחה שהם שמחים, זה מגלה את טהר לבכם של אנשיו
ותלמידיו, ולכן אין פלא שהם גם-כן שמחים בשמחתו, וכבר
אמרו חכמינו הקדושים (פנחומא וברא): אשריהם הצדיקים
ואשרי דבקהם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע

שו"ת א' תקלז ברסלב רעג

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקלז.

האם בסגלה של 'ה"א הנעשה מכסף' הפונה
רק לאות ה' או לשתי האותיות ה"א?

שאלה:

מאת מרים: לכבוד הצדיק שלום.
אני רוצה לשאל לגבי הסגלה שהאשה שמה תליון של
האות ה' מכסף, כדי לזכות לילדים. האם צריכה
להיות רק האות ה', או שצריכים לכתב ה"א?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל מרים תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות בנים, חלק ב', סימן ח'): ה'
הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה; ולכן הפרוש הפשוט הוא
ללכת אל צורך, ולבקש ממנו שיחתך מכסף צורת ה',
ולתלות את זה עם שרשרת, וזה מסגל להולדה, בסוד (בראשית
מו, כג): "הא לכם זרע", צריכים רק לכתב אות ה', זה הכל,
והיום זה כבר בכל החניות של תכשיטים.

האריז"ל אמר, אשר לאה בלהה וזלפה, הנה להן ה'

בשמותיהן, ולכן הולידו בקלות, מה שאין בן רחל לא היה לה ה' בשמה, ולכן לא ילדה, עד שלקחה ה' משפחה בלהה, שלה היו שני ההין, ועל-ידי-זה גם היא הולידה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקלח.

לפני כשנה סימתי קשר עם בחור, והוא לא יוצא לי מהראש. האם עדין יש סכוי לקשר הזה, או שעלי להמשיך הלאה?

שאלה:

מאת אורלי יסכה: שלום וברכה לצדיק, בריאות איתנה ורפואה שלמה.

פניתי מספר פעמים לצדיק, ועדין לא נענית לי לצערי. אני מרגישה תקועה בחיי בענין מציאת הזויג, וטרם שכחתי את הבחור האחרון אתו הייתי בקשר. הוא עדין לא מוכן לנשואין, וגם עבר נתום בלב. הצדיק אמר לי לפני כשנה, שלא אדחק את השעה, ואמתין בסבלנות, אך עברה כבר שנה, ואני מתבגרת... האם עלי לחכות לו? מה לעשות? האם עלי להשתדל בענין שדויכין או רק להתפלל? אני שרויה בצער גדול. מחכה לתשובה דחופה וחזוק מאת הצדיק. תודה וכל הישועות.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ד טַבַּת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹרְלֵי יִסְבֵּה תַחֲנִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֶת צְרִיכָה לְהִבִּין, שֶׁהַחַיִּים לֹא קָלִים לְאֹף אֶחָד, וּבִפְרָט לְרִנְקִים וּלְרִנְקוֹת, הֵם גִּמְצָאִים כְּמוֹ בְּמֵאָסֶר, כְּמֵאָמְרָם ז"ל (סִנְהֵדְרִין כב.) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים סח, ז): "אֲלֹקִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשְׁרוֹת", אֶל תִּקְרִי מוֹצִיא אֲסִירִים אֶלֶּא כְּמוֹצִיא אֲסִירִים, אֶל תִּקְרִי בְּכוֹשְׁרוֹת אֶלֶּא בְּכִי וְשִׁירוֹת, כִּי רִנְק וּרְנָקָה הֵם כְּמוֹ אֲסוּרִים בְּבֵית-סֵהַר מִמֶּשׁ, וְאַחֲר־כֵּן כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים יֵשׁ לָהֶם בְּחִירָה — אוּ בְּכִי וְכו', שֶׁהֵם בּוֹכִים: אוֹי, נִפְלְנוּ בַּפֶּח וְכו', לֹא אֶל זֶה הַתְּפִנּוֹנוּ וְכו', אוּ בְּשִׁירוֹת וְכו' — שֶׁהֵם שָׁרִים מְרַב שְׂמִיחָה, אִיךָ זְכִינוּ לְמַצֵּא אֶת מַה שְּׂחַפְּשָׁנוּ וְכו', הַכֶּלֶל — הַבְּחִירָה הִיא בִּיַדִּי הָאָדָם, לְכֹל אֶחָד וְאַחַת יֵשׁ לוֹ בֶּן אוּ בַת-זוּג, וְצְרִיכִים רַק לְמַצֵּא אוֹתוֹ, וְאֵז כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים צְרִיכִים לְדַעַת שְׂזָה הַזּוּג שְׁלִי, וְלִשְׂמַח עִמוֹ מְאֹד מְאֹד.

עִם כָּל זֹאת עַד שְׂמוֹצָאִים זֶה לּוֹקַח הַרְבֵּה זְמַן, וְעַל זֶה אֲנִי תְּמִיד אוֹמֵר וְכוֹתֵב לְרִנְקִים וּרְנָקוֹת מַה שְּׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּמֹזוֹת גס.): נְחוֹת דְּרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא, צְרִיכִים לְרַדַּת מְדֻרְגָה, וְאֵז מוֹצָאִים אֶת הַזּוּג, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֶל בְּחוּר אוּ בַחוּרָה הֵם גְּאוֹתְנִים וְכו', וְלֹא מִתְאִים לָהֶם לְקַחַת אֶת זֹאת אוּ אֶת זֶה וְכו', אֲנִי הִכִּי חֲכָם וְהִכִּי יָפָה וְכו', אֶקַּח אֶת זוֹ? אוּ אֲנִי הִכִּי חֲכָמָה וְהִכִּי יָפָה וְהִכִּי מְשַׁפֵּלֶת וְכו', אֶקַּח אֶת

זו !! והם מסתובבים ומחפשים את הזיווג שְלָהֶם כפי הדמיון שנוכנס בכל אחד ואחת, כאלו מי יודע מה הוא, והם מחיבים שיבוא להם זיווג משהו שעדין לא נברא וכו', ועל-ידי-זה מחפשים וכו', ומסתובבים ויוצאים לפגישות פן ואולי אמצא את בחיר לבבי, שיבוא אלי על סוס לבן עם שקים מלאין כסף וכו', ובשביל זה הבחור או הבחורה מחכים עד שיולד זיווג כזה, ובין כך הם לא קולטים, שהזמן לא מחכה, כמאמר החכם: "הזנהר מן הזמן, פי הוא אויב רע מאד", עד שתופסים את עצמם רואים שאנחנו כבר בגיל שלשים, ומה עושים עכשו? על זה באים חכמינו הקדושים ונותנים לנו עציה (יבמות סג.): נחות דרגא ונסיב איתתא, תרדו מדרגה ואל תחזיקו מעצמכם כל-כך בגדול וכו', ואז תמצאו בקלות זיווג שייתאים לכם.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לה, שתזכי למצא את בן זוגך האמתי מה שיותר מהר, ואם זה לא רצה אותך, לדעתתי, תברחי ממנו כמו שבורחים מאש, ותשפחי ותעבירי אותו מדעתך וכו', פי כלל זה צריכים לדעת ולומר לעצמו — מי שלא צריך אותי, אני לא צריך אותו אלה פעמים.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקלט.

בעלי מאד רוצה לנסע לרבנו בראש-חדש ניסן,
אך לדעתי, מצבנו הכלכלי לא מאפשר זאת. מה
לעשות?

שאלה:

מאת רחל: בעלי רוצה לנסע לאומן לרבנו ו"ל בא'
ניסן. הזמנים שהוא נוסע לאומן הם בראש השנה ובא'
ניסן. מאד אשמח אם בעלי יסע, אבל אני חושבת
שמצבנו הכלכלי אינו מאפשר נסיעה כרגע, לעמת
בעלי שטוען שזה בן אפשרי. הוא מאד יתאכזב אם זה
לא יצא מהבחינה הפעל, כי זה מאד חשוב לו.

בנוסף, יש אדם חרדי ליטאי שמעולם לא היה אצל
רבנו, ומעגנן להצטרף לנסיעה הזו רק בתנאי שבעלי
יסע.

אשמח לשמע ממה דעתו של הצדיק, האם לנסע או
לא? תודה ובשורות טובות.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל רחל תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ו"ל הזהירנו מאד מאד לבוא אליו על ראש השנה,
והצווי היה רק על ראש השנה, עד כדי כך שאמר (סיי-מור"ן,
סימן תג): הראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי
מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל

הַאֲנָשִׁים הַמְקַרְבִּים אֵלַי, שְׂיֵהִיו כְּלָם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֶר, כִּי כָּל הָעֲנָנִים שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהַזְהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוּז, שְׁכָּל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמִקְרָב אֵלָיו, יִהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ, לֹא יִחַסֵּר אִישׁ, וּמִי שְׂזוֹכָה לַהֲיוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (נִחְמְיָה ח'): "אֲכָלוּ מֵעֲדָנִים וּשְׁתּוּ מִמִּתְקִים, כִּי חֲדוֹת הַיְיָ" הִיא הוּא מְעֻזְכֶם", וְזֶה נֶאֱמַר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְאָמַר (סִימָן תַּחַת, סִימָן תַּחַת), הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי הוּא חֲדוּשׁ גָּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יוֹדֵעַ שְׂאִין הַדְּבָר הַזֶּה בִּירְשָׁה מְאֹבּוֹתֵי, רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נָתַן לִי זֹאת בְּמִתְנָה, שְׂאִי יוֹדֵעַ מֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, לֹא מִבְּעֵינֵי אַתֶּם כְּלָכֶם, בּוֹדֵאי תְלוּיִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי, אֶלֶּא אֶפְלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ תְלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי; וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל לַעֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ (סִימָן מוֹתְרָן, סִימָן תוּ), שְׂיִכּוֹלִין אֲזֵ אַנְשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מֵה שְׁבֻכֵל הַשָּׁנָה לֹא הִיָּה בְּאֶפְשָׁר שְׂיִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אֶפֶן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכּוֹלִין אֶפְלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן, אֶף-עַל-פִּי שְׁבֻכֵל הַשָּׁנָה אֶפְלוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, לֹא הִיָּה יָכוֹל לְתַקְּנָם, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יִכּוֹלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְקוּנִים מֵה שְׁבֻכֵל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת.

רוֹאִים מִכָּל זֶה, שֶׁהַעֲקָר רַק לְנִסְעַ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָן אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲזֵ זוֹ חוֹבָה, וְאִי אֶפְשָׁר וְאִסוּר לְהִתְחַמֵּק מִזֶּה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי זֶה לְטוֹבַתְנוּ הַנְּצִיחִית, כִּי רַבְּנוּ ז"ל עוֹשֶׂה אֲזֵ תְקוּנִים כְּאֵלוֹ לָנוּ וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ, מֵה שְׂאִי אֶפְשָׁר לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כְּלָל. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׁכָּל אֶחָד שֶׁבָּא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּאוּמָן, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַגְאָלָה, אֲבָל שְׂאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה זוֹ רַק בְּחִירָה חֲפְזִית, אֶפְלוּ שֶׁבֶת חֲנֻכָּה וְחַג הַשְּׁבוּעוֹת שְׂנוֹסְעִים אֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ, זֶה רַק מִחֲמַת בְּחִירָה

חפְּשִׁית, אָבֵל לֹא מַחֲמַת הַצּוּוּי שְׂרַבְנוּ ז"ל צָוָה, כִּי הוּא לֹא צָוָה וְהִזְהִיר אֲלֵא עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

וְלִכֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהַחֲלִישׁ אֶת הָעֲנִיָּן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה — לְבוֹא אֶל רַבְנוּ ז"ל אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמֵן, וּמִקִּים כָּל מִינֵי בַעֲלֵי הַמִּזְוֵנוֹת וְכוּ', שְׁמִסִּיתִים וּמְדִיחִים לֹא לְבוֹא אֶל רַבְנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ', אָבֵל הָאֲמַת עַד לְעֲצֻמוֹ, שְׂרַבְנוּ ז"ל רָצָה שֶׁנִּבְּוֹא אֵלָיו רַק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, מִי שְׂיִכּוֹל לְבוֹא בְּאֲמֻצַּע הַשָּׁנָה — אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ, אָבֵל לֹא בְּתוֹר חוֹבָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, כָּל הַתְּאֲרִיכִים שְׁעָשׂוּ לְאַחֲרוֹנָה, כְּגוֹן: בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ גִּיסָן וְכוּ', זֶה הַכֹּל תַּעֲמוּלָה שֶׁל סוֹכְנֵי נְסִיעוֹת, שְׁפִשׁוּט צְרִיכִים אֶת הַכֶּסֶף וְכוּ', הֵם צְרִיכִים פְּרֻנְסָה, אָבֵל אֵין בְּזֶה עֲנִין פְּרֻטִי וְכוּ', בְּנֻדָּאֵי מִי שְׂיִכּוֹל לְנִסֵּעַ מְתִי שְׁמַתְחַשֵּׁק לוֹ — אֲשֶׁרִי לוֹ! כִּי אֵין דְּבַר גְּדוֹל מְלֵהוּת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, עִם כָּל זֹאת אָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת חֲשָׁבוֹן, מָה עֲדִיף — רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹ בְּאֲמֻצַּע הַשָּׁנָה וְכוּ', הֵינּוּ שְׁלֵא יְכוֹל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה כְּסָפִית וְכוּ', עֲדִיף שְׂיַחֲכֶה עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּמִי שְׂאֵף פְּעַם לֹא הָיָה עֲדִין, הוּא צָרִיךְ תַּכְף-וּמְדִד לְנִסֵּעַ, כִּי כְּדֵי לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּן מִרַבְּנוּ ז"ל, כְּדָאֵי לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ וְלְנִסֵּעַ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ לְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַע עוֹלָם יִבִּין אֶת זֶה, וְהַעֲקָר תִּשְׁמְרוּ מְאֹד לֹא לְרִיב בֵּינֵיכֶם, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוּטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶן; וְאָמְרוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת, פֶּרֶק ט', הִלְכָה ח'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶן בְּלֹא שְׂכִינָה, וּבְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה נִמְצָאֵת — שֵׁם הַבְּרָכָה מְצוּיָה, רַק שְׂיִהְיָה

ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, פי שלום, אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא.

ולכן אם מכניסים את הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום-בית, הינו שמו של הקדוש-ברוך-הוא בתוך הבית, העקר שהבעל יצית את רבנו ז"ל, ויתחיל להתבודד להקדוש-ברוך-הוא בכל יום, כי הוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו נמצא, ורק צריכים לפתח את הפה ולדבר אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים, וכן שיקבע לעצמו שעורים כסדרן במקרא, במשנה, בגמרא ובמדרש, אשר אין למעלה מזה, פי ימינו כצל עובר, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב): כצל ימינו על הארץ ואין מקנה, והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים קד): כצל עובר ואין מקנה, ואין מי שיקנה שלא ימות, הפל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים.

ולכן אם אדם מקרב אל רבנו ז"ל, והוא היה אצלו בראש השנה, הוא צריך לנצל את הזמן היקר, ולהתמיד בשיתחבבנו לבין קונו, ובלימוד שלחן ערוך, שרבנו ז"ל הקפיד על זה מאד, ואמר (שיחות-הר"ן, סימן כט), ועל לימוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים. וראוי ללמד כל הארבעה "שלחן ערוך" כלם מראשם עד סופם כסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן-ערוך עם כל הפרושים הגדולים — מה טוב. ואם לאו על-כל-פנים ילמד כל הארבעה "שלחן ערוך" הקטנים וכו', ואמר: שכל איש ישראל ימחייב ללמד בכל יום ויום פוסקים ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על-כל-פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך, כי צריך ללמד איזה דין ב"שלחן

שו"ת א' תקמ בְּרִסְלָב רפא

ערוף" בכל יום יום כל ימי חייו. וכשאינו אנוס ילמד כסדר
כל הארבעה "שלחן ערוף" מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסים
הארבעה "שלחן ערוף", יחזור וינתחיל ללמוד כסדר, וכן ינהג
כל ימי חייו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע
בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרה, ובכל אשר תפני — תשפילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקמ.

מֵאֵז שֶׁהִתְקַרְבַּתִּי אֵלֵיכֶם, הִתְנַתַּקְתִּי מֵהַגּוֹלוֹת
שֶׁהָיוּ אֵתִי בְקֶשֶׁר, אֲנִי תְדַרְיִכּוּ אֹתִי אִיךָ לְזָפוֹת
לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה

שאלה:

מאת צבי הערש: לכבוד האדמו"ר, שיהיה לכם רק
טוב תמיד.

אני אברך, וכשרואים אותי, אף אחד לא נאמין
שעברתי עברות חמורות מאד, אני נראה צדיק גדול,
אף האמת היא שאתם הצלתם אותי, פי היה לי קשר
עם כמה נשים גויות, וכשקראתי מכתבים שכתבתם,
ממש הזדעזעתי, ועזבתי אותן, ועכשו אני רוצה לחזור
בתשובה. אפלו שכבר אין לי אתן קשר, אני מרגיש
שעדין לא עשיתי תשובה על זה.

כבוד האדמו"ר, אנא תורה לי דרך תשובה, שאני אדע
שהכל נמחל לי בשמים, אני מרגיש שבזכותכם

הצלחתי להתנתק מהקלפות הללו, אז גם הישועה והמחילה שלי בשמים תבוא גם דרככם, ואם היה לי מליון דולר, הייתי נותן לכם מתנה, כי הצלתם אותי ואת החיים שלי.
אני מחכה לתשובה. תודה, תודה, תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל צבי הערש, נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! אין עוד עברה פל-כף חמורה כמו הבא על גוייה, רחמנא לישזבן, עד שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג:) : רבי אליעזר אומר, קשורה בו ככלב, שגאמר (בראשית לט, י:) : "ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה", לשכב אצלה — בעולם הזה, להיות עמה — לעולם הבא; ומפל שכן מי שפא על פל-כף הרבה גויות וכו', רחמנא לצלן, כמה פלבים וקלפות ומשחיתים ברא וכו', שמסבבים אותו ומוליכים אותו שולל וכו', והוא סובל סבל גדול מאד, ולא יודע ממה הוא סובל וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין פב.): הבא על הגוייה — חייב עליה משום נדה, שפחה, גוייה, זונה, וכאלו התחתן עם עבודה זרה ממש וכו', עם כל זאת עליך לדעת שתשובה מועילה תמיד, וכמאמרם ז"ל (ברכות לד.): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד.

וכן אמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא): גדול פחה של תשובה, שפינן שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה,

אֵלָא עַד מְהֵלֶךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שָׁנִים, וְלֹא עַד רִקְיַע רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי, אֵלָא שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת לִפְנֵי כֹסֵא הַכְּבוֹד. וְהַסֵּמ"ף-מ"ם מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד מִבְּנֵי-אָדָם שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, כִּי כִּיּוֹן שְׂאָדָם בָּא אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפֹלוֹ שֶׁהוּא עֹשֶׂה עַד עֲכָשׁוּ מִה שֶׁהוּא עֹשֶׂה, וּמִתְוֹדֶה וּמִתְחַרֵּט עַל כָּל מִה שֶׁעָשָׂה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר מְקַבְּלוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כ', סִימָן יג): בְּלָעָם הִזְיָה רָשָׁע עֲרוּם, וַיִּדַע שְׂאִין עוֹמֵד בְּפָנָי הַפְּרָעָנוּת אֵלָא תִּשׁוּבָה, שְׂכָל מִי שֶׁחֹטֵא וְאוֹמֵר חֲטָאתִי, אֵין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ לִגְע בּוֹ, בְּשִׁבִיל זֶה הוּא מְסִית אֶת כָּל אָדָם — מִה לָךְ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה? וּמִה לָךְ לְהִתְוֹדוֹת? ! כִּי הוּא יוֹדֵעַ שְׂמִי שֶׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּמִתְוֹדֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לִגְע בּוֹ; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא נח): אֵין מִכָּה בְּעוֹלָם שְׂאִין לָהּ רְפוּאָה, רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע תִּשׁוּבָה; וְכֵן כָּתַב הַרְמְב"ם (פָּרָק א' מִהִלְכוֹת תִּשׁוּבָה, הִלְכָה א') : "כָּל מִצְוֹת שֶׁבִּתְוֹרָה בֵּין עֹשֶׂה בֵּין לֹא תַעֲשֶׂה, אִם עֵבֵר אָדָם עַל אַחַת מֵהֵן — בֵּין בְּזוּזוֹן בֵּין בְּשִׁגְגָה, כְּשִׁיעֵשָׂה תִּשׁוּבָה וַיִּשׁוּב מִחֲטָאוֹ, חִיָּב לְהִתְוֹדוֹת לִפְנֵי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמְדָּבָר ה'): "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ" וְגו', "וְהִתְוֹדוּ אֶת חֲטָאתֵם אֲשֶׁר עֲשׂוּ" — זֶה וְדוּי דְּבָרִים, וְדוּי זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה. וְכִיצַד מִתְוֹדִין? אוֹמֵר: "אֲנִי הַשֵּׁם, חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי לִפְנֵיךְ, וְעֲשִׂיתִי כָּךְ וְכָךְ, וְהָרִי נַחֲמָתִי וּבִלְשָׁתִי בְּמַעֲשֵׂי, וּלְעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה". וְזֶהוּ עֵקֶרָו שֶׁל וְדוּי, וְכָל הַמְּרַבֵּה לְהִתְוֹדוֹת, וּמֵאֲרִיף בְּעֵינָיו זֶה — הָרִי זֶה מְשַׁבַּח; וְכֵן מוֹבָא בְּרַמְב"ם (פָּרָק ב' מִהִלְכוֹת תִּשׁוּבָה, הִלְכָה ב'): וּמִה הִיא הַתִּשׁוּבָה? שְׂעִיזוֹב הַחֹטֵא חֲטָאוֹ, וַיִּסִּירוֹ מִמִּחְשַׁבְתּוֹ, וַיִּגְמַר בְּלִבּוֹ שְׂלֵא יַעֲשֵׂהוּ עוֹד, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה נח): "יַעֲזוֹב רָשָׁע דְּרִכּוֹ" וְגו'. וְכֵן יִתְנַחֵם עַל שְׂעִיבְר, שֶׁנֶּאֱמַר (יְרֵמְיָה לא): "כִּי אַחֲרֵי שׁוּבֵי נַחֲמָתִי", וַיַּעֲיֵד עֲלָיו יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, שְׂלֵא יָשׁוּב לְזֶה הַחֲטָא לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר

(הושע יד): "ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידנינו" וגו'. וצריך להתודות בשפתינו, ולומר ענינים אלו שגמר בלבנו.

ולכן הרגל את עצמך להתודות בכל יום אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך כל מה שעשית, כי אין דבר גדול מדוי דברים, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקתי): אמר הקדוש-ברוך-הוא, שמיד שהם מתודים על עונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם, שנאמר (ויקרא כו): "והתודו את עונם ואת עון אבותם במעלם אשר מעלו".

ולכן תהיה עקשן גדול מאד בענין שיחה בינו לבין קונו, שתדבר הרבה עם הקדוש-ברוך-הוא, ותבקש ותתחנן אליו שיוציא אותך מהקלפות והמשחיתים שמסובבים אותך וכו', אשר בשביל זה מר וחשף לך החיים וכו'. ודע לך, שהקדוש-ברוך-הוא שומע תפלת כל פה, ושאף אחד לא ישבר אותך, ויגיד לך שאין לך תקנה, כל זמן שאדם חי, יכול לתקן את הכל. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אפה מאמין שיכולים לקלקל — תאמין שיכולים לתקן; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן רנט): כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו ויצערו לפני השם יתברך, ומתודה ומתחרט על גדל הפגמים שעשה, אזי גם השכינה בנגדו מפרשת לפניו שיחתה ויצערה, ומנחמת אותו, כי כל פגם ופגם שפגם בנשמתו, פגם אצלה גם-כן כפיכול, וזה בחינת (דברים כו): "את הני"ה האמרת והני"ה האמירך" וכו', והיא מנחמת אותו, שתבקש תחבולות לתקן כל הפגמים.

ולכן אשרי מי שיש לו שכל, ובא בכל יום אליו יתברך, ושופך את כל לבו לפניו יתברך, אפלו שעשה כבר מה שעשה וכו', יזכר שהוא בן של הקדוש-ברוך-הוא, וכמו

שֶׁהַבֵּן לֹא מִתְבַּיֵּשׁ מֵהֶאָבֵא, כִּן אָדָם לֹא צָרִיךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ לְבוֹא לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבו, וְתִהְיֶה עֵקֶשׁן גְּדוּל עַל דְּבַר זֶה, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָהּ.

עַם כָּל זֹאת תִּשְׁתַּדֵּל מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְצֻוֹת מִעֲשִׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּבִכְפֹּרֶת בָּאָה שְׂבַת — בָּאָה מְנוּחָה, אֲזִי תִהְיֶה מְאֹד מְאֹד שִׂמְחָה כָּל הַשְּׂבַת. כִּי כִּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּנַחֲוּמָא בְּרֵאשִׁית): כְּבוֹד שְׂבַת עֲדִיף מֵאֵלֶּף תְּעֻנִּיּוֹת; וּכְשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל שָׁשׁ וְשִׂמְחָה כָּל הַשְּׂבַת, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (שְׂבַת קִיח:): כָּל הַמְשַׁמֵּר שְׂבַת כְּהִלְכָתוֹ, אֲפֹלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אָנוּשׁ — מוֹחֲלִין לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁעִיָּה נו, ב): "אֲשֶׁרִי אָנוּשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ, שׁוֹמֵר שְׂבַת מִחֻלּוֹ, וְשׁוֹמֵר יָדוֹ מִעֲשׂוֹת כָּל רַע", אֵל תִּקְרִי מִחֻלּוֹ אֲלֵא מְחוּל לוֹ.

וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂבַת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְקַד כָּל הַשְּׂבַת, וְתֹאכַל אֶת הַשְּׁלֹשׁ סְעֻדוֹת בְּשְׂבַת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי כִּן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נו): אֲכִילַת שְׂבַת כְּלָה קִדְשׁ, כְּלָה אֱלֻקוֹת, וּמֵי יִתֵּן, שֶׁתֹּאמַר בְּכָל יוֹם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ אֶת הַ"תְּקוּן הַכְּלָלִי", שֶׁהֵם הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה רַבֵּנוּ ז"ל, תְּקוּן לְפָגַם-הַבְּרִית, וְהִלּוּאֵי הִלּוּאֵי שֶׁתּוֹזֵפָה לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, אִם עֲדִין לֹא הִיִּיתָ, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל לָקַח עַל עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא יִתְקַן אֶת כָּל מִי שְׁיָבוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְדוּשׁ, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדֻּקָה בְּעַבְרוֹ, וַיֹּאמֶר שֵׁם אֶת הַעֲשֶׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הַנִּקְרָאִים "תְּקוּן הַכְּלָלִי", אֲפֹלוּ אִם עֲצָמוֹ וְגַבְהוֹ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, יוֹצִיאֻ מִהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — אִם יִזְכֶּה לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שָׂאֻז אֵין לְמַעֲלָה מְזָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּפִרוּשׁ לְעֻנִּין רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ (חַיִּי-מוֹהַר"ן,

סימן תו), שְׂיִכּוּלִין אֶז אַנְשִׁים לְקַבֵּל תְּקוּנִים מֵה שְׂבָכֵל הַשָּׁנָה
 לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר שְׂיִהְיֶה לָהֶם תְּקוּן בְּשׁוּם אִפְן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוּלִין אֲפֹלוּ הֵם לְקַבֵּל תְּקוּן. אֶף-עַל-פִּי שְׂבָכֵל
 הַשָּׁנָה אֲפֹלוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, לֹא הָיָה יְכוּל
 לְתַקְנָם, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוּלִים לְקַבֵּל תְּקוּנִים. כִּי
 אָמַר, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתְקוּנִים מֵה שְׂבָכֵל
 הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים בָּאֵם תְּרַגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לֹמַר אֶת
 מִסְכַּת תְּעַנִּית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, שְׁנֵה תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא
 מְאֹד, כִּי הָאֲרִיז״ל נוֹתֵן עַל כָּל חֲטָא וְחֲטָא מִסְפָּר תְּעַנִּיּוֹת,
 אֲשֶׁר אֵין אָדָם יְכוּל לַעֲמֹד בָּזֶה, עַל-כֵּל-פָּנִים כְּשׂוֹזוּכִים לְסִיִּם
 מִסְכַּת תְּעַנִּית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, בָּזֶה הוּא זוֹכֶה לְמַרְק אֶת
 עוֹנוֹתָיו וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל לֹמַר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה
 פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת, אִם תִּזְכֶּה לֹמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוּת,
 אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּתִקּוּן הַבְּרִית.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקמא.

**אֲנִי לֹבֶשֶׁת פָּאָה נְכָרִית פְּהוֹרְאָתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי
מְלוֹבְאוּיִטְשׁ, אֲךָ בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה לֹא מְקַבְּלִים
זֹאת וּמְצַעְרִים אוֹתִי**

שאלה:

מאת דבורה: אֲנִי הִיחִידָה בֵּין הָאָחִים שֶׁהוֹלְכֵת עִם
פָּאָה. שְׁנֵי אָחֵי הֵם 'לִיטְאִים סְפָרְדִּים', וּמְאֹד מִתְנַגְּדִים
לְפָאָה. בְּשֶׁהִתְחַתַּנְתִּי חִבְשֵׁתִי פָּאָה, וְאֶחָר־כֵּךְ בְּלִחְץ
מִשְׁפָּחָתִי עֲבַרְתִּי לְמִטְפַּחַת. תְּמִיד הִשְׁתַּדַּלְתִּי לְהִיּוֹת
צְנוּעָה, וּלְכַסּוֹת בְּמִטְפַּחַת אֶת כָּל הַשָּׁעַר, אֲךָ זֶה בְּלָתִי
אֶפְשָׁרִי אִם לֹא מְגַלְחִים, וְלָכֵן לִפְנֵי בְּשֵׁלֶשׁ שָׁנִים קִבַּלְתִּי
הַחֻלְטָה לְחֹזֵר לְפָאָה, צְנוּעָה בְּמוֹבָן.

הָאָחִים ה'לִיטְאִים' שְׁלִי קִבְּלוּ אֶת זֶה בְּבוֹז וּבְהִתְנַגְּדוּת,
עַד כְּדֵי כֵּךְ שֶׁבִקְשׁוּ מִמֶּנִּי לְהִתְאַרֵם בְּשִׁבְתִּי, אֲךָ לְכַבֵּד
אוֹתָם' בְּכֵךְ שֶׁאֲגִיעַ לְבֵיתָם רַק עִם מִטְפַּחַת אוֹ כּוֹבַע.
עֲשִׂיתִי זֹאת פַּעַם אַחַת, אֲךָ הַחֻלְטָתִי לֹא לְהִכְנַע יוֹתֵר,
וְלָכֵן בְּעֵצָם מָאֵז אֵינְנִי מִתְאַרְחַת אֶצְלָם. בְּשִׁבְתִּי
הָאֶחָרֹנָה גִּיסְתִּי הִתְקַשְׂרָה וּבִקְשָׁה שֶׁנִּבְּאוּ לְשִׁבְתִּי,
אֲמַרְתִּי לָהּ, שֶׁאֲנִי אֲגִיעַ רַק בְּתַנְאֵי שֶׁאֲבוּא בְּמוֹ שֶׁאֲנִי
— עִם פָּאָתִי הַצְנוּעָה. הִתְגַּוְּבָה הַיְתָה שְׁתִּיקָה אֲרָכָה.
אֲמַרְתִּי לָהּ, שֶׁזֶה בֵּיתָם, וְאֶכְבֵּד אֶת הַחֻלְטָתָם, אֲךָ אִם
אֲגִיעַ, זֶה יְהִיָּה רַק כְּפִי שֶׁאֲנִי, מִחוּץ לְבַיִת עִם פָּאָה,
וּבְבַיִת עִם כְּסוּי צְנוּעַ.

בְּכָל זֹאת הִיא אֲמָרָה שֶׁהַדְּבָר קָשָׁה לָהּ מְאֹד, בִּיּוֹן
שֶׁתְּמִיד מִתְעוֹרֵר וּכְּוֹחַ 'הַלְכָתִי' בֵּין יְתֵר הָאָחִים, שֶׁהֲרִי
הֲרַב אוֹיְרָבֵעַף אוֹ פּוֹסְקִים אֲחֵרִים פְּסָקוּ שֶׁאֵין לְבָרֵךְ
כְּנֶגֶד אִשָּׁה עִם פָּאָה. לְמָרוֹת שֶׁהוֹכַחְתִּי לָהֶם מִהַסְפָּר
"יֹשִׁים שֶׁעָרָה לְדַמְמָה", שֶׁבְּסוֹף הַסְפָּר מוֹפִיעִים לְמַעַלָּה

משלשים פוסקים שהתירו ואף עודדו את הפאה, ומצטט שם בשמו של הגאון הרב שלמה זלמן אוירבך, ש"אין למחות בנשי חב"ד ההולכות בפאה". למרות הכל, נראה להם שזה תרוצים.

היא טוענת, שתמיד הדבר מעורר ופוחים ואין לה בוח זזה. לכן החלטתי להמשיך ולא להגיע אליהם, עד שיבינו מעצמם שהם טועים בענין הזה, ובכלל אין לי חשק לנסע לשם אם אינם מקבלים אותי כפי שאני. אגב יש להם עוד גיסות ובנות משפחה שהולכות עם פאה, והם לא מוחים בעדם, דוקא עלי ורק עלי יצא הקצף.

רציתי לדעת מה דעת הצדיק על כך: האם עלי לוותר למען השלום, אף שאני הולכת עם פאה בגלל שהרבי מליובאוויטש הורה לעשות כן? בברכה, דבורה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל דבורה תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כפי דבריך נראה שמתנכלים לך רק מפני שאת מציינת את הרבי מלובאוויטש זי"ע, כי הרי יש עוד גיסות ובנות משפחה שהולכות עם פאה, והם לא מוחים בעדם, ודוקא עליך יצא הקצף, אזי אני רואה שלא הולך להם בחיים שאת הולכת עם פאה, אלא שאת מציינת את הרבי מלובאוויטש זי"ע, ולכן אין לך מה לדאג כלל, כי יש להצדיק הזה כתפים מספיק רחבות לסמוך עליו, ואם הוא הורה את הנשים שמצייתות אותו שילכו דוקא עם פאה, צריכים לציית אותו, כי תלמיד או תלמידה של צדיק צריכים לשמע בקול הצדיק, ולא להתיחס למה שאחרים אומרים וכו', ובפרט שרואים

אָצְלוֹךְ שְׁמַתְנַכְלִים לָךְ רַק מַחֲמַת שְׂאֵת הוֹלֶכֶת לְפִי הַדַּעַת שֶׁ
הַרְבֵּי. וְלִכֵּן אֵין לָךְ לְהַתִּיחַס כָּלֵל, וְלֹא לְוֹתֵר כָּלֵל.

עֲכָשׁוּ בַעֲגִינֵן פֶּאָה בְּכִלְיֹת, אָנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לָךְ,
שְׂאֵפְלוּ בֵּין חֲכָמֵי הַסְּפָרְדִּים, יֵשׁ הָמוֹן מִתִּירִים לְלָכֶת עִם פֶּאָה
נְכָרִית, כְּמוֹ רַבִּי שְׁלוֹם מְשֵׁאשׁ, זֹכֵר צַדִּיק לְבִרְכָה, שֶׁכָּתַב
בְּשׁו"ת 'שְׁמֵשׁ וּמִגָּן' (חֶלֶק ב', אָבֹן הַעֲזָר, סִימָן טז): "רַבְּנֵי וְדַגְנֵי
הַסְּפָרְדִּים וְאֲבוֹת בְּתֵי הַדִּין בְּאַרְץ וּבְחוּץ לְאַרְץ, כָּלֵם נְשִׂיהֶם
יּוֹצְאוֹת בְּפֶאָה נְכָרִית, וְרַק מַעֲט מַזְעֵר מֵהָאֲבָרְכִים הַסְּפָרְדִּים
שֶׁל הַיּוֹם, אוֹ מַחֲמַת עֲנִים אוֹ מַחֲמַת תְּמִימוֹתָם, קִימוֹ:
"וַיֵּאמֶר לְאוֹסְרִים ה' עִמָּכֶם", וְנִמְנָעוּ מִזֶּה, וּמִבְּטָחֲנִי, שְׁעוֹד
זִמְן גַּם הֵם יִפְקָחוּ עֵינֵיהֶם וְדַעְתָּם, וַיִּחְזְרוּ לְלִבֵּשׁ פֶּאָה נְכָרִית,
עֵינֵי שָׁם.

הַגָּאוֹן הַסְּפָרְדִּי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בַּעֲזוֹ בְרוּךְ, זֹכֵר צַדִּיק לְבִרְכָה,
בַּעַל "עֵינֵי מִשְׁפָּט" עַל הַש"ס, בְּסִפְרוֹ "שְׁלֹטֵי הַגְּבוּרִים" עַל
הַר"ף (שֶׁבֶת כט: מַדְפֵי הַר"ף), הַתִּיר לְבִישַׁת פֶּאָה נְכָרִית לְנִשִּׁים
נְשׂוּאוֹת, וְכָתַב שֶׁשְׁעָר תְּלוּשׁ אֵינוֹ עָרוּה, וְאֵין בּוֹ מְשׁוּם
פְּרִיעַת רֹאשׁ: "שְׁעָר הַמִּכְסָה שְׁעָרָה אֵין כָּאֵן מְשׁוּם 'שְׁעָר
בְּאִשָּׁה — עָרוּה', וְגַם לֹא מְשׁוּם פְּרוּעַת רֹאשׁ וְכוּ', לֹא שְׁנֵא
שְׁעָרוֹת דִּידָה לֹא שְׁנֵא שְׁעָרוֹת שֶׁל חֲבֵרְתָהּ, כֹּל עוֹד דַּעֲבִידֵי
לְכִסּוּי הַשְׁעָר וְהֵן תְּלוּשׁוֹת, אֶף-עַל-פִּי דְקִשׁוּט הוּא לָהּ, כִּדֵּי
שְׁתַּרְאָה בַּעֲלַת שְׁעָר, אֵין בְּכַף כְּלוּם וְשִׁפִּיר דְּמִי", עֵינֵי שָׁם.

עִם כָּל זֹאת אָנִי תְּמִיד מְעוֹרָר, שֶׁהַפֶּאָה תִּהְיֶה פֶּאָה צְנוּעָה
וְכוּ', לֹא אֲרַכָּה כְּמוֹ שְׂדֵה וְכוּ', וְלֹא עִם צְמוֹת וְכוּ', שְׂדֵה
בְּאִמַּת לֹא צְנוּעָה, וְרֵאוּי לְבַת יִשְׂרָאֵל לְהַתְּרַחֵק מִזֶּה, וְאָנִי מְאֹד
מִבְּקָשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּשְׁמְרֵי עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְדַעֵי לָךְ
שֶׁהַסְּמ"ק (מַצְוָה נז) כּוֹתֵב, שֶׁהַצְּנוּעוֹת בְּאִשָּׁה הֵיא מַצְוָה

דאורייתא, וזה לא רק חמרא, ולכן תשמרי מאד מאד לא ללכת עם בגדים קצרים או צמודים או שקופים וכו' וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא וישלח): על הפסוק (תהלים מה): "כל כבודך בת מלך פנימה", אמר רבי יוסי: כשהאשה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראיה להנשא לכהן גדול, ותעמיד כהנים גדולים, שנאמר "כל כבודך וגו', אם תכבד עצמה בתוך הבית, ממשבצות זהב לבושה", תנשא למי שכתוב בהן "ושבצת הכתנת שש", אמר רבי פנחס הכהן בר חמא: בזמן שהיא צנועה בתוך הבית, כשם שהמזבח מכפר — כך היא מכפרת על ביתה, שנאמר (תהלים קכח): "אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך", ואין ירכתי אלא מזבח, שנאמר (ויקרא א'): "ושחט אותו על ירך המזבח", דבר אחר: "אשתך כגפן פוריה", אימתי היא "כגפן פוריה"? בזמן שהיא "בירכתי ביתך", ואם עשתה כן, "בגיד כשתילי זתים" — תעמיד בנים נמשחין בשמן המשחה "סביב"; ואני מאד מאד מבקש אותך שתצייתי אותי בזה, כי עכשו הדור מאד מאד פרוץ, ואשה שהולכת בצניעות, דיקא בזכותה נגאל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפני — תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקמב.

**אני בת עשרים וארבע, ורוצה להתחתן עם גרוש
בן ארבעים עם ילדה, אך המשפחה לא מקבלת
את זה**

שאלה:

מאת עדי: אני בת עשרים וארבע ונמצאת בקשר עם גרוש בן ארבעים עם ילדה. אנחנו מאוד מתאימים ומסתדרים, ומבחינתו הינה להתחתן כמה יותר מהר, אבל המשפחה לא מקבלת את זה שהוא גרוש עם ילדה, ואני לא יודעת מה לעשות. אני רק מתפללת, שיתנו לי משמים את הזויג הנכון לי. אשמח לקבלת יעוץ בענין.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום רב אל עדי תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת, שאדם צריך להשתמש עם השכל הקר וכו', לא עם הרגש החם וכו', את סך הכל בת עשרים וארבע, והגרוש עם הילדה הוא בן ארבעים וכו', את לא רואה שאת הולכת עם הראש בקיר? ! הרי פשאת תהיי בת ארבעים, הוא יהיה כבר בן חמשים ויש, ואז תראי את ההפרש הגדול וכו', בוודאי כל המשפחה צודקים למה את צריכה להפגס במטה חולה? עם מתק שפתים יכולים לקנות ולפתות מאד בקלות בחורה צעירה כמוך וכו'.

וְלִכֵּן תַּחֲשָׁבִי פְעָמִים אֶל אֵיזָה בּוֹר אֶת יְכוּלָה לְפַל וְכוּ',
 תִּזְכְּרִי טוֹב, לֹא תָמִיד הַמְלִים הַטּוֹבוֹת וְהַיְפוֹת אוֹמְרוֹת הַפַּל
 וְכוּ', אָדָם שֶׁהוּא בְּגִיל אַרְבָּעִים, הוּא כָּבֵר דֵּי מִבְּגָר לְבַחוּרָה
 צְעִירָה בַּת עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע.

אם את כָּבֵר מִתְפַּלֵּלֶת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתֵּן לָךְ
 מִהַשָּׁמַיִם אֶת הַזְּיוּג הַנָּכוֹן הַשֵּׁיף לָךְ, לְמָה אֶת צְרִיכָה לְפַל
 בְּפֶחַ כְּזֶה? יוֹתֵר טוֹב תִּבְקְשִׁי אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתֵּן
 לָךְ גַּם שֶׁכֶּל וְדַעַת לְהַבִּין אִיךָ לְהִתְנַהֵג וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ עַל הַדֶּרֶךְ הַנָּכוֹנָה, וְיִזְמִין
 לָךְ אֶת הַבְּחוּר הַנָּכוֹן, וְלֹא זֶה שֶׁיְכוּל לְהִיּוֹת כָּבֵר הָאֲבָא שֶׁלָּךְ
 וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
 בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה
 מְרֻבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי — תִּשְׁפִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקמג.

מֵה הַהֲגֵדְרָה שֶׁל "תְּלַמִּידִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים"?
 וּמָה עוֹשִׂים אִם נִקְלָעִים לְשַׁעוֹר שֶׁל תְּלַמִּיד כְּזֶה?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת עוֹזֵד מֵאִיר: לְכַבּוֹד קִדְשַׁת הַצַּדִּיק שְׁלִיט"א,
 שְׁלוֹם רַב.
 רַבְּנּוּ בּוֹתֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס', שְׂאָדָם

צָרִיף לְהַזְהִיר מִ"תְּלַמִּידִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים", כְּשֶׁהוּא מְלַמֵּד תּוֹרָה בְּרַבִּים. מֵהִי הַהֶגְדָּרָה שֶׁל "תְּלַמִּידִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים"? וְכִיצַד צָרִיף לְנַהֵג בְּאִשֶּׁר מִגִּיעִים לְשִׁעוֹר, וְרוֹאִים שְׂאֶחָד בְּזֶה מוֹסֵר אֶת הַשִּׁעוֹר? תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל עוֹדֵד מֵאִיר, נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנּוֹ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ס'), שֶׁזֶה שְׁלוֹמֵד בְּרַבִּים, הוּא צָרִיף לְשָׁמֵר לֹא לְלַמֵּד לְתַלְמִיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן וְכוּ', וְרַבְּנּוֹ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר־הַמְדוּת, אוֹת לְמוֹד, סִימָן מג): הַלּוֹמֵד תּוֹרָה לְתַלְמִיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, נוֹפֵל לְגִיהֵנוּם, וְהוּי כְּזוֹרֵק אֶבֶן לְמַרְקוּלִים; וְכֵן אָמַר (שָׁם אוֹת צְדִיק, סִימָן ח'): הַלּוֹמֵד תּוֹרָה לְתַלְמִיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן — נִקְרָא רָשָׁע.

וּמֵה זֶה תְּלַמִּיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, זֶה שְׂמַקְדִּיחַ תְּבַשְׂלִילוֹ בְּרַבִּים, הֵינּוּ שְׁעוֹשֵׂה צְחוּק תַּחַת גַּב רַבּוֹ, מִמֶּנּוּ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַזְהִיר, עַד כְּדֵי כָּךְ, שְׂאֵמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (סֵפֶר־הַמְדוּת, אוֹת צְדִיק, סִימָן נג): כְּשֶׁאֶחָד בָּא לְקַרֵּב אֶת עַצְמוֹ לְצַדִּיק, מִתֵּר לוֹ לְהִרְחִיקוֹ כְּשֶׁשׂוֹאֵל קִשְׁיוֹת שְׂאִינוֹ צָרִיף; זֹאת אוֹמְרַת שְׂבָא סֵתֶם לְקַנְטֵר וּלְהַצִּיק לְהַרְבֵּב וְכוּ', אוֹ לְהִתְלוֹצֵץ מִמֶּנּוּ וְכוּ', אוֹ שְׂאֶחָד־כָּךְ יוֹצֵא בַּחוּץ וּמְחַרֵּף וּמְגַדֵּף, מִתְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר, כִּי הֵם מְאֹד מְסַכְּנִים, שְׂאֵדָם יִחְשַׁב שֶׁהוּא תְּלַמִּיד שֶׁל הַצְּדִיק, וּבְאֻמַּת הוּא רְקוּב מְאֹד מְאֹד מִבְּפָנָיִם, וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי בְּקַלוּת הוּא יָכוֹל לְקַרֵּר אַחֲרַיִם וְכוּ'. וְכֵן אָמַר רַבְּנּוֹ ז"ל (סֵפֶר־הַמְדוּת, אוֹת צְדִיק, סִימָן פז):

צדיק שקרב את האדם, והאדם הזה לא רצה לקרב את עצמו, מתר לו לדחות בידיים.

פי הצדיק הוא רחמן, ומוסר את נפשו בשביל כל תלמיד ותלמיד, ואם רואים שאחד סתם מתלוצץ, ואינו רוצה לקבל את דברי הצדיק, צריכים לדעת שזה תלמיד שאינו הגון. ואמר רבנו ז"ל (שם סימן קנג): מי שמקרב את עצמו להצדיק, וקרבתו אינו בתמימות, על-ידי-זה נתהפך אחר-כך לרודף; וזה יכולים לראות בחוש, שאחד שקבל מהצדיק כל-כך הרבה, והצדיק מסר את נפשו בשבילו בגשמיות וברוחניות, ולבסוף נתהפך על הצדיק, ומדבר עליו כל דבר אסור, צריכים לדעת שזה רשע גמור, וכל קרבתו היתה עם שקר וכו', אוי לו ואוי לנפשו.

בנדאי צריכים מאד מאד לשמר מפי שמקבלים, ומי הרב המשפיע וכו', פי היום יש כל מיני שקרנים רמאים צ'בועים, שעובדים על בני-אדם, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן סא), שיש מפרסמים ומנהיגים שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו את אחרים? ולכן צריכים מאד מאד לשמר מאנשים פאלו וכו', ובפרט אחד ששלושום עבר על כל העברות שבעולם וכו', ואתמול חזר בתשובה וכו', והיום הוא כבר מנהיג את אחרים וכו', האם זה לא צחוק מצחיק? והוא כבר גם-כן אומר דעות וכו', ולכן צריכים מאד מאד לשמר מי הרב המשפיע, פי הוא יכול להוליק אותך שולל לגמרי.

זכור גם זכר מה שחכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק א'): עשה לך רב, וצריכים לשמר מאד מאד מי הוא הרב, פי כף אמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ן, סימן ו'): היצר הרע דומה כמו מי

שְׁהוּלָה וְרֵץ בֵּין בְּנֵי-אָדָם, וְיָדוּ סְגוּרָה, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֵהַ
 בְּתוּכָהּ. וְהוּא מְרַמֵּה בְּנֵי-אָדָם וְשׂוֹאֵל לְכָל אֶחָד: מַה אָנִי
 אוֹחוֹזוּ? וְלְכָל אֶחָד נִדְמָה כְּאִלוּ הוּא אוֹחוֹז מֵהַ שְׁהוּא מֵתְאַוֶּה.
 וְעַל-כֵּן הִכָּל רְצִים אַחֲרָיו, כִּי כָּל אֶחָד סוֹבֵר שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מֵהַ
 שְׁהוּא חֲפִץ וְכוּ'. וְאַחֲר־כֵּן הוּא פּוֹתַח אֶת יָדוֹ, וְאֵין בָּהּ כְּלוּם
 וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן מִמֶּשׁ הַיֵּצֵר הָרַע, שְׁהוּא מְרַמֵּה כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
 וְהִכָּל רְצִים אַחֲרָיו, וּמְרַמֵּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, עַד שֶׁנִּדְמָה לְכָל
 אֶחָד וְאֶחָד, כְּאִלוּ יֵשׁ בְּיָדוֹ מֵהַ שְׁהוּא חֲפִץ, כָּל אֶחָד כְּפִי
 שְׁטוּתוֹ וְתַאֲוָתוֹ, וְאַחֲר־כֵּן בְּסוּף הוּא פּוֹתַח אֶת יָדוֹ, וְאֵין בָּהּ
 כְּלוּם, כִּי אֵין מִי שֶׁיִּמְלֵא תַאֲוָתוֹ אֲצִלוּ.

וְכֵן הוּא אֲצֵל רַבָּנִים וְכוּ', אָדָם רֵץ אַחֵר מִיִּשְׁהוּ יָמִים
 וְשָׁנִים וְכוּ', וְהוּא מְכוּר אֵלָיו לְגַמְרֵי וְכוּ', וְנִדְמָה לוֹ שֶׁיִּשְׁוַעֲתוּ
 תְלוּיָהּ בְּרַב זֶה וְכוּ', וְהוּא עוֹבֵד עֲלָיו, וּמוֹרִיק לוֹ אֶת
 הַכִּיסִים וְכוּ', אוֹ מְהַפְּנֵט אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּמוֹצִיא לוֹ אֶת הַשֶּׁכֶל
 מִהַדְּעַת וְכוּ', וְלְבַסּוּף הוּא פּוֹתַח אֶת הַיָּד וְרוֹאֶה שֶׁהִכָּל
 כְּלוּם וְכוּ', וּסְתָם בְּלִיתֵי אֶת הַיָּמִים וְהַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים
 וְהַשָּׁנִים הֵכִי טוֹבִים שְׁלִי בִימֵי חַיֵּי, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדֵי וְכוּ'
 וְכוּ', אֲבָל זֶה כְּבָר מְאַחֵר וְכוּ'.

וְלָכֵן כְּשֶׁאָדָם מֵתְקַרֵּב אֶל אֵיזָה רַב יִהְיֶה מִי שֶׁיִּהְיֶה, צָרִיף
 תְּמִיד לְזַכֵּר מֵהַ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁחוֹת-הַרָּז, סִימָן נ"א): אֶת זֶה
 תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעָה
 מְאֹד מְאֹד, אִם לֹא מְקַבְּלִים מִהָרַב תִּכְף-וּמְיָד מֵהַ שְׁהוּא צָרִיף
 וְכוּ', צָרִיכִים לְדַעַת שְׁהוּא חַי בְּדַמְיוֹן וּבְטַעוֹת גְּדוֹלָה וְכוּ',
 וּמֵהַ צָרִיף אָדָם? שְׁכָל וְדַעַת, וְעַקֵּר הַדַּעַת וְהַשֶּׁכֶל הוּא (דְּבָרִים
 ד'): "אֲתָהּ הִרְאָתָה לְדַעַת, כִּי הִוְיָ"ה הוּא הָאֱלֹקִים, אֵין עוֹד
 מְלַבְּדוֹ", שֶׁיִּחְדִּיר בּוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִלְמַד אוֹתוֹ
 אֵיךְ מְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֶה יֵשׁ לוֹ תִכְף-וּמְיָד

ביד, "ומה שביד בטוח", כי למדתי אצל הצדיק הזה איך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדעת שאני עצמאי, ואין לי אף אחד בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא, ורק הוא תברך יכול לעזור לי, וכן הרב צריך להכניס בו תשוקה עצומה ללמוד התורה הקדושה.

ולכן צריך לזכור "מה שביד בטוח", אם אני התחלתי ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, וכו', בזכות הרב הזה, ולא החסרתי יום אחד מבלי ללמוד התורה הקדושה וכו', אזי עלי לדעת — "מה שביד בטוח", וכן אם הרב מוסר את נפשו שיהיה שלום-בית בינו לבין אשתו, צריכים לזכור "מה שביד בטוח", ואם חס ושלום, לא מקבלים את זה מהרב, צריכים לדעת שהכל דמיון גדול מאד, ולבסוף יפתח את היד, ויראה שאין ביד שום דבר, וסתם רצתי אחריו ימים ושנים, ואבדתי את שנותי היקרות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקמד.

האם הקהלה ביבנאל מקבלת משפחות חדשות
או שהיא קהלה סגורה?

שאלה:

מיאת יאיר מאיר: שלום רב.

אני חוזר בתשובה ונשוי. רציתי לשאל — האם נתן
להצטרף לקהלה עיר ברסלב, כלומר האם הקהלה
מקבלת משפחות, או שזו קהלה סגורה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל יאיר מאיר, גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת, שקהלתנו הקדושה ביבנאל היא קהלה
פתוחה מאד, כל אחד יכול לבוא ולראות איך קהלתנו
הקדושה מתנהגת, ומי ומי שייכים לקהלה הקדושה הזו.
בנדאי צריכים לזכור מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות נח.),
שאינ דעתם דומה זו לזו, ואין פרוצופיהן דומים זה לזה;
שאינ שני בני-אדם שוים וכו', וכל אחד יש לו את המעלות
והחסרונות שלו, ואי אפשר לדון בני-אדם כלל וכו', עם כל
זאת אנחנו מאד מאד מקפידים, שבקהלה שלנו לא יהיו
אנשים תמהוניים וכו', אלימים וכו', מסממים וכו', ועם רקע
פלילי וכו', ועם רבוי אור, שזה מביא להם אחר-כך רבוי
חשך וכו', ולכן קדם תבוא עם אשתך ותתרשמו מהקהלה,
אצלנו הכל פתוח, ולא מתבישים מאף אחד, אדרבה זו

הגאון והגאון של קהלתנו הקדושה, שהיא פתוחה ושקופה לכלם.

תהלה לאל, שבנינו במסירות נפש הכי גדולה קהלה קדושה, חממה של אמונה, מקור של חסד, ממש לתפארת ביבנאל, שעד עכשו היה שם מדבר שמים מהיהדות, ומאז שיסרו את יבנאל בשנת תרס"א עד שבאנו לשם בשנת תשמ"ח לא היה זכר של יהדות כלל וכו', ואדרבה פה היה המקום שהעבירו על הדת את עדת התוניסאים ואת עדת התימנים וכו' וכו', וממש היה המקום פה שמים לגמרי בלי שום זכר של יהדות.

ותהלה לאל, היום המקום פורח ברוחניות, מי שרק נכנס שמה לא יכול להאמין מה שרואה לפני מראה עיניו, חושב שהוא נמצא בירושלים, או בבני ברק, או בברוקלין, בלי שום הגזמא, קדם כל — יש מנינים מותיקין עד חצות לילה: שחרית, מנחה, ערבית — מנין אחר מנין, שדבר כזה אין רק בעירות הגדולות, אבל לא באיזו מושבה נדחת שלא ידעו אי פעם איפה היא על המפה וכו'.

אחר-כך יש לנו מקנה מפאר ענקי לגברים עם שלשה בורות לטבילה, וכן יש לנו מקנה טהרה מפאר לנשים (אגב שמסגל מאד לפקידת עקרות, כי נבנה במסירות נפש הכי גדולה במחתרת כמו ברוסיה לפני שבעים שנה, כי זה שצריך להיות ממנה על הדת, הוא אשר עכב את בניית המקנה בכל מיני מסירות, אשר לא יאמן כי יספר וכו', ועד עכשו הולך אתנו באכזריות גדולה וכו').

וכן יש לנו מערכת חנוף שלמה, הינו שיש לנו פעוטונים, גנים לבנים ולבנות, בית-ספר לבנות, וסמינר

לְבָנוֹת, תִּלְמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, וַיְשִׁיבָה קְטָנָה, וַיְשִׁיבָה גְדוּלָה
 לְבַחֲוֵרִים מְצִיָּנִים, וְכֵן יֵשׁ לָנוּ יְשִׁיבָה שֶׁל בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה,
 וּמְדַרְשֵׁיהָ לְבַעֲלוֹת תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָה זֹאת בְּמוֹ עֵינָיו.
 מְלַבֵּד זֹאת יֵשׁ לָנוּ כּוֹלֵל לְבַעֲלֵי בָתִּים "אוֹר הַמַּאִיר",
 שְׁלוֹמְדִים שְׂמָה קְרוֹב לְמֵאָה אַבְרָכִים, וְכֵן כּוֹלֵל לְהוֹרָאָה
 "תְּפָאֶרֶת בְּנֵימִין", שְׁלוֹמְדִים שְׂמָה חֲמִשִּׁים אַבְרָכִים אֶת
 הַהוֹרָאָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ "בֵּית הוֹרָאָה" עִם גַּאב"ד וְעִם
 שְׁלֹשָׁה דֵּינִים, שֶׁהֵם פּוֹסְקֵי הַלְכוֹת הַמְצוּיֹת וְכוּ', וְשׂוֹאֲלִים
 אוֹתָם אֶת כָּל הַשְּׂאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ לְכָל אֶחָד, וְהַמְקוֹם שׁוֹקֵק
 בִּיְהוּדוֹת.

וְעַל כָּלֵם — יֵשׁ לָנוּ בֵּית הַתְּבַשִּׁיל: "אֵהָל אַבְרָהָם",
 שְׂמַחֲלֵק אֶכֶל בַּחֲנָם לְכָל מִי שֶׁרַק רָעַב, וּבְכָל יוֹם מִתְּפַלֵּת
 וְתִיקֵין עַד עֶשֶׂר בְּעָרֵב זֶה פְּתוּחַ לְכָלֵם, גְּבָרִים וְנָשִׁים וִילָדִים,
 וּבְכָל יוֹם מְחַלְקִים קְרוֹב לְאֵלֶּף מְנוֹת אֶכֶל טְרֵי וְטָעִים.

יֵשׁ לָנוּ בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם שֶׁשָּׂה שְׁעוֹרִים נִפְרָדִים בְּדֶף הַיּוֹמִי,
 וּפֹה מְדַבְּרִים מְאִיזוּ מוֹשְׁבֵה נְדַחַת, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדַע אֵי
 פַּעַם אֵיפֹה הֵיא נִמְצָאת וְכוּ', וְעַכְשָׁו, תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ פְּכוּר
 לְמַעֲלָה מְאַרְבַּע-מֵאוֹת מְשַׁפְּחוֹת חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, כֵּן יִרְבוּ,
 וְעַכְשָׁו בּוֹנִים אֶלֶף דִּירוֹת חֲדָשׁוֹת בְּשָׁבִיל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ.

וְזֶה לְמַעֲלָה מִשְׁנָה שְׂפַתְחָנוּ פֹה חֲנוּת יוֹדְאִיקָה "בְּרִסְלָב
 סְנַטֵר" — כָּל מֵה שְׁיִהוּדֵי צָרִיךְ בְּנִקְדָה אַחַת, וְתִהְיֶה לְאֵל,
 יֵשׁ מֵהַפְּכָה בִּיבְנֵאֵל בִּיְהוּדוֹת, זֶה אֲרַבְעִים שָׁנָה שְׂמוֹנְעִים
 מִתּוֹשְׁבֵי הַמְקוֹם לְהַכְעִים וּבְרִשְׁעוֹת כָּל הַקְּשׁוֹר לִיְהוּדוֹת וְכוּ',
 וְתִהְיֶה לְאֵל, מְהַרְגֵעַ שְׁנַפְתָּחָה הַחֲנוּת, הַתְּחִילוּ תּוֹשְׁבֵי
 הַמְקוֹם לְהַכְנִס, וְכָל אֶחָד קוֹנֶה — זֶה מְזוּזָה, זֶה צִיצִית, זֶה
 תְּפִלִּין, זֶה טְלִית, זֶה כְּפוֹת וְכוּ' וְכוּ', מִי כְּעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל גּוֹי

אָחד בְּאַרְץ, לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר קִדְשֵׁת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר־
עֵין רְאֵתָהּ זֹאת.

וְכֵן רוֹאִים אִיךָ שֵׁישׁ דּוּ קִיּוּם בֵּין תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, חֲסִידֵי
בְּרֶסֶלֶב לֹא מְפָרִיעִים לְאַף אֶחָד וְכוּ', הֵם קָהֳלָה פְּתוּחָה וְכוּ',
בְּבַחֲבִינַת חֲנִיָּה וְתֵן לַחַיּוֹת וְכוּ', לֹא מִתְעַרְבִים בְּחַיֵּי אֶף אֶחָד
וְכוּ', יִבְנֹאֵל תִּהְיֶה דְגָמָא וּמּוֹדֵל מַה קִּמְץ קִטְוֹן שֶׁל יְהוּדִים עִם
מְסִירוֹת גִּפְשׁ יְכוּלִים לְהַפְּךָ מִדְּבַר שָׁמַם מִיְהוּדוּת וְכוּ', לְמִקְוֹם
פּוֹרֵחַ, וְעוֹד רַבּוֹת יִסְפְּרוּ עַל זֶה, אַחֵר חֲצִי יוֹבֵל שָׁנִים שֶׁל
רְדִיפוֹת וּמְסִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', שְׂרוּדָךְ וּמוֹסֵר אוֹתָנוּ מִי שְׂרוּדָךְ
וּמוֹסֵר וְכוּ' וְכוּ', וְשֵׁם מְקוֹלוֹת בְּגִלְגָּלִים וְכוּ', וּמוֹנֵעַ וּמַעֲכָב
כָּל דְּבַר הַשִּׁיף לְקַדְשָׁהּ, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן בְּכַח הַרְצוֹן הַחֲזָק
שֶׁהַכְּנִיס בָּנוּ רַבְּנוּ ז"ל, הִצְלַחְנוּ לְהַקִּים אִימְפֵרְיָה כְּזוֹ, וְלֹא
בְּחִנָּם שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (חֲסִידֵי מוֹהֲר"ן, סִימָן רִיח'): "בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אִיךָ
הָאֵב אוֹיִם גִּיפִירֻט אֵין וְעַל אוֹיִם פִּירְוֹן", "נִצְחָתִי וְאַנְצָח",
וּתְהִלָּה לְאֵל, אֹר הַקְּדוּשָׁה רַק עוֹלָה, וְחֲשֵׁף הַטְּמֵאָה רַק גַּעֲלָם,
עַד שִׁיתְבַּטֵּל לְגַמְרִי, וְיִקְוִים (זְכוּרָה יג. ב): "וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה
אֲעַבִּיר מִן הָאָרֶץ".

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע
בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הִצְלָחָה
מְרַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

א' תקמה.

האם יש למנהג 'ליל ששי' מקור בספרים
הקדושים, חוץ מהספר השנוי במחלוקת 'חמדת
ימים'?

שאלה:

מאת מאיר: לכבוד הצדיק שלום.
מזל טוב לרגל נשואי נכדו עם נכדת פוסק הדור הרב
וואזנר שליט"א.

רציתי לברר בענין מנהג 'ליל ששי': מה מקורו?
ראיתי שבספר 'חמדת הימים' שבח הענין, אף יש
מחלוקת לגבי מחברו, שרבי יעקב עמדין אמר, שהוא
נתן העזתי הידוע לשמחה, ולכן מאד חשוב לי לדעת,
ושהצדיק יורנו האם יש מקור ללא עוררין למנהג זה?
בתורה רבה והרבה נחת לצדיק. ואת הקדש אצא
בברכת הדיוט, שיהי רצון, שהצאצאים יהיו כסבותיהם
הגדולים בחסידות והלכה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל מאיר, נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואות חן על האחולים והברכות, וכל המברך מתברך
מפי אל עליון.

ענין ליל ששי עוד מובא בכתבי האריז"ל, שהוא תקון

פֶּרֶת מִי שֶׁעַר אֶז כָּל הַלֵּילָה, וְהַעֲנִין הוּא, כִּי עָרַב שַׁבַּת הוּא
נֶגֶד סְפִירַת הַיְסוּד, וְלִכֵּן זֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד לְשָׁמֵר אֶת הָעֲרָבִי
שַׁבָּתוֹת, כִּי לַיִל שְׁשֵׁי יוֹם הַשְּׁשֵׁי מְסַגְּלִים מְאֹד לְתַקוּן הַבְּרִית,
וְלִכֵּן כָּל דְבַר קָטָן שְׁעוֹשִׂים אֶז בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּבְשִׁבִיל נִשְׁמָתוֹ, מְאֹד מוֹעִיל לְמַעֲלָה.

בְּעֲנַיִן סֵפֶר "חֲמֻדַּת הַיָּמִים", רַב רַבִּם שֶׁל גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים
הִרְחִיקוּ אֶת זֶה מִבְּתִיָּהֶם, כִּי אָמְרוּ שֶׁהַמַּחְבֵּר הֵיךְ נִתֵּן הַעֲזָתִי,
שֶׁפָּרַסְם אֶת הַש"ץ, עִם כָּל זֹאת יֵשׁ סֵפֶר בְּשֵׁם "כְּבוֹד חַכְמַיִם"
מְרַבֵּי מִנְחָם הַלְּפָרִין זְצ"ל, שֶׁהֵיךְ מְקַבֵּל גְּדוֹל מְאֹד, שִׁיַּצָּא
לְהוֹכִיחַ שֶׁהַסֵּפֶר "חֲמֻדַּת הַיָּמִים" בֵּן בָּא מִמְקוֹר קְדוֹשׁ, וְלֹא
מִהָאָרֶוֶר וְכוּ', אֲבָל הֵרַב הַקְּדוֹשׁ מִמוֹנְקָאטְשׁ זי"ע, כְּתַב
מֵאֲמֹר שְׁלֹם נֶגְדוֹ, וְנִקְרָא "מִשִּׁיב מִפְּנֵי הַכְּבוֹד", שֶׁמְבַרֵּר שֶׁזֶה
בֵּן מִהָאָרֶוֶר וְכוּ'.

תִּהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לִי סִפְרֵיָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְעוֹד לִפְנֵי
אַרְבָּעִים שָׁנָה הֵיךְ לִי הַסֵּפֶר הַזֶּה, אֲבָל לֹא רְאִיתִי בְּרֻכָה
בְּבֵיתִי, אֶז הִרְחַקְתִּי אֶת זֶה, כִּי תִלִּיתִי בְּשִׁבִיל הַסֵּפֶר הַזֶּה,
וְהֵיךְ לִי עַל זֶה הִרְבָּה סִימָנִים וְכוּ', וְלִפְנֵי שְׁנַתִּים הַדְּפִיסוּ אֶת
זֶה עוֹד פְּעַם בְּהַדְּפָסָה חֲדָשָׁה עִם אוֹתִיּוֹת חֲדָשׁוֹת, וְעוֹד פְּעַם
קִנִּיתִי אֶת זֶה, וְעוֹד פְּעַם רְאִיתִי גִזְק גְּדוֹל, וְלִכֵּן הִרְחַקְתִּי אוֹתוֹ
מִבֵּיתִי, וְיָדוּעַ שֶׁהַמוֹן צְדִיקִים שֶׁהִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב
הַקְּדוֹשׁ זי"ע, הִרְחִיקוּ אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה מִבֵּיתָם, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי
שֶׁמְרַחֵק אֶת זֶה מִבֵּיתוֹ, וְתִהְיֶה לְאֵל, לֹא חָסַר סִפְרִים לַעֲיִן
וְלִלְמֹד בָּהֶם, וּבִפְרָט שְׁיֵשׁ עֲדוֹת מִצְדִיקִים גְּדוּלִים, שֶׁהַעֲיָדוֹ
שְׁצָרִיכִים לְהִרְחִיק אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה מִהַבֵּית, רְאוּי לַעֲשׂוֹת כֵּן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע

שג בְּרִסְלָב א' תקמו שו"ת

בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך הצלחה
מרבה, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

א' תקמו.

**אני מתחזק כבר תקופה ארבה, אך עדין לא
הגעתי לשום השגה, ולא זכיתי למצא את בת
זוגי**

שאלה:

מאת גולן: לצדיק שלום.
לאחרונה התחלתי להקפיד על שלש תפלות במנין ועל
התבודדות, אני נוסע לקברי צדיקים תדיר, והייתי
באומן. למרות הכל, עדין לא פעלתי את הישועה
שאני צריך לגבי זוגי, ולמרות שאני לומד בכל יום
בכולל, אף שאני לא מבין כלום, אני רואה שעדין לא
הגעתי לשום השגה בלשהי כבר כמה שנים. אני
מרגיש שאני מקריב הרבה ולא מקבל תמורה.
אשמח לחזוק מהצדיק, שאוכל להמשיך במה שאני
עושה ברגע.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ג.

שלום וברכה אל גולן, נרו נאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע לך, ששום תפלה שאדם מתפלל לא הולכת לאבוד,

אדרבה כל תפלה, כל תחנון, כל בקשה שאדם מתפלל ומתחנן להקדוש-ברוך-הוא, עושה רשם בכל העולמות, וסוף כל סוף יראה ישועה גדולה מאד, כי התפלות שאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא על דבר אחד, ובפרט על מציאת הזוג בונות כלי, ומי יודע אולי בת זוגך היא עדין צעירה וכו', ואתה צריך לחכות וכו', ולכן אל תתאש מתפלה, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (ברכות לב): אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה — יחזר ויתפלל, שנאמר (תהלים כו, יד): "קנה אל הנו"ה חזק ויאמץ לבך וקנה אל הנו"ה", פי בודאי אם מתעקשים אצלו יתברך פעם אחר פעם ולא מתעייפים בתפלה, אזי רואים ישועות גדולות, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם לא יכול לפעל.

אדם צריך להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש העקר ממנו יתברך על דעת ושכל: "אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה", כי עדין אין בית-חרשת שמייצר שכל ודעת וכו', וכן אין חנות או קניון וכו', שמוכרים שמה שכל ודעת וכו', ועל-כן צריכים לכוון בכל יום שלש פעמים ביום בעת שמתפללים את הברכה: "אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה" וכו', לבקש אז על דעת ושכל, כי כן אמרו חכמינו הקדושים (נדרים מא): דעת קניית — מה חסרת, דעת חסרת — מה קניית; אם יש לאדם דעת — יש לו הכל, ואם אין לו דעת אין לו כלום.

תתחיל ללמד הרבה הלכה, או בקצור שלחן ערוך, או בילקוט יוסף, כדי שתהיה בקי בהלכה לדעת איך יהודי צריך להתנהג, פי זה למוד שאתה פן מבין, פי זה מאד מאד קל לכל אחד, מי שחוזר בתשובה צריך להתחיל ללמד הרבה הלכה קדם לפני שלומד למודים אחרים, ורבנו ז"ל הקפיד

על זה מאד מאד, ואמר (שיחות ה"ן, סימן כט) ועל למוד הפוסקים הזהיר מאד מאד ביותר מכל הלמודים. וראוי ללמד כל הארבעה "שלחן ערוך" כלם מראשם עד סופם כסדר, אם יכול ללמד כל הארבעה שלחן ערוך עם כל הפרושים הגדולים מה טוב, ואם לאו, על-כל-פנים ילמד כל הארבעה "שלחן ערוך" הקטנים. והוא תקון גדול מאד מאד. פי על-ידי חטאים נתערב טוב ורע, ועל-ידי למוד פוסק שמברר הכשר והפסול, המתור והאסור, הטהור והטמא, על-ידי-זה נתברר ונפרש הטוב מן הרע. ואמר: שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום יום פוסקים ולא יעבר. ואף אם הוא אנוס ואין לו פנאי, ילמד על-כל-פנים איזה סעיף "שלחן ערוך" באיזה מקום שהוא, אפלו שלא במקומו שהוא עומד עתה בשלחן ערוך. כי צריך ללמד איזה דין ב"שלחן ערוך" בכל יום יום כל ימי חייו. וכשאינו אנוס ילמד כסדר כל הארבעה "שלחן ערוך" מדי יום ביומו, וכשיגמר ויסים הארבעה "שלחן ערוך", יחזור ויתחיל ללמדם כסדר. וכן ינהג כל ימי חייו.

אדם צריך לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בקיום מצוות מעשיות דיקא, ובלמוד התורה הקדושה, ולעסק הרבה בתפלה, והפיל לשם שמים, לא לקבל שום תמורה בעבור זה, זו שלמות העבודה, לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בלי קבלת שכר כלל, רק מאהבת הבורא יתברך שמו, אשרי לו!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם!

הספר הקדוש הזה נדפס

לעילוי נשמת

רחל בת שרה ע"ה

שנפטרה בי"ב תשרי ה'תשע"ד

ת.נ.צ.ב.ה

ולהבדיל, שיזכו להצלחה,

רפואה שלמה, פרנסה טובה וזיווג הגון

אליהו בן רחל

מיטל בת יפה ובני משפחתה

רחל בת יפה ובני משפחתה

מנחם בן יפה

אביחיל בן יפה

רות בת יפה ובני משפחתה

שרה בת יפה ובני משפחתה

צבי שמואל בן יפה

אליעזר שלמה בן יפה

נעמי בת יפה

יוסף בן יפה

זוהרה ורד בת יפה

חנה תמר בת יפה

הספר הקדוש הזה נדפס לרפואה שלמה
ואריכות ימים בבריאות ושמחה של

אסתר בת מרים תחי

ולבריאות, הצלחה, ושמחה לבעלה

יוסף בן אביגיל נ"י

ולבתם

מעייץ עליזה תחי

ולבניהם

חגי יצחק ורועי נ"י

לרפואה שלמה ואריכות ימים בבריאות ושמחה של

מרים בת רינה, אביגיל בת סטריה,

יעל בת יקוט, אסתר בת שרה

לבריאות, חזרה בתשובה, חזרה לארץ, זיווג הגון,

הצלחה ושמחה של

מאיר מרדכי בן מרים

לבריאות, הצלחה ושמחה של

לאה בת יעל, עמנואל חיים בן מרים,

אדל ניצן, ניראל, אוריה בני לאה

לזיווג הגון בקרוב, בריאות, הצלחה ושמחה של

ניב בן לאה, רן בן לאה



הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
לזרע בר קיימא, לשלום בית,
לזיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:
04-665-6666

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

נפתלי צבי בן חניקה חיה באבא נ"י

הקדוש ברוך הוא יצליח את דרכו
ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח
ויזכה למצוא את בת זוגו
ויבנה בית נאמן בישראל

הספר הקדוש
הזה נדפס לזכות

אורי בן שמסי אסתר

שם טוב - שיזכה לרפואה
שלמה בגשמיות וברוחניות, יראת
שמיים, וימצא חן בעיני כל רואיו
ולזכות מרים סיגלית

בת שמחה - שתזכה ליראת
שמים, הצלחה בעבודה וכל טוב
והילדים: ירון, מיטל, שרה,
אליעזר שלמה, נחמן נתן
שיזכו להצלחה בגשמיות
וברוחניות ושיהיו צדיקים,
ושיזכו להיות מקורבים לרבנו
הקדוש בעולם הזה ובעולם הבא
ויזכו לגור בקרוב ביבנאל

הספר הקדוש
הזה נדפס לזכות

בועז בן יעקב גרמה נ"י
רויטל בת נעמי תחיי

וילדיהם

נהוראי וב"ב, יסכה וב"ב,
מלכה, אליעזר שלמה,

חנה רות, אסתר

הקב"ה יעזור שיזכו לרפואת
הגוף והנפש, שהשמחה תמיד
תהיה בליבם, ויהיו מקושרים
לצדיק כל ימיהם

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

רבקה בת לאה
יוסף בן סומבול
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
שפרה בת זיול
יעקב בן גזימה תקוה
מנחם בן נחמיה
אברהם בן מזל
אסתר בת רינה
יעקב בן לאה
מעיינ אדל בת גילה
אליהו בן מרים
אסתר מלכה בת אורה
לודמילה בת סופיה
דוד בן לודמילה
ודים בן גינדה
אנדרי בן בלה
שלום בן יעל
יעל בת ציביה
משפחת שלמה
יסכה בת אביגיל
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
מרדכי אליהו בן גילה
אסתר בת יפה
אליעזר שלמה בן אסתר
כהן אהרון וב"ב
בר נתן אשר וב"ב
חיים בן לאה
שושנה בת מרים
לרפואת ליאת שרה בת צילה
נריה ורנגה בני ג'נט לרפ"ש
אסתר מלכה בת ליהי
ליהי בת ענת
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
שאלו בן עלוזה לפרנסה
יעל בת שרה
אברהם בן דוי
טירן טוביה בן אביטל
מיכל מזי בת שושנה
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
עמית נועה בת ציפורה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יעקב בן סילביה

דוד רועי בן שרה אורית וב"ב
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
דוד בן מרים
אריאל בן מרים
נתנאל בן מרים
רוז בן יעל
להצלחת משפחת אריאל
משה בן ברוריה
מיכל רגית בת שרה
רמי חיים בן תקוה
יעקב בן אסתר
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
שגב בן רחל
תהילה בת רחל לזרע בר קיימא
ישראל בן פרידא פיגא
שרה בת שרה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
ניר בן רחל ויצחק
אפרת בת לאה וישראל
אופיר בן אילנה
אבישג בת דינה שמחה
אייל בן אסתר
גואל בן כורדה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
יואב בן שושנה
שמעון בן תרצה
יניב בת תקוה
אליעזר שלמה בן יניב
מלכה בת יניב
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
רינה בת זיול
חובב בן רינה
יהודה בן דינה
שרה בת מרגלית

רפאל נועם מאיר בן חנה
גילה בת יעל
ג'קי יצחק בן מרים
מורן בריג'ט
משה יהושע בן אסתר
מרים בת שרה וב"ב
מעוז בן רחל
טל בת עדנה
יצחק רות זרחיה וב"ב
משפחת תפוחי
דורית בת שושנה
עומר רחמים בן סלימה
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
צבי בן חנה טובה
רבקה בת חנה טובה
בנימין בן אהרון
הדסה בת תמר (נאנאג"א)
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
נתן בן רחל
מלכה בת אסתר
יאיר והודיה ימין וב"ב
רוגן בן מזל
אליעזר שלמה בן רות
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
יעקב בן שרה קלוטליד
יפה בת חנה
אורן ורבקה תשובה וב"ב
אמנון ורוחמה בסל
משה וגילה בשארי
יצחק בן ליאורה
מיכל בת שושנה
גרשון מנשרוב וב"ב
ארו בן סימונה
שרית בת מזל
טלי בת ורדה,
איילה בת עדנה
מרים בת שירה יהודית
תהילה בת שירה יהודית
ניב בן לאה
רן בן לאה
יוסף הכהן בן עיישה
מאיר בן יונה
אלינור בת שמחה
גילה בת קולט

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

אליעזר שלמה בן לאה
מלכה בת לאה
פייגא בת לאה
עופר בן שונתל דפנה
רימו בן אוה
הרצל טוביה בן לאה
דינה בת גרסיה

לזיווג הגון
אסתר בת זהבה
מלכה בת זהבה
אדי בן רונת
יעקב אהרון בן גזליאט

לזרע של קיימא
אביאל בן זהבה
אביטל בת רחל

לעילוי נשמת
אורלי בת עליזה
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
נורית נחה בת יעקבתה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
הלן בת דוד ואסתר
דנה בת אסתר ומאיר
אברהם בן משה
שלמה הכהן בן עיישה
רחל בת אליה
תומר עמוס בן רבקה
רחל בת שרה
ישעיהו ישראל בן לאה איתה
יחזקאל חי שלמה בן יצחק ורחל
מרים בת שרה ויחזקאל
יצחק בן ישראל
טל מנשה בן יעקב וחנה ז'אן
סעידה בת עזרא מאיר וחנני
יערה בת שומה
שרה בת קאמיליה
אליהו בן כמוס

אליעזר שלמה בן רויטל
נחמן נתן בן רויטל
שרה רחל מלכה בת ירדנה שמחה
נועה רבקה בת ירדנה שמחה
אליעזר שלמה בן ירדנה שמחה
ירדנה שמחה בת צ'חלה רחל
איתי אלימלך בן רבקה וגבריאל
יחזקאל בן רבקה
עמית נועה בת ציפורה
מלכה יהודית בת עמית נועה
אדל בת עמית נועה
אליעזר שלמה בן עמית נועה
נחמן נתן בן עמית נועה
רחמים בן מז'לה
מסעוד אליהו אשר בן מזל
חנה ז'אן בת ויקטוריה
אסתר בת ויקטוריה
יגאל יוסף בן רבקה וחיים
יעל בת מולן
דוד בן מיכל
נתנאל אשר בן אסתר
מיכל בת אסתר
גד בן דינה
מאיר בן מסעודה
אביבה שרה בת בידה
רחל לאה בת ציפורה יונה
רם בן יונת וב"ב
הרצל טוביה בן לאה
דינה בת גרציה
דוד בן לאה
רבקה בת רחל
נורית נחה בת יעקבתה

לרפואה שלמה
שרה בת חנה
ויקטור דוד בן מתיקה
אליהו בן מסעודה
רבקה בת רחל
תמרה בת רחל
דוד בן תמרה
מנשה בן תמרה
הולי בת שמחה
לביא יעקב בן רבקה
מז'לה בת נינה
סוזי בת רחל
אברהם בן סוזי

פינחס בן כוכבא
דבורה בת ציפורה
נתן בן רחל
פנינה ונה בת יהודית
עידו בן מיכל ליאור
אליהו ופית בת אילנה ויצחק וב"ב
שושנה בת אורלי
ישי בן שרה סוטה
חנה ברכה בת נחמה
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אברהם בן חדה
יסכה בת רויטל
אליעזר שלמה בן יסכה
רחל בת יסכה
אסתר מלכה בת יסכה
פייגא בת יסכה
נחמן נתן בן שמחה
שרה בת מרים
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה רחמנא
אברהם בן ורד
הודיה רחל בת ורד
נחמן בן אדל
שרה בת יורי
מאיר בן רחל וב"ב
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
יאיר בן עדינה
מלכה בת שמחה
מנחם זאב בן מלכה
מלכה בת דבורה דיל-ברא
אסף בן רונת
ליאור בן עליזה
ליאור יצחק בן רות
סמדר בת ריזין
מלכה בת סמדר
להצלחת אסתר בת דליה
לרפואת תמר בת שמחה
יונה בת רחל
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
רבקה בת רחל
דיין בן רחל
רויטל מזל בת איבון

הסדרה המרתקת שכבשה רבבות קוראים ברחבי הארץ והעולם

הירשם עכשיו
והצטרף למעגל המנויים!

49 ש"ח בלבד למנוי ומקבלים:

כל כרך חדש שיוצא עד הבית
2 הקדשות בכל כרך להצלחה או לעילוי נשמת



טופס הוראת קבע מצורף בסוף הספר

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִיּוֹת
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי, ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד, שמרני אל פי חסיתי בך: ב אמרת ליי אדני אתה, טובתי בל עליך: ג לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי-בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיך נספיהם מדם, ובל אשא את שמותם על שפתי: ה יי מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי בנעמים, אף נחלת שפרה עלי: ז אברך את יי אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: ח שויתי יי לנגדי תמיד, פי מימיני בל אמוט: ט לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף בשרי ישכן לבטח: י כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך, נעמות בימינך נצח:

ל * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשַׁב יִי לּוֹ עוֹן, וְאֵינְךָ בְּרוּחוֹ רְמִיָּה : ג כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלֵה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לְשֹׁדִי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִּי, וְאַתָּה נִשְׂאֵת עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹהֶיךָ לְעַתְּ מִצּוֹא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים, אֱלֹהֵי לֹא יִגְיֵעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רְנִי פִּלְט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךְ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ, אֵינְעִצָּה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרֵד אֵינְךָ הַבֵּן בְּמִתְּג וְרִסֵּן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בֵּינִי, חֹסֵד יִסּוּבְּבֵנוּ : יא שְׂמַחוּ בֵּי יִגִּילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מ * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו : ד יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל עֶרְשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכֵת בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חַנּוּנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֵאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֹאשׁוֹ שׁוֹא יִדְבֵר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶזְרָא לּוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שׁוֹנְאֵי, עָלַי יִחְשְׁבוּ רָעָה לִי : ט דְּבַר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוֹם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמֵי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בּוֹזֵאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתְךָ בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אֵיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכֵת בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אלהיך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלה בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסובבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵהָ וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַּחֲמָה כִּלָּה וְאִינָמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יֵהֱמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאָכֵל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי **אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנְהָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזֵּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיֵף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לְנֹצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֵף רַחֲמֵי סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכֶךָ מִי אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֵף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְלֵל,
 רְגִזָּה וְתַרְעֵשׂ הָאָרֶץ: כ בֵּים דְּרָכֶךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְּעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פֶּרֶשׁ עָנַן לְמֶסֶךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושביעם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבֹק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי : ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הִסּוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישַׁלֵם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ : ט
 אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסֶּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בְּתַקְע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר : ד הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגָב : ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְיָ מֵעוֹזֵם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיִּפְלְטֵם
 יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :